Volume 1
Book No. 4

25th March, 1988
Friday
(4 Chaitra 1910 S.E)

THE ANDHRA PRADESH

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

			Pages
1.	ప్రశ్నలు-వాగ్రూప సమాధానములు	....	347
2.	నక్షత్రపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు-వ్రాతపూర్వక సమాధానములు	....	372
3.	సభా కార్యక్రమము	....	451
4.	రూలు 304 క్రింద సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము : గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలలో ప్రత్తి రైతుల ఆత్మహత్యల గురించి	....	453
	తీర్మానము : ప్రకాశం, గుంటూరు జిల్లాలలో 1987-88 సంవత్సరములలో ప్రత్తి పోయిన సందర్భంతో ప్రత్తి రైతులు తీసుకున్న క్రాప్‌లోన్స్‌ను రద్దు చేయుట గురించి (ఆమోదించబడినది)	....	492
5.	సభా సమక్షములో వుంచిన పత్రములు	....	493

[Continued on 3rd cover]

Printed by the Director of Printing, Government of Andhra Pradesh,
Hyderabad at Sri Narasimha Press, Nellore on behalf of
M/s. Nellore Printers Association, Nellore.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ
ప్రధానాధికారులు

—o—

సభాపతి	:	శ్రీ జి. నారాయణరావు
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ ఎ. వి. సూర్యనారాయణరాజు
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ ఎం. రాజయ్య
		శ్రీ పి. చంద్రశేఖర్
		శ్రీమతి ఎ. భామమతి
		శ్రీమతి వై. సీతాదేవి
		శ్రీ అజ్మీరా గోవిందనాయక్
		శ్రీ మహమ్మద్ జానీ
కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఇ. సదాశివరెడ్డి
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎ. వి. జి. కృష్ణమూర్తి
		శ్రీ సి. వెంకటేశన్
ఉపకార్యదర్శులు	:	శ్రీ పి. సత్యనారాయణశాస్త్రి
		శ్రీ పి. వి. కె. ఎల్. ఎన్. వి. రాఘవశర్మ
		శ్రీ కె. ఆర్. గోపాల్.
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ టి. మురళీధరరావు
		శ్రీ వి. వి. భాస్కరరావు
		శ్రీ ఎన్. సూర్యనారాయణమూర్తి
		శ్రీ బి. కే. రామారావు
		శ్రీమతి ఎస్. జి. సుమిత్రాబాయి
		శ్రీ ఫ. ఈశ్వరశాస్త్రి
		శ్రీ ఎ. పద్మనాభన్
		శ్రీ జి. సూర్యనారాయణరెడ్డి
		శ్రీమతి ఎం. వి. ఎస్. జయలక్ష్మి
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ ఎం. హెచ్. కేశవరావు

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(పదవ సమావేశము నాల్గవ దినము)

శుక్రవారము, 25 మార్చి 1988

(సభ ఉదయం 8-30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

ప్రశ్నలు – వాగ్రూప సమాధానములు

ధవళేశ్వరం బరాజ్‌ను రక్షించుటకు ఆనకట్ట 'ఆప్రాన్'

31—

*8735 :— సర్వశ్రీ వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి (పులివెందుల), ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి (కమలాపురం), డి. కె. నరసింహారెడ్డి (గద్వాల్), కె. ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :— పెద్దతరహా, మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) ధవళేశ్వరం బరాజ్‌ను పరి రక్షించడానికై రూ. 15 కోట్ల అంచనా వ్యయంతో ఆనకట్ట 'ఆప్రాన్'ను చేపడుతున్న విషయం వాస్తవమేనా ?

(ఆ) 22, 23, 38 నంబర్లు గల స్థంబాల వద్ద 'ఆప్రాన్' పని పూర్తి కావడానికి ముందే కొట్టుకొని పోయిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా ;

(ఇ) అయినట్లయితే, లోసుగు, నిర్మాణానికి బాధ్యులయిన వ్యక్తులెవరు;

(ఈ) ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి ?

పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటి పారుదల శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణ మూర్తి) :—

(అ) అవునండి. ఆనకట్ట 'ఆప్రాన్' నిర్మాణం పనిని చేపట్టి పూర్తి చేయడం జరిగింది. దీని అంచనా వ్యయం రూ. 14.70 కోట్లు, సవరించిన అంచనా వ్యయం సుమారు రూ. 19.56 కోట్లు.

(ఆ) కాదండి. 1987, జూలై వరదలతో ఆప్రాన్ దిగువన క్యాపుల్ గోడ పై భాగంలో 27, 37 బే'లకు ఎదురుగా వున్న కాంక్రీటు పూత కొంతమేరకు తొలగిపోయింది

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

(ఈ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

డాక్టర్ వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— 23, 37 'వే'లలో కాంక్రీటు పూత కొంతమేరకు తొలగిపోయిందని మంత్రిగారు ఒప్పుకొన్నారు. అందుకు కారణం ఏమిటి ? దీనిగురించి ఇన్వెస్టిగేషన్ సందర్భంగా టెస్ట్ చేసినప్పుడు సిమెంట్ ప్రపోర్షన్ సరైన పద్ధతిలో లేదని తేలిన విషయం వాస్తవమేనా? ఇక అంచనా వ్యయం 14.70 కోట్లనుంచి 19.56 కోట్లకు పెరిగింది, అంటే ముందు వేసిన అంచనాకంటే సవరించిన అంచనా 50 శాతం పెరగడానికి కారణం ఏమిటి? ఇక ఆ పని చేసిన్న కాంట్రాక్టరు తెలుగుదేశం అధిష్టాన వర్గానికి అతి సన్నిహితం అనికూడా తెలుస్తోంది. అది వాస్తవం అవునా, కాదా? సన్నిహితమైన కాంట్రాక్టరు వున్నారు కాబట్టే సిమెంట్ ప్రపోర్షన్ సరిగా లేకున్నా చూడలేదనీ, అంచనాలో 50 శాతం పెరిగిందన్న విషయం వాస్తవం కాదా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— ఈ కాంట్రాక్ట్ తీసుకొన్నవాళ్ళు మెసర్స్ హెచ్. సి. సి. లిమిటెడ్, బొంబాయి, వారు. అది రిప్యూటెడ్ కంపెనీ. వారిపై ఈ రాష్ట్రంలో గానీ, ఏ రాష్ట్రంలోగానీ ఏలాంటి ఎలిగేషన్స్‌గానీ, రిమార్క్స్‌గానీ లేవు. ఇక పైపూత తొలగిపోవడానికికారణాలు అడిగారు. ఇది వేరింగ్ కోట్. ఈ వేరింగ్‌కోట్ అనేది–

it wears off because of high floods and velocity, negative flood flow

ఇలాంటి రకరకాల టెక్నికల్ యాస్పెక్ట్స్ ఉన్నాయి. ఫ్లడ్స్ వచ్చాక వేరిఫై చేశాము. వేరింగ్ కోట్ అనేది బాడీ వాల్ ప్రొటెక్షన్‌కు పెట్టాము. బాడీ వాల్ ప్రొటెక్షన్ అనేది పర్మినెంట్ మెజర్. దానికి అపాయం కలగకుండా, గేట్లు తెరచినప్పుడు లాక్స్‌గానీ, రకరకాల మెటీరియల్ ఈ వాల్స్‌కు హిట్‌కాకుండా వేరింగ్ కోట్‌ను చేయడం జరుగుతుంది.

Wearing coat is amenable for waves and wearing off.

కాబట్టి ఫ్లడ్ జరిగాక మళ్ళీ చెకప్‌చేసి ఇది టెంపరెరీ మెజర్‌గా చేయడం జరుగుతుంది కాబట్టి – ఆల్వేస్ ఇటీజ్ రిపేరబుల్ ఎట్ చీపర్ కాస్ట్. ఇలాంటి కారణాలు వున్నాయి. ఇక కాంట్రాక్టరుకి తెలుగు దేశానికి సంబంధం వుందని రికార్డ్స్‌లో గానీ, ఎక్కడాలేదు. వారు ఏవిధంగా చెపుతున్నారో తెలియదు. ఇక అంచనా వ్యయం ఏవిధంగా పెరిగిందని అడిగారు. ఈ డిజైన్స్ గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా సి. డబ్ల్యు. సి. వారు అప్రూవ్ చేశారు. తరువాత హైదరాబాదులోని హైపవర్

టెక్నికల్ కమిటీవారు అప్రూవ్‌చేశారు. పూనాలోని యూనివర్సిటీవారు అప్రూవల్ ఇవ్వడం జరిగింది. హైదరాబాదులోని ఏ. ఆర్. ఎల్. వారుకూడా పరీక్ష చేశారు. కాంక్రీట్ పేసినరీవాల్‌కు పేరింగ్ కోట్ చేయడానికి 24 గంటలు గేప్ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. అలా గేప్ ఇవ్వడంవల్ల ఖర్చుకూడా లేదు. మేసినరీ వాల్‌తో పాటు ఆప్రాన్‌లో పేరింగ్ కోట్‌కూడా వెంటనే చేస్తే తప్పనిసరిగా వాల్‌కు కలుసు కొనివుంటుంది. ఇలాంటివాటివల్ల కొంత రేష్యో ఇంక్రీజ్ కావడం జరిగింది.

డాక్టర్ వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— సిమెంట్ తగు ప్రపోర్షన్‌లో లేదు.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— ఆప్రాన్ ప్రొటక్షన్ వాల్‌కు 1 : 3 : 6 వుంటుంది. పేరింగ్ కోట్‌కుమాత్రం రిచ్ మిక్స్‌వుంటుంది. ఇది పేరింగ్ కోట్ కాబట్టి సాధారణంగా రిచ్ మిక్స్ వుంటుంది, ప్రొటక్షన్ వాల్‌కు సాధారణ మిక్స్ వుంటుంది. దీనిలో హౌండ్స్ ఉన్నాయి. వెలాసిటీ వచ్చి డైరెక్టుగా వాల్స్‌కు తగిలి కొంచెం పేరింగ్ ఆఫ్ ఏర్పడిందనే ఉద్దేశంతో దానిని కొంచెం స్లోప్ చేసి డిజైన్ మార్చడం జరిగింది. దానివల్ల కాంక్రీట్‌లో సిమెంటు నిష్పత్తి కొంత పెరిగిందని తెలియజేస్తున్నాను.

డాక్టర్ వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— మంత్రిగారు సిమెంటు నిష్పత్తి తక్కువగా ఉందని ఒప్పుకొన్నారు. డిజైన్స్ ప్రకారం కూడా తక్కువగానే వేయమని అన్నామని ఒప్పుకొన్నారు ఇక కాంట్రాక్టరు తెలుగుదేశం అధిష్టాన వర్గానికి సన్నిహితమా అని అడిగితే అలా రికార్డ్సులో లేదని అన్నారు. రికార్డ్సుకు సంబంధించినంతవరకు వారు సన్నిహితులు కారని చెపుతున్నారు. ఇది డిపార్టు మెంటువారి రికార్డ్సులో ఉండదు. గండిపేటలో చంద్రబాబునాయుడుగారి రికార్డ్సులో ఉంటాయి. చంద్రబాబుగారి రికార్డ్స్ చూశారా లేక మీ రికార్డ్సుకే పరిమితమై చెపుతున్నారా? రికార్డ్సు సంగతి మీకు తెలియదా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— ఒక రిప్యూటెడ్ కంపెనీపైన మనం ఏమీ చెప్పడానికిలేదు. హెచ్. సి. సి. కంపెనీ రిప్యూటెడ్ కంపెనీ. వాళ్ళకు కాంట్రాక్టు ఇచ్చాము. వారు చాలా పకడ్బందీగా చేశారు, వర్క్‌లో మంచి ప్రోగ్రెస్ చూపించారు. మనం అనుకొన్న లిమిటెడ్ టైంలోనే వర్కును కంప్లీట్ చేస్తున్నారు. వర్క్‌లో ఏవిధమైన లోపాలు కనిపించలేదు. వారుచేసిన పని చాలా సంతృప్తికరంగా ఉందని గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా సి. డబ్ల్యు. సి. మెంబరు అయిన మాధవరావుగారు కూడా సర్టిఫికేట్ ఇవ్వడం జరిగింది. కాబట్టి ఇందులో సంబంధాలు వెతకవలసిన అవసరం కనిపించడంలేదని తెలియజేస్తున్నాను.

డా॥ యం. వి. మైసూరారెడ్డి :— గోదావరి బరాజ్ విషయం చూస్తే 'ఏమి చేస్తున్నావే కోడలా అంటే ఒలకపోసింది ఎత్తుకొంటున్నాను అత్తా' అన్నట్టుగా ఉంది. ధవళేశ్వరం వద్ద వున్న పాత బరాజ్ కూలిపోతున్నది కాబట్టి కొత్త బరాజ్ నిర్మాణం చేపట్టడం జరిగింది. అయితే కొత్త బరాజ్ పునాదులు బాగాలేవని 'అప్రాన్' నిర్మాణం చేయడం, పాత బరాజ్‌ను రిపేర్‌చేయడం—ఈ పనులన్నీ చేస్తున్నారు. ఇది ఒలకపోసుకొని ఎత్తుకొంటున్నట్టు కాదా? మంత్రిగారు చెప్పినట్టు ఏ.పి.ఇ.ఆర్. ఎల్. వాళ్ళు (ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇంజనీరింగ్ రీసెర్చ్ లాబొరెటరీస్) ఫ్లడ్స్ ఎక్కువ వచ్చినప్పుడు గేట్లు ఎత్తడానికి ఒక షెడ్యూల్ ఇచ్చారు. మినిమం డిస్‌ఛార్జ్ వచ్చినప్పుడు ఆప్రాన్ దెబ్బతినకుండా షెడ్యూల్ ఇచ్చారు. ఆ షెడ్యూల్ ప్రకారం గేట్లు తెరవకుండా 2, 3 గేట్లు ఎక్కువ తీయడంతో అప్రాన్ దెబ్బతిన్న విషయం వాస్తవమేనా? ఇక ఆనకట్టను రిపేర్ చేయడానికి ఓపెన్ టెండర్స్ పిలవ కుండానే ఒక కన్‌సర్న్‌కు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఏమిటి? రాజశేఖరెడ్డిగారు చెప్పి నట్టు అలా ఇవ్వడం అంటే ఇందులో గోల్‌మాల్ వుందా? సమాధానం చెప్పాలి.

ఎస్. ఇ. గారు గవర్నమెంటు దగ్గర ఎప్రూవల్ తీసుకున్న తరువాత టెక్ని కల్ కమిటీకి రాటిఫికేషన్ కొరకు వ్రాయడంలో అర్థం ఏమిటి? ఓపెన్ టెండర్స్ పిలువకపోవడానికి కారణం, టెక్నికల్ కమెటీకి రెఫర్ చేయకుండా గవర్నమెంటు పర్మిషన్ తీసుకోవడంలో గోల్‌మాల్ ఉంది. ఈ విషయంలో ఫైల్స్‌ని సభముందు ఉంచుతారా ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— అధ్యక్షా, ఓపెన్ టెండర్సు అనే వాస్తవం కాదు. టెక్నికల్ కమిటీ ఎప్రూవ్ చేసినటువంటి టెండరు ఇది. టెక్నికల్ కమిటీ హెచ్‌సిసిటికి ఇవ్వడం జరిగింది. వారు చెప్పినట్లు ఇది గేట్స్ ఎత్తివేయడం వల్ల ఏదో అపరాధం జరిగిందన్నది వాస్తవం కాదు. జూలైలో వచ్చే ఫ్లడ్స్ వల్ల 27–32 గేట్స్ తరువాత ఫిల్లింగ్ అప్ మాత్రం జరిగింది. అంతేకాకుండా, యీ కాంట్రాక్టు హైకు ఎక్కువ అయిందని, రాటిఫికేషన్ ద్వారా ఎస్.ఇ; గారు చేశా రని చెప్పడం జరిగింది. కావి లిమిటెడ్ టెండర్సు పిలిచి ఫైనలైజ్ చేశారు. దాని తరువాత మళ్ళీ ఏదైనా ఇన్‌క్రీజ్ జరిగితే రాటిఫికేషన్ గవర్నమెంటు నుంచి తీసుకోవడం జరుగుతుంది. దానికి ప్రత్యేకంగా కాంట్రాక్టరును తొలగించి టెండ ర్సును పిలవడం ఎక్కడా జరగలేదు.

డా॥ ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ లిమిటెడ్ టెండర్సు పిలిచే విషయంలో గోల్‌మాల్ జరిగింది. ఓపెన్ టెండర్సు ఎందుకు పిలువలేదు? మీకు

ఈ సమస్య మీద గోల్‌మాల్ లేకపోతే ఓపెన్ టెండర్సు పిలిచి ఎందుకు కాంట్రాక్టు సెటిల్ చేయలేదు. రెండవది–టెక్నికల్ కమిటీకి మేము వర్కు చేపట్టాలని అడగ కుండా గవర్నమెంటు దగ్గర ఈ వర్కు చేపట్టాలని ఎస్. ఇ; గారు శాంక్షన్ ఆర్డరు తీసుకుని తరువాత టెక్నికల్ కమిటీకి యీ విషయాలను నేను గవర్నమెంటు నుంచి పర్మిషన్ తీసుకున్నానని రాటిఫికేషన్ రాశారా. ఎందుకు రాశారు? టెక్నికల్ కమిటీని ఎందుకు అడగలేదు. అడగకుండా, గవర్నమెంటు దగ్గర పర్మిషన్ తీసు కోవడం జరిగింది. లిమిటెడ్ టెండర్సు పిలువడం యీ రెండు విషయాల వల్ల గోలుమాలు జరిగిందని ధృవీకరిస్తున్నాయి. కాబట్టి, ఈ ఫైలును సభముందు పెట్టడంమంచిది.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— అధ్యక్షా, టెక్నికల్ కమిటీ-వారు రెకమండ్ చేసిన తరువాతే లిమిటెడ్ టెండర్సును ఏక్సెప్టు చేయడం జరిగింది.

Limited tenders also were called on the recommendation of Technical Committee, If you are not satisfied with my answer it is for you to call for the file and examine.

మీరు వారిని ఏవిధంగా సంతృప్తి పరుస్తారో ఆ విధంగా చేయండి? నాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. ఇక్కడ మాత్రం ఎటువంటి గోల్‌మాల్ జరగలేదని మాత్రం ధృవీకరిస్తున్నాను.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— ఇక్కడ మనం సభలో ప్రశ్న వేయడం మంత్రిగారు గోల్‌మాలు జరగలేదనడం మా వరకు బాగానే ఉంటుంది. కాని అక్కడ వాస్తవంగా ప్రజలు ఏమనుకుంటున్నారనే విషయాన్ని చూస్తే, లాస్టు మంత్ ఒక్కడికి పోయాను.

I had been to that place last month. There are kickbacks in the pre - qualified tender so far as this issue is concerned Who is mainly responsible for the loss quality of work that has taken place That is evedent from the fact that this loss has occurred to the State. What is the action initiated by the department against the concerned.?

మినిష్టరుగారి జవాబును ఒకసారి ఎనలైజ్ చేస్తే,

You will find the mischief that has taken place there. Firstly, they have not called for open tenders and secondly they

have called pre-qualified tenders. The whole mischief started with pre-qualified tenders. What are the kickbacks there? Why do you confine it to few people? What is the a action initiated against the contractor and the engineers?

Mr. Speaker :— I have been repeatedly telling that during the question hour there should be no discussion, no debate. You put a straight question to the Minister.

Sri D. K. Samarasimha Reddy :— I will repeat once again. Where was the neccssity for the department to call for a pre-qualified tender and secondly in the event of calling for pre-qualified tender when the loss has occurred what is the action taken by the department against the contractor and engineers? Whether any action is taken? Whether any steps were taken to recover the amount? According to answer itself, originally it was Rs. 14.70 crores. What they have spent is nearly Rs. 20 crores. Nearly Rs 5 crores has been over spent. What is the answer for that?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— అధ్యక్షా, చాలా నిర్ధారణతో నేను చెప్పాను. టిఎసి వారి రెకమండేషన్స్ పైన లిమిటెడ్ టెండర్సు పిలువడం జరిగింది. టెక్నికల్ ఎడ్వయిజరీ కమిటీ అనేది ప్రత్యేకంగా గోదావరి బారేజీ కోసం వేయడం జరిగింది. దాంట్లో నిపుణులైన ఇంజనీర్లు ఉన్నారు. వారి అభిప్రాయాల ప్రకారం రెకమండేషన్స్ ప్రకారమే లిమిటెడ్ టెండర్సును పిలువడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. లిమిటెడ్ టెండర్సు ఎందుకు పిలువడం జరిగిందంటే, మళ్ళీ వరద వచ్చేలోగా కంప్లీట్ చేయాలి కాబట్టి, దాని ప్రకారం తీసుకోవడం జరిగింది. రెండవ విషయం–హైక్ ఏ విధంగా జరిగిందని వారు చెప్పుతున్నారు. హైకు జరిగినప్పుడు–ప్రత్యేకంగా సిడబ్లుసి, గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారు వచ్చి దీన్ని ఎగ్జామిన్ చేసి, డిజైన్స్‌లో మార్పులు చేసి, దాని తరువాత కోటింగ్ అది చేయాలి కాబట్టి, హైకు తప్పనిసరి అని చెప్పినప్పుడు దాని ప్రకారం ఎస్.ఇ; గారు రాటిఫికేషన్ గవర్నమెంటు నుంచి తీసుకున్నారు. ఎవరికీ ఏవిధమైన సంశయము కలుగకూడదు. మీ యిష్టం వచ్చినట్లు ఆర్డర్సు ఇవ్వండి మీ ముందు ఫైల్సు పెడతాము, ఎగ్జామిన్ చేసి నిర్ణయించండి.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి :— ఏక్షన్ ఏమి తీసుకున్నారండి....

Sri K. E Krishnamurthy :— There is no loss It is not a loss. It is only a further recommendation to apply palsy cement వాని కోసం 8 లక్షలు ప్రత్యేకంగా ఖర్చు చేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :— ఇప్పుడు జరిగినటువంటి అనుభవాన్ని పురస్కరించుకొని ముమ్ముందు వచ్చేటటువంటి వరదల టైమ్‌లో ఏ ఏ షెట్టర్స్ ఓపెన్ చేయాలి? ఎంత లెవెల్‌లో ఫ్లడ్స్ వస్తాయో చెప్పారు, దాని ప్రకారం ప్రిపెర్ చేశారు. రెండవది–ఈ 'ఆప్రాన్' ఆనకట్ట 1989 సంవత్సరం వరకు కంప్లీట్ చేయాలని ఎక్స్‌పర్టు కమిటీ చెప్పడం జరిగింది. కాబట్టి, యీ సంవత్సరం ధవళేశ్వరం 'ఆమ్స్' మే లోపల కంప్లీట్ చేయాల్సి ఉంది. ప్రభుత్వం వెంటనే డబ్బు రిలీజ్ చేసి 'ఆమ్స్' కంప్లీట్ చేస్తారా? ముద్దనూరు, విజ్జేశ్వరం అవి కూడా వెంటనే కంప్లీట్ చేసుకునే అవసరం ఉంది.

Otherwise the very contractor will be in danger

దానికి కూడా ఫండ్స్ రిలీజ్ చేయడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారా?

At what stage the remote control system stands for?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— అధ్యక్షా, ధవళేశ్వరం, రాలీ ఆమ్స్ మే '88 నాటికి కంప్లీటు చేయబడుతుంది. ఇట్ హ్యాజ్ బీన్ రిలీజ్డ్. ఈ సంవత్సరం జూలై లోగా కంప్లీటు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో కావలసి ఫండ్సు కూడా రిలీజు చేయడం జరిగింది. ఏప్రిల్ ఫస్టు వీక్‌లో మేము ఫండ్సు రిలీజ్ చేస్తామని తెలుపుతున్నాము. మిగతా ఆమ్స్ కూడా 1989లో టేకప్ చేయాలనే ఇంటెన్షన్ ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఆపరేషన్ ఆఫ్ గేట్స్–దానికి సంబంధించి సి. ఇ. గారు ప్రత్యక్షంగా చర్య తీసుకుంటున్నారు రిమోట్ కంట్రోలింగ్ గురించి సెపరేట్ క్వశ్చన్ అడగాలి.

Mr. Speaker :— Q. No. 32 (*8829) is withdram at the request of the Member.

ఆర్. టి. సి. బస్సులు నిర్ణీత వేళలను పాటించకుండుట

33—

*8851—శ్రీమతి రజనీ రమణి (విశాఖపట్నం-2), శ్రీమతి వి. సరోజ (పెక్కలి) :—రవాణాశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నడుపుతున్న బస్సులకు అచ్చితమైన నిర్ణీత వేళలను పాటించటం లేదన్న విషయం వాస్తవమేనా ?

(ఆ) వేళలను సక్రమంగా పాటించనందు వల్ల కొన్ని బస్సులు ఖాళీగా నడుస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా?

రవాణా శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎం. పద్మనాభం) :—

(అ) గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో నిర్వహిస్తున్న ట్రిప్పులలో 80 శాతం బస్సులను నిర్ణీత వేళల ప్రకారం నడపడం జరుగుతున్నది.

(ఆ) రోడ్డు రవాణా సంస్థ బస్సులలో సగటున 73 శాతం సీట్లు భర్తీ అవుతున్నాయి. కాగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నడుస్తున్న పెక్కు బస్సులలో సగటున
ఉదయం గం.11-50 79 శాతం సీట్లు భర్తీ అవుతున్నాయి.

శ్రీమతి వై. సీతాదేవి (ముదినేపల్లి) :— అధ్యక్షా, గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని బస్ సర్వీసుల విషయంలో నడపవలసినన్ని బస్‌లు నడవడం లేదని, సకాలంలో నడవడం లేదనీ, ఒకే బస్సును 4, 5 సార్లు తిప్పుతూ గ్రామీణులకు సకాలంలో బస్ సౌకర్యం కల్పించడం లేదనే విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. వీటిని రెక్టిఫై చేయడానికి తీసుకోబోతున్న చర్యలు ఏమిటి?

శ్రీ యం. పద్మనాభం :— అధ్యక్షా, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ప్రతి సంవత్సరం బస్‌లను పెంచడం జరుగుతోంది. టైమింగ్స్ విషయంలో అసంతృప్తి వున్న మాట నిజమే. సకాలంలో బస్‌లను నడుపవలసిందిగా ఆదేశాలను యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ (కూచినపూడి) :— అధ్యక్షా, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో బస్సుల రాక పోకలు సరిగా జరుగడం లేదు. ఒక్క బస్సు వుంటే, అందులో వందమంది ఎక్కడంవల్ల, బస్సులకు ప్రమాదాలు జరుగుతూ వున్నాయి. గ్రామీణ ప్రాంతాలకు బస్ సర్వీసులను ఎక్కువ చేస్తారా?

శ్రీ యం. పద్మనాభం :— అధ్యక్షా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో, ఒకే బస్సు తిరిగే చోట ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ బస్సును క్యాన్సిల్ చేయవద్దని ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. కలెక్షన్స్ లేనప్పుడు, 4,5 బస్సులు తిరుగుతూ వున్నప్పుడు అవసరం అనుకుంటే బస్సులను క్యాన్సిల్ చేయవలసిందిగా ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా, అవసరమైన ప్రాంతాలకు బస్ సర్వీసెస్ పెంచడానికి ఏమి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ :— అధ్యక్షా, పట్టణాలలో ఎన్ని బస్సులు వున్నా చాలడం లేదు. అక్కడ ప్రతి సంవత్సరం పెంచుతూవస్తున్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలోని ప్రజలు యిబ్బందులకు గురియగుచున్నందున ప్రత్యేకించి, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో బస్సులను పెంచవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. పద్మనాభం :— అవసరమైన చోట్ల వెంటనే బస్సులను ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. బాలకృష్ణారావు (గన్నవరం) :— అధ్యక్షా, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో నడుపుతున్న బస్సులు సరిగా టైమింగ్స్ మెయిన్‌టెయిన్ చేయకుండా, వెంట వెంటనే నడపడం వల్ల కొన్ని బస్సులు ఖాళీగా నడవడం జరుగుతోంది. ఈ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? సరియగు గాప్స్ యిచ్చి, టైమింగ్స్ మెయిన్‌టెయిన్ చేస్తూ, అంతే కాకుండా బస్‌లు భర్తీ కావడం బట్టి నడపడానికి అధికారులకు ఆదేశాలు యిస్తారా?

శ్రీ యం. పద్మనాభం :— అధ్యక్షా, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో తిరిగే బస్సులలో 55 సీట్లకు గాను 40 సీట్లు మాత్రమే భర్తీ కావడం జరుగుతోంది. ఒకే సారి బస్సులు నడపడం, సక్రమంగా టైమింగ్స్ మెయిన్‌టెయిన్ చేయకపోవడం అనే విషయాలను ప్రభుత్వం కూడా గమనించింది. ఈ విషయంలో ఆర్ టి సి అధికారులకు ఆదేశాలను కూడా యివ్వడం జరిగింది. గతంలో జరిగిన విధంగా జరుగకుండా సవరణ చేయవలసిందిగా ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రాంభూపాల్‌రెడ్డి (పాణ్యం) :—అధ్యక్షా, పాత బస్సు స్టాండులనుంచి కొత్త బస్సు స్టాండులకు బస్సులను షిఫ్ట్ చేయడం వల్ల, ప్రయివేట్ బస్సులు ప్యాసింజర్స్‌ను కలెక్ట్ చేసుకోవడం వల్ల ఆర్ టి సి బస్సులకు నష్టం వస్తోంది. ఓల్డ్ మరియు న్యూ బస్ స్టాండులను టచ్ చేస్తూ ఆర్ టి సి బస్సులు తిరిగే విధంగా మంత్రి గారు చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ యం. పద్మనాభం :— అధ్యక్షా, ఈ విషయంలో తప్పక ఆదేశాలను యివ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె. అప్పలనాయుడు (ఉత్తరపల్లి) :— అధ్యక్షా, వివిధ డిపోల నుండి బస్సులు స్టార్ట్ అవుతాయి కనుక టైమింగ్స్ విషయంలో ఒక అవగాహన లేకుండా, అన్ని బస్సులూ ఒకేసారి రావడం వల్ల ప్రజలకు సదుపాయంగా లేకపోవడం, చాలా బస్సులు ఖాళీగా వెళ్ళిపోవడం, కలెక్షన్సు లేకపోవడం వల్ల బస్సులను తీసివేయడం

జరుగుతోంది. అలా కాకుండా, బస్సుల విషయంలో, ఒక నిర్ణీత పద్ధతిలో జిల్లాలు యూనిట్‌గా తీసుకొని బస్సుసర్వీసులను క్రమ బద్ధం చేస్తారా?

శ్రీ యం. పద్మనాభం :— అధ్యక్షా, గత సంవత్సరం నవంబర్ నెలలో శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, వైజాగ్ జిల్లాలలో బస్సు రూట్లను జాతీయం చేయడం జరిగింది. అక్కడ ఆర్ టి సి బస్సులను ప్రవేశపెట్టడం వల్ల ఆర్ టి సి సిబ్బందికి ఆ ప్రాంతాలు క్రొత్తకావడం వల్ల కొన్ని యిబ్బందులు వచ్చిన మాట వాస్తవమే. తరచుగా పార్లమెంట్ సభ్యులు, శాసనసభ్యులు, మండల అధ్యక్షులు, వీరందరి తోటీ సమావేశాలు జరిపి టైమింగ్స్ విషయంలో కో ఆర్డినేషన్ వుండే విధంగా, ప్రజలకు యిబ్బంది లేకుండా చేయండని అధికారులకు ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. ఈ యొక్క మూడు జిల్లాలలో చాలా వరకు పరిస్థితి సర్దుబాటు అయింది. ఇంకా ఏదయినా వుంటే గౌరవసభ్యులు మా దృష్టికి తీసుకువస్తే సవరణ చేయడానికి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర) :— అధ్యక్షా, ఆర్ టి సి బస్సులను నడిపే విషయంలో ప్రభుత్వ పాలసీ చాలా గందరగోళంగా వుంది. కారణం చాలా గ్రామాలలో మెటల్ రోడ్లు లేవు. జిల్లా పరిషత్తుల రోడ్లను జాతీయం చేస్తున్నామనే పేరుతో ప్రయివేట్ బస్సులను రద్దు చేసి ఆర్ టి సి బస్సులను నడుపుతున్నారు. ఈయొక్క ఆర్ టి సి బస్సులు కొంచెం వర్షం పడినా, చిన్న గుంట రోడ్డు మధ్యలో వున్నా నడవకుండా ఆపి వేస్తున్నారు. "కొండ నాలుకకు మందు వేస్తే వున్న నాలుక వూడిపోయినట్లుగా" అంతకు పూర్వం తిరిగే ప్రయివేట్ బస్సులూ నడవడం లేదు, ఇప్పుడు ప్రవేశపెట్టిన ఆర్ టి సి బస్సులూ నడవడం లేదు. ప్రభుత్వానికి ఈ విషయంలో ఫిర్యాదులు అందాయా? ఇక ముందు రూట్లను జాతీయం చేయబోయే ముందు ముందు జాగ్రత్త చర్యలను తీసుకుంటారా?

శ్రీ యం. పద్మనాభం :— అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పింది వాస్తవం. ఈ మధ్య కరీంనగర్, నిజామాబాద్, వరంగల్ జిల్లాలలో 118 బస్సు రూట్లను జాతీయం చేయడం జరిగింది. రోడ్డు సరిగాలేవని చెప్పి ఆర్ టి సి బస్సులను నడపని మాట వాస్తవం. ఆ విషయంలో అధికారులకు ఆదేశాలను యివ్వడం జరిగింది. ప్రయివేట్ బస్సులను తీసివేసి, ఆర్ టి సి బస్సులను నడుపుతున్నప్పుడు మీరు సరిగా తిప్పాలి, లేదా ప్రయివేట్ వారికి అవకాశం యివ్వాలి. పబ్లిక్ సఫర్ కాకూడదు అని చెప్పడం జరిగింది. భవిష్యత్తులో జాతీయం చేసే రూట్లలో రోడ్లయొక్క కండిషన్‌ను బట్టి రూట్లను జాతీయం చేయడం జరుగుతుందని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

రాష్ట్రం యొక్క ప్రజా ఋణం

శ్రీమతి వి. సరోజ :— అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో బస్సు రూట్లను జాతీయం చేసిన తరువాత బస్సులు నిర్ణీత కాలంలో నడపడం లేదు. ప్రజలు యిబ్బందులకు గురియగుచున్నారు. అన్ని బస్సులనూ ఒకే సారి నడపడం వల్ల చాలా బస్సులు ఖాళీగా వెడుతున్నాయి. అందుకు ఏమయినా చర్యలు తీసుకుంటారా? బస్సులు మార్గమధ్యంలో ఫెయిలయినప్పుడు వెంటనే వేరే బస్సులోకి ప్రయాణీకులను మార్చే ప్రయత్నం చేయాలి. తరువాత వచ్చే బస్సులను కూడా ఆపడం జరుగడం లేదు. అంతే కాకుండా బస్సులను పరిశుభ్రంగా వుంచాలి. తమిళనాడులో బస్సులు ఎంతో పరిశుభ్రంగా వుంటున్నాయి. బస్సులను కాంట్రాక్టు యిచ్చి మన రాష్ట్రంలో కూడా బస్సులు పరిశుభ్రంగా వుండే విధంగా చూస్తారా? ఉదయం

గం.9-00

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి (నర్కెకల్) :— అధ్యక్షా, చాలా మంది ప్రశ్నల రూపంలో అడిగే విధానం కన్నా, గ్రీవాన్సెస్ వున్న సభ్యులను జిల్లాల వారిగా మీటింగ్స్‌కు పిలవండి. వారు చెప్పిన విషయాలను నోట్ చేసుకొని, ఆ ప్రకారంగా చేస్తే బాగుంటుది.

శ్రీ యం. పద్మనాభం :— అధ్యక్షా, మీటింగ్స్‌కు పిలవడానికి ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. ఈ సమావేశం ముగిసే లోపలే ఆర్ టి సి అధికారులతోను, జిల్లాల వారి శాసన సభ్యులతోను సమావేశం ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. సభ్యుల యిబ్బందులను మా దృష్టికి తీసుకువస్తే సవరించే ఏర్పాటు తప్పక చేస్తాను.

శ్రీ పి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్) :– అధ్యక్షా, రాఘవరెడ్డిగారి సలహా చాలా బాగుంది. బస్సులు నిర్ణీత కాలంలో నడవడం లేదు. సరిగా నడుపవలసిందిగా మంత్రిగారు ఆదేశాలను యిచ్చినట్లుగా చెప్పారు. చాలా సంతోషం. నా అనుమానం ఏమిటంటే, ఆర్ టీ సి వారిది స్టాట్యుటరీ బాడీ కనుక. మంత్రిగారి మాట ఒకటి కూడా వినడం లేదనీ, ఆర్ టి సి యండి గారు మంత్రిగారిని లెక్క చేయడం లేదనీ పత్రికల్లో వచ్చింది. మంత్రిగారి మాటను ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా లెక్క చేయడం లేదని తెలుస్తున్నది.

అందుకని మంత్రిగారు రాజీనామా చేసినట్లుగా తెలుస్తోంది. మరి అటువంటి సందర్భములో చర్చ పెట్టి ఏమి లాభం? మంత్రిగారి వాదన వినరు కదా? ఎందుకు ఈ చర్చ ?

మేము అనుకున్న దానిలో నిజం ఉందా, లేదా? అది నిజమో, అబద్ధమో చెప్పవచ్చు కదా ?

శ్రీ టి. చెంచురెడ్డి (శ్రీకాళహస్తి) :— బస్సులు గ్రామాదులకు నిర్ణీతమైన కాలములో పోవడం లేదనేది నగ్న సత్యం. దానికి కారణం కలెక్షన్ కోరడం, బస్సులు నడపడములో దురుద్దేశం వల్ల బస్సులు లేటుగా పోవడం జరుగుతూ ఉంది. దీనిమీద ప్రోపర్ చెక్ లేదు. ఎవరైనా ఆర్.టి.సి.కి సంబంధించి లేటుగా పోయే బస్సుల మీద చెక్ ఉంచేనే కాని ప్రోపర్ ఏక్షన్ తీసుకోవడం జరగదు. కాబట్టి ఈ విషయములో ఇమ్మీడియేట్‌గా చర్యలు తీసుకొని బస్సులు సక్రమంగా పోయేలా చూడాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం :— గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన ప్రకారంగా జిల్లాల వారిగా సమావేశం ఏర్పాటు చేయమన్నా చేస్తాము లేదా అరగంట డిస్కషన్‌కు అయినా అభ్యంతరము లేదు. ఆరోజు సమావేశంలో ఆర్.టి.సి. అధికారులను కూడా పిలిపించి మొత్తం అన్నీ సవరించే ఏర్పాటు చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. చెంచురెడ్డి :— నానఫీషియల్ బాడీని వేస్తారా అని కోరుతున్నాను.

(సమాధానం లేదు)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— కన్సల్‌టేటివ్ కమిటీలు ఎప్పటికప్పుడు జరిగితే ఈ ప్రశ్నలు తక్కువగా వచ్చి సభా సమయం వృధా కాకుండా ఉండేది. అందు కని సభ తరఫున మంత్రులకు తమరు కొంత ఆదేశం ఇవ్వడం అవసరమేమో అని పిస్తోంది. దయచేసి ఎప్పటికప్పుడు కన్సల్‌టేటివ్ కమిటీ సమావేశాలు జరగక పోవడం వల్ల ఈ విధంగా అసంతృప్తి వస్తోంది. ఇది గమనించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. సురేంద్రరెడ్డి (మేడ్చల్) :— ఈ సబర్బన్ బస్ సర్వీసెస్ కొన్ని మున్సిపాలిటీస్ నుంచి డిస్టెన్స్ కౌంట్ చేయడం జరుగుతోంది. దీని వల్ల కొన్ని ప్రాంతాలకు అన్యాయం జరుగుతోంది డిస్టెన్స్ తక్కువ అవడం వల్ల మరి సబర్బన్ డిస్టెన్స్ ఇంక్రీజ్ చేయడానికి ప్రతిపాదన ఏమైనా ఉందా?

శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం :— పరిశీలిస్తాము.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎ. గోవిందనాయక్ (ఖనాపూర్) :— అదిలాబాదు జిల్లాలో ఫారెస్ట్ ఏరియాస్‌లో 30 రోజుల నుంచి బస్సులు నడపడం లేదు. దీనివల్ల చాలా ఇబ్బంది కలుగుతోంది.

Mr. Speaker :— He will make a note of it and he will restore it.

ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో స్కానింగ్ పరికరము

34—

*7721—సర్వశ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి (కారవాన్), ఎ. నరేంద్ర (హిమాయత్‌నగర్) ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి (మలకపేట), సి. హెచ్. విద్యాసాగర్‌రావు (మేట్‌పల్లి) :— ఆరోగ్య వైద్య శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) ఉస్మానియా ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో స్కానింగ్ పరికరము ఉన్నదా;

(ఆ) లేనట్లయితే, సదరు ఆసుపత్రిలోను, అన్ని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలోను స్కానింగ్ పరికరాన్ని ఏర్పాటు చేయుటకు ఏదేని ప్రతిపాదన కలదా ?

ఆరోగ్య, వైద్య, కుటుంబ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (డాక్టర్ డి. వెంకటేశ్వరరావు) :—

(అ) అవునండి. హైదరాబాదులోని ఉస్మానియా జనరల్ ఆసుపత్రిలో అల్ట్రా సౌండ్ స్కానింగ్ పరికరాల సదుపాయం ఉంది.

(ఆ) ఈ పరికరాలు మిగతా మొత్తం 8 బోధనా ఆసుపత్రులలోను, 17 జిల్లా హెడ్‌క్వార్టర్స్ ఆసుపత్రులలోను, 6 మెటర్నిటీ ఆసుపత్రులలోను కూడా ఉన్నవి.

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి — ఉస్మానియా ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో స్కానింగ్ పరికరము ఉందని మంత్రిగారు చెప్తున్నారు. మరి అది ఉండి పని చేస్తున్నదా లేదా తెలుపమని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఈనాడు ఆడపడచులకు తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం ఉందని చెప్పుకుంటున్నారు. ఈ స్కానింగ్ పరికరము లేక ఈ గర్భిణీ స్త్రీలు మెటర్నిటీ హోమ్స్‌లో బాధపడుతున్నారు. మరి కడుపులో పిండం విషయములో వారు ఎంతో బాధపడుతున్నారు. అటువంటప్పుడు బ్రతికి బయట పడడం కష్టంగా ఉండి వారు మరణిస్తే ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించవలసి ఉంటుంది. 17 జనరల్ ఆసుపత్రులలో ఈ పరికరం ఉందని చెపుతున్నారు. ఉండి పని చేయకుండా అవి ఈ ఆసుపత్రులలో ఉన్నాయి. ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో ఎవరైనా ఏక్సిడెంటరు వస్తే, స్కల్ ఇంజరీస్ వల్ల, బ్రెయిన్ హెమరేజ్ అయి వచ్చిన వారికి పరికరం లేక మేము ఇక్కడ చేయలేమని పరిస్థితికి వారు వస్తే బయటికి

పోయి ఏ పేద రోగి అయినా చేయించుకోవాలంటే వెయ్యి రూపాయలు తక్కువ కాదు. ఈనాడు దీని వల్ల ప్రజానీకం ఎంతో బాధపడుతూ ఉంది. వీటిని పని చేయించే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేస్తుందా? అలాగే జిల్లాలలోని ఆసుపత్రిలలో అవి పని చేయకపోతే అవి పని చేయించేలా చేయడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంటుందా అని అడుగుతున్నాను.

డాక్టర్ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— ఈ పరికరాలు పనిచేయకపోవడ మనే టువంటి విషయం నా దృష్టికి రాలేదు. ఇవి కొత్తగా వచ్చిన అధునాతన పరికరాలు. ఇవి ఒక విధంగా చెప్పాలంటే, ఏ ఇతర రాష్ట్రాలలోను లేనటువంటివి. అన్ని జిల్లా హెడ్‌క్వార్టర్స్ ఆసుపత్రిలలోను, మనకు ఉన్న బోధనా ఆసుపత్రిం లోను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. నాకు తెలిసినంతవరకు ఏ ఇతర రాష్ట్రంలో ఎక్కడా చేయలేదు. ఇది కేవలం మూడు నాలుగు సంవత్సరాల క్రితమే మార్కెట్ లోకి వచ్చి దీనిని మనము ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అయితే వారు చెప్పేది బహుశా సిటి స్కాన్ గురించి అయి ఉండవచ్చు. దాని విషయం వేరే. కాని అల్ట్రా సౌండ్ స్కానింగ్ పరికరం వేరే. సి.టి. స్కాన్ మాత్రము ఒక్కొక్కటి దాదాపు రు. 60 నుంచి 70 లక్షలు ఉంటుంది. అందువల్ల ఆ పరికరం మాత్రం లేదనేటటువంటిది చెప్పగలను. కాని ఈ పరికరంతోటి అనేక ఉపయోగాలు ఉన్నాయి. జిల్లా స్థాయిలో, రాష్ట్ర స్థాయిలో చేయడం జరుగుతోంది. స్కల్ ఇంజరీస్‌కి ఉన్నటువంటి కొత్త పరికరం ఉపయోగపడుతుంది. తరువాత లివర్ స్ప్లీన్ వివరాలు తెలుపడానికి, బిడ్డ గర్భములో ఉన్నప్పుడు ఏంటీ నేటల్ చెకప్‌కి, పరిస్థితి తెలుసుకోడానికి హార్ట్ వాల్వ్‌కి సంబంధించి ఈ విధంగా ఉపయోగ పడుతుంది.

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి :— మరి ఉంటే ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో ఆ పరికరం లేక వచ్చిన వారిని పంపేస్తున్నారు. అంతే కాకుండా గతములో అడ్వయిజరీ కమిటీ మీటింగులు ఉండేవి. నేను మెంబర్‌ను. తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం వచ్చాక, ఈ 5 సంవత్సరాల నుంచి ఆ అడ్వయిజరీ బోర్డు పనిచేయడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఈ అయిదు సంవత్సరాల నుంచి ఏమి జరిగింది ఇన్ఫర్ మేషన్ లేదంటారు.

ఉదయం
గం.9-10 శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి :— ఆపరేషన్ చేసేటప్పుడు కనీసం నీరు సప్లయి చేయ లేని పరిస్థితికి ఈ ఉస్మానియా హాస్పటల్ దిగజారింది. పరికరాలు పని చేస్తున్నాయా లేదా అనే విషయం ఇప్పుడు వెళ్ళి చూద్దాము, రమ్మనండి మంత్రిగారిని.

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— ఈ పరికరం మాత్రం పని చేస్తోంది.

శ్రీ సి. హెచ్. విఠల్ రెడ్డి :— అధునాతనమైన స్కానింగ్ యంత్రాలు ఉన్నాయని చెప్పారు. కానీ టెక్నీషియన్స్ లేరు. ఉస్మానియాలో పరికరాలున్నప్పటికి టెక్నీషియన్స్ లేరు. అసలు ఎంత మంది టెక్నీషియన్స్ ఉన్నారు? పరికరాలు సక్రమంగా పని చేస్తున్నాయా లేదా? టెక్నీషియన్స్ కొంత తీర్చడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకొంటుంది?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు:—చాలా అధునాతనమైన పరికరాలకు సంబంధించి ట్రెయినింగ్ ప్రోగ్రాం ఇవ్వడం జరిగింది. అన్ని ఆసుపత్రులలోను టెక్నీషియన్స్‌ని ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ సి. హెచ్. విఠల్ రెడ్డి :— టెక్నీషియన్స్ లేరు.

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— టెక్నీషియన్స్‌ని ఏర్పాటు చేయడమైంది.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :— సి. టి. ఎస్. స్కానింగ్ ఏ హాస్పటల్ లోనూ ఇన్‌స్టాల్ చేయలేదా? లేకపోతే చేసే ప్రతిపాదనలున్నాయా? నిజాం సూపర్ స్పెషాలిటిస్ హాస్పటల్‌కి అమెరికాలో ఉండే వారు సి.టి.ఎస్. పరికరం డొనేట్ చేశారని, స్కానింగ్ స్పేర్ పార్ట్స్ లేకపోవడంతో కొన్ని నెలలు వర్క్ చేయకుండా ఉందని అన్నారు. కనుక కావలసిన స్పేర్ పార్ట్స్ తెప్పించి, ఆ పరికరం పని చేసే ఏర్పాటు చేస్తారా?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— సి. టి. స్కానింగ్ నిజాం సూపర్ స్పెషాలిటీస్‌లో డైరెక్టర్ సుబ్బారావుగారు ఎన్. ఆర్. ఐ. ఎస్.లతో డొనేట్ చేయించారు. కావలసిన స్పేర్ పార్ట్స్, ఇతర పరికరాలు లేనందున పని చేయని మాట వాస్తవమే. పంపేటప్పుడు వారు చూసుకోకుండా పంపారు. అయినప్పటికి ప్రయత్నాలు చేయడం జరిగింది. క్రొత్తగా ఎన్. ఎం. ఆర్. కంటే అధునాతనమైనది భారత దేశంలో మొదటిసారిగా పెట్టబోతున్నాము. దానికి ఆర్డర్ చేయడం జరిగింది. ఇది విదేశాల నుంచి వచ్చే సమయంలో దాంతో పాటు స్పేర్ పార్ట్స్ కూడా తెప్పించే అవకాశం కోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. మామూలుగా తెచ్చుకునేందుకు పర్మిషన్ లేదు. మనకున్న కస్టమ్స్, అక్కడున్న రూల్స్, రెగ్యులేషన్స్ చూశాము. చాలా కష్టమైన పని. ఇప్పటికే మూడు, నాలుగు సార్లు చర్చించాము. ఇదీ ఉన్న విషయం.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :— ఇంకా ఎక్కడయినా క్రొత్త యూనిట్స్ ఇన్‌స్టాల్ చేయబోతున్నారా?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— ఉస్మానియా హాస్పటల్‌లోనే మరొకటి చేయాలని ప్రతిపాదన ఉంది.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :— నగరంలో ఒకటి ఉంది కనుక వైజాగ్‌లో పెడితే బాగుంటుంది. ప్రజలకు కూడా అనుకూలంగా ఉంటుంది.

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— ఉస్మానియా ఒక హెడ్‌క్వార్టర్స్ హాస్పటల్ కనుక ప్రభుత్వపరంగా అందరికి ఉపయోగంగా ఉంటుందని అనుకున్నాము.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :— నిజాం హాస్పటల్‌లో ఉంది. కనుక వైజాగ్‌లో పెడితే ఇంకా ఎక్కువ అనుకూలంగా ఉంటుంది.

శ్రీ నాయని నరసింహారెడ్డి (ముషీరాబాద్) :— ఉస్మానియా ఒకటే జనరల్ హాస్పటల్. నిజాం హాస్పటల్ డబ్బున్నవారికే.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :— మరొక ప్రాంతంలో కూడా పెడితే బాగుంటుంది.

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— నిధుల పరిస్థితిని బట్టి ప్రయత్నిస్తాము.

శ్రీ నాయని నరసింహారెడ్డి :— అధ్యక్షా, స్కానింగ్ పరికరం సరిగ్గా పని చేస్తుందా లేదా అనేది మంత్రిగారు మరొకసారి చూస్తే బాగుంటుంది. యాక్సిడెంట్స్ అయిన వారి నుంచి మాకు కంప్లయింట్స్ వచ్చాయి. కనుక మంత్రిగారు చూసి, ఆ ఏర్పాటు చేసి, టెక్నీషియన్స్ ఉండేలా చేసి, పరికరాలు పని చేసేట్లు ఏర్పాటు చేస్తే మంచిది. ఇది వరలో శాసన సభ్యులతో ఎడ్వయిజరీ కమిటీ ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయమైంది. కానీ ఇంతవరకూ అమలు జరగలేదు. ఎడ్వయిజరీ కమిటీ ఏర్పాటు చేసి, హాస్పటల్ సరిగ్గా ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా మంత్రిగారు ప్రయత్నిస్తారా?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— సి. టి. స్కానింగ్ ఉపయోగం వేరు. దీని ఉపయోగం వేరు. సి. టి.లో సెక్షన్ వైజ్‌గా చేసే అవకాశం ఉంది. దాని కోసం అవసరమయితే డాక్టర్స్ బయటకు రెఫర్ చేసి ఉండవచ్చును. దీంతో బ్రెయిన్ మామూలుగా బయట నుంచి చూడవచ్చు. సి. టి.లో అయితే లోపల నుంచి చూడచ్చును. ఆ అవసరం ఉన్నప్పుడు బయటకు రెఫర్ చేసి ఉండచ్చును. తరువాత హాస్పటల్స్ కమిటికి సంబంధించి జి.వో. తెచ్చాము. క్రింది అధికారుల నుంచి ప్రపోజల్స్ పంపమని ఆదేశాలు ఇప్పటికే ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ ప్రపోజల్స్ గవర్నమెంటుకి వస్తాయి. రాగానే చేస్తాము.

శ్రీ నాయని నరసింహారెడ్డి :— శాసన సభ్యులను పెడుతున్నామన్నారు.

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— పెట్టాము. ఎం. ఎల్. ఎ. లే కాకుండా ఇతరులతో కలిసి బాడీ ఏర్పాటు చేశాము.

శ్రీ నాయని నరసింహారెడ్డి :— చేస్తే, మాకింతవరకు ఏ సమాచారమూ లేదే?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— జిల్లా కలెక్టర్స్‌కి పంపాము. వారు ప్రపోజల్స్ పంపుతారు. పంపగానే ఎం. ఎల్. ఎ. లతో పాటు ఇంకా ఇతరులను కూడా ఉంచేట్లు ఏర్పాటు చేస్తాము

శ్రీ కె. బాపిరాజు (కైకలూరు) :— స్కానింగ్ ఉస్మానియాలో పెట్టడం అవసరమే. మిగతా రీజియన్స్‌లో పెట్టడం విషయం ప్రభుత్వానికే వదిలేస్తున్నాను. ఎం. ఎన్. జె. క్యాన్సర్ హాస్పటల్‌లో కోబాల్ట్ యూనిట్స్ గురించి అడిగినప్పుడు తెలుగుదేశంలో గల ముగ్గురు ఆరోగ్యశాఖామంత్రులు హామీ ఇచ్చారు. క్యాన్సర్‌ని తగ్గించే ప్రసక్తేలేదు. కాకపోతే లైఫ్‌ని టెంపరరీగా ఎక్స్‌టెండ్ చేయడం, బాధకు రిలీఫ్ నివ్వడం కోసం మందులు మాత్రమే ఉన్నాయి. కోబాల్ట్‌యూనిట్ గురించి ఇప్పటికైనా స్పెసిఫిక్‌గా చెపుతారా? సీరియస్‌గా ఆలోచిస్తారా?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— ఎం.ఎన్.జె. క్యాన్సర్ హాస్పటల్‌కి సంబంధించి మరొక విషయం చెపుతాను. ఈ మధ్య రెండు కోబాల్ట్ యూనిట్స్ ఉన్నాయి. వాటిలో ఒకటి షట్టర్‌తో ఉండేది చెడిపోయింది. ఇది ఎంతో అవసరమున్నది వాస్తవం. సీమన్స్ కంపెని వారిని పిలిచాము. 15, 20 రోజులలో బాగు చేస్తామని అన్నారు. క్రొత్తగా ఒకటి పెట్టాలని ఉంది. రీజినల్ ఇన్స్టిట్యూట్ గురించి అడుగుతున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఆ అవకాశం రాలేదు. కేరళ, కర్ణాటక, మెడ్రాస్, బీహార్, ఒరిస్సా వారికి ఇచ్చారు. నేను ఢిల్లీలో జరిగిన కౌన్సిల్ మీటింగ్‌లో అడిగితే, 8వ ప్రణాళికలో కన్సిడర్ చేస్తామని హామీ ఇచ్చారు. రీజినల్ ఇన్స్టిట్యూట్స్ వస్తే, ఇంకా ఎక్కువగా పరికరాలు వచ్చే అవకాశం ఉంది.

శ్రీ కుదుపూడి ప్రభాకరరావు :— ప్రతి జిల్లాకు వచ్చే ప్రపోజల్ ఉందా?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— మన రాష్ట్రంలో గల కోబాల్ట్ యూనిట్స్ సంఖ్య వేరే రాష్ట్రంలో లేదు. అన్ని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలోనూ ఈ యూనిట్స్ ఏర్పాటయ్యాయి. కాకినాడ, వైజాగ్‌లలో రెండు యూనిట్స్‌కి ఆర్డర్ తీసుకున్నాము. రావడానికి సమయం పడుతుంది. నాలుగయిదు నెలలు కావచ్చు. కెనడా కంపెనీకి ఆర్డర్ చేశాము.

కర్నూలు విశ్వభారతి నర్సింగ్ పాఠశాల

35—

*8706—సర్వశ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి, ఎ. చిత్తరంజన్, జె. వెంకయ్య, పి. వెంకటపతి :— ఆరోగ్య వైద్య శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) కర్నూలు పట్టణంలో విశ్వభారతి నర్సింగ్ పాఠశాల పని చేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా; అయినట్లయితే, అది ఎవరి ఆధీనంలో నడుస్తున్నది;

(ఆ) సదరు పాఠశాల యాజమాన్యం ఎడ్మిషన్లకు పెద్ద మొత్తాలలో నిధులను వసూలు చేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఇ) ప్రజా ప్రయోజనాలను పరిరక్షించటానికై తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :—

(అ) కర్నూలు పట్టణములో విశ్వభారతి నర్సింగ్ పాఠశాల లేదనేది సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

(ఆ) (ఇ) ఉత్పన్నము కావు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— లేదే లేదా?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :—కొన్ని నెలల క్రితం కర్నూలులో విశ్వభారతి పాఠశాల అనేది వున్నదా అని అధికారులు, కలెక్టరు ద్వారా తెలుసుకొన్నపుడు ఇపుడు లేదని సమాచారము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— కొన్ని మాసాల క్రితం వుంది. విద్యార్థులను చేర్చుకొనడానికి డబ్బులు వసూలు చేశారు. ఈ విధంగా మోసం జరుగుతోందని పత్రికలలో వచ్చింది. డబ్బులు వసూలు చేసి మింగించి, మోసము చేసినవారిపైన చర్య తీసుకొనడములో ప్రభుత్వానికి ఏమీ బాధ్యత లేదా? ఎవరు తలచుకొన్నా మోసము చేయవచ్చునన్నమాట.

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— వివరాలిస్తే చర్య తీసుకొంటాము. వివరాలివ్వాలని అధికారులను కోరడం జరిగింది. ట్రేస్ చేయలేకపోతున్నామని అన్నారు దానికి సంబంధించి బిల్డింగ్, మనుష్యులు లేరనేది వ్యక్తిగతముగా తెలుసుకొన్న విషయం.

రాష్ట్రం యొక్క ప్రజా ఋణం

శ్రీ పి. వెంకటపతి (సత్తెనపల్లి) :— పాఠశాల వుందో లేదో ట్రేస్ చేయడ మంటే దానికి గుర్తింపు అనేది ఏమైనా వుందా? గుర్తింపు లేకుండా ప్రైవేటుగా ఎవరైనా ఏర్పాటు చేశారా? అటువంటి సమాచారం ఏమీ లేదా? గుర్తింపు లేకుండా వారంతటవారు ఉపయోగించుకొంటే ఆ సమాచారం అందలేదంటారా? అసలు గుర్తింపు యిచ్చారా?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :—రిజిష్ట్రార్ ఆఫ్ నర్సస్ అండ్ ఒగ్జిలరీ మిడ్ వైవ్స్ కౌన్సిల్ వారు దీనికి అనుమతి యివ్వవలసివుంటుంది. అటువంటి అనుమతికి విశ్వభారతి నర్సింగ్ పాఠశాల వారు దరఖాస్తు చేయలేదనే మాట అధికారుల నుంచి తెలుసుకొన్న విషయం. డబ్బు వసూలుచేసిన వివరాలుంటే దానిమీద విచారణ చేయించి చర్య తీసుకొంటాము.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :— ఇది కర్నాటక మంత్రిగారిచే ప్రారంభించబడింది. కేరళ నుంచి ఒక లాయర్ వచ్చి దీనికి గుర్తింపు వుందా అని అడిగారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ గుర్తింపు లేదని చెప్పారు, అక్కడివారు గుర్తింపు వుందని చెబుతున్నారు. డబ్బు వసూలు చేస్తున్నారు. అసలు స్కూలు లేదని అంటున్నారు. వీరిమీద చర్య తీసుకొంటారా?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— తప్పకుండా చర్య తీసుకొంటాము.

డా॥ కె. పీరయ్య (వేమూరు) :— మధ్య దళారులు ఈ విధంగా డబ్బు వసూలుచేస్తున్నారు దీనివల్ల డిపార్టుమెంటుకు కాని, ప్రజలకు గాని ఉపయోగం లేదు. అసలు ప్రైవేటు నర్సింగ్ స్కూల్స్‌ని బ్యాన్ చేస్తే మంచిది కదా :

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— బ్యాన్ చేసే ఉద్దేశ్యం లేదు. ఎ ఎమ్ ఎస్ ట్రెయినింగ్ సబ్ సెంటర్స్ ప్లాన్ ప్రకారం ఎక్కువగా ప్రారంభించడం జరుగు తోంది? ఈ స్కూల్స్‌లో అవకతవకలుంటే తప్పకుండా చర్య తీసుకొంటాం.

డా॥ కె. పీరయ్య :—అన్ని చోట్ల ఇటువంటి అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. దానికి ఒక కమిటీ వేసి విచారణ జరిపిస్తారా?

డా॥ డి. వెంకటేశ్వరరావు :— కమిటీ వేసి విచారణ జరిపిస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ప్రశ్న-388 (*8581) వాయిదా వేయబడినది.

వసతి గృహ భవనములు

37.

*8934—సర్వశ్రీ సి. విఠల్ రెడ్డి, జి. యాదగిరిరెడ్డి, వి. నారాయణరావు, సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు, డి. చినమల్లయ్య - సాంఘిక సంక్షేమ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) 30-6-1987 వరకు నిర్మించిన ప్రభుత్వ వసతి గృహ భవనముల సంఖ్య ఎంత;

(ఆ) అద్దె భవనములలో నున్న వసతి గృహము లెన్ని;

(ఇ) బోర్డరు లందరికీ ప్రభుత్వ భవనాలలో వసతి కల్పించుటకు ఏదేని ప్రతిపాదన కలదా?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎం. నరసింహులు):—

(అ) 30-6-1987 వరకు 1026 హాస్టలు భవనాల నిర్మాణం పూర్తి చేయడం జరిగినదండీ.

(ఆ) 2938.

(ఇ) అవునండీ. బోర్డర్లందరికి వసతి సమకూర్చడం కోసం, ప్రభుత్వం, ప్రతి సంవత్సరం దశలవారిగా హాస్టలు భవనాల నిర్మాణాన్ని చేపడుతున్నది.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి: మొత్తం హాస్టల్స్ ఎన్ని, నిర్మించిన హాస్టల్స్‌లో త్రాగేనీరు లేక విద్యార్థులు బాధపడుతున్న హాస్టల్ సంఖ్య ఎంత? త్రాగేనీరు సప్లయి చేయడానికి అదనంగా నిధులు కేటాయించి విడుదల చేయడానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం చర్య తీసుకొంటుదా?

శ్రీ ఎం. నరసింహులు: రాష్ట్రంలో ఎస్.సి. ఎస్.టి. బి.సి. హాస్టల్స్ మొత్తము 3964 వున్నాయి. మొత్తం హాస్టల్స్‌లో నీటి సమస్య ఎక్కడైనా వుంటే వెంటనే తీర్చడం జరుగుతుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి: నిర్మించిన 1026 హాస్టల్స్‌లో త్రాగే నీరు లభించుటలేదు. కాడివల్లి హస్తినూరు హాస్టల్స్‌లో త్రాగేనీరు లేదు, వెంటనే అవసరమైన నిధులు కేటాయించి త్రాగేనీరు సప్లయి చేయడానికి పూనుకుంటారా?

శ్రీ ఎం. నరసింహులు : తప్పకుండా. ఎక్కడైనా షంటేజి సమస్య వుంటే వెంటనే చర్య తీసుకొనడం జరుగుతుంది.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య. ఇందుర్తి : 2938 భవనాలు నిర్మించవలసి వుంటున్నారు అంచెలువారీగా నిర్మిస్తామన్నారు. ఏ సంవత్సరం ఎన్ని నిర్మిస్తారు ? ఎప్పటికి పూర్తి చేస్తారు ? హాస్టల్ వసతిలేని విద్యార్థులకు మేనేజ్ మెంటు హాస్టల్సులో వసతులు కల్పిస్తామన్నారు. మేనేజ్ మెంటు హాస్టల్స్‌లో వసతిలేక వున్న విద్యార్థులు ఎంతమంది వున్నారు. వారందరికి హాస్టల్ వసతి కల్పిస్తారా ?

శ్రీ ఎం. నరసింహులు : ఎస్. సి. ఎస్. టి. లకు సంబంధించినంత వరకు ప్రతి సంవత్సరం వారి డిమాండ్ నిబట్టి వసతికల్పించుట జరుగుతోంది. 1987లో 10 శాతం పెంచటం జరిగింది. ఎక్కడైనా డిమాండ్ వుంటే పెంచటం జరుగుతుంది.

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య : 2938 అంచెలవారీగా ఎప్పటికి పూర్తి చేయగలుగుతారు ?

శ్రీ ఎం. నరసింహులు : తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత 53కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టాము. గతంలో 2 లక్షలు, 3 లక్షలు ఖర్చు పెట్టారు ఈ ప్రభుత్వతం వచ్చిన తరువాత హరిజనులకు, గిరిజనులకు ఒక ప్రత్యేక ప్రాతిపదికమీద వుండాలని హాస్టల్ భవనాలు నిర్మాణం చేయడం జరిగింది. భారతదేశములోనే ఏరాష్ట్రములో కూడా యిటువంటి విధానం వుండదని మనవి చేస్తున్నాను, దాని పరముగా 25 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతున్నది. అంచెలవారీగా కట్టడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తోంది.

శ్రీ పి. శ్రీరాములు : (వర్ధన్నపేట) 2938 హాస్టల్స్ అద్దె భవనాలలో వున్నాయి. దీనికి ఎంతకిరాయి చెల్లిస్తున్నారు ? ఈ భవనాలు కట్టడానికి ఎంత మొత్తము అవసరం ? బి. సి., ఎస్. సి., ఎస్. టీ. హస్టల్స్‌లోని విద్యార్థుల ఉపకార వేతనాలు హైస్కూలు విద్యార్థులకు రు. 100/- ల నుంచి రు. 150/– లకు కాలేజీ విద్యార్థులకు రు. 200 ల నుంచి రు. 250/– లకు పెంచడానికి ఆలోచిస్తారా ఈ రాష్ట్రములో బి. సి. విద్యార్థులు అనేక ఉద్యమాలు చేపి విజ్ఞప్తులు యిచ్చివ దాని మీద చర్య తీసుకుంటారా ?

శ్రీ ఎం. నరసింహులు: రాష్ట్రములో ఎస్.సి. కావి, ఎస్.టి. కావి, బి.సి. కావి మొత్తము 3964 హాస్టల్స్ వున్నాయి. దానిలో 1626 హాస్టల్ బిల్డింగ్స్‌కి 1054 పూర్తి అయినవి 872 ఇంకా నిర్మాణంలో వున్నాయి. ఉపకార వేతనాలకు సంబంధించి ప్రత్యేక ప్రశ్న వేయాలి.

శ్రీ పి. శ్రీరాములు : ఈ భవనాల నిర్మాణానికి ఎంత అవుతుంది ? ఎంత కిరాయి యిస్తున్నారు ?

శ్రీ ఎం. నరసింహులు . హాస్టల్స్ బిల్డింగ్స్ కట్టడమునకు సంబంధించిన
ఉదయం అంచనా చెప్పడం సాధ్యము కాదు. రెండు సంవత్సరాల క్రిందం వున్న రేట్స్ వేరు.
గం.9-30 రోజు రోజుకు పెరుగుతున్నాయి. ఇప్పుడు చెప్పాలంటే కష్టము.

శ్రీ యం. నర్సింహులు :— 2938 హాస్టళ్ళు అద్దె భవనాలలో వుంటున్నాయి. వాటికి షుమారుగా సంవత్సరానికి రెండున్నర కోట్ల రూపాయలు అద్దె కట్టడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి (రామన్నపేట) :— మా జిల్లాలో, నా నియోజక వర్గంలో వున్న హాస్టల్స్‌లో గాలి రాకుండా పందులు, కుక్కలు తిరుగుతున్నాయి. దోమల వల్ల పిల్లలకు దోమకాటు వ్యాధి వస్తున్నది. ఎన్నిసార్లు అధికారులకు వ్రాసినా చర్యలు తీసుకోవడం లేదు. ఓనర్స్‌తో లాలూచీ పడి కూలిపోయే సిస్థితిలోవున్న వున్న భవనాలను అద్దెకు తీసుకున్నారు. ఆ విషయం మంత్రిగారికి దృష్టికి వచ్చిందా వస్తే అటువంటి భవనాలు అద్దెకు తీసుకోవద్దని అధికార్లకు అదేశాలు ఇచ్చారా లేక పోతే ఇప్పటికైనా ఇస్తారా ?

శ్రీ ఎమ్. నర్సింహులు :— ఇవి గత ప్రభుత్వ కాలంలోనే అద్దెకు తీసుకోబడినవి. అప్పటి నుండే భవనాలు కట్టే ఆలోచన ఆ ప్రభుత్వాలకు వుండివుంటే ఈ సమస్య ఉత్పన్నం అయిఉండేదికాదు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత హాస్టళ్ళ భవన నిర్మాణానికి ప్రత్యేక ప్రాతిపదికపై 27 కోట్ల రూపాయల ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతున్నది.

వన్యమృగ సంరక్షణ కేంద్రాలలో అతిధి గృహాలు

38.

*8187—సర్వశ్రీ పి. చంద్రశేఖర్ (మహబూబ్‌నగర్), ఎ. మహిపాల్ రెడ్డి (ఆర్మూర్) :.... వెనుక బడిన తరగతుల సంక్షేమం, పర్యాటక శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) వన్య మృగ సంరక్షణ కేంద్రములున్న చోట్ల అతిధి గృహాలు నిర్మించుటకు, పర్యాటకుల సౌకర్యార్థం వాహనములు ఏర్పాటు చేయుటకు కూడా ఏదేని ప్రతిపాదన కలదా;

(ఆ) అయినట్లయితే, ఎప్పుడు ఏర్పాటు చేసెదరు?

పర్యటన శాఖా మంత్రి (డా॥ అల్లాడి పి. రాజకుమార్) :—

(అ) అవునండీ, వరంగల్లు జిల్లా, పాకాల వన్య ప్రాణి సంరక్షణ కేంద్రం వద్ద, నెల్లూరు జిల్లా పులికాట్ పక్షుల సంరక్షణ కేంద్రం వద్ద అతిథి గృహాలను నిర్మించాలనే ప్రతిపాదన ఉంది. ఆదిలాబాదు జిల్లా కావల్ సంరక్షణ కేంద్రంలోను, వరంగల్లు జిల్లా, ఏటూరునాగారం, పాకాలలోని సంరక్షణ కేంద్రములలోను పర్యాటకుల కోసం సఫారి వాహనాలను ఏర్పాటు చేయాలన్న ప్రతిపాదన కూడా ఉంది.

(ఆ) పాకాల వన్యప్రాణి సంరక్షణ కేంద్రం వద్ద కేంద్ర ప్రభుత్వం మంజూరు చేసిన అతిధిగృహం నిర్మాణంలో ఉంది. అది పూర్తి కావస్తున్నది.

పులికాట్ పక్షుల సంరక్షణ కేంద్రం వద్ద కాటేజీలు, రెస్టారెంటు భవన సముదాయం నిర్మాణ పథకాన్ని ఆర్థిక సహాయం కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది. అది పరిశీలనలో ఉంది.

సఫారీ వాహనాల కొనుగోలుకు సహాయం మంజూరు చేయాలన్న పథకం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది. కేంద్రం నుండి మంజూరు లభించిన తరువాత, ఆదిలాబాదు జిల్లాలోని కావల్ వన్యప్రాణి సంరక్షణ కేంద్రం, వరంగల్లు జిల్లా, ఏటూరునాగారం, పాకాలలోని వన్యప్రాణి సంరక్షణ కేంద్రాలు, తూర్పు గోదావరి జిల్లా కోరింగ వన్యప్రాణి సంరక్షణ కేంద్రాలలో సఫారీ వాహనాలను సమకూర్చాలని ప్రతిపాదించడమయింది.

శ్రీ ఎ. మహీపాల్‌రెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఇది తమకూ ఇంటరెస్ట్ వున్న ప్రశ్న. మన దేశ పర్యాటకులకు గాని, విదేశీ పర్యాటకులకు గాని, మన రాష్ట్రంలోని వైల్డ్ లైఫ్‌ను చూసే అవకాశం లేకుండా వుంది........

Sri Ch Vidyasagara Rao :— Now, he has mentioned, while qnestion putting a about tourism, that the Speaker is also very much interest in the supplementary. In what context....

Mr. Speaker :— Wild Life protection and tourism do not impress the Speaker.

Sri. A. Mahipal Reddy :— The Hon. Speaker has said, on so many occasions, that he is interested. That is why, I am referring.

వీరు చేయటం సాధ్యం కాకపోతే కనీసం ఫారెస్ట్ డిపార్టుమెంటు ద్వారా అయినా రెస్ట్ హౌసెస్ కట్టించి వైల్డ్ లైఫ్ చూసే అవకాశం కల్పిస్తే బాగుంటుంది. ఈప్రతిపాదనలు కేంద్రానికి పంపడం, అక్కడ్నుంచి ఆమోదం రావడం ఆలస్యం అవుతుంది కనుక మన ప్రభుత్వమే మన రాష్ట్రంలో వున్న ప్రాంతాలను, శ్రీశైలం, నాగార్జునసాగర్ మొదలైన ప్రాంతాలకు బస్సులు వేసి అక్కడి వైల్డ్ లైఫ్‌ను చూసే అవకాశం కల్గిస్తే బాగుంటుంది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఇలాంటి పథకాన్ని ఎప్పుడు చేపడుతుందో చెపుతారా?

డా॥ అల్లాడి పి. రాజకుమార్ :— తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం అధికారం లోకి వచ్చిన తరువాత పాకాల వద్ద వైల్డ్ లైఫ్ శాంక్చ్యురి ఏర్పాటు చేసి అతిథి గృహం నిర్మించడం దానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం 2.33 లక్షలు ఇస్తే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అదనంగా మూడు లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టటం జరిగింది. పులికట్ట లేక్ వద్ద బర్డ్ శాంక్చ్యురి ఏర్పాటు చేయాలని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి కొన్ని సూచనలు పంపడం జరిగింది. ప్రత్యేకంగా ఉత్తరం వ్రాయడం కూడా జరిగింది. ఇలా వైల్డ్ లైఫ్ శాంక్చ్యురి కోసం ప్రతిపాదలు పంపడం జరుగుతున్నదని మనవిస్తున్నాను.

లక్ష్మీ నరసింహస్వామి విగ్రహము క్రుంగుట

39—

*8302–శ్రీ మహమ్మద్ జాని (గుంటూరు-1) :— దేవాదాయ శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) గుంటూరు, శ్రీ లక్ష్మీ నరసింహస్వామి దేవాలయంలోని లక్ష్మీ నరసింహ స్వామి విగ్రహము భూమిలోనికి క్రుంగి పోతున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినట్లయితే, దానిని పునరుద్ధరించుటకు తీసుకుంటున్న చర్య లేవి?

దేవాదాయ శాఖా మంత్రి (శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ) :—

(అ) లేదండి.

(ఆ) దేవాలయం రోడ్డు మట్టం కంటే 3 అడుగులు పల్లంలో వుండడం వల్ల వర్షం నీరు గర్భాలయంలోకి, అర్ధ మండపంలోకి రావడం జరుగుతున్నది. దాని మూలంగా మూలవిరాట్టు అంటే శ్రీ స్వామివారి విగ్రహం కొద్దిగా ఉత్తరం వైపుకు జరిగింది. నేల మట్టాన్ని పెంచి గర్భాలయాన్ని పునరుద్ధరించడానికి చర్య తీసు కోవడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ మహమద్ జాని :— గుంటూరులో వున్న లక్ష్మీ నరసింహస్వామి వారి దేవాలయానికి 150 ఎకరాలకు మించి భూమి, అంతకుమించి భవనాలు, లక్షల విలువ చేసే ఆస్తులు, ఎంతో ఆదాయం వున్న. అక్కడి దేవుని విగ్రహం కృంగి పోతున్నది, దానిని మరమ్మత్తు చేయించండి; విగ్రహాన్ని పునఃప్రతిష్ఠ చేయించండి అని ప్రజలు అర్జీలు పెట్టుకోవడం, నేను కూడా ఉత్తరం వ్రాయడం జరిగింది. కాని ఇంతవరకూ ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్యా తీసుకోలేదు. భక్తులకు సదుపాయాలు కల్గచేయడము లేదు. ఆ దేవాలయానికి ఎంత ఆదాయం వస్తున్నదో, ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నారో, ఎప్పుడు మరమత్తులు చేస్తారో మంత్రిగారు తెలియచేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ :— ఇప్పటికే 22 దావాలు పెండింగ్‌లో వున్నాయి, లక్ష 90 వేల రూపాయలు డిఫాల్ట్‌లో వుంది. దేవాలయానికి ఆదాయం లేదు. దేవాలయ పునరుద్ధరణకు ఇంజనీర్లను ప్లాన్ సబ్‌మిట్ చేయవలసిందని అడిగాము. వారి నుండి రిపోర్టు రాగానే పని తీసుకుంటాము. జానీగారికి హిందూ దేవాలయాలపై వున్న అభిమానానికి వారిని అభినందిస్తున్నాను. నెలలోపుగా రిపేర్స్ చేయిస్తామని కూడా వారికి మనవిచేస్తున్నాను.

గోదావరి వంతెన ప్రక్క గోడల దుస్థితి

40—

*8890 — శ్రీ జి. సూర్యరావు (అల్లవరం) :— రోడ్లు, భవనాల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా :

(అ) ఆలమూరు, రావులపాలెంల మధ్య గోదావరి నదిపై గల రోడ్డు వంతెన ప్రక్క గోడలు శిధిలావస్థలో వున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినట్లయితే, వాటిని మరమ్మతు చేయుటకై తీసుకున్న చర్య ఏమిటి ?

రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. జానారెడ్డి) :—

(అ) కాదండి. అయితే కొన్ని చోట్ల హ్యాండ్ రెయిల్స్ ప్లాస్టర్ ఊడి పోవడం జరిగింది.

(ఆ) హ్యాండ్ రెయిల్స్‌కు మరమ్మత్తులు ఏర్పాటు చేయడమైంది.

శ్రీ జి. సూర్యారావు :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ కాదు అన్నారు. ఇవాళ ఆలమూరు–రావులపాలెం మధ్య గోదావరి నదిమీద రోడ్డు వంతెన మన రాష్ట్రములోనే చాలా పొడుగైన వంతెన. ప్రతి క్షణము ఆ వంతెన మీద వాహనాల రద్దీ వుంటుందన్న విషయం అందరికీ తెలుసు. అలాంటి వంతెన మీద ప్రక్క గోడలు సుమారు రెండు మూడు సంవత్సరాల నుండి ఫర్లాంగు దూరము పాడైపోయి ప్రజలను భయభ్రాంతులను చేస్తున్నది. దాని మీద తగిన చర్య తీసు కుంటామన్నారు, కాని యింతవరకు ఆ వంతెన ప్రక్క గోడలను మరమ్మత్తు చేయ డానికి డిపార్టుమెంటువారు నిధులను కేటాయించక పోవడం విచారించవలసిన విషయము. ఇప్పటికైనా దాని మీద తగు శ్రద్ధ తీసుకొని కావలసిన నిధులను విడుదల చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— గోడలు శిధిలావస్థలో వున్న మాట నిజమేనా అంటే కాదు అన్నాను. అప్పుడప్పుడు నీటి డాపింగ్ వల్ల కొన్నిచోట్ల హ్యాండ్ రెయిల్స్ ప్లాస్టర్ వూడిపోయి ఇనుప చువ్వలు కనబడుతున్నాయి. వాటి మరమ్మత్తుకు కొరకు 2 లక్షల 49 వేల రూపాయలను మంజూరు చేసి టెండర్సు రిసీవ్ చేసుకోవడం జరిగింది. వెంటనే మరమత్తులు చేయడం జరుగుతోంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ప్రశ్నలు–వాగ్రూప సమాధానములు యింతటితో ముగిసినది.

నక్షత్రపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు – వ్రాతపూర్వక సమాధానములు

T. A. TO GOVT. EMPLOYEES

1—

7897 Q.— Sri K. Adenna, Smt. M. Indira—Will the Minister for Finance the pleased to state :

(a) whether it is a fact that the state Government employees are entitled to draw T.A. at one and onethird first class fare when they are on tour outside the stat :

(b) whether the said facility has been withdrawn recently; and

(c) whether there is any proposal to restore the same, if not the reasons therefore ?

A—(a) Prior to the recommendations of Pay Revision Commissioner, 1986. Grade I & II, employees are entitled to draw T.A. at

one and one-third first class fare when they were on tour ouside the State.

(b) Now on the recommendations of Pay Revision Commissioner rules for journeys on tour inside State is also made applicable to journeys outside the State, nomely single first class fare plus Daily Allowance for the days of journey.

(c) No, Sir.

One-third fare was intended to meet the incidental expenses of the touring Government servants during journey time For this now normal Daily Allowance is sanctioned for all the days of Journey, as was done in the case of journey on tour inside the State. Further as such this was done on the recommendations of the Pay Revison Commissioner, there is no scope for restoration of erstwhile procedure.

Bills passed by pay and accounts officer.

2—

7965 Q—Sri U Sambaiah— Will the Minister for Finance be pleased to state ;

(a) whether there is any time limit for passing the bills submitted for audit by the Pay and Accounts Officer, if so, the time thereof;

(b) whether it is a fact that the bills submitted for audit to the Pay and Accounts Officer should be scrutinised in the same order in which they are received namely token-wise ; and

(c) if so,

(i) the number of bills received by the Assistant pay and Accounts Officer , at Secretariat from 1-1-1987. to-date;

(ii) the number of bills passed and the number returned within the prescribed time ;

(iii) the number of bills which were received later in point of time passed earlier than those received prior to them together with the reasons therefor ;

(d) whether it is a fact that lot of money is being collected for passing the pay fixation bills for not verfying the special promotions etc., given on orders of supreme Court ; and

(e) whether any enquiry will be conducted into the matter for the said lapse and action taken against the officials ?

7965 A.—(a) Yes Sir, 3 to 7days.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

(d) No, Sir

(e) Does not arise.

BRIDGE ON MORRERU RIVULET

3—

6580 Q—Sri K Nageswara Rao—Will the Minister for Roads and Bulidings be pleased to state :

(a) whether it is a fact that budget for allocation was made two years ago for the construction of High Level Bridge on Morreru rivulet in Kothagudem town in Khammam district;

(b) whether the construction of the Bridge has been started ;

(c) if not, the reasons therefor;

(d) whether the said work will be taken up now and completed?

A.—(a) Yes, Sir.

Budget allocation was made for the construction of a bridge across Morreru Vagu near Kothagudem on the bye pass to Kothagudem Town on Tallada- Bhadrachalam road but not in Kothagudem Town·

(b), (c) and (d) The work was not taken up due to the proposa for change of location of the bridge and the matter is under examination. The work will be started after issue of Orders.

COMMUNICATIONS BETWEEN UNGUTURU AND VUYYURU SIDE VILLAGES

4—

8077 Q.—Sarvasri M. Balakrishna Rao. K. Hanumantha Rao Sajja. Chandra Mouli and Smt. Y. Sitha Devi. Will the Minister for Roads and Buldings be pleased to state ;

(a) whether it is a fact that communications between the Mandal Headquarters, Unguturu and the villages on Vuyyuru side is being cut off during rainy seasons due to over flow of Budameru ; and

(b) whethere there is any proposal to construct a high level bridge over Budameru at 8/0 k. m. between Telaprolu and Vuyyuru road.

A.—(a) Yes Sir.

(b) No Sir.

DAMAGES TO ROAD BETWEEN MARTERU TO KODERU

5—

8114 Q.—Sarvasri A. Chittaranjan, P. Ramaiah, N. Raghava Reddy and B. Venkateswara Rao. — Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state :

(a) whether it is a fact that severe damages were occurred to the P.W.D. Road from Marteru to Koderu on Nallajerla —Koderu road in Achanta Constituency during the floods of 1986:

(b) whether it is also a fact that R.T.C. services were cancelled from Bhimavaram Depot due to very bad condition of the road ; and

(c) if so, the action taken to repair the above road to resume the plying of R.T.C. buses ?

A.—(a) Yes, due to breaches and water stagnation on the road during floods.

(c) Immediately after the flood waters receded, the breaches were closed and the road was reparied and bus traffic restored.

VIZAG-BHEEMILI ROAD

6—

8209 Q.—Smt. Rajana Ramani, Sri G. Butchaiah Chowdary.— Will the Minister for Roads & Buildings be pleased to state :

(a) Whether there is any proposal to relay the road from Visakhapatnam to Bheemili ; and

(b) the steps taken for the re-construction of the damaged culvert situated on Visakhapatnam-Bheemili road ?

8209 A.—(a) Yes Sir.

(b) Re-construction of bridges at KM 21/0+170, 21/2+125 and culvert at KM 21/4+5 have been sanctioned under Foold Damage repairs. Works were entrusted and agreements concluded. These

works will be grounded after the rainy season. Constjuction of minor bridge at KM 8/8 is also sanctioned under C. D. repairs and the work will be taken up shortly.

RELAYING OF ROADS

8225 Q.—Sri Ch. Ramachandra Rao.— Will the Minister for Roads & Buildings be pleased to state :

(a) Whether there is any restriction that a road once laid should not be relaid again within five years though it is damaged :

(b) Whether the said restriction is in vogde to the roads in delta areas also?

A.— Sir,

Generally B. T renewals will be carried out between 5 to 8 years which is the expected life of the surface depending upon Soil conditions, traffic intensity, etc In case the road surface is damaged within the said stipulated period, causes of the damage will be investigased and necessary action taken to bring the road in traffic worthy condition. These norms will apply for roads in delta areas also

BRIDGE ON THANDAVA

8—

8403 Q.—Sri Y. Rama Krishnudu.—Will the Minister for Roads & Buildings be pleased to state :

(a) Whether there is any proposal to construct bridge across the river 'Thandava' near Tuni in East Godavari district.

(b) if so, the time by which it is likely to be completed ?

A.—(a) Yes, Sir.

(b) After issue of administrative sanction by Government, two years period is proposed for completion of works from the date of commencement of work.

BYPASS ROAD NEAR PITHAPURAM

9—

8449 Q.— Sri Y, Rama Krishnudu,—Will the Minister for Roads & Buildings be pleased to state :

(a) Whether there is any proposal to take up 'bypass road' near Pithapuram :

[b] if so, when does it commence ?

A.— [a] and [b] Yes Sir,

The work is proposed to be taken up during 7th Plan depending on the availabilty of funds.

VIMUKTHI PROGRAMME

10—

54 Q.—Sri R. Ravindranath Reddy, Smt. Y. Sita Devi.— Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

[a] Whether it is a fact that the Vimukthi Programme is not being implemented In Rajoli, Santhinagar, Undavalli, Alampur and Iketyal in Alampur taluk of Mahboobnagar district ;

[b] if so, the action taken by the Government ?

A.—[a] Vimukthi Programme is being implemented in Rajoli and Alampur villages and this programme has not been sanctioned in Santhinagar, Undavalli and Iketyal villages.

[b] The District Development Officer, Zilla Praja Parishad, Mahboobnagar has been instructed in Govt. Memo. No. 93611/NAP/85-13 dated 21.12.1987 to take necessary action to take up the Vimukthi Programme in Santhinagar, Undavalli and Iketyal villages in Mahboobnagar district based on availability of funds,

The Z.P.Ps. are the implementing agencies for this programme and sanctions will be given by them. The request for taking up schemes under Vimukthi in the villages of Santhinagar, Undavalli and Iketyal has been sent to the DDO, for placing to before ZPP, Mahboobnagar for their consideration.

BRIDGE ON ONEGADDA

11—

2478 Q.—Sarvasri T. Bhadraiah nad K Yerran Naid.—Will the Minister for Panchayati Raj and Rural Development be pleased to state :

[a] Whether there is any proposal to construct a bridge on Onegadda near Lubburu village in Palakonda Mandal of Srikakulam district :

[b] if so, when ?

A.—[a] No Sir,

[b] Does not arise.

WORKS IN NIRMAL SAMITHI

12—

2485 Q.—Sri S. Venu Gopalachary—Will the Hon'ble Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

[a] whether it is a fact that works which have been financed and cleared in Nitmal Samithi during the year 1981-82 have not been completed sofar ;

[b] if so, the steps taken by the Government to identify and complete the work ?

A.—[a & b] Out of 264 works taken up during the year 1981-82, 140 works costing Rs. 19,70. 795 were completed during 1981-82, and 102 works costing Rs. 13.22,900 were completed under other grants during sub!sequent years 4 works costing Rs 90.000 are under progress, while 18 works costing Rs. 3,56,000 have to be taken up as and when funds are available.

EMPLOYEES ON S. E [PR] WARANGAL

13-

5876 Q.—Sarvasri V. Sreeramulu, V, Jayapal, A. Narener.—Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state ;—

(a) whether it is a fact that some employees in Superintending Engineer [PR] office, Warrangal are working in the same sections for more than 10 years in the native district.

[b] The number of Dy. Executive Engineers working in the natiive district in Warangal circle Superintending Engineer [PR],

A.—[a] No Sir.

[b] Three.

BRIDGE ON SAGILERU

14—

6342 Q.—Sri Ch. Vidyasagar Rao—Will the inister for MPanchayat Raj. be pleased to state :

[a] whe ther it a factthat bridge across Sagileru in Atlur Mandal Cuddapah district was taken up in 1972-73..

[b] whether it is a fact that a sum of Rs. 70,000 was spent on that bridge in that years.

[c] whether it is also a fact that a sum of Rs. 13 lakhs was sanctioned by Zilla Praja Parishad, Cuddapah in the year 1983-84 to complete the bridge ; and

[d] whethere the work has been completed and if not the reasons there for ?

A—[a] Yes Sir.

[b] An amount of Rs. 36,700 only was spent on the work during the year 1972-73.

[c] No. Sir.

[d] No Sir, due to paucity of funds.

Z. P. ROADS.

15—

6521 Q.—Sri D. China Mallaiah.—Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

[a] Whether it has come to the notice of Government that Zilla Parishad Ronds in the State are not in goods condition; and

[b] The reasons why the P.W.D. has not taken over the road connecting Karimnagar district headquarters to Husnabad Samithi as rquested by the Zilla Parishad ?

A.— [a] No Sir,

]b] Due to paucity of funds.

ELECTION EXPENSES

16—

7896 Q.— Sri R. Adenna : Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

[a] Whether it is a fact thaa District Development Officer,Zilla Praja Parishad, Prakasam District has incurred the election expenditure of Mandala Praja Parishads,, Zilla Praja Parishad from the General Funds and surrendered the Election grants released by the Government.

[b] if so, the reasons thereof ?

A.—[a] An amount of Rs. 26,36,274,81 has been spent by the District Development Officer, Zilla Praja Parishad, Ongole from the general funds of the Zilla Praja Parishad to meet the

expenditure on conduct of elections to Mandala Praja Parishads and Zilla Praja Parishads in Prakasam District held in March, 1987 The expenditure was incurred initially for the general funds of Zilla Praja Parishad as the bills presented by the District Development Officer, Zilla Praja Parishad, Ongole were not honcured by the District Treasury Officer, Ongole.

(b) The following grants were released to Prakasam District for conduct of elections to the Mandal Praja Parishad and Zilla Praja Parishad held in March, 1987.)

(Rupees in lakhs)

Sl.No.	Govt. Order No. & Date	Amount released	Amount drawn by the Collector
		Rs.	Rs.
1	G.O.Rt.No. 43, PR&RD., dt. 18-1-87	40 770	40.770
2	G.O Rt.No. 216, PR&RD., dt. 16-2-87	19.175	
3	G.O.Rt.No. 323, PR&RD., dt. 10-3-87	8.000	..
	Total	67.945	40.770

The amount of Rs. 40.770 lakhs released in G.O Rt No 43 P R & R. D. (Elec I) Department, dated 18th January, 1987, towards 1st instalment was drawn and utilised for conduct of elections to the Mandala Praja Parishads and Zilla Praja Parishad in Prakasam District The remaining two instalments of Rs. 19 175 lakhs and Rs 8 00 lakhs released in February, 198' and March, 1987 respectively were not drawn as the bills presented by the District Development Officer, Zilla Praja Parishad, Prakasam on 19-3-1987 were not honoured by the District Treasury Officer on the plea that a ban was imposed by the Government on drawal of funds. It is a fact that the bills were not honoured by the District Treasury Officer due to late presentation of the Bills by the District Development Officer. The second instalment of Rs. 19.175 lakhs relesed in G. O. Rt. No. 216, PR & RD (Elec. I) Department, dated 16-2-87 was infact released on

16-2-1987 and the budget authorisation was issued on 19-2-1987 and the same was received by the Zilla Praja Parishad Office on 22-2-1987. The District Development Officer has reported that he could not draw this amount by presenting the bill soonafter the receipt of budget authorisation, as the letter of budget authorisation was said to have been misplaced in this office due to heavy rush of election work and that every one in the office was entrusted with the election duties. The District Development Officer, has also reported that action is being taken against the staff member concerned for misplacing the Government Order and for not getting the grants adjusted in time. The District Trasury Officer, has also not admitted the bills for drawl of Rs. 8 00 lakhs released by the Government on 10-3-1987 on the plea of ban orders. The bill for this amount was also presented by the District Development Officer on 19-3-1987. As the amount releaed by the Government could not be drawn, the District Develop ment Officer, has drawn a sum of Rs. 26,36,274.81 from the genral fund of the Zilla Praja Parishad, and incurred expenditure for cond uct of elections to Mandal Praja Parishads and Zilla Praja Parishad held in second week of March, 1987. As the bill presented to the District Treasury Officer on 19-3-1987 were not honoured the expenditure incurred from the general funds could not be reimbursed, However propsals for release of grants required for the reimbursment of expenditure incurred from the general fund are under consideration of the Government,

COLLAPSED RESIDENTIAL SCHOOL BUILDING

17—

8349 Q—Sarvasri M. Narasimha Reddy, J Janardhana Reddy: Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to State:

(a) Whether it is a fact that the Residential School Building of Bandarpally (Mulug Mandal) Warangal District constructd in 1986 was collapsed;

(b) If so, the persons responsible for the same; and

(c) the action taken aginst them?

A —(a) Only the Varanda portion of the School Building was collapsed.

(b) The Contractor is responsible for it.

(c) The same Contractor has re-constructed the collapsed portion at his own cost and the entire building is completed in all respects and handed over to the School authorities. No payment was made the for collapsed portion which was subsequently re-constructed.

COMPUTOR SYSTEM IN Z.Ps.

18—

8407 Q —Sri Y. Ramakrishnudu: Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to State:

(a) whether it is a fact that 'Computor system' is being introduced in every Zilla Praja Parishad Administration; and

(b) if so, the details threof?

A.—(a) No Sir

(b) Does not arise.

UNIFORMS TO METPALLI GRAM PANCHAYAT EMPLOYEES

19—

8508 Q,—Sarvasri N. Indrasena Reddy, B. Bal Reddy, V. Sreeramulu, A. Narendra, R. Ravindranadha Reddy; Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to State:

(a) Whether it is a fact that a sum of Rs 22,425 has been spent on cloths (Uniforms) to the employees of Metpalli Gram Panchayat, Karimnagar District.

(b) Whether it is also a fact that cheaper varieties of cloth for which higher quotation were made, was purchased; and

(c) If so, the action taken thereon:

A.—(a) Yes, Sir,

(b) It is a fact that said cloth has been purchased as per the local market rates then inforce on the basis of quality as

duly approv-d by the Gram Panchayat Resolution No. 7, dated 12-8-1987, According to the lowest quotation. Cheaper varieties of cloth were not purchased on higher quotation. Further, chappals, sarees, towels etc., were also purchased on the basis of the lowest tender.

(c) Does not arise.

REMOVED OF SARPANCH MANDAVALLI

20—

8605 Q. Sri A. Narendra— Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to State :

(a) Whether it is a fact that the District Collector, Krishna removee the sarpanch of Mandavalli in his Roc. No. 5976/83 dated 24-12-1983.

(b) Whether it is also a fact that the Government had confirmed the order of the district Collector.

(c) Whether it is a fact that the sarpanch is continuing in office by stay order issued by the high Court for the last three years ; and

(d) If so, the action taken to vacate the stay orders

A—(a) Yes Sir,

(b) Yes Sir,

(c) Yes Sir,

(d A Counter affidavit has been filed in July 1985 and the case is pending disposal in the High Court.

(d) The Government pleader has been asked to file an expenditions petition.

MISAPPROPRIATED WHEAT FROM MANDAL PRAJA PARISHAD, GODOWN

21—

8632 Q —Sri Ch Jayaram Babu— Will the Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that 55 bags of wheat has been mis-appro-priated from the godown of Mandal Praja Parishad, Narasaraopet, Guntur district.

(b) Whether the Senior Assistant has been suspended in this connection ; and

(c) The present stage of the enquiry?

A.—(a) As per the preliminary report of the Mandal Development Office Narasaraopet - 102 1760 MTs. of wheat was found short.

(b) Yes, Sri Hanumantha Rao, Senior Assistant who was incharge of the Mandal Godown has been kept under suspension,

(c) The Executive Engineer (Panchayat Raj) Narasaraopet has been appointed as Enquiry Office and the Enquiry Report is awaited.

ABOLITION OF POSTS OF E O. WOMEN CHILD WELFARE

22—

8234 Q.—Sri A. Dharma Rao—Will the Minister for Women and Child Welfare be pleased to State ;

(a) Whether it is a fact that about 400 posts of Women and Child Welfare Extension Officers are abolished :

(b) if so, the reasons therefor ; and

(c) Whether the incumbents of the siad posts are absorbed elsewhere ?

A —(a) Yes sir,

(b) (c) A policy decision has been taken by the Government to rede signate the existing Post of Mandal Education Women and Child Welfare Officer. Government have, therefore, decided to absorb the Extension Officers (Women & Child Welfare) who are graduates and also B Eds., as Mandal Education and Women & Child Welfare Officers The remaining Extension Officers will be absorbed by Government in Women & Child Welfare Department in equivalent posts.

SUPPLY OF—GROUNDNUT MINIKITS

23—

4901 Q.—Sri S. Chandramouli and Sri A. Madhava Reddy—Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) The number of minikits of groundnut seeds sanctioned to the ryots of Vetapalem Panchayat Samithi who have sustained loss during November and December, 1985 rains ;

(b) The number of them distributed ; and

(c) Whether all the kits were distributed in the season if not the reasons therefor?

A.—(a) 1770 groundnut seed minikits.

(b) 614 groundnut seed minikits.

(c) No Sir, the leftover groundnut minikits were not distributed in the season due to non-availability of TMV-2 variety with Andhra Pradesh State Seeds Development Corporation Ltd.

DAMAGE TO KAPAS

24—

6478 Q. Sarvasri Ch. Vidyasagar Rao—Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that Cotton Kapas, seed and lint worth Rs. 6 55 crores was destroyed due to recent fire accidents in the four cotton growing and marketing centres of Guntur Prakasam, Warangal and Adilabad districts ;

(b) Whether the said stocks are covered by Insurance :

(c) Whether any enquiry is going on in to the cause of acccidents.

(d) If so, the details thereof ?

A —(a) Yes Sir, stock worth Rs. 6.25 crores belonging to the Cotton Corporation of India were destroyed in fire accidents in three districts Viz. Guntur, Warangal and Adilabad.

(b) Yes Sir, out of Rs 6 25 crores the Insurance Company has settled claims worth Rs. 5 63 crores and claims for the Balance amount are yet to be settled

(c) & (d) Yes Sir, Enquiry was conducted by the Cotton Co poration of India and the Police. It was found that the fire accidents were either due to accident or due to electric short circuit

CUTTING DOWN MANGO ORCHARD

25—

8646 Q,—Sri C. Narsi Reddy—Will the Minister for Agriculture be plased to state :

(a) Whether it is a fact that 50 acres of Mango orchard near yerpedu village, Chittoor district, has been out-down recently ;

(b) If so, the reasons therefore and the action taken against the accused

A.—(a) Yes Sir,

(b) At the time of single window Co-operative elections on 13-5-1987 on account of Group clashes, cutting down Mango trees took place and the matter was seized by police. All accused were arrested and remanded.

FOOD GRAIN PRODUCTION

26—

8659 Q.—Sarvasri V. Rambhuphal Chowdary and M, Nara simha Reddy— Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether it is a fact that production of Food gains in the State has gone down in the recent years ;

(b) If so, the steps taken to boost up food production ;

A.—(a) Yes sir, In 1983-84 to production of Food grains gone upto 118.82 lakh tonnes. subsequently the food grains production has gone down in recent years to 96 15 lakh tonnes in 1984-85, 103 73 lakh tonnes in 1985-86 and 91.47 lakh tonnes (estimated) in 1986-87, due to frequent and regular drought conditions or cyclones which largely affected the food production in the State.

(b) To step up agricultural production duction during the ensuing Rabi season, the following measures are proposed besides normal crop improvement programme.

(i) Bringing large percentage of area with High Yielding varieties under Jawar, Bajra and Maize. The area under Rice would be 100% under high yielding varieties.

(ii) Where the tanks do not have adequate water in Rabi season in such area I.D. crops will only be encouraged to ensure larger coverage and efficient utilisation of water.

(iii) Special efforts will also be made to increas fertiliser consumption as the fertiliser use efficiency is more during Rabi for increasing the productivity.

(iv) Special attention will also be given to watershed areas for raising Rabi crops in suitable areas where residual moisture is available, adoppting improved dryland technology.

(v) Stress has been laid on bringing more areas under Maghi and Rabi Jowar to see that the area leat under Jowar during Kharif on account of drought condition is made up to certain extent.

High Yielding Varieties Programme

The following targets are set under HYV. for this Rabi season.

			Lakh hectare
1. Rice	....	....	9.00
2. Jowar	....	....	0.75
3. Bajra	....	....	0.10
4. Maize	....	....	0.40
5. Wheat	....	....	0.27
Total	....	....	10.52

Seed Distribution :

The following quantities of seeds are proposed to be distributed during Rabi Season :

			Tonnes.
1. Rice	....	....	5390
2. Jawar	....	....	754
3. Maize	....	....	743
4. Bajra	....	....	24.5
5. Wheat	....	....	300
Total	...	....	7211.5

The buffer stock scheme has been, taken up during 1987-88 to meet the requirements of the contigency' schemes that are being implemented due to natural calamities in the State through Andhra Pradesh State Seeds Development Corporation.

The following are the quantities proposed under buffer stock scheme.

				Quintal
1.	Paddy	....	....	12,500
2.	Jowar	....	....	1,000
3.	Bajra	....	....	200
4.	Maize	....	....	2,000
5.	Greengram	....	....	2,500
6.	Blackgram	....	....	800
7.	Bengalgram	....	....	300
8.	Sunflower	.. .	....	250
9.	Safflower	.. .	...	200
	Total	....	....	19,750

Further the following production oriented programmes are being implemented in the State :

a. HYV. Demonstration and field trips :

It is programmed to organise 4000 number of demonstrations and field trips to farmers in the state to educate the farmers in the techniques of improved Agricultural practises and help them in increasing the production.

b. HYV—Promotional programme in Dry land Agriculture at Rs. 2/- kg.

Bringing more area under hybrid varieties of millets is one of the positive programme for increased production. Small and Marginal farmers, who were economically weak to grow, hybrids of jowar and Bajra, were provided Hybrid seed under seed exchange progromme. This programme is more extended to other seeds of High Yielding varieties like millets, pulses and castor besides

hybrid millets which are mostly raised under rainfed conditions. The seed is proposed to be supplied to the farmers particularly small and marginal farmers at the rate of Rs. 2/- per kg.

c. Intensive cultivation of Maize Demonstration :

Maize is one of the staple food crop among the Tribal and Scheduled Caste farmers and in order to educate the Scheduled Caste and Scheduled Tribe farmers in tribal areas in the adoption of package of practices of maize cultivation, it is programmed to lay out 100 demonstrations.

d. Expanded Rice Minikit programme :

It is programmed to distribute 79,388 minikits of 2 kgs. each free of cost. Varietres like BPT. 1235, IR. 60, RNR-1446, JET 1444, 1236 etc., are being supplied to extend high yielding varieties in the areas where their spread is not satisfactory.

e. Expanded Millet Minikits programme

It is programmed to distribute 38,738 millet Minikits of crops like Jowar (1 kg.-kit Maize (1 kg) Bajra (½ kg. Kit) Rabi (½ kg. kit) and Korra (½ kg. kit) Free of cost to the farmers.

f. Supply of paddy minikits to S.C. Farmers ;

It is programmed to distribute 13,333 numbers of kits of 30 kgs. each to scheduled caste farmers in the State.

The minikits programme is under implementation and the distribution of kits during Rabi 1987-88 is in progress.

By implementing the programmes as detailed above, the loss sustained in the Kharif 1987 season may be made good to a greater axtent.

AYACUTDARS OF RAJU BANGARU CHANNEL

2816—Sri B. Ch. Garataiah—Will the Minister for Major & Medium Irrigation be pleased to state :—

(a) whether ryots of Raju Bangaru Channel Ayacut

(Prakasam are suffering a lot due to non supply of sufficient water through the above channel for their lands ; and

(b) if so, the steps taken by the Government?

A.—(a) Yes, Sir.

(b) Chinganjam Lift Irrigation Scheme on Romperu Right Arm Drain in Chirala Taluk of Prakasam District to supply water for the ayacut has been sanctioned.

IRRIGATION FACILITIES OF RAYALASEEMA

28—

5858 Q.—Sarvasri V. Sreeramulu, R. Srinivas Reddy, R. Ravindranath Reddy : Will the Minister for Majoar & Medium Irrigation be plaeased to state :

(a) Whether it is a fact that the State Government prepared a plan to provide irrigation facilities to Rayalaseema area for about 28 lakh acres?

[b] and if so, the details thereof?

A.—[a] & [b] There is no such over all plan to provide irrigation Facilities to Rayalaseema area for about 28 lakh acres. However an Expert Committee on utilisation of river waters in Andhra Pradesh appointed by the Government has made certain recommendations to allocate water for each of the contemplated schemes in all the three regions. Accordingly the scheme to provide irrigation facilities in Rayalaseema have to be taken up.

Meanwhile the Government have taken up certain schemes like Srisailam Right Branch Canal, Telugu Ganga Project, Buggavanka, Varadharajaswamy Gudi Project etc. in Rayalaseema region and ordered for the investigation of the following schemes by the Chief Engineers (Investigations).

(1) Srisailam Right Branch canal extension upto Mylavaram-dam and beyond upto papagni in Cuddapah District.

(2) Maddileru Reservoir Scheme Anantapur District.

(3) Veligallu Reservoir Scheme in Cuddapah District.

In addit'on to the above, the following schemes are also under investigation by the officer on Special Duty Telugu Ganga Project and Chief Engineer, Major Irrigation.

(1) Parallel High Level Canal from Tungabhadra Reservoir tailing into Bukkapatnam tank.

(2) Extension of the canals of upper Bhadra Reservoir of Karnataka State into Andhra Pradesh to benefit the Southern taluks of Anantapur District.

(3) Providing irrigation facilities to Dharmavaram and Yadiki firkas in Anantapur District.

(4) Rajolibanda Diversion Schem Right Branch Canal in Kurnool District.

MACHINERY AT NAGARJUNA SAGER RIGHT CANAL

29—

6907 Q.—Sarvasri P. Venkatapathi, N. Raghava Reddy, M. Ramakrishna Rao, and B. Venkateshwara Rao—will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleaed to state. (a) Whether there is any proposal to reconding the unserviceable machinery and equipment worth three crores of rupees lying on Nagarjunasagar Right Canal ?

A.—No Sir The unserviceable machinery are being disposeed by the Chief Engineers at the release values recommended by the Survey Committees constituted by calling a series of tenders each month or so offering limited numbers of equipment at a time so as to derive maximum benefit out of the disposal in question after approval of Government.

INCLUSION OF M. I. AYACUT IN N. S. PROJECT

30—

7466 Q —Sri K. Adenna :—Will the Minister for Major & Medium Irrigation be pleased to state :

(a) Whether there is any proposal to include the ayacu-

under Minor Irrigation tanks in Guntur and Prakasam districts under N. S. Project ayacut ; and

(b) if so, the details thereof—

A —(a) Yes, Sir,

[b] The proposal is still under examination and the details will be worked out after the reports called for in the matter from the Administrator - cum - Chif Engineer, N S. Right Canals, Command Area Development Authority and the Chief Engineer, Nagarjunasagar Project are received.

RECALL OF TENDERS

31—

7636 Q —Sri Y. S Rajasekhar Reddy :—will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to state :

[a] whether it is a fact that there is a practice in Irrigation Department to the effect that wherein a particular tender, once cancelled can be awarded at a later date without recalling the tender :

[b] whether it is also a fact that the same tenders called for in Telugu Ganga Project Division No. II in the Year 1985 were encelled by the Board in the same year and awded in 1987, without calling for fresh tenders : and

A.—(a) No Sir

(b) No Sir.

(c) Does not arise

COLLECTION FROM DISPLACED PERSONS

32—

7853 Q.—Sarvasri P. Venkatapathi, N Raghava Reddy, A Chittaranjan, and M. Ramakrishnan Rao :—Will the Minister for Major & Medium Irrigation be pleased to state :

A.—(a) Yes Sir.

[b] The matter was entrusted to Director-General of Anti

Corruption Bureau for regular enquiry. Pending completion of enquiry Sri A. Gopal Rao, the then Special Deputy Collector, Telugu Ganga Project, Cuddapah was kept under suspension. with effect from 22-5-1987.

ENHANCED COMPENSATION TO LANDS UNDER SRISAILAM HYDEL PROJECT

33—

7584 Q.—Sarvasri V. Rambhoopal Choudary and K. P. Konda Reddy :—Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to state :

[a] Whether enhanced compensation has been paid for the properties submerged under Srisailam Hydel Project ; and

[b] if not, the reasons therefor?

A.—[a] Civil Courts have redetermined compensation to a tune of Rs. 41.1252 crores in 11,601 cases upto the end of May, 1987 in Kurnool and Mahabubnagar districts Out of the above cases a total amount of Rs. 26.8579 crores has been deposited in courts in 7,892 cases in both the districts and balance of Rs.1312 21 lakhs in 3709 cases is to be paid for which action is being taken to make payments.

[b] Does not arise.

SYPHON ON CHUNCHULA CHANNEL

34—

8052 Q.—Sarvasri G Surya Rao, G. S. S. Sivaji and K. Yerran Naidu :—Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to state :

(a) Whether there is any proposal to construct a syphon near the Port on Chunchula Channel at Allavaram Mandal, Eest Godavari district ; and

(b) if so, the particulars thereof ?

A.—(a) Yes Sir,

(b) Excavation of new channel from the tail end of the exssting Chunchula channel for a leangth of 2 kms duly remodelling the existing Chunchula Channel to carry. The revised discharges of 17 30 c/s. for a total ayacut of 881 acres at 56 duty is proposed. Two Branch channels on left side at kms 4 8 L for a leangth of 1.6 kms and another on right side at kms 4 9 R. for a length of of 1 kms. are are proposed to serve the new ayacut of 435 acres contemplated under the Schem. The new Channel proposed crosses Panchanandi drian at kms. 2 230 where a syphon with 3' die R C.C. pipes is proposed. The alignment of the channel crosses village punta which is the only means of conveyance of the villagers and at this place i e at kms. 3 50 a road culvert with single span is proposed Proposals are expected to cost Rs. 7.27 lakhas including Land Acquisition. The proposals are still under examination at lower level.

SUBMERGENCE UNDER SOMASILA

35—

8142 Q.—Sri K. Prabhakar Rao ;—Will the Minister for Major & Medium Irrigation be pleased to state :

(a) The extent of land submerged under Somasila Project and compensation paid for Wet and Dry lands per acre (sepa rately) ; and

(b) the names of persons who got more than 20 lakhs of rupees as compensation.

A —(a) A Statement is enlcosed*

(a) No awardee got more than 20 lakhs of rupees as compensation.

HIRA MANDALA RESERVOIR

36—

8155 Q.—Sri D. Narayana Rao ;—Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleasid to state :

(a) Whether the Hiramandalam — Reservoir contemplated

under Vamadhara Stage - II be taken up for execution during 1987-88,

(b) If so, the number of villages to be evacuated the extent of w.t and dry land and the number of terraced. multistoreyed, tilled and thatched houses likely to be submerged under the said reservoir ; and

(c) the relief measures proposed to the affected families.

A —(a) No Sir, the Hiramandalam Reservoir contemplated under Vamsadhara Project Stage-II is not yet taken up for execu'ion during 1987-88.

(b) Under Hiramandalam Reservoir 15 villages will have to be evacuated as the buildings and lands of these villages will be submerged. In another 6 villages, some portion of lands will get affected. An extent of 4388.55 acres of wet land, 1267 acres of dry land, 278.37 acres of Manavari and 16 16 acres of Mango Topes will be submerged About 2266 No. of Residentil houses come under submersion of Haramandalam Reservior Out of which 179 No. are pucca buildings, 669 Nos. are Katcha buildings, 1418. are mud and thatched houses. About 20 Nos. of non - residential Buildings are affected under submergence of Hiramandalam Reservoir. Out of which Nos. of Buildings are private, 3 Nos. are District Board Buildings and 11 Nos. are buildings of other religion.—

(c) A provision of Rs. 61,50,000 is made for exgratia payment for the displaced families affected due to submersion of 15 village as per norms laid down in G. O. Ms. No. 59 dated 19th March, 1980. It includes transportation of the families also.

INCOME FROM ARRACK AUCTIONS

37—

6449 Q —Sri M. Baga Reddy :— Will the Minister for Excise be pleased to State :

(a) The total income received from arrack auctions and also from the supply of arrack to the contractors during 1983-84, 1984-85 and 1985-86.

(b) The quantity of arrack supplied during the said period to the industries ; and

(c) Whether it is a fact that Sirsilk Industry is closed due to non-supply of alcohol?

A.—(a) Sir, the total income received from the arrack auctions and also from the supply of arrack to the contractors during 1983-84, 1984-85 and 1985-86 is as follows :

Year	Income on arrack auctions (Rentals). Rs.	Income on supply of arrack (Issue Price) Rupees in lakhs.
(1)	(2)	(3)
1983-84	19,137.40	4,831.63
1984-85	23,641.76	5,703.58
1985-86	26,377.13	6,652.00

*Printed on Annexure No. I at Page No... ....

(b) The quantity of alcohol supplied during the above period of to Industries is as follows :—

Year	Alcohol supplied to Industries (in litres)
1983-84 (December 1983 to November 1984)	. 42,04,489 B.Ls.
1984-85 (December 1984 to November 1985)	... 5,37,393 B. Ls.
1985-86 (December 1985 to November 1986)	... 2051,446 B.Ls.

(c) The closure of the factory is not on account of non-supply of Alcohol.

RESERVATION OF TODDY TREES

38—

7860 Q.—S/Sri N aghava Reddy S A

Sri P. Venkatapathi and Sri A. Chittaranjan :—Will the Minister for Excise be pleased to State :

(a) Whether the Government are aware of number of complaints being made by the Tappers and their Societies regarding the request for reservation of Toddy trees by the owners, and damaging of Toddy trees in the State during the Excise year 1986-87 ; and

(b) If so, whether the Government will take a decision to make reservation of Toddy trees damaging of Kannebothalu by anymeans, and cutting of Toddy trees a more serious crime than at present in the interest of Toddy tappers profession and of Government of Revenue?

A —(a) Only one complaint petition by way of a revision petition was received by the Government from Toddy Co-operative Society, Brahmanapalli, Kondamadugu and Beebinagar of Nalgonda Districts against tha reservation of 363 Toddy Trees.

(b) There is no proposal to give up the policy of reservaion of Toddy trees Government are taking action to prohibit the cutting down of Excise tree of private lands.

SALE OF BEER

39—

8492 Q.—Sri Y. Rama Krishnudu :—Will the Minister for Excise be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that sale of beer is beinp introduced in the Hotels ; and

(b) if so, the details thereof?

A.—(a) No Sir

(b) Does not arise

WORKING HOURS OF DRIVERS OF VIDEO COACHES

40—

4903 Q.—Sarvasri Sajja Chandramouli, C. Vittal Reddy and B. Janardhan :—Will the Minister of Transport be pleased to state :

(a) Whether the rule of working hours of Drivers of Andhra Pradesh State Road Transport Corpoiation long distance routes are applicable to the Drivers of Video Coaches hired by Anchra Pradesh State Road Transport Corporation ;

(b) If not, whether there is any proposal to apply the said rules to them?

A.—(a) The duty hours of Drivers working on Andhra Pradesh State Road Transport Corporation londg distance routes are governed by the provisions of M. T. W. Act, 1961. Accordingly, the same prouisions of M. T. W. Act, 1961 are applicable to the Drivers of private buses hired by Andhra Pradesh State Road Transport Corporation also.

(b) As per the terms and conditions of the agreement entered into with the owners of private buses hired, the Driver is provided by the owner. It is the responsibility of the owner of the hired bus to comply with the provisions of M. T. W Act, 1961 since the driver is employed by him. However, the private operators are being advised to comply with the provisions of M. T. W. Act, whenever instances of violation are brought to notice.

ALLOTMENT OF SEATS AT MLAs IN BUSES

41—

8162 Q.—Sri P. Venkataratnam :— Will the Minister for Transport be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that 4 seats were allotted for the M. Ps. and M. L As. previously in the Andhra Pradesh State Transport Corporation buses ?

(b) Whether it is a fact that at present this was reduced to 2 seats only ?

(c) Whether there is any proposal to restore the previous system ?

A.—(a) Yes Sir,

(b) No Sir, 4 seat are reserved in all buses of the Corporation, i. e., Deluxe, Semi-Luxury, Express and Ordinary, operationg on moffussil routes for the use of Honourable Members of Legislature and their spouses and Members of Parliament hailing from Andhra Pradesh.

[c] Does not arise.

COMPLAINTS BY VIJAYAWADA MUNICIPAL CORPORATION

42—

1916 Q.—Sri U. Ramachandra Raju :—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state ;

(a) whether the Vijayawada Munisipal Corparation levelled serious allegations that Vijayawada Urban Police Administration is running a parallel Government ignoring the Municipal Corporation ;

(b) whether the police are maintaining parking stations at several places in the town and collecting money from cycle and scooter owners :

(c) if so, whether the collected amount is remitted to the funds of the Corporation :

(d) whether some roads were closed by the police without the approval of the Corporation.

A.—(a) No Sir

(b) No Sir.

(c) Does not arise.

(d) No Sir,

MISAPPROPRIATION OF FUNDS IN GUNTAKAL MUNICIPALITY

43—

5213 Q.—Sarvasri N. Gadilingappa and G. Nagi Reddy :—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state ;

(a) whether it is a fact that Rs. 1,75,000 have been misappropriated in Guntakal municipality.

(b) if so, the action taken agains the concerned.

A.—(a) No Sir, But Sri V. Marenna: Bill Collector, Guntakal municipality had misappropriated professional and property tax collections to the tune of Rs. 10,165.29 ps.

(b) The Government accorded sanction for launching criminal prosecution as required under section 375 of the A. P. M Act, 1965 against the Bill Collector. The Station House Officer, Guntakal II was addressed to take criminal action against the Bill Collector and the Sub Inspector of Police, Guntakal II Town and filed criminal case against the Bill Collector in the court of the Additional Judicial Ist Class Magistrate, Gooty. The accused i. e., Sri V. Marenna died on 28-6-1982. So, the case was abated on 23.8-1982 Thereafter, the Municipal Council filed a civil suit against the surity by name Nagalingappa in the District Munsiff Court and decree was obtained against him. But the surity filed a counter, stating that he has no property or means to pay the amount. The Municipal standing counselopined that there is no possibility of recovering amount from the surity and that no criminal a'tion can be taken as the Bill Collector also died. Acting is being taken by the Commissioner, Guntakal municipality to recover the amount of Rs. 10,165.29 paise from the gratuity payable to the family of the deceased employee

FACILITIFS AT CHANDANAGAR

7555 Q.—Sarvasri B. Hanumanthu, N. Raghava Reddy, B. Venkateswara Rao and P. Venkatapathi :—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether it is a fact that even minimum facilities like roads, tree light and parks were not available in the colony developed by Hyderabad Urban Development Authority in Chandanagar, Ranga Reddy district though developmental charges for this purpose were collected ;

(b) whether it is also a fact that Hyderabad Urban Development Authority has collected exhorbitantly high rates from the allottees towards the land ; and

(c) if so, whether action will be taken to create minimum facilities in the colony and collect only reasonable price towards the land from the allottees?

A.—(a) No Sir, the facilties like roads, street lights, water supply, external drainage, etc., have been provided in the Chandanagar Colony.

(b) and (c) No Sir, the actual expenditure incurred on the development of land like roads, water supply drainage, septic tanks, overhead tanks in addition to cost of land and interest on HUDCO. loan etc , was charged while fixing the rates for the land and accordingly, minimum facilities such as water supply, drainage, electricity, roads, etc., have already provided to the allottees The rates are as follows :

L. I. G.	....	Rs. 91.76/square metre.
M. I. G.	....	Rs. 106.25/ ,,
H. I. G.	...	Rs. 111.08/ ,,
E W. S.	...	Rs. 86.94/ ,,

BOX CULVERT IN NELLORE

45—

7955 Q —Sri K. V. Subba Reddy :—Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state ;

(a) whether the Nellore Municipality has sent any proposals for the construction of "Box Culvert of Type" in the place of level crossing gate near Vijaya Mahal in Nellore Town.

(b) whether the local M. L. A. has also sent any representation in this regard.

(c) if so, the action taken thereof ?

A.—(a) Yes Sir,

(b) Yes Sir.

(c) The Divisional Manager, Railway (Works) Branch, Vijayawada was requested to examine the proposal and to furnish the estimates for the execution of the work at an early date and the matter is pending wı he the Divısional Railway Manager.

AGENDA FOR MUNICIPAL MEETINGS

46—

8088 Q.—Sarvasri S. Chandra Mouli Gadi Lingappa, Ch. Ramachandra Rao, and K. Adenna :— Will the Minister, for Municipal Administation be pleased to state ;

(a) whether it is a fact that a present the Agenda for Municipal Council meetings is beeing prepared with approval of the Chairman, and

(b) whether there is any proposal to set-up a Business Advisory Committee for each Municipality for preparing at Agnda

A.—(a) Yes Sir, According to Rule 2 (3) of Rules regarding proceeding of the Council in Schedule-I appended to the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965, the agenda for the meeting shall be prepared by the Commissioner, in consultation with the Chairman. The Commissioner may include in the agenda any subject which in his opinion should be considered by the Council and shall include therein any subject specified by the Chairman. On any subject included in the Agenda he Chairman, as well as the Commissioner shall have the right to recording his views in a note and such note shall be circulated to the Councillors or placed before the Councilore at the time of the consideration of such subject by the Coucil.

(b) No Sir

SATELLITE TOWNS

47—

8631 Q.—Sri Ch. Jayaram Babu :— Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether the Government is considering to construct Satellite towns near big cites :

(b) whether there is any proposal to name the said satellite towns after National Leaders ?

A.—(a) Yes Sir, Administrative saction to the development of Satellite Townships in the jurisdiction of the Hyderabad Urban Development Authority, Visakhapatnam Urban Development Authority and Vijayawada - Guntur - Tenali Urban Development Authority has been issued in G. O. Ms, No 912 M A , dated 9th November, 1987.

(b) No Sir, There are no proposal to name the Satellite Towns after National Leaders.

BITTING BY LEOPARD

48—

7955 Q.—Sri Ch. Vidyasagar Rao :—Will the Minister for Forests be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a Leopard had bitten the hand of the women, belonging to Vilasagar village, Boinapalli Mandal, Karimnagar district who visited the Nehru Zoological Park during last year ;

(b) if so, whether compensation was paid to her ;

[c] the action taken against the concerned officials ;

(V) A.—(a) Yes, Sir,

(b) The Curator, Nehru Zoological Park, Hyderabad paid immediately Rs. 500 to Smt. J. Satyamma towards Medical expenses, Later, Government sanctioned payment of compensation of Rs. 3,500 to Smt. J. Satyamma.

(c) The Curator, Nehru Zoological Park, Hyderabad, has initated disciplinary action against concerned staff members who were on duty on that day viz., 1. Sri M. A. Razak, Head Animal Keeper, 2. Sri D. Subba Rao, Zoo-Attendent, and 3. Sri M. A. Hameed Khan, Zoo Attendent. After examining the explanotions offered by the deliquent staff members, the Curator, Nehru Zoological Park, Hyderabad had ordered for stoppage of

one increment of Sri M. A. Hameed Khan, Zoo Attendent The other two were warned to be more careful in future

D. PATTAS TO RESERVE FOREST LAND

49—

8152 Q.—Sri D. Narayana Rao :—Will the Minister for Forests be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have taken a decision to grant D. Pattas to SCs, STs, and BCs, for cultivating Reserve Forest land where there are no trees ;

(b) whether the Mandal Revenue Officer, Pathapatnam or District Forest Officer, Srikakulam granted pattas to about 200 families of SCs, STs and in Tiddimi, Byragipeta, Dasaradhapuram and Dasupuram villages in Jogi Hill (Reserve Forest area) of Pathapatnam ; and

(c) if not, whether the Government consider to grant pattas for planting trees in the reserve forest land by SCs, STs and BCs and enjoy the usufrumtill 1994 ?

A.—(a) No Sir

(b) No Sir.

(c) No Sir,

COMPENSATION TO SNAKE BITES

50—

8595 Q.—Sarvasri S. Prabhakar, M. V Krishna Rao, and T, Bhadraiah—Will the Minister for Forests be pleased to state :

(a) whether it is a fact that compensation is being given to those who died from Snake bite; and

(b) if so, the details there of ?

A.—(a) No, Sir,

(b) Does not arise.

WILD LIFT SANCTUARIES

51—

8662 — Sarvasri V Rambhupal Chodary, and K P Konda Reddy—Will the Minister for Forests pleased to state :

(a) The number of Wild Life Sanctuaries in the State at present ;

(b) the latest Tigers population in the State ;

(c) The steps taken to improve the Great Indian Bustard which is an endangered species

A.—(a) At present, there are (15) Wild Life Sanctuaries declared in Andhra Pradesh State

(b) As per the Tiger Census carried out during 1984, the Tiger population in the State is 164.

(c) Strict protection is arranged where the endangered species "Great Indian Bustard" is found at Rollapadu and Banaganapalli villages in Kurnool district. Watchers have been appointed for continuous watch on the movement of the birds, their nests, the development of their chicks and full protection is provided for their habitat as a whole. Habitat Developmental works are being taken up in the Annual Plan Schemes since 1983-84. The proposals to declare the Bustard areas as Wild Life Sanctuary are under consideration

CINIMA THEATER

52—

3498—Sarvasri G. Nagi Reddy, Ch JayaRam Babu, and Chenga Reddy,—Will the Minster for Home be pleased to state :

(a) whether there are any proposals to increase the number of Semipermanent Cinema theatres construction in the State by giving financial assistance through the Film Development Corporation ; and

(b) if so, the number of theatres to, which this assistance has been given together with places where they are constructed ?

A—(a) Yes, Sir.

(b) The Andhra Pradesh State Film Development Corporation Limited, Hyderabad has sanctioned financial assistance to 73 Semi-permanent Cinema theatres so far in the State at detailed below.

1. Mudhole
2. Pampachedavaram.
3. Seetharamapuram.
4. Pedakurapadu.
5. Pentlavally.
6. Ghattuppal.
7. Chandrugonda.
8. Komarole.
9. Peddharivanam.
10. Karempudi.
11. Bommaiahgaripalli.
12. Kakarapalli.
13. Atmakur.
14. Bhimadole.
15. Lemalla.
16. Hiramandalam.
17. B. Gangaram.
18. Rambelli.
19. Mupaala.
20 Nagaram.
21. Nagireddipalem.
22. Bogole.
23. Ramadugu.
24. Veeraghattam.
25. Madkasira.
26. Balyapalli.
27. Jarjapupeta.
28. Bharmaram.
29. Burja.
30. Razole.
31 Thorrur.
32 Gorijavolu.
33 Chinganjam.
34 Chintalapadudi.
35 Kalla.
36 Valaparla.
37 Eoloor.
38 Kagitalagudem.
39 Toopran.
40 Paidibheemavaram
41 Uppugunduru.
42 Haripalem.
43 Dhulupudi.
44 Galivesudu.
45 Kalluru.
46 Pasra.
47 Ponduru
48 Chandrasekharapuram
49 Paderu
50 Bheemgal.
51 Kollapur.
52 Nizampatnam.
53 Alluru.
54 Husnabad.
55 Sudigam
56 Injaram.
57 Mirjapuram.
58 A Annapuram.
59 Durgi.
60 H. Nidamanur.
61 Kommalapadu.
62 G. Sigadam.
63 Dilwarpur.
64 Dharpally.
65 Kodakandla.
66 Mulug.
67 Karepalli.
68 Koilkonda.
69 Cheedikada.
70 Musunuru.
71 Rentachintala.
72 Meddipali.
73 Dharoor

ENQUIRY INTO MURDER OF RAMACHANDER

53—

7508—Sarvasri Baddam Bal Reddy, N. Indrasena Reddy, and

V. Sreeramulu—Will the Minister for Home be pleased to state ;

(a) whether any representation has been received from the Legislator from Karwan demanding C.B., C.I.D. enquiry into the murder of Sri Ramachander, whose dead body was found by the police on the afternoon of 30-4-1987 in Teegalakunta under the jurisdiction of Chatrinaka Police Station; and

(b) if so, the action taken thereon ?

A.—(a) Yes Sir.

(b) A case in Crime No. 58/87, u/s 302 r w 34 IPC has been registered on 30-4-1987 at Chatrinka Police Station. The accused were arrested on 4 5 1987 and remanded to judicial custody. The case has been charge sheeted on 10-10-1987 and is pending trial in the Court.

KIDNAPPING ON SHOBHA

54—

7732 Q.—Sarvasri V. Sreeramulu, B. Bal Reddy, N. Indrasena Reddy, and A Narendra :—Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Smt. Shobha daughter of Sri Anjaiah, employee in a canteen in B.H E I. was kidnapped from her in-law's house in Pattancheru on 29th May, 1987, taken to a lonely place, gang raped for three days and abandoned her near Narsapur on 31st May. after forcibly taking away her ear rings, Mangala Sutram and Silver foot finger rings ; and

(b) if so, whether any case was registered by the police ?

A. (a) & (b) Smt. Sobha, W/o Sri Srinivas was not kidnapped. She left her house on 29-5-1987 on her own accord in the presence of neighbours, Srinivas and his brother.

On complaint of Anjaiah, father of Sobha, a case in Crime No. 111/85 u/s Woman Missing was registered at Patancheru Police Station on 1-6-1987. She was noticed by her relative Anajah of Markapura (V) in the limits of Rajampet (V) on 6-6-1987. She was produced before the Patancheru Police Station on 7-6-1987 by her father. In her statement she alleged that three unknown persons

kidnapped her in a car from her in-law's house and after confining her for four days in an unknown place committed rape on her. The section of law was therefore altered to 376 and 365 IPC. She did not report about snatching of gold ornaments form her. She was unable to show the place of confinement and description of persons who kidnapped her. According to the Medical Officer, there were no external or internal injuries. He has opined that no difinite opinion can be formed as to the commitment of rape on Smt. Shobha The Medical Offcer also stated that the victim is having 16 to 18 weeks pregnency whereas, as per evidence she was married only about 3 months back. The Police however making efforts to trace out the culprits.

MISSING OF CHIRALA BUCHI REDDY

55—

7868 Q.—Sarvasri V. Sreeramulu, A. Narendra, Ch. Vidya sagar Rao, R. Srinivas Reddy, B. Bal Reddy, and V. Jaipal ;— Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that one Mr. Chirala Buchi Reddy of Gangaram village of Mantani Police Station of Karimnagar district was taken to Police Station on an allegation of theft ;

(b) whether it is a fact that since along the whereabouts of Mr. Buchi Reddy is not known : and

(c) if so, the action taken to trace his where abouts?

A.—(a) Chirala Buchi Reddy of Gangaram village was taken to Manthani Police Station by Detective Party on 6-6-1987 at 9-30 a.m. suspecting his complicity in burglary case in Crime No 39/87 u/s 457, 380 IPC of Manthani Police Station. He was sent back from the Police Station at 10-30 a.m. on 6-6-1987 itself after his complicity in the case was ruled out.

(b) & (c) Sri Buchi Reddy did not go back to his village for 8 days for the reasons best known to him after he was sent back from Police Station on 6-6-87. He is presently staying in the village.

DACOITY IN NELLORE

56—

7956 Q.—Sri K. V. Subba Reddy :—Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that dacoities with deadly weapons have looted houses in Nellore town and its surroundings ;

(b) whether the house of the D. S. P. of Intelligence, Nellore has also been looted ; and

(c) if so, action taken to apprehend the guilty and also to protect the public ?

A.—(a) Yes Sir. On the, intervening night of 6/7-5-87, 8/9-5-87 and 11-5-87 the dacoits using deadlyweapons looted the houses in Kondaya Palem, Yerragunta and Sudheer Reddy nagar which are surrounding villages of Nellore. No dacoity took place in Nellore Town.

(b) Yes Sir.

(c) Cases in Crime Nos 137/87 and 198/87 of Nellore Rural P.S. in connection with looting of houses at Kondayapalem and Sudheer Reddy Nagar and Crime No. 58/87 at V. Satram P S. in connection with looting of houses at Yerragunta were registered. Itta Govindu, son of Venkaiah, Chirala now at Bogole was arrested on 27-8-87 and portion of property worth Rs. 5000/- was recovered. As per the confession of Itta Govindu 4 accused who are Exsettlers of Bitragunta and residing at Stuartpuram were also involved. Efforts are in progress to apprehend the four accused. Police Pickets, Night Patrol have been arranged and District Special Party has formed to detect dacoity cases.

TORTURE BY POLICE

57—

7981 Q.—Sarvasri B. Bal Reddy, A. Narendra and N Indrasena Reddy ;—Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that in the first week of June, 1987 Ranga Reddy Dist Police made a swoop and whisked away 8 Women and 9 Men from Maheswaram and tortured them ;

(b) if so, the action taken thereon?

A.—(a) No Sir. On a complaint of Yerra Narayana the Ex-Sarpanch of Maheswaram, that he was assaulted by the 19 accused persons in Crime No. 4'/87 registered at M. Maheswaram Police Station on 18-6-87 a case in Crime No. 47/87 U/s 441, 504, 323 read with 109 IPC was registered with the said Police Station on 19-6-87. On 21-6-87 Head Constable, two P.Cs, with two Women P.Cs, went to the houses of accused in Crime No. 47/87 and arrested 9 men and 8 women. All of them belong to Maheswaram. The arrested persons were produced before Munsif Magistrate. Ibrahimpatnam on the same day. They were relieved on bail on 22-6-87. It is not a fact that they were tortured by Police. As there was resisistance from the accused in the process of arresting they sustained minor injuries, The injured refused to go to Hospital.

(b) Does not arise.

DEATH DUE TO COLLISION

58-

7985 Q.—Sri K. V Subba Reddy :—Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that all the passengers of a car proceeding to Nellore died at Cherlapalli near Srikalahasti in the month of June, on account of collision with a lorry ;

(b) whether judicial enquiry has been conducted into the said accident ; and

(c) whether any financial assistance was rendered to the families of victims ?

A —(a) On 6-6-87 at about 07-30 a. m 8 persons including driver in car AAN 3366 proceding to Nellore died at Cherlapalli near Srikalahasti. on account of collision with lorry No ADC

3447, A case in Crime No. 37/87 U/s 304 (A) IPC was registered in Yerpadu Police Station. The driver was arrested and case was, charged on 31-7-87.

(b) & (c) No, Sir,

POLICE REPRESSION IN MAHESWARAM

59—

8120 Q.—Sarvasri Ch. Rajeswara Rao, Md. Rajab Ali, G. Venkateswara Rao, D. Chinna Mallaiah and G. Mallesh :— Will the Minister for Home and Film Development be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Sri Ch. Rajeswara Rao, M.L.A. has submitted a Memorandum to Government dated 18-7-1987 regarding Police repression in Maheswaram of Ranga Reddy District ; and

(b) if so, the action taken thereon ?

A —(a) Yes, Sir,

(b) Case in Cr. No, 45/87 U/s. 147, 447, 427 r/w Section 149 and 109 IPC. and Cr. No. 47/87 u/s. 441, 304, 323 r/w. Section 109 I. P. C. were registered at Maheswaram Police Station and after investigation charge sheets have been filed in both the cases on 30-10-1987 and they are pending trial.

MURDER OF BHALERAM

60—

8171 Q.—Sarvasri N. Gadi Lingappa and K. Jayaram :—Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Sri Bhaleram, a cloth merchant in Guntakal town was murdered on 15-6-1986 ;

(b) whether the offenders have been identified and cases booked against them ; and

(c) if not the reasons for the abnormal delay in the matter ?

A.—(a) On 15-6-86 at about 22 hours unknown offenders murdered Sri Belram, son of Loddoji, aged 40 years, sales man in Amardeep, cloth stores, Guntakal.

[b] & [c] A case in Crime No. 91/86 U/s 302 IPC was registered in Guntakal II town Police Station, and investigated. The efforts made by the Police to arrest the culprits were of no avail and ultimately the case was referred as U. N. on 15-11-1987

FIRING AT TADPATRI

61—

8289 Q.—Sarvasri Vannala Sreeramulu, Baddam Bal Reddy, A. Narendra, N. Indrasena Reddy and Ch. Vidyasagar Rao :—Will the Minister for Home be pleased to state :

[a] whether Police resorted to firing at Tadpatri Anantapur District on the Ganesh Immerson Procession on 30th August 1987 and clamped curfew for three days ; and

[b] if so, the reasons therefor ?

A.—[a] Yes Sir, No curfew was clamped. but Section 144 was imposed in Tadpatri Town ;

[b] On 30-8-1987, when Ganesh Immersion Procession reached Bowliwala Mosque at Tadipatri by 1410 hours, leaders of procession wanted to play music infront of Mosque violating conditions mentioned in the licence, In as much as communal tension was mounting, the processionists were rushed through without stopping infront of Bowliwala Mosque. At 1415 hours the procession reached Banda Mosque and they refused to move without playing instruments of music before the said Mosque. Drivers of tractors in which Ganesh Idols were decorated, deserted the vehicles in middle of the road and the efforts of the Sub-Divisional Police Officer, Dharmavaram for conciliation failed. Then communal tension started building up on both sides as the Muslim locality was just behind the Mosque and heavy pelting of stones started from both groups. The violent mob damaged the wall of neaby Darga and hurled stones etc., into Mosque. The use of tear-gas and lathi-charge had no effect on the mob. The mob become more violent and started pelting stones of Police. 1 Circle Inspector 3 Sub-Inspectores and 4 Police Constables sustained simple injuries

on account of stone pelting by both groups. The mob started turning the vehicles back. The situation was grave and had gone out of control. As lives of both Policemen and people were in danger four rounds of fire with 310 muskets was opened into air under the orders of Sub - Divisional Police Officer, Dharmavaram (The Mandal Revenue Officer was not readily available). Prohibitory Orders under Section 144 was imposed in Tadipatri Town. Magisterial Enquiry was ordered into the incident of Police firing and report is awaited.

ATTACK ON HARIJANS

62—

8356 Q.—Sarvasri V. Sreeramulu, Ch. Vidyasagar Rao, B. Bal Reddy, V. Jaipal and N Indrasena Reddy :—Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a case was registered in Mulkanur Police Station, Karimnagar District against Sri Pratap Reddy, Secretary, Co-operative Grameena Bank, Karimnagar for attacking the Harijans of Muttaram village on 8th August, 1987 ;

(b) whether it is a fact that while admitting Sri Renukuntla Yohan in Huzurabad Hospital kept Sri Rajveer, 75 years old father of the victim in Police lockup on 8th night ; and

(c) if so, the reasons for not taking any action of Pratap Reddy ?

A.—(a) No Sir, An incident took place in the village of Muttaram on 8-8-87 between Renukuntla Yohan and Renukuntla Veeraiah both Harijans due to a dispute, petty cases 26/87 to 29/87 and 30/87 to 33/87 were registered against both the parties which ended in conviction with fine of Rs. 50/- each.

(b) Sri Renukuntla Yohan who sustained simple injuries was admitted in Hospital of Huzurabad on 9-8-87 and discharged on 16-8-87. Sri Rajveer, father of Sri Yohan was not kept in Police lockup on the matter of 8-8-87.

(c) The question of taking action against Sri Pratap Reddy does not arise as he was not involved in the dispute on 8-8-87

BEATING BY AILLA GOPALU

63—

8361 Q.—Sarvasri Ch. Vidyasagar Rao, N. Indrasena Reddy : Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Sri Ailla Gopalu, S/o Laxmaiah of Annodigudem village, Maheswaram Mandal, Ranga Reddy District beat Sri Goddula Chandraiah, son of Yellaiah on 19-8-1987 ;

(b) whether any Complaint was booked in the said case ; if so the details thereof ;

(c) whether the Government proposed to institute an enquiry into this incident, punish the guilty and protect the innocent ;

A.—(a) Yes Sir.

(b) A case in Crime No. 67/87 U/s 457, 380 IPC at Maheswaram Police Station against Goddula Chandraiah and two others was registered on a complaint of theft by Ailla Gopal on 19-8-87. Sri G. Chandraiah and two others were arrested on 26-8-87 and stolen property woth Rs. 200/- was recovered from their posession. The case was charged on 31-8-87 in the Court of JFCM Ibrahimpatnam A case in Crime No. 68/87 U/s 342, 323 IPC was also registered against Ailla Gopal on a complaint from G. Chandraiah that he was wrongfully confined and tied to a tree and beaten mercilessly suspecting that he had committed theft. This case was charged on 31-10-87 in the Court of JFCM, Ibrahimpatnam.

(c) Since the Police have charged the cases, the law will take its own course in the cases.

ATTACK OF VILLAGERS OF MALYALA

64—

8379 Q.—Sarvasri G. Vittal Reddy, and G. Yadagiri Reddy :

Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that some land-lords and their Goondas raided on 27-8-87 Malyala village (situated at a distance of 3 Kms from Mahabubabad) in Warangal District ;

(b) if so, the action taken against the land-lords ; and

(c) whether is a fact that 14 persons who belonged to the affected victims were arrested and detained in Warangal Central Jail, instead of arresting the real culprits ;

if so the reasons therefor ?

8379 A.—(a) On 1-8-87 at about 7 a.m. one Surineni Lachamma W/o Baghavaiah and 13 other Women and one Velpula Yellaiah of Mallial village, sent 15 stereo-typed petitions to Mahabubabad police Station through one Bandi Pullaiah alleging that on 27-7-87,37 persons under the leadership of J. Muralidhar Reddy S/o I Janardhan Reddy, attacked and raided their houses in a drunken condition and looted valuables.

(b) Cases in Crime Nos. 132 to 136/87 were registered at police station, Mahabubabad On 2-9-87, 25 accused were arrested and remanded to judicial custody and recovered stolen property worth Rs. 15,000/- The remaining accused were arrested on 6-10-87 and remanded to judicial custody and property worth Rs. 27,000/- was recovered. The cases were charge sheeted on 17-12-1987.

(c) The 14 persons are accused in Crime No.125/87 of police station Mahabubabad. On 23-7-87 at about 6 a.m. Chapuri Damodar and 13 others Mallaial (V)formed themselves into unlawful Assembly waylaid Avula Lachiah of the village and beat him with deadly weapons The 14 accused evaded arrest by police and surrendered before JFCM Court, Mahabubabad on 29-7-87 and that the Court remanded them to judicial custody. No innocent was arrested. The 14 persons are real culprits in the case. The case was charge sheeted on 17-12-87.

LETTER FROM LALITHA DEVI

65—

8397 Q.—Sarvasri A. Narendra, B. Bal Reddy, N. Indrasena

Reddy, R. Ravindranath Reddy and Ch. Vidyasagar Rao : Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether a copy of the letter dt. 1-9-87 addressed to the Assistant Commissioner of Police, Marredpalle Division, Secunderabad by Lalitha Devi, Social, Worker, Vice-President, Mahila Mandali, Mettuguda was received by Government; and

(b) if so, the action taken thereon ?

A.— (a) Yes Sir Smt. Lalitha Devi in her representation among other things alleged that as she has been takenup the case of wife of Sri Saibaba, a Railway employee, Secunderabad who along with his father has been harassing her for more dowry, Sri Saibaba and his father Narasimha on 31-8-87 gave an ultimatum to her (petitioner) of the dire consequencs, abused her in vulgar languagee and threatend to kill her husband. Smt. Lalitha Devi requested protection to her, and her husband.

(b) Smt. Lalitha Devi though did not report the incident took place on 31-8-87 in Maredpally Police Station, on the representation she has been contacted by the police and collected the details of incident. A petty case in Crime No. 1010/87 U/s 70 (b) of C. P. Act was registered at Maredpally police station against Saibaba and his father Narasimha and it is pending trial in Court She has been advised to approach local police whenever she expects any trouble from the said persons.

SUICIDE CASES

66—

*425 Q —Sri Y. Ramakrishnudu : Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) the number of cases of attempt to commit suicide registered since 1983 ; and

(b) the number therein reported as desperation in life due to lack of living source ?

	Yeas	Number of cases
(a)	1983	357
	1984	360
	1985	325
	1986	434
	1987	311
—(b)	1983	16
	1984	18
	1985	10
	1986	16
	1987	17

DRIVING AWAY OF HARIJANS

67-

8460 Q.—Sri A. Dharma Rao : Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that six Harijan families of Babusanipalli of Cuddapah District we driven away from the village : and

(b) if so, the action taken against the persons responsible for this ?

A.—(a) No Sir

(b) Does not arise.

ESCAPE OF JAILERS

68—

8505Q.—Sarvasri A. Narendra, Vannala Sreeramulu, N.Indrasena Reddy and R. Ravindra Nath Reddy : Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that 4 prisoners escaped from the Narasimhapet Sub - Jail during the early hours of Tuesday, the 6-10-1987.

(b) whether it is also a fact that prisoners cut off the iron railings with Hawk-saw Blades ; and

(c) if so, the action taken thereon?

A —(a) Yes.

(b) Yes.

(c) The above 4 prisoners who escaped from the Narasaraopet subjail could not be apprehended so far, dispite sincere efforts made by local police. However special parties were formed and sent to their known hideouts for their apprehension However prompt action has been taken against 6 policemen by placing them under suspension.

KILLING OF POLICE PERSONNEL BY EXTREMISTS

69—

8666 Q.—Sarvasri P. Sambasiva Raju, and V. Rambhupal Chowdary :—Will the Minister for Home be pleased to state :

(a) whether it is a fact that extremists have killed ten Police personnel including two Sub-Inspectors in Allampalli village of Adilabad district on 18 the August, 1987 ;

(b) whether it is also a fact that the extremists are extending their activities to Chittoor, Kurnool, Nizamabad, Karimnagar, Warangal, Khammam, East Godavari, Visakhapatnam and Vizianagaram districts ; and

(c) if so, the action taken to contain the activities of extremists ?

A.—(a) Yes Sir, Left wing extremists belonging to Peoples' War group of Kondapalli Seetharamaiah ambushed a Police party near Allampalli village in Adilabad district on 18th August, 1987 and opened fire resulting in the death of 2 Sub-Inspectors, one Head Constable and 7 Police Constables.

[b] Yes Sir. It is a fact that the left wing extromists have been active in Nizamabad, Karimnagar, Warangal, Khammam, East Godavari, and Visakhapatnam districts and have been trying to get a foot hold in the districts of Chittoor, Kurnool and Vizianagaram.

[c] Following are some of the measures taken to contain the activities of extremists :

[1] Implementation of A. P. Land Transfer regulations in favour of tribals ;

[2] Enforcement of Minimum Wages Act ;

[3] Effective implementation of Integrated Rural Development programmes ;

[4] Assignment of lands to tribals in Scheduled areas ;

[5] Provision of medical, educational and credit facilities to tribals ;

[6] Supply of essential commodities through fair price shop in Agency areas ;

[7] Coordinated efforts by all the Departments like Revenue, Forest, Social Welfare and Police Departments to effectively solve the problems of tribals ;

[8] Posting of two special Inspectors General of Police with operationaheadquarters at Karimnagar and I Bhadrachalam for effective supervision of anti-extremist operations ;

[9] Augmenting the strength of police stations in the affected districts :

[10] Training the Police personel in counter - insurgency operations and givingthem necessary orientation regarding extremists' strategy, tactics and operations ;

[11] Equipping the Police with superior weaponry like SLRs etc., to match the weapons possessed by extremists ;

[12] Instituting hand some cash rewards for the apprehension of listed extremists ;

[13] Curtailing the fund flow to extremists by taking up beedi leaf collection through ForestDepartment thereby eliminating middle-men i.e., contractors who were obliging extremists ;

[14] Appointment of tribals as HomeGuards to create a sense of involvemen in anti-extremist operations ;

[15] Creation of a Publicity Cell to counter extremist propaganda to highlight the development programmes of the Government;

[16] Restricting meetings, conferences, wall-writings etc, of extremists and their front organisations;

[17] Invoking provisions of Terrorist and Disruptive Activities (Prevention) Act against those indulgng in violent activites;

[18] Inter-State co-ordination of efforts to identify and apprehend the underground cadres:

[19] Screening the inmates of Social Welfare Hostels to prevent them from becoming extremist hideouts etc.

MINIMUM WAGES IN ZONE-I.

70—

7718 Q. — Sarvasri B. Bal Reddy. N. Indrasena Reddy, Ch. Vidyasagar Rao and V. Sreeramulu: Will the Minister for Labour pleased to state:

(a) whether by virtue of G O Ms No. 414 Labour, Employment, Nutrition and Technical Education (Labour-II) Dt. 27-10-86, Hyderabad district was brought under Zone. III whereas in G O Ms. No 140, Labour, Employment, Nutrition and Technical Education (Labour-II) Department dt. 12-3-1981. Hyderabad Urban area including the area covered by the Municipal Corporation and all the places within a distance of 8 KM from the periphery of the Corporation was under Zone-I; and

(b) if so, the reasons for depriving the agricultural labour in Hyderabad urban of minimum wages prescribed for Zone-I?

A —(a) & (b) Hyderabad Urban area comprising the area covered by the Municipal Corporation of Hyderabad and Including all places within a distance of 8 K. Ms from the periphery of Corporation lands are not provided with any irrigation facilities and so have no yielding capacity The Hyderabad Urban District is divided into 4 mandals viz, (1) Secunderabad, (2) Musheerabad, (3) Golconda and (4) Charminar and included in Zone-III Depending upon the fertility of land, rainfall, crop yielding, it was subsequently considered that Hyderabad District should be kept under Zone-III

BEEDI WORKERS

71—

8551 Q —Sarvasri B. Bal Reddy, A. Narendra, N. Indrasena Reddy, V. Sreeramulu, and R. Srinivas Reddy : Will the Minister for Labour and Printing be pleased to state :

(a) whether the beedi workers held a public meeting in Sik Gurudwara in Secunderabad on 16-9-1987 under the presidentship of Sri Vital Raj ;

(b) whether the beedi workers association presented a memorandum to the Govt. stating that ESI Provident Fund and other facilities available to workers in other fields be extended to beedi workers ; and

(c) if so, the action taken thereon.

A.—(a) It is not known whether the Beedi workers held a public meeting in Sikh Gurudwara at Secunderabad on 16-9-1987.

(b) The Navayuga Beedi Karmika Sangham have submitted their representations requesting for coverage of ESI Act and P F. Act to the beedi workers. It has also been complained that the provisions of Beedi and Cigar workers (COE) Act are not being implemented by the Beedi Establishments in twin cities

(c) With regard to the coverage of ESI Act and Provident Fund Act to the beedi workers the matter is being referred to the ESI Corporation and Regional Provident Fund Commissioner, Hyderabad respectively. In respect of the complaint of non-implementation of the provisions of Beedi and Cigar Workers Act by the Beedi Establishments in the twin cities, special squads have been constituted, which had inspected the beedi establishments in the twin cities and launched prosecutions for violations and claim petitions filed for less payments against the erring managements. Certain managements have also been convicted and fines imposed by the courts.

COBALT MACHINE

72—

1509 Q.—Sarvasri V. Nageswara Rao M.V.V. Rama Rao and T.S L. Naiker : Will the Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Cancer patients are suffering due to breakdown of Cobalt machine in Government General Hospital, Kakinada ; and

(b) if so, the action taken to get the machine repaired ?

A.—(a) & (b) The Cobalt machine at Government General Hospital, Kakinada was out of order from November 1984 to April, 1986. The delay in installing Cobalt source was due to the reason that the sourde drawers were not readily made for want of raw materials.

During this period the treatment of Cancer patients was affected.

SALARIES TO MALARIA STAFF

73—

2175 Q.—Sri A. Narendra, Sri CH. Vidyasagar Rao, Will the Minister (Healthand Medical) be pleased to state :—

(a) Whether it is a fact that payment of salaries to the Malaria Staff in Visakapatnam District has been stopped.

(b) Whether any orders have been issued in this regard.

(c) If so, whether the said orders are irregular ;

A.—

(a) NO

(b) NO

(c) Does not arise.

MALARIA ERADICATION SCHEME :

74—

2187 Q.—Sarvasri S. Venugopala Chari, G. Nagi Reddy, G. Butchaiah Chowdary, A. Ramanarayana Reddy. Will the Honourable Minister (Health and Medical) be pleased to state :—

(a) Whether it is a fact that the Mala ia Eradication Scheme has been transferred to Entamologists from the Health Officers : and

(b) If so, whether there is any proposal to re-transfer the same to Health Officers :

A.—

(a) The National Malaria Eradication Programme is headed at the state level by a Senior Medical Officer of the rank of Additional Director. At the Zonal level also there are Senior Civil Surgeons posted as Zonal Officers (Malaria) providing technical supervision of NMEP work. At the District level the NMEP Units are manned by Entomologists Biologist under the overall technical and administrative control of District Medical and Health Officer It is not correct to state that National Malaria Eradication Programme has been transferred to Entomologist.

(b) Does not arise.

MARTUARY OF KURNOOL

75—

6136 Q.—Sarvasri N. Raghava Reddy, A Lakshminarayana, B Hanumanthu, P. Ramaiah : Will the Minister for Medical and Health be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the mortuary of the Government Hospital at Kurnool is in a bad condition.

(b) If so, the steps proposed to be taken for the proper upkeep of the mortuary.

A.—

(a & b) The mortuary plantattached to the Department of Pathology of Kurnool Medical College, Kurnool went out of order on 11-4-86. After getting estimates from M/s Voltas Limited, Secunderabad the plant was got repaired by them and it is functioning satisfactorily from 6-6-86.

DEATHS DUE TO CHOLERA

76—

6887 Q.—Sri Baddam Bal Reddy : Will the Minister Health and Medical be pleased to state :—

(a) The number of persons died due to Cholera in 1986.

(b) Whether it is a fact that 4 persons died in Marripaka (village) Jaggampet Mandal of Kakinada Taluk, East Godavari District due to Cholera.

(c) The precautionary measures taken for prevention of Cholera.

A.—

(a) 3

(b) Yes.

But the District Medical and Health Officer, East Godavari reported that the deaths were not due toCholera but due to other reasons. But on observation of the Inspection report of District Medical and Health Officer, East Godavari it is Found that 2 cases were due to Diarrhoea and one case due to heart failure and the other due to Hyper Pynexia

(c) Through surveillance for detection of hidden cases and contract treatment was conducted for 10 days. 6 wells were Chlorinated are rechlorinated Disinfected are rechlorinated Disinfected 3 houses and conducted 370 A.C. Inoculations. 3,054 pot chlorination were done.

FLOURINE CONTAINED IN WATER

77 —

7997 Q.—Sarvasri A. Narendra Baddam Bal Reddy, N. Indrasena Reddy, V. Jayapal : Will the Minister for Medical & Health be pleased to State :—

(a) Whether the Government are aware of the Survey report of Dr. K. Govardhan Reddy of Malakpet that bore well water used for drinking purpose in several areas of the city, contained Flourine more than human toleration limit ;

(b) If so, whether there is any danger to the city's population suffering from Dental and skeletal Fluorosis ; and

(c) If so,the action taken to prevent the spread of the disease?

A.—

(a) No information is available with Covernment on any survey reported by Dr. Goverdhan Reddy.

(b) No Sir. As the piped water supply contains Fluoride within permissible concentration there. is no danger of incidence of Fluorisis in drinking the pipe water.

(c) A few domestic bore will water sent for analysis to Institute of Preventive Medecine were found to have Flucride more than permissible limits. In such cases the owners are duly advised to emove the excess Fluoride by the simple process developed by Institute of Preventive Medicine, if the water is to be used for drinking purpose.

SURGICAL GLOVES

78—

8129 Q —Sri N. Narayana Rao : Will the Minister for Health, Medical be pleased to state :—

(a) The annual requirement of Surgical gloves (in number) required in the Medical and Health Department ;

(b) The places from which the gloves are being purchased at present ; and

(c) The number and value of purchase during 1986-87 ?

A.—

(a) The annual requirement of Surgical gloves is 1,80,0000 pairs per annum.

(b) The firms from which the gloues are purchased are as follows :—

1. Messers. Escorts Surgical Enterprises (Pvt) Limited, Hyderabad.
2. Messers National Surgical Corporation, Hyderabad.

(c) The Commissionerate was formed on 1-3-1987 and purchase orders were placed thereafter only.

The Number of Surgical gloves purchased in May 1987 was 10,620 pairs of the value of Rs. 45,135/-. It lasted till December, 1987.

DISEASE DUE TO FLOURIDE

79—

8165 Q.—Sri P. Venkataratnam, Sri U. Venkateshwarlu : Will the Minister Health and Medical be pleased to State :-

(a) Wheth·r it is a fact that public is suffering from some disease in several places of Krishna District due to flouride in water :

(b) Whether it is also a fact tha, in Tiruvuru, Vissannapet, A. Kondurt Mylavaram Mandals is containing flouride if so the steps taken to prevent the same ?

A.—

(a) Some water sources in few villages in Krishna District contain excessive levels of Florine which is the cause of Flourosis.

(b) Yes, only some of the villages in these Mandals contain excess flouride steps are taken to provide protected water to the people in the affected villages by Panchayati Raj Engineering Department, under Netherlands Assistance Programme Technology mission, Rural Water Supply and other scheme,

HEALTH GUIDES

80—

8175 Q.—Sri D. Narayana Rao : Will the Honourable Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) The number of helth guides in the State and the honororium paid to them ;

(b) Whether there is any proposal to increase the same.

A —

(a) There ane 35,468 Health guides in position as in 31-3-1987 and an amount of Rs. 50 pm. each is being paid as honororium.

(b) No Sir

STIPEND TO DIPLOMA HOLDERS

81—

7511 Q.—Sarvasri V Sree Ramulu, V. Jayapal, A Narendra, Ch. Vidyasagar Rao : Will the Minister for Technical Education be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the stipends paid to Engineering Apprentices Diploma holders and ITIs remained stationery at Rs. 420, Rs. 320/- and Rs. 300/- respecitvely from 1973 and

(b) If so, whether there is any proposal to enhance the stipends.

A.—

(a) The minimum rates of stipend payable to trade apprentices w.e.f. 19-10-87 are as follows :-

During the first year of of Training.	Rs. 290/- per month
During the second year of Training.	Rs. 330/- per month
During the fourth year of Training.	Rs. 440/- per month

and the minimum rates of stipend payable to Graduate or Technicians Apprentices w.e f. 19-10-87 is as follows :-

(i) Engineering 700/- per month Graduates .. (for Post Institutional Training)

(ii) Sand witch500per Month. coures form Degree Institution

(iii) Diploma 500/- per month Holders (for post Institutional Training).

(iv) Sandwitch 400/- per month. course students from Diploma Institutions ...

(b) The minimum rate of/stipend to be paid to trainees of various categories have to be decided by Government of India and not be the State Government.

I.T.Is. in the STATE :

82—

8064 Q.—Sri B. Pandari Will be Minister for Technical Education be pleased to state ?

(a) Whether there is any proposal to establish Industrial Training Institutes in the State ; and

(b) If so, whether there is any proposal to set up one Industrial Training Institute at Madanur Mandal of Nizamabad District

A.—

(a) Yes Sir.

(b) No Sir.

HEAVY VEHICLE DRIVING COURSE

83—

8602 Q—Sri Y. Rama Krishnudu the Minister for Technical Education be pleased to state.

(a) Whether it is a fact that Heavy Vehicle Driving and Mechanisim course is being taught since 1980in I.T.Is, at Vijayawada, Nellore, Kakinada and Viskapatnam ?

(b) If so, whether the candidates that passed the said course are being provided with jobs as Drivers in the A.P.S.R.T.C. or other Government undertakings and

(c) If so, the number of persons provided with jobs till now ?

A,—

(a) Yes Sir The course was introduced during the year 1981.

(b & c) Sir It is not possible to give the deatils of persons provided with jobs as some securejobs directly without the media of Employment Exchanges.

HAJ HOUSE

84—

5127 Q.—Sri Mohd. Jani : Will the Minister for Wakfs be pleased to state :

(a) whether there is any proposal for construction of Haj house at Nampally, Hyderabad.

(b) if so, the details thereof and the time by which it is likely to be completed,

A.—(a) No Sir,

(b) Does not arise.

WAKF CORPORATION

85—

8637 Q.—Sri Ch Jayaram Babu : Will the Minister for Sugar and Wakf be pleased to state :

(a) Whether there is any proposal with the Government to establish "Wakf Corporation" in the State, and

(b) If so, the duties and powers of that Corporation.

A—(a) Yes Sir.

(b) The proposal is under consideration of the Government.

NEW SCHEME BY ANDHRA UNIVERSITY

86—

863 Q—Sri G. Yadagiri Reddy : Will the Minister for Education be pleased to State :

(a) Whether the Andhra University has decided to introduce a new scheme called 'Artists in Residents' ;

(b) If so, the details of that scheme ;

(c) The Universities in which the scheme is being implemented ; and

(d) The yearly expenditute to be incurred for the implementation of the scheme.

A.—(a) Yes Sir.

(b) The University is a seat of learning as well as of Arts. The University is to provide an intellectual climate. Not only information is transmitted to the students but also his personality is moulded and built for realising his potential. It was therefore suggested by a number of educationists that outstanding Poets and the distinguished men of arts be invited to spend a year or so in an educational institution. Therefore, the Andhra University has decided to invite such men to be Artists in Residence to spend upto one year in the University, so that the students have an opportunity to interact with them and see their work.

(c) As reported by the Andhra University there are many Universities abroad who have similar provisions. However there is no information whether any University in India has similar provision.

(d) Each Artist will be paid a consolidated honorarium of Rs. 3,000 per mensum for the period of their stay. The Andhra University has requested the U.G.C. to provide necessary grant for the purpose. The matter is under consideration of U.G.C.

SHIFTING THE MAJIDI-A-SCHOOL

87—

1830 Q.—Sri V. Rasool Khan : Will the Minister for Education be pleased to state ;

(a) Whether there is any proposal to shift Majidi-a-Schoo to A C. Guards ; and

(b) if so, the reasons there for

A—(a) Yes, Sir.

(b) The Owners of the building occupied by the Majidi-a-School, i.e., M/s Mathuru Co-operative Society, wanted to construct a complex in the school buildings area. As per the High Court decision, the Director of School Education has handed over the possession of the building to M/s Mathuru Co-operative Society. Hence it is decided to shift the Majidi-a-School to A. C. Guards

SCHOOL BUILDINGS IN MUNICIPALITIES

88—

3016 Q. — Sri K. Nageswara Rao : Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is not a fact that an amount of Rs. 1.50 crores was allocated for constructing school buildings in first and second grade municipalities in the State :

(b) if so, the number of Municipalities that have constructed and reports sent ; and

[c] the action propose to be taken to expedite the construction of buildings ?

A.—[a] Yes. It is fact during 1985-86, only an amount of Rs. 145.00 lakhs was sanctioned to 43 selection, Special grade and I, II & III grade Municipalities for construction of 180 School buildings in the State.

[b] All the 43Municipalities, to whom grants were sanctioned, have utilised the grant for construction of 48 New School buildings and for provding amenities and extensions to 132 existing schools.

[c] Does not arise since all the Municipalities have already utilised the amounts duly achieving the target of 180school buildings.

PRIMARY SCHOOL BUILDINGS IN NELLORE

89—

4091 Q.—Sri J. Venkaiah : Will the Minister for Education be pleased to state :

[a] the number of primary school buildings constructed in Nellore district during 1984-85.

[b] the number of buildings therein to which weather proof coating has not applied and leaked during the recent rains ;

[c] the steps taken thereon ; and

[d] the number of new school buildings to be taken up for construction during 1985-86 and the estimated expenditure therefor ?

A.—[a] 397.

[b] Nil.

[c] Does not arise.

[d] 396.
Rs. 1,32,13,600.

PRIVATE CANDIDATES FOR INTERMEDIATE SCIENCE COURSES

90—

587 Q.—Sarvasri V. Sreeramulu, and R. Srinivas Reddy : Will the Hon'ble Minister for Education be pleased to state :

[a] Whether it is a fact that the Government have taken a decision not to allow the private candidates for Intermediate in Science subject ; and

[b] If so, the reasons therefor ?

A.—[a] & [b] Yes Sir.

With effect from Oct. 1986, as it was found that the private candidates were not receiving sufficient training in practicals due to inadequacy of arrangements for facilities.

In view of several representations made by parents and the students, the facility of private appearance in Science subjects has been allowd with some remedial measures for the effective conduct of practicals by with drawing the previous orders.

PENSION TO ADHOC PROMOTION POSTHOLDERS

91—

6653 Q —Sarvasri V. Sreeramulu, V. Jaipal, Ch Vidyasagara Rao, and Baddam Bal Reddy : Will the Minister for Education be pleased to state :

[a] whether it is a fact that the Government issued order vide G.O. Ms. No. 157, dated 11-6-1986 to refix the pay and consequently the pension of the teachers holding special Adhoc promotion posts but retired or died before passing the test ;

(b) whether it is also a fact that since the issue of G. O. Ms. No. 166, dated 1-5-1985 no such test was held so far ; and

(c) if so, whether the teachers be given the benefits of Adhoc promotion scales as no test was conducted so far ?

A —(a) Yes, Sir.

(b) The test was conducted on 16-11-1986.

(c) Modification orders were issued in G.O Ms.No. 292, Finance dated 26-10-1987 to the effect that orders issued in G O.Ms. No. 157, Finance and Planning (F. W. PC) Department dated 11-6-1986 shall not apply in so far as they relate those teachers who received the benefits under Automatic Advancement scheme and retired/died without passing the test while service from the date of introduction of the above scheme till November, 1986.

SCHOOL BULIDING AT PALAGARA

92—

6902 Q. — Sarvasri A. Chittaranjan, N Raghava Reddy, P. Ramaiah : and B. Venkateswar Rao : Will the Minister for Education be pleased to state :

(a) Whether the Government are aware of the poor construction of School building in Palagara Village, Balijapet Mandal, Vizianagaram, District.

(b) Whether it is a fact that the classes are conducted under trees ; and

(c) if so, the action taken against those responsible for poor construction and for providing necessary building ?

A.—(a) No, Sir. During 1985-86, the School at Palagara Village was provided with accommodation of one pucca room with small varandah and it is reported that the building is in a liveable condition and strong without any leakages.

(b) Yes, Sir. As the accommodation provided is not sufficient to all the classes, two classes are run under the shades of tree.

(c) As it reported that the building is in liveable conditions and strong without any leakages, action against those responsible for poor construction does not arise. Regarding Providing necessary building to the School, it is decided to provide adequate accommodation (2 Big rooms + Varandah) to all the Primary Schools in the State within a span of 3 to 4 years under Operation Black Board Scheme.

HOUSING COLONY FOR KUNTIKOTA

93—

7339 Q.—Sri D. Narayana Rao : Will the Minister for Housing be pleased to State :

(a) Whether it is a fact that the District Planning Board has sanctioned construction of housing colony for weaker Sections in Kuntikota village, in Mandasa Mandal of Srikakulam district ;

(b) Whether it is also a fact that about 8 Harijan families have excavated foundations ;

(c) Whether the Harijan beneficiaries of Kuntikota housing colony brought to the notice of the Government that the colony supervisor Sri Naghabhushana Rao has demanded Rs. 200/- from each of the Scheduled Castes bencficiaries ; and

(d) Whether it has also been brought to the notice of the Government that non-residents of the village have been allotted 2-4 houses each ?

A.--(a) Yes Sir,

(b) Yes, Sir,

(c) No, Sir.

(d) During the course of enquiry it has been found that some ineligible persons have been include in the allotment of houses. Action is being taken to cancel their allotment.

ALLOTMENT OF HOUSE PLOTS

94—

7686 Q.—Sarvasri Ch. Vidyasagar Rao, V Sreeramulu, V Jaipal, B. Bal Reddy, and N. Indrasena Reddy : Will the Minister for Housing be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that Sri Kilari Subba Rao, President, Vissapalem Gram Panchayat (One and Half miles away from Narasaraopet, Guntur district) manipulated to distribute 96 house plots sanctioned for Weaker Sections, viz., 32 to Jangas, 10 to Kammas, 20 to Thogatees and 30 to Vadia Rajus ; and

[b] Whether it is also a fact that the finished houses were finally occupied by the rich, and persons belonging to higher castes to the exclusion of the Weaker Sections and those who belonged to Vissapalem village ; and

(c) if so, the action taken thereon*

A.—(a) No Sir.

(b) No Sir.

CEMENT TO HARIJAN HOUSES

95—

7704 Q.—Sarvasri C Vittal Reddy, and V.Narayana Rao: Will the Minister for Housing be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the cement allotted to Harijana Houses in Gouthapuram (village) of Kowdepally Revenue Mandal in Medak district has been illegally diverted by the concerned Supervisor Sri Madan Reddy.

(b) Whether it is also a fact that the local M. L. A. Sri C. Vittal Reddy has represented the matter to the District Housing Manager ;

(c) if so, whether any enquiry was conducted in the matter and action taken on the Supervisor*

A.—(a) No, Sir.

(b) Yes, Sir-Sri C. Vittal Reddy, MLA., has given a representation to the District Coletor on 3-12-1985.

(c) As there was no Supervisor by name Sri Madan Reddy, the question of condcting enquiry in the matter and taking action against Sri Madan Reddy, does not arise.

HOUSING SCHEME FOR BADITHALA VILLAGE

96—

7986 Q —Sarvasri V. Jayapal, A. Narendra, B. Bal Reddy, and N. Indrasena Reddy : Will the Minister for Housing be plesed to state :

(a) Whether the Harijans of Badithala village, Chityal mandal, Warangal district represented to the Government for sanction of permanent houses in Bancharai land in Survey Nos. 428/21, 22 and 23 ; and

(b) if so, the action taken thereon*

A.—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

INCOME FROM SAND AUCTION

97—

6558 Q —Sarvasri A. Narendra, V. Jaiapal, V. Sreeramulu, and B. Bal Reddy ; Will the Minister for Law & Mines be pleased to state ;

(a) The annual income derived by the Mining Corporation by way of auctioning the rights to exploit sand :

(b) Whether a society was given licences on14-5-85 to exploit 100 units of sand in 45 dyas and on 6-7-85 to exploit 200 units of sand in two months in Godavri river bed near Rajahmundry by the Deputy Director Mines, East Godavari :

(c) Whether the said society paid at the rate of Rs. 5 per unit and

(d) if not, the reasons therefor *

A.—(a) Auctining of sand will be conducted through the Department of Mines and Geology and not Andhra Pradesh Mining Corporation Ltd., (Now Andhra Pradesh Mineral Devolopment Corporation). The Government have in G. O. Ms. No. 457, Industries and Commerce (MIV) Department, dated. 12-8-1986 amended the provisions of Andhra Pradesh Minor Mineral Concession Rules, 1966 providing for auctioning sand quarries in select notified areas of the State and the enforcement of auctioning system s in progress.

(b) The Deputy Director of Mines and Geology, Kakinada on 9-5-1985 has accorded permission for grant of temporary permit for 200 units of sand in favour of M/s. Sri Venkateswara Swamy Labour Contract Society for a period of one and half month. The Assistant Diretor of Mines and Geology, Rajahmundry has accordingly granted temporary permission on 13-5-1985 for lifting of 200 units of sand between 7-10 km. of AGLB for 45 days i.e., upto 26-6-1985 after collecting Rs 600 seigniorage fee Rs /- @ per 100 Cub. ft. (i.e., 1 unit and cess thereon Rs. 222) The Deputy Director of Mines and Geology, Kakinada on 9-7-1985 has accorded permission for grant of an other temporary permit for 200 units of sand for a period of 2 months to the said Society. The Assistant Director of Mines and Geology, Rajahmundry on

9-7- 985 has accordingly granted temporary permit for lifting sand of 200 units for 2 months i. e., from 9-7-1985 to 8-9.1985 to the Society after collecting Rs. 600 seigniorage fee and cess Rs. 222/- thereon (i.e., Rs. 3 per unit).

(c) As per the rates specified in Schedule I under Rule 10 (1) of A P Minor Mineral Concession Rules, 1966 prevailing then, the Society has to pay at the rate of Rs. 3 per unit of ordinary sand equivalent to 100 C,ft. towards seigniorage fee and Rs. 1.11 towards Cess which it had paid before obtaining permits for transport of sand.

(d) Does not arise.

LIFT IRRIGATION SCHEME TO VETLAPALEM

98—

2106 Q.—Sarvasri B. Rama Rao and T.S.L. Naicker,— Will the Minister for Minor Irrigation be plesed to state :

(a) Whether the Lift Irrigation Scheme in Vetlapalem in East Godavari district is under consideration of Government, and.

(b) if so, when it will be implemanted

A.—(a) and (b) Administrative approval to an estimate amount of Rs. 90.00 lakhs for taking up Vetlapalem Lift Irrigation Scheme on Samalkota canal in East Godavari District by the Andhra Pradesh State IrrigationDevelopment Corporation Limited to irrigate an area of 1770 acres kahriff wet and Rabi I D. subject to the condition that 50% of the cost shall be borne by the beneficiaries and paid in advance before the work is taken up has been accorded on 13-10-1987.

CHECKDAMS IN ANANTAPUR

99—

2592 Q — Sri K. Jayaram : Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(a) Whether there are any proposals with the Government to construct percolation tanks, check-dams and surface tanks in the backward Distiriot of Anantapur ; and

(b) If so, the details of the works to be taken up during 1985-86 and their prorgess till now ?

A.—(a) Yes, Sir

(b) 75 Percolation tanks including surface tanks were taken up. Out of 75 schemes, 62 schemes have been completed and 13 schemes are in progress.

LIFT IRRIGATION SCHEME TO ANANTAPUR PROM SRISAILAM

100—

7514 Q.—Sri K. Jayaram: Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state :—

(a) whether there is any proposal to introduce Lift Irrigation Scheme to ;

Anantapur District from Srisailam and

(b) If so, the steps taken by the Government in this regard ?

A.—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

ANICUT ON TAMILLETIVAGU.

101—

8232 Q.—Sarva Sri P Venkataratnam and Sri U. Venkateswarlu : Will the Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

[a] Whether there is any proposal to construct anicut across Tamilletivagu near Cheepuragudem village, Chattrayi Mandal ;

[b] if so, the extent of land is likely to be irrigated under the said scheme ; and

[c] the time by which sanction is likely to be given for its construction ?

A.—[a] No, Sir.

[b] & [c] Does not arise.

COMPUTERISATION OF ACCOUNTS OF ANDHRA PRADESH STATE ELECTRICITE BOARD

102—

7866 Q. — Sarvasri : J. Venkaiah, M. Ramakrishna Rao, N. Raghava Reddy and B. Hanumanthu : Will the Minister for Power by pleased to State :

[a] whether there is any proposal under consider ation of the A.P.S.E B to computerise the accounts :

[b] if so, the details there of ;

[c] whether the computerisation will lead to retrenchment of staff and unemployment ?

A.—[a] & [b] The work relating, to maintenance of consumer accounts of consumers falling under slab systam is being entrusted as an experimental measure to chartered Accountant firms preferably with computer facility and also some computer firms to facilitate better consumer servicing.

The private agency will be eligible for a monthly remuneration of Rs 0.75 per cosumer account with connected reports. While entering into agreement for work the private agency has to execute a Bank guarantee equal to 6 months remuneration based on number of acconots entrusted. Private agency will make their own arrangement for accommedation etc., The scationery charges are to the account of the Board. The records maintained by them will be treated as Board's records for purpose of check of audit etc ,

Computerisation is being done in respect of other viz., Bank reconciliation, pay rolls and G.P F account slips at Headquarters.

[c] No retrenchment of staff and unemployment due to this experiment is expected as the staff will be utilised for checking the work being done by the firms to the extent required, the balance being utilised in other office where there is shortage of staff due to expanding activities of the Board.

POWER RATES

103—

7973 Q.—Sarvsri P. Janardhan Reddy and R. Damodar Reddy; Will the Minister for Power be pleased to state ;

(a) Whether it is a fact that the Andhra Pradesh State Electricity Board have enhanced the power rates from July, 1987 and

(b) if so, the additional income expected to be derived by the Board ; and

(c) the outstanding Revenue to the A. P. State Electricity Board as on 1-6-1987 and the steps taken to collect the same ?

A —(a) Yes, Sir. The Andhra Pradesh State Electricity Board have enhanced the power rates from 15-7-87.

(b) The additional income expected to be derived by the Board during 1987-88 is of the order of Rs . 117.68 crores.

(c) The arrears of Revenue outstanding as on 1-6-1987 are of the order of Rs. 167.7 crores (Low Tension : Rs. 58 1 and High Tension : Rs. 109 6 crores) of this Rs. 89 7 crores is involved in Court Cases pending. Appropriate steps are being taken by pursuing with Courts as well as consumers for early realisation.

REGISTRATION OF BHARAT SENA

104—

7267 Q.—Sri Kudupudi Prabhakara Rao :— Will the Minister for S.S.I. & Tex. be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that Bharat Sena a voluntary Organisation has asked for Registration ;

(b) Whether it is registered ; and

(c) if not the reasons therefor.

A.—(a) Yes.

(b) No,

(c) An Association by name 'Bharat Sena' Hyderabad has requested the Registrar of Societies to register its name under 'Public Societies Registration Act' 1350 Fasli (Act I of 1350 F). The Registration of the society has never been refused ; but the Registrar of Societies has returned the documents to the President, seeking certain clarifications and for making necessary alternations in the documents. Thereupon the Society has filed a Writ Petition No. 2987/87 on 9-3-1987 in the High Court of Andhra Pradesh. Since a case is pending in the High Court of Andhra Pradesh, the matter is Subjudice.

CO-OPERATIVE SPINNING MILL AT GADWAL

105—

7667 Q.—Sri D K. Samarasimha Reddy : Will the Minister for Small Scale Industries and Textiles be pleased to state :

(a) Whether any license was issued for a Co-operative Spinning Mill at Gadwal in the year 1982.

(b) The amount collected so far by the promoters ; and

(c) The stage at which the commissioning on this factory stands at present ?

A.—(a) No, Sir.

(b) Rs. 2,25,250 – has been collected by the promoters.

(c) The present policy of Government of India is to restrict establishment of new spinning Mills on the ground that the existing spinning capacity in the country is sufficient to meet the yarn requirements. The State Government have repeatedly represented to Government of India to relax the restrictions in respect of Andhra Pradesh as the State produces about 12.00lakh bales of cotton peryear as against which the consumption is 3.3 lakh bales only by all the spinning Mills in the State. and rest is bing exported The requirement of yarn by the Handloom weavers in the State is60million Kgs.whereas the total production of hank yarn by all the spinning mills in the State is about 50 million Kgs. The balance of yarn is being imported from other states Government of India convened a meeting on5-10-87 to review the position of all unimplemented spinning mill projects. State Government projected the eight spinning mill project including Gadwal Co-operative Spinning Mill. The decision of the Government of India in this regard is awaited. In view of the above position, further progress in establishing the mill had to be slowed down.

DUES BY EAST-COST SALT FACTORY

106—

8473 Q.—Sarvasri K. Yerran Naidu, and G.S.S. Sivaji Will : the Minister for Small Scale Industries be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that the East Coast Salt Factory at Srikakulam is due certain amounts to the Government ;

(b) If so, the particulars of the same : and

(c) The steps being taken to recover the said dues ?

A.—(a) Yes, Sir

(b) Total dues towards the lease rent arrears and interest are as follows :

Lease rent.	Rs. 7,33,590-16
Interest	Rs. 5,71,400-20
Total	Rs. 13,04,990-36

(c) The Revenue Authorities initiated action under Revenue Recovery Act to recover the dues. The Collector, Srikakulam issued distraint notice to the Company and served a copy on AndhraPradesh Industrial Development Corporation Limited, for recovering the dues.

POWERLOOMS

107—

8592 Q.—Sri Y. Venkata Rao : Will the Minister for Small Scale Industries be pleased to State :

[a] The number of Powerlooms in the State at present.

[b] Whether there is any restriction on powerlooms to manufacture only certain varieties of cloth ?

A —[a] There are 22,596 powerlooms in the State at present in cooperative, Private and public Sectors.

[b] Yes, In exercise of the powers conferred by Sub-section [1] of Section 3 of the Handlooms [Reservation of Article for Production] Act, 1985, the Government of India in their order No. S.O. 459 [E] dated 5-8-86 have reserved 22 varieties of cloth for exclusive, production by Handlooms. The other unreserved items can be producted bv Powerlooms and Mill Sectors Some of the Powerlooms owners of various states have fild suits in the High Court and Supreme court of India aginst these Handloom Reservation orders. Recently, the Supreme Court has given an Interium stay on the suit filed by vn individual, Powerloom owner.

BACKWARD CLASSES LIST

108—

6401 Q.— Sarvasri Paturu Ramaiah and Sri Jakka Venkaiah; Will the Minister for Backward Classes Welfare and Tourism be pleased to state :

(a) The circumstances that led for the inclusion of some new castes in Schedule-A containing dived groups in the order issued as supplement to the G. O. Ms. No. 166, dated : 15-7-86 ;

(b) The orders issued on the other recommendations mentioned at para 24 of the said order : and

(c) The facilities provided to the economicelly backward classes?

A — (a) The nine castes referd to in para 5 of G.O.Ms. No 166, SW, dated 15-7-1986, were included in the list of Backward classes following the recommendations of the one man Backward Class Commission, 1982. The 44 communities of Nomadic Tribes referred to in para 10 of the said G. O. were included in the list of Backward Classes, as they have been considered to be socially and educationally backward.

(b) No orders were issued as the Government restored statu-squo ante, prior to the issue of G O Ms. No. 166- SW. dt, 15-7-86, in Govt Memo No. 1551 'P2/82-33, SW, dt. 24-10-1986

(c) Scholarships are sanctioned to the pre-matric and post-matric students whse parental income is Rs.12,000 or less per annum The Economically Backward Class students studying in degree and post-graduate courses are given half fee concession, subject to their parental income limit of Rs. 3,600/- per annum.

DHOBI-GHATES IN NELLORE

109—

7258 Q — Sri K. V. Subba Reddy : Will the Minister for Backward Classes Welfare and Tourism be pleased to state :

(a) The number of dhobi-ghats constructed in the municipal limits of Nellore :

(b) Whether it is a fact that the M.L.A. of Nellore has sent proposals regarding the construction of dhobi-ghats :

(c) Whether it is a fact that the funds alloted for the construction of dhobi-gaats have been lapsed without being utilised ;

(d) Whether any steps have been taken against the persons responsible for the same.

A.— (a) Two, Sir.

(b) Yes, Sir

(c) No, Sir.

(d) Does not arise.

ELECTRIFICATION OF HOUSING COLONIES

110—

8112 Q — Sarvasri M. Balakrishna Rao, K. Venkata Rao, S. Chandramouli, Will the Minister for Ba k Ward Classes Welfare and Tourism be pleased to sta'e :

(a) Whether their is any proposal to provide funds for the electrification of housing colonies for Backward Classes in rural aras from Backward Classs Wlfar fund ; and

(b) If so, the details thereof

A.— (a) No. Sir.

(b) Dose not arise

FREE LICENCING SYSTM FOR FISHING

111—

7885 Q — Sarvasri Baddem Bal Reddy, A. Narendra, Ch. Vidyasagar Rao and V. Sreeramulu, : Will the Minister for Animal Husbandry and Fisheries be pleased to state :

(a) although the Minister has assured the House on 23 7-1986 that orpers would be issued to continue free licencing system of rivers, canals, lakes and estuaries for fishermen cooperative societies, whether free licencing was restricted to 20 out of 104 reservoirs in the State ; and

(b) as the period of licenceing is expiring on 30-6-1987, whether it is proposed to be extended to all the 104 reservoirs by enlarging the lease period upto 5 to 10 years to enable the Fishermen Co-operative Societies to secure financial assistance from NABARD, District Rural Development Agencies, National Co-operative Development Co-operation and other Commercial banks?

A—(a) Yes Sir,

(b) No sir. Based on the recommendations of the Expert Committtee, orders have been issued restricting the lease period upto 3 years in leasing out tanks and kuntas.

CATTLE POPULATION

112—

8597 Q — Sarvasri S. V. Chinna Appalanaidu. G.S.S. Sivaji, K. Yerren Naidu and K. Ram Mohan Rao : Will the Minister for Animal Husbandry and Fisheries be pleased to state ;

(a) whether it is a fact thal cattle population is decreasing ;

[b] if so, the action proposed to be taken to prevent the same ?

A.— (a) No, Sir

[b] Does not arise.

THEFT IN LAXMINARAYANA SWAMY TEMPLE

113—

1608 Q — Sri C. Narsi Reddy, Will the Minister for Endoments be pleased to stat :

[a] whether theft took place in Laxminarayana Swamy Temple, Dharmapuri in the month of July, 1985

(b) if so, the amount lost

(c) who are accused?

A — (a) Sir, the First Class Magistrate Court, Jagityala, Karimnagar district has held that the prosecution failed to prove the guilt of the accused in the Commission of any theft. The court also held that there is no eye witness to corroborate the occurance of theft that took place in Sri Laxminarasimha Swamy temple, Dharmapuri on 7-7-1985 as alleged by Police, Dharmapuri in the CC No. 477 85

(b) Does not arise.

(c) The following persons are the accused :

(1) Sri R. Venkatesham, former Executive Officer of the subject temple.

[2] Sri M. Mallaiah, the then Inspector, Endoments, Jagitial

[3] Sri D. Rajeswar, the than temple clerg.

[4] Sri B Bakkaiah, the then temple Hundi Keeper.

All the above 4-persons were acquitted u/s 248 (1) C.R.P.C. by the first Class Magistrate Court, Jagitial, Karimnagar district.

LANDS OF MAHADEV TEMPLE

114—

7506 Q.— Sarvasri B Bal Reddy and V. Sreeramulu : Will the Minister for Endoments be pleased to state :—

[a] whether the Government have received any representation from the legislator of Karwan about grabbing of land of Mahadev Temple situated in S. No. 157 Misriguda village, Kishna Bagh and Hanuman temple situated at the Kishanbagh cross roads in Old City : and

[b] if so, the action taken thereon?

A.—(a) Yes, Sir

[b] The matter is under trial on the file of the Deputy Comssioner of Endowments, Hyderabad.

RENOVATION OF LAKSHMINARASIMHASWAMY TEMPLE, MANGALAGIRI

115—

8313 Q— Sri M.S.S Koteswara Rao : Will the Minister for Endowments be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to renovate Sri Lakshminarasimhaswamy temple, Mangalagiri in Guntur district.

(b) if so, the particulars thereof :

A —(a) Yes.

(b) 1. Plastering to 7 storied Rajagopurm of temple Rs 3,91,000/-

2 Consrruction of compound wall around choultry at Rs. 54,000/-

3. Reconstruction of retaging wall at Rs. 46,0^0/-

4. Renovation of 4 roomed choultry at Rs. 32 200

PROPERTIES OF CHRISTIAN RELIGIOUS INSTITUTIONS

116—

8451 Q — Sri Ch. Ramachander Rao : Will the Minister for Endowments be pleased to state :

(a) whether there is anv proposal to regulate the properties of Chiristian religicus institutions on the lines of Hindu Endowments Act : and

(b) if so, the details therof ?

A —(a) No, Sir

(b) Does not arise

COMMUNITY IRRIGATION WELLS

117—

8543 Q— Sarvasri C Vital Reddy, G Yadagiri Reddy : Will the Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Superintending Engineer, Nizamabad issued orders in procedings No T?/RS10/4431/SSE 1987-88, dt 22-8-87 reducing the existing rates of community Irrigation wells in Medak, Nizamabad and Adilabad Districts from Rs 200,000 to 14,000/- if so, the reasons therefor and

(b) whether there is anv proposal to restrict the old rates: and if not the reasons therefor?

A— (a) It is a fact that the Superintending Engineer, Irrigation and Command Area Development Department, Irrigation Circle No. III, Nizamabad has communicated standard schedule of rates for 1987-88, based on the standard schedule of rates as approved

by the Engineer-in-Chief, which come into effect from 1-7-1987. The rates provided for earth work of open well execution, which are applicable for execution of Community Irrigation Wells in 1987-88 are much less compared to the rates of 1986-87standard schedule rates. This reduction in the rates of earth,workexcution for open well is due to reducing the coefficiency to be adopted for mottu-wise in reducing the rates while preparing and sanctioning the estimates in the year 1987-88, which come into effect from 1-7-87 In Nizamabad District for executing an open well of 7.00 metres dia with a depth of 10.00 metres as per the soil classification costs Rs. 9,905/- as per old standard schedule rates of 1986-87 and the well of the same size with same soil clasification works out of Rs. 5,207/- with new standard schedule rates or 1987-88

(b) The Superintending Engineer, A.P. Scheduled Castes Co-operative Finance Corporation Limited, Hyderabad Circle, has requested the Chief Engineer, Tribal Welfare to examine the issue and to take appropriate action to increase the rates for excavating of open wells ie., Community Irrigation wells on par with other items of standard schedule rates 1987-88 and also to place the matter before Board of Chief Engineers for consideration and to issue necessary amendment in the matter.

S. C. HOSTEL AT KALLUR

118—

8555 Q.— Sarvasri B. Venkateswara Rao, K. Bojji, BN. Raghava Reddy and B. Hanumanthu ; Will the Minister for social Welfare be pleased to state :

(a) whether it is a fact that there is no adequate accommodation in the hostel maintained by Social Welfare Department in Kallur, Khammam District.

(b) whether it is also a fact that over 60 students became ill in Septembr, 1987 due to unhygeni conditions prevailing in the Hostel ; and

(c) if so, the steps taken to improve the conditions in the Hostel?

A.— (a) No, Sir, Three is sufficient accommodation in the Social Welfare Boys Hostel, at Kallur It is located in Govrnment Building with three big halls, two rooms,one varandah with irongrill and separate kitchen or watre facility three are two bore wells with water tank on the ground with [12] taps and elctric motor. It is having five bath rooms and five septic lavatories and compound walls with iron gate. Present strength of this hostel is [92]

[b] No, Sir.

[c] Dos not arise.

ANNEXURE I

(VIDE ANSWER TO CLAUSE (A) OF LAQ No. 8142. PRINTED AT PAGE .. 15)

Sl. No.	Name of the Village	Reach No.	Extent acquired	Land Categories Rates per acre: Wet	Irrigable dry land	Dry land irrigated by P.W.	Dry land irrigated by Doruvu Well Vanka Water etc.	Rainfed Dry	Cultivable waste lands	Uncultivable waste lands	Remarks
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
			Acs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs	Rs.	Rs.	
1.	Madhavaram	....	272.33	14.000	13,000	11,000	7,000	4,000	1,000	500	
2.	Konapuram	...	257.29	10,000	9,000	....	....	4,000	....	....	
3.	Kommur	....	76 74	10,000	9,000	....	....		....	...	
4.	Thimmarajupalli	....	49.32	13,000	12,000	....	....	4,000	....	....	
5.	Ramamambapuram	....	58.10	13,000	....	....	....	4,000	....	....	
6.	Pothapi	....	24.96	10,000	...	....		4,000	.. .	...	
7.	Rangayapalli	....	219.97	13,000	12,000 (Sparing Channel)	....	11,000 (Sparing Channel)	11,000 (Sparing (Channel)	....	..	In addition to the market value per acre fixed additional market value at the rate of 12% and solatium at 30% was also paid. No awardee got more than 20.00 lakhs as compensation in any of these villages
8.	Kothur	....	946.10	10,600 (Wet Crops) 7,300 (Dry Crops)	7,800 (Wet Crops) 7.300 (Dry Crops)	....	....	2,000	1,000	250	

ANNEXURE I

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
9.	Vogur	....	883.02	10,600 (Wet Crops)	7,800 (Wet Crops) 7,300 (Dry Crops)	...	...	2,0‿0	1,000	250	
10	Besthapalli	...	192 84		...	11,000	7,000	4,000	1,000	500	
11.	Kuruguntlapalli	...	12,981 86	14,000	13,000	11,000	7,000	4,000	1,000	500	
12.	Kothapadu	...	938.48	14,000	....	11,000	7,000	4,000	1,000	500	
13.	Buddareddipalli, H/o Obulam	. .	472.62 :								
14.	Settivaripalli, H/o Obulam	....	256.56 :								
15.	Rajupalem, H/o Obulam	....	105.98 :	14,000	10,000	10,000	7,000	4,000	1,500	500	
16.	Gartupalli, H/o Obulam	....	89.93 :								
17.	Rekalakunta	....	21.14 :								
18.	Boddacherla	...	73.07 :								
19.	Viswanadhapuram	....	145.68 :								
20.	Malinenipatnam	....	399.58	12,000	11,000 (by project well)	....	...	4,000	1,000	500	
	Acs.	....	18,465.77								

సభా కార్యక్రమము.

Sri Ch. Vidyasagar Rao :— Mr. Speaker Sir, in the entire Andhra Fradesh, in all the courts, Advocates are bocotting the Courts their respective Courts The work hes become standstill Everybody knows that it is the prerogative of the President of India to appoint a Chief Justice. There is no controversy over it Ultimately, the Central Government has to take a decision. Now, I want to know whether this Government is aware of this fact? దీని గురించి ప్రభుత్వం ఏలాంటి చర్యతీసుకుంటున్నది? So far they have not taken any action.

Mr. Speaker ;— Please give a motion and then...

Sri Ch. Vidyasagar Rao :— I thought it proper Hon'ble Speaker, Sir, because number of notices have been given...

Mr. Speaker ;— I am accommodating everybody to the possible extent.

Sri Ch. Vidyasagar Rao :— In that accommodation this may not fall. It is a day to day matter. Every day they are boycotting the Courts. There is not even a single statement by this Government.

Mr. Speaker :— Government has taken cognizance of it Let them come up. I cannot ask them immediately to make any statement. This is a very burning problem; people are very much agitated, Let that be discussed.

Sri Ch Vidyasagar Rao :— Let the Law Minister assure the House that he is aware of the matter and

Mr. Speaker :— It is the prerogative of the President of India to appoint Judge.

Sri Ch Vidyasagar Rao :— But the people of Andhra Pradesh are suffering. In that raspect I am stressing.

Mr. Speaker :— When the legal aspects are involved, the State Government can take; certainly they would take action. But here, the legal aspects are not involved in that. So, you appeal to the President of India.

Sri Ch. Vidyasagar Rao :— I want to know whether this Government is aware of it. Let them make an appeal to the Central Government.

Mr. Speaker :— A protest went on in Delhi.

Sri Ch. Vidyasagar Rao '— That is all different Here, everybody is suffering, in Andhra Pradesh. They are n 't taking cognizance of it.

Mr. Speaker ;— Boycotting is not a way of solving the problems For that purpose we are not agitated

Sri Ch Vidyasagar Rao ;— We have to convince the people.

Sri P. Ramachandra Reddy :— I want to suggest one thing. Advocates are boycotting—whether they are justified or no It is nok a subject for consideration. I appeal through you the Law Minister to persuade the Advocates not to boycot and to mediate in between and create a situation where Courts will function.

Mr Speaker :— I have requested the Minister to take cognizance of this matter. This is all.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :- అధ్యక్షా, మేము ముందుగా లేచాము.

మిస్టరు స్పీకరు ;- దానివల్ల ఉపయోగం ఏమిటి? నా పర్మిషను లేకుండా ముందు లేచాను అనుకుంటే ఏమిలాభం? You draw my attention. I do not show any discrimination between one mcmber and the other.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :- మేము యింతవరకు ఒక ఎడ్జర్న్‌మెంటు మోషను యిచ్చాము – శ్రీరాంసాగర్ ఫస్ట్, సెకండ్ పేజ్ గురించి, డైవర్షన్ ఆఫ్ వాటర్ గురించి –

Mr. Speaker ;— You enquire that que tion. It is an administrative matter. We will take decision in course of item.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :- అధ్యక్షా, యూనివర్శిటీలో ప్రొఫెసర్స్ అందరు, యు జి సి. స్కేల్స్ మిగతా వారికి యిచ్చి, తమకు యివ్వలేదని ఆందోళనకు దిగుతున్నామని ప్రకటించారు. దాని గురించి 304 క్రింద నోటీసు యిచ్చాము. ఇంత వరకు ఏమీ రాలేదు.

మిస్టరు స్పీకరు :- ఎంక్వయిరీ చేయండి.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి (కర్నూలు) :- అధ్యక్షా, ఆరు కోట్ల ఆంధ్రుల ప్రతినిధులలో ఒకడిగా - ఆరు కోట్ల ప్రజలలో ఒకడిగా – అడుగుతున్నాను. నిన్న దక్కన్ క్రానికల్‌లో యీ రోజు ఆంధ్రప్రభలో మన ముఖ్యమంత్రిగారి విషయం వచ్చింది. ఇన్‌కం టాక్స్ వారు ప్రాసిక్యూషన్ లాంచ్ చేసి బ్యాంకు ఎకౌంట్సును ఫ్రీజ్ చేసిన మాట వాస్తవమా?

Mr Speaker :— If you are interested in the subject, you say: otherwise if you want for the Press or for somebody's sake I cannot help.

Sri V. Rambhoopal Choudary :— He is the Chief Minister of the State తెలుసుకోవలసిన అవసరం వుంది.

Mr. Speaker :— What is it I am going to take?

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి :- అది వాస్తవమా కాదా?

Mr Speaker :— Already that news has come. It is a stale news which has come. What further action is there for us to take? It is a legal process; let the law take its own course. We do not agitate on that, Please proceed on the subject. We are not interested in that. You proceed with the subject.

Sri V. Rambhoopal Choudary :— We want to know whether it is a fact or not.

Mr. Speaker :— You enquire about it from other sources

రూలు - 304 క్రింద సభాదృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము

గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలలో పత్తి రైతుల ఆత్మహత్యల గురించి

Sri V. Ramboopal Chawdary :— Mr. Speaker Sir, This is important subject ప్రకాశం జిల్లాలో కాటన్ గ్రోయర్స్ చేసుకున్న ఆత్మహత్యల గురించి యిక్కడ మాట్లాడుతున్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు వుంటే బాగుంటుంది. Sir, Will you be kind enough to direct the Chief Minister to come here?

Mr. Speakr :— There is no question of directing the Chief Minister. Whenever I feel it necessary, I will certainly make him aware of it.

శ్రీ వి. రాంభూపాల్ చౌదరి :- దురదృష్టం ఏమంటే మన వసంత నాగేశ్వర రావుగారు హోం మినిష్టరుగా చేసినప్పుడు డి ఎస్ పి. లు, సర్కిల్ యిన్స్పెక్టర్స్, సబ్ ఇన్స్పెక్టర్స్ కూడ చనిపోవడం జరిగింది. వారు అగ్రికల్చర్ మినిష్టరుగా పదవి చేపట్టిన తరువాత రైతులు చనిపోవడం జరుగుతోంది. ముఖ్యంగా తెలుగుదేశము ప్రభుత్వం, రైతే-రాజు, రైతు దేశానికి వెన్నెముక, రైతు సంక్షేమమే దేశ సంక్షేమము అని అన్ని సందర్భాలలో చెప్పుకోవడం జరుగుతోంది. నిన్నటి దాకా తెల్లదం

గారం పండించి పాడి పంటలను ప్రవహింపజేసిన రైతులు యీనాడు కరువు రక్కసి కోరలలో యిరుక్కొని ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారంటే యావత్తు భారత దేశాన్ని కూడ ఆశ్చర్యపరుస్తున్నది. ముఖ్యంగా ప్రకాశం, గుంటూరు జిల్లాలలో దాదాపు 25 మంది ఆత్మహత్యలకు పాల్పడ్డారు. ఈసమస్యకు ఎంతో ప్రాధాన్యత యివ్వవలసిన అవసరం వుంది. ఒక విధంగా చెప్పాలంటే, ప్రభుత్వం నైతిక బాధ్యతను వహించవలసి వుంటుంది. నాగార్జునసాగరం రైటు కెనాలు ద్వారా ప్రభుత్వం సరిగా నీరు అందించనందువల్లనైతే నేమి, స్పూరియస్ పెస్టిసైడ్స్ ద్వారా అయితేనేమి, ప్రభుత్వ విధానాల లోపలవల్ల అయితేనేమి అక్కడ వున్న రైతులు హ్యూమిలియేట్ అయి, అప్పులపాలై బాధను భరించలేక ఉరి వేసుకొని చస్తున్నారంటే, పెస్టిసైడ్ మందులు త్రాగి చస్తున్నారంటే అందరు ఆలోచించవలసిన విషయం. గత మూడు సంవత్సరాలుగా మన రాష్ట్రములో కాటన్ క్రాప్ దెబ్బతిన్న సంగతి వుంది.

ఎకరానికి క్వింటాల్సు పండించే మన రాష్ట్రంలో ఈనాడు ఎకరానికి కిలోలు దిగుబడి ఉందని అంటే గత 3 సంవత్సరాలనుంచి రైతులు ఎన్ని నానా అవస్థలకు గురి అయ్యారో ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలో 10 లక్షల నుంచి 15 లక్షల బేళ్ళ ప్రత్తి పండిస్తున్నారు. దానిమీద మనకు ఎంతో సేల్సుటాక్సు రూపేణా వస్తున్నది. ఎంతోమందికి ఉపాధి కల్పిస్తున్నది. దాదాపుగా 4 లక్షల మందికి ఉపాధి కల్పించే పంట దెబ్బతిన్నది. మన ముఖ్యమంత్రిగారు తెలిసో, తెలియకో ఒక ఎనౌన్సుమెంటు చేసారు. ప్రయివేటు లోన్సుపైన మారిటోరియం ప్రకటించారు. బ్యాంకు లోన్సుపైన మారిటోరియం ప్రకటిస్తే బాగుండేది. ప్రయివేటు లోన్సుపైన మారిటోరియం ప్రకటించడంవల్ల ఈనాడు రైతులకు 100 రూపాయలు కూడా అప్పు పుట్టడం లేదు. ఈనాడు అటువంటి దీనావస్థలో రైతులు ఉన్నారు. ఈ పరిస్థితిని ప్రభుత్వం గమనించవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు రైతులకు ఉన్నటువంటి అప్పులను గవర్నమెంటు పే చేసి వాటిని మాఫీ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. హోటల్‌లోని కార్మికుడు చనిపోతే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 10 వేల రూపాయలు ఇస్తుంది, ఆర్. టి. సి. బస్ వల్ల చనిపోతే 10 వేల రూపాయలు ఇస్తుంది, గవర్నమెంటు ఎంప్లాయీ చనిపోతే 10 వేల రూపాయలు ఇవ్వడమే కాకుండా వారి కుటుంబానికి ఒక ఉద్యోగం కూడా ఇవ్వగలుగుతున్నారు. కాని పిడికెడు అన్నం పెట్టే రైతు ఆత్మహత్య చేసుకుంటే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 5 వేల రూపాయలు మాత్రమే ఇచ్చింది. ఈ ప్రభుత్వం రైతులను పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేయడమే కాకుండా వారిని చులకన భావంగా చూస్తున్నారనే ఫీలింగు రైతులకు వచ్చింది. రైతులకు ఉన్నటువంటి అప్పులను హర్యానా ముఖ్యమంత్రిగారు మాఫీ చేసారు. ఆవిధంగానే [illegible] [illegible] ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా వదిలి, రైతుల కున్నటువంటి

అప్పులను మాఫీ చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. అంతే కాకుండా చనిపోయిన రైతు యొక్క ప్రతి ఫ్యామిలీకి లక్ష రూపాయలు సహాయం చేస్తూ ఆ కుటుంబంలోని వ్యక్తికి ఉద్యోగావకాశం కల్పించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ నాడు మన రాష్ట్రంలో కాటన్ బోర్డును ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనాఉంది. పెర్టిలైజర్స్, పెస్టిసైడ్స్ మొదలైనవి రైతులకు సకాలంలో అందించే బాధ్యత ఈ కాటన్ బోర్డుకు అప్పగించాలి. విలేజిని ఒక తీసుకొని గ్రూప్ ఇన్సూరెన్సు ప్రవేశపెట్టాలి. దీని నిమిత్తం ఆర్ పార్టీ కమిటీ యూనిట్‌గా ఒకదానిని ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :– అధ్యక్షా, ప్రకాశం జిల్లా, గుంటూరు జిల్లాలోని ప్రత్తి రైతుల పరిస్థితి చాలా దయనీయమైనదిగా ఉంది. అనేక సంవత్సరాలుగా ఈ పరిణామాలు సంభవిస్తున్నాయి. వ్యవసాయానికి సంబంధించిన కౌలు రేట్లు, కల్తీ ఎరువులు, తెగుళ్ళు వచ్చినప్పుడు వాటిని అనచివేయడానికి ఉపయోగించే క్రిమిసంహారక మందుల నాణ్యత సరిగా లేకపోవడం, ధరలు నిర్ణయ కర్తలు సరిగా ధరలు నిర్ణయించకపోవడం మొదలైన సమస్యలన్నీ ఉన్నాయి. నీచేత, నాచేత, వానచేత – అనేక కారణాలవల్ల కర్షకుడు చనిపోతే ఈనాడు అదేవిధంగా అనేక కారణాలవల్ల రైతాంగం చనిపోతున్నారు. దీనిలో చీటింగు ఒక కారణం. ఈ చీటింగును అరికట్టడానికి తీసుకోవలసిన చర్యలు తీసుకోకపోవడంవల్ల అప్పులపాలైనవారు చాలామంది ఉన్నారు. ఆ విధంగా అప్పులపాలైన ప్రత్తి రైతులు ఈనాడు చనిపోయారు. అటువంటి పరిస్థితులకు గురి అయినవారు ఇంకా చాలామంది ఉన్నారు. వారు కూడా ఇటువంటి పరిణామాలకు దిగడానికి అవకాశం పెరుగుతున్నది. అందుచేత ఈ విషయం పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉంది. ముందు తాత్కాలిక నివారణ సహాయాలు చేయడం ఒకటి. తరువాత దీనికి శాశ్వత పరిష్కారం చేయడం ఒకటి. ఈనాడు పంటలకు ప్లానింగు లేదు. ఒక పంటకు ధర వస్తే ఆ పంటకే రైతులందరూ పరుగెడుతున్నారు, దానివల్ల ఇబ్బంది జరుగుతున్నది. మరల ఇంకొక సంవత్సరం ఇంకొక పంటకు గిరాకీవస్తే దానికి వెళ్ళిపోతున్నారు. అందువల్ల పంటల ప్లానింగులో మార్పురావాలి. వీటి ఎగుమతి, దిగుమతి విషయంలో చాలా కీలకమైన పాత్ర ఉంది. గత సంవత్సరం కేంద్రంలో ఉన్న టెక్స్టయిల్ శాఖమంత్రిగారి దగ్గరకు మా కీ వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి శ్రీ రాజగోపాలరెడ్డిగారి కమిటీతో మేము కూడా వెళ్ళాము. వారితో మాట్లాడినప్పుడు మేము చేయగలిగిన సహాయం ఏమీ లేదని కేంద్ర ప్రభుత్వ శాఖామాత్యులు చెప్పారు. మీ ప్రత్తిని ఎగుమతి చేయడానికి సహాయం కలుగజేయ లేము అని అన్నారు. ఇతర రాష్ట్రాలవారికి ఇచ్చిన అవకాశం ఈ రాష్ట్రానికి ఇవ్వలేదని మనవిచేస్తున్నాము. క్రమంగా ప్రకృతికి కూడా వారిమీద కోపగించడంవల్ల

చాలా ఇబ్బందులపాలైనారు. ఈ విధంగా అనేక కారణాలవల్ల ప్రత్తి రైతులకు ఇటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఎక్కువ పెట్టుబడి పెట్టవలసి రావడంవల్ల ఋణభారం పెరిగిపోయింది. వీరికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సహాయం చేస్తామని చెప్పింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా బ్రహ్మాండంగా చెప్పింది. ప్రధానమంత్రిగారు కలెక్టర్ల సమావేశానికి వచ్చినప్పుడు ప్రత్తి రైతులయొక్క ఆత్మహత్యల గురించి నేరుగా రిపోర్టు పంపించమని గవర్నరుగారిని కోరారు. గవర్నరుగారి రిపోర్టుమీద ఆధారపడి అయినా సరాసరి ప్రకాశం జిల్లా, గుంటూరు జిల్లా ప్రత్తి రైతులకు సహాయపడతారని అనుకున్నాము. కాని ఆచరణలో వారు చేసింది ఏమీ లేదు. వారు ప్రకటనలు చేసినారు. ఆ ప్రకటనలు అమలు జరగడానికి వీలు అవుతుందా ? లేదా ? అనేది కాకుండా ఆవేశం, ఉద్రేకం, పట్టుదలతో చేస్తే బాగుంటుందనే కోరికనే ప్రతిబింబించడం తప్ప అందులో ఆచరణ యోగ్యమైన సూచనలు కనబడలేదు. ఇక వారు వీరిపైన పోటీగా బ్రహ్మాండమైన గవర్నరు రిపోర్టు పంపిస్తే అవి ఆకాశం నుంచి వచ్చి వేస్తాయని అన్నట్లుగా చెప్పినారు. ఈ నాడు అసలు సమస్య ప్రక్కకు పోయింది. ప్రకాశం జిల్లాలో యీ పరిస్థితులలో మా రైతు సంఘం అధ్యక్షుడు శ్రీ భీంరెడ్డి నర్సింహారెడ్డిగారుకూడా యేదోఒక సందర్భంలో అక్కడకు వెళ్ళినప్పుడు ఉన్నహక్కులను గురించి పరిశీలనచేసిన సందర్భంలో ఆ జిల్లా అంతా రైతు సంఘం యొక్క ప్రత్యేక పరిస్థితులను వెలికితీయడం జరిగింది. రాజకీయ పట్టుదలతో కాకుండా, ఒకరిమీద ఒకరు ఆరోపించుకోవడం కాకుండా, సమస్యను హైలేట్ చేయడమనేది కాకుండా, మాజీ ముఖ్యమంత్రులు, మాజీ మంత్రులు, పర్యటన చేసినారు. ఈ మంత్రులు ఒకరో ఇద్దరో అక్కడకు పోయినారు. ఈ ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా తర్వాత అక్కడకు వెళ్ళినట్లు ఉన్నారు. అక్కడ ప్రజలలో తమకు సహాయం చేయడానికి యెవరూ లేరనే భావన కల్గుతోంది. ఈ దురదృష్ట పరిస్థితి మారాలి. గవర్నరు ప్రసంగంలో ఫలానా, ఫలానాసహాయం చేసినామని,చెప్పినారు.అవి యేవీ ఆచరణలోకి రాలేదు. ఈ సభలో యింతకన్నా వివరాలు చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ప్రత్తి పంటను వ్యవసాయ ధరల నిర్ణాయక సంఘం పరిధిలోకి తీసుకోవిరావాలి. కాటన్,కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా వారు యీ ఉన్న ప్రత్తికి సరియైన ధర వేసి కొనాలి. ఈ ప్రత్తి పంట పోయిన మేరకు నష్టం పరిహారం కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చెల్లించాలి. రైతులు తిరిగి ప్రత్తి పంట వేసుకోవడానికి స్థోమత కావాలి. వారు బ్రతకాలంటే ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చి, యీ ఋణభారంతో కృంగి పోతున్న వారిమీద బ్యాంకులు చేస్తున్న వత్తిడిని తగ్గించడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

ఉదయం గం. 10–00

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :— అధ్యక్షా, ఆంధ్రదేశంలో గత చరిత్రలో యెప్పుడూ కూడా కనీవినీ ఎరుగని పద్ధతులలో రైతాంగం యొక్క దీనావస్థ యిటీవలి కాలంలో శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ముఖ్యంగా ప్రత్తి రైతుల ఆత్మ త్యాగం చేస్తే, ఆంధ్రదేశంలోనేకాదు యావత్తు భారత దేశంలో ఉన్న ఆ తీ బాధలను ప్రపంచ మొత్తం మీద తీసుకొని రావడం, మనమంతా బాధా తప్త హృదయాలతో పరిశీలించవలసిన సమస్య యిది కారణాలు స్పష్టంగానే చెబుతూ ఉన్నాయి. ఆ బాధకు గురి అయిన కుటుంబాల దగ్గరకు వెడితే, వారి భార్యాబిడ్డలను అడిగితే, చనిపోతున్న వారిని మరణం కంటే మొదటే అడిగితే వారు చెబుతున్న వాంగ్మూలాలు, వారు యిస్తున్న సాక్ష్యాలు వేనోళ్ళ చాటుతున్నారు. ఈ నాడు సామాన్య రైతులు కూడా అట్లాగే ఉన్నారు. ప్రత్తి రైతులు ఋణభారాన్ని మోయలేక ప్రత్తి పంటను అమ్ముకొని అప్పులు తీర్చుకొందామనే అత్యంత ఆశతో, ప్రత్తి పంటపైన పెట్టుబడి పెట్టి, భార్యాబిడ్డల బంగారు నగలు కూడా బ్యాంకులలో తాకట్టుపెట్టి, యెప్పుడయితే ఎకరానికి ఒక క్వింటాలు, అర క్వింటాల్ కూడా రాదని తేలిపోయిందో, అప్పుడు రూ. 50,000 లు, రూ. 40,000 లు, రూ. 20,000 లు జీవితంలో కట్టడం అసంభవం అని నిర్ణయానికి వచ్చి యిక నాగరికత జీవితంలో తలెత్తుకొని తిరగలేమనే బాధతో వారు ఆత్మహత్య చేసుకొని చచ్చిపోయినారు. వారి మరణం భారత ప్రభుత్వానికి, ఆ తర్వాత ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి శాపంగా పరిణమిస్తు దని చెబుతున్నాను. ప్రభువులుగా ఉండి. రైతుల సమస్యలు, 75 సర్వంటు 80 పర్సంటు సామాన్య జీవితం పైన బ్రతికే ప్రజల సమస్యలు పరిష్కరించడంలో సంపూర్ణంగా విఫలత చెందినారు. మీ విధానంలో మార్పు రాకపోతే యీ రాష్ట్రం బాగుపడదు. అందులో ప్రధానంగా కేంద్రప్రభుత్వం యీ ఫైనాన్స్‌ను, ఋణ విధానాన్ని యావత్తు భారతదేశ ఆర్థిక విధానం నిర్వహించవలసి దీనికి లోబడి ప్రతిపక్ష పార్టీలు, కొన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అనుకూలమైన పార్టీలు ఉన్నప్పటికీ, యీ రైతుల సమస్యలు పరిష్కారం కాకపోవడం వల్లనే యీ దురదృష్టకరమైన పరిస్థితి తిరిగి దాపురించి ఉంది. అధ్యక్షా, తమకు జ్ఞాపకం ఉంది. గత సంవత్సరం పొగాకు రైతులు ఆత్మహత్య చేసుకొనే పరిస్థితికి వచ్చినారు. వసంత నాగేశ్వరరావుగారు వ్యవసాయ శాఖమంత్రిగా అనేక మంచి పనులు చేసి పొగాకు కొనుగోలు చేయడం వల్ల పొగాకు రైతులు బ్రతికి బయటపడినారు. ఈ ప్రత్తి రైతులకు యీ దుస్థితి రావడానికి కారణం వ్యవసాయశాఖ వారు తమ విద్యుక్త ధర్మాన్ని నిర్వర్తించలేకపోవడం, రైతులు కష్కర్తితో ప్రత్తి పంట వేసిన భూముల మీదనే మరల ప్రత్తి వేయడం, యీ విధంగా 2 సంవత్సరాలు 3 సంవత్సరాలు 4 సంవత్సరాలు ప్రత్తి పండించే ప్రోత్సాహం చేయడం, దానివల్ల భూమిలో శక్తి లేకపోవడం, క్రిమి సంహారక మందులు, ఎరువు

యోగం కావడం దానివల్ల బైలాజికల్ డ్రాఫ్ట్ వచ్చి రైతులు తమ పంటను రక్షించుకొనే పరిస్థితి లేకుండా పోవడం జరిగింది. ఏ క్రిమిసంహారక మందులు వచ్చినప్పటికి అవి క్రిములను పెంచే విధంగా తయారయింది తప్ప ఆ ప్రత్యేకమైన క్రిమిని నాశనం చేయగలిగే శక్తి కోల్పోయింది. సాంకేతిక నిపుణుల యీ బైలాజికల్ డ్రాఫ్ట్ స్వయంకృతాపరాధం క్రింద మారిపోయింది. దానిని కనుగొనవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద లేదా ? వ్యవసాయ శాఖకు నైపుణ్యత లేదా ?

ఎందుకు ప్రయత్నం చేయలేదు ? రైతుల తప్పు అంటే, అజ్ఞానం, అవిద్య, అనుభవం లేక అనేక పొరబాట్లు చేస్తే వారిని సవరించడానికి ప్రభుత్వం ఉంది కదా. వారిని కాపాడతామని హామీలు ఉన్నాయి కదా. వాటి విఫలత రైతుల మీద చూపించడం అపచారం అవుతుంది. వారిని కాపాడవలసిన బాధ్యత వ్యవసాయ శాఖ మీద ఉంది. అది లేక 25, 30, 40 మంది ప్రాణాలు యింకా యెన్నో ప్రాణాలు పోయినాయవి వేరే చెప్పనక్కరలేదు. దీనికి ప్రధాన కారణం బైలాజికల్ డ్రాఫ్ట్. క్రిమి సంహారక మందులు నిరుపయోగం కావడం. ఆకస్మాత్తుగా యేదైనా జరిగితే అది యాక్సిడెంటు అనుకోవచ్చును. దీనికి ప్రబలం కారణం యేమిటంటే, ప్రత్తి రైతులకు మీరు గిట్టుబాటు ధరలు యిస్తే లాభాలు వచ్చేవి, ఒక సంవత్సరం యేదో సైంటిఫిక్ పొరబాటు వల్ల రైతు నష్టపడితే తట్టుకుంటాడు, కాని ఆంధ్రరాష్ట్రంలో వ్యాపార పంటలు యొక్క అనుమానమైన ధరలవల్ల, అగ్రికల్చర్ నిర్ణయ ధరలలో, రైతుకు న్యాయంగా రావలసిన గిట్టుబాటు ధర రాకపోవడం వల్ల ప్రత్తి రైతులు ప్రతి సంవత్సరం రూ. 100 కోట్లు నష్టపోతున్నారు. కాని యీ సంవత్సరం రూ. 500 కోట్లకు నష్టానికి గురి అయినారు. ప్రతి సంవత్సరం రూ. 100 కోట్లు రూ. 200 కోట్లు నష్టపడితే వారు నిలద్రొక్కుకొనే శక్తి వారికి ఉండేది. కాని యిదివరకే వారు దిగజారిపోయినారు. అప్పులతో కూలిపోతున్నారు.

ఉదయం గం. 10–00 వారు అప్పుల పాలైనారు. మోకాలు మీద, మోచేతి మీద ఈ విధంగా దెబ్బ తగులుతూ ఉంటే ఏమీ చేయాలో దిక్కుతోచక వారు ఆత్మహత్యలకు గురిఅయ్యారు. ప్రభుత్వము శాశ్వత చర్యలు గురించి ప్రయత్నించండి. కేంద్రము ఏమీ చేయడం లేదని తప్పించుకోకండి. కేంద్రము రాజ్యాంగరీత్యా అడ్డమువస్తే మేము అంతా మీతో వచ్చి కేంద్రముతో పోరాడుతాము. మీరు వారు వేసే వ్యాపార పంటలకు గిట్టుబాటు ధర వచ్చేటట్లు చూడాలి. వారు పండించిన పంటలలో 25శాతము కొనుగోలు చేయండి. మీరు ప్రత్తికి 700, 800 రూపాయలు యిచ్చి మీరు 25శాతము పంట కొనుగోలు చేయండి. మిగతా 75 శాతం పంట ప్రయివేటు వర్తకులు పోటీ పడి కొంటారు. ప్రభుత్వము కనీసము 4 శాతము, 5 శాతము పంట కూడా రైతుల దగ్గర నుంచి కొనడం లేదు. ప్రభుత్వము ప్రత్తి రైతులకు, మిగతా వాణిజ్య పంటలకు గిట్టుబాటు ధర యిచ్చి కొనుగోలు చేయండి.

శ్రీ వడ్డె రంగారావు (బందరు) :– మీరు మరల పెట్టుబడిదారివర్గాన్ని ప్రోత్సహించ మంటున్నారు.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :– పెట్టుబడిదారీ వర్గము యొక్క కుట్ర ఫలితముగా యిది సాగుతూ ఉన్నది. వడ్డె రంగారావు గారికి తెలుసు. వారికి వేరే చెప్పనక్కర లేదు. వారి కుట్ర విరోధించాలంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వము బాధ్యత వహించాలి. కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ప్రతిరైతులకు చేయూత విచ్చి పెట్టుబడిదారి వర్గము నుంచి రైతులను కాపాడాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము 25 శాతము పంట రైతుల దగ్గర నుంచి కొనుగోలు చేయాలి. రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వాలు ఋణాలు వాయిదా వేస్తూ, మారిటోరియం ప్రకటించి ఉన్నారు. దీని వలన లాభము లేదు. యింకా సంవత్సర ములో వసూలు చేస్తారు. పూర్తిగా వడ్డీలు మాఫీ చేయాలి. వాయిదా వేయడం వారిని ఆదుకునే సమస్య కాదు. నిరీద్వదంగా రాష్ట్ర కేంద్ర ప్రభుత్వాలు ప్రతి షెడ్యూల్డ్ బ్యాంకుకు, సహకారం బ్యాంకులకు అపరాధ వడ్డీలు, చక్రవడ్డీలు ఏమీ లేవని ప్రకటించాలి. యకరానికి 3,000, 4000, 5000 లోన్సు యిచ్చినటువంటి బ్యాంకులు ప్రతి రైతులకు ఋణాలు రద్దు చేయాలి. రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు బ్యాంకులకు ఇంబర్సు మెంటు చేస్తామని చెప్పారు. ఈ రైతులు అపరాధ వడ్డీలు కట్టుకుంటూ, చక్రవడ్డీలు కట్టుకుంటూ అసలు వాయిదాలు కట్టుకుంటూ వీటినుంచి బయపడే సమస్య లేదు. వడ్డీలే కాకుండా అసలు కూడా రద్దుచేయాలి. రైతులు ప్రయివేటు వర్తకులు దగ్గర బంగారం తాకట్టు పెట్టుకుని లోన్సుతెస్తారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రయివేటు వర్తకుల దగ్గర చేసి నటువంటి లోన్సు రద్దుచేస్తామంటున్నారు. ప్రయివేటు వర్తకుని దగ్గర బంగారం పెట్టి రైతులోను తెస్తేలోను తీర్చకపోతే ప్రయివేటువర్తకుడు బంగారంఅమ్మేసుకుంటాడు. కాబట్టి అవి రద్దు చేసినా ఏమీ ప్రయోజనకరం కాదు రైతులకు. వ్యాపార వాణిజ్య బ్యాంకులు, సహకారం బ్యాంకులు వసూలు చేసే ఋణాలు, వడ్డీలు రద్దుచేస్తే అవిలెక్క లోకివస్తాయి. మీరు అప్పుడు రైతులకు సహాయం చేసినవారవుతారు. ప్రతి రైతులకు సంక్షేమం గురించి వారికి చేయవలసిన సహాయం చేయకపోయినట్లయితే యావత్ రంగము క్షమించదని హెచ్చరిక చేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :– అధ్యక్షా, స్వయంగా నేను మృతుల కుటుంబాలను – ప్రతి కుటుంబాన్ని పరామర్శించడం జరిగింది. ఆ నియోజకవర్గం శాసన సభ్యులు ముఖ్యమంత్రిగారి పెద్ద అల్లుడు ఆరోగ్య శాఖామాత్యులు శ్రీ దగ్గుపాటి వెంకటేశ్వరరావుగారి స్వంత నియోజకవర్గము. దాదాపు 30 మందికి పైగా ఆత్మ హత్యలు చేసుకుంటూవుంటే ఈ ప్రభుత్వము విరోధించలేకపోయింది. ఈ ప్రభుత్వం పూర్తిగా విఫలమైనది. తక్షణమే దిగిపోవాలని. యిక ఒక క్షణం కూడా యీ ప్రభుత్వం అధికారములో కొనసాగడానికి వీలు లేదని నేను మంటాపధంగా మనవి

చేస్తున్నాను. రిగార్డు కోల్పోయిందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. రైతు దిక్కులేని పరిస్థితిలో ఆత్మహత్య చేసుకుంటాడు. రైతు ఆత్మగౌరవము కలిగిన వ్యక్తి. రైతు పిరికిపందకాదు. ఒక్కొక్కముడిగా సుమారుగా 30 మందికి పైగా రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారని అంటే – ఈ ప్రభుత్వము ఊరకే చూస్తూఉందంటే – ఒక ప్రక్కన కీర్తి కాముకులై ట్యాంకు బండు మీద విగ్రహాల ప్రతిష్ట గురించి 70 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెడుతూ, మరొక ప్రక్కన డిస్నిలాండు గురించి 100 కోట్లరూపాయలు పైన ఖర్చు పెట్టడానికి సిద్ధపడుతూ ఉంటే – ఈ పరిస్థితి చూసినట్లయితే "రోమ్ నగరం తగులబడుతూ వుంటే మరొక ప్రక్కన నీరో చక్రవర్తి ఫిడేలు వాయించుకుంటున్న చందంగా" మన ముఖ్యమంత్రిగారు చూస్తూ ఊరుకున్నారు. కొండపల్లి గ్రామములో ఒక నెల రోజుల క్రితము ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్ళినప్పుడు ఉదయం విలేఖరి శ్రీ శంకరబాబు దీని విషయములో ప్రశ్నిస్తే "డోంట్ టాక్" అని అన్నారు. అదే నా బోటి వాడు ఏమైనా అని ఉంటే అన్ని పత్రికలలో ఆ వార్త రావడం, పత్రికల జర్నలిస్టులు బోయ్‌కాట్ చేయడం జరిగిఉండేది. యిప్పుడు క్రొత్తగా పేపర్సులో ముఖ్యమంత్రిగారి బొమ్మలు పెద్దపెద్ద రంగులలో వస్తున్నవని నేనుమనవి చేస్తున్నాను. ఇటువంటి పరిస్థితులలో కూడా ఈ ప్రభుత్వము ఒక రూపాయి అయినా ఎక్స్‌గ్రేషియా యిచ్చినదా అని నేను అడుగుతున్నాను. లైఫ్ ఇన్‌స్యూరెన్సు కంపెనీ మాత్రము మూడు వేల రూపాయలు యిచ్చినారు. కాని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఒక రూపాయి కూడా యివ్వలేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇన్ని చావులు – సామూహిక ఆత్మహత్యలు భారతదేశములో స్వతంత్రము వచ్చాక జరిగాయా ? ధాత కరువులో చూసాము. యిప్పుడు చూసాము. యిన్ని హత్యలు జరిగినాక కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఒక రూపాయి కూడా ఎక్స్‌గ్రేషియో యివ్వలేదు. ఈ పరిస్థితులలో ఏమి చేయాలి ? నేను ఒక కుటుంబానికి పరామర్శించడానికి వెళ్ళినప్పుడు ఆ యజమాని కూతురు చనిపోతే నేను ఓదార్చడానికి వెళ్ళితే – అతను నా మీద కోప్పడ్డాడు, ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చారు. మంత్రిగారు వచ్చారు, మీరు వచ్చారు, మీరు అంతా ఏమి చేస్తారు మాకు, నా కూతురు పోయి నేను ఏడ్చుతూఉంటే మీరంతా ఏమిటి అని అన్నప్పుడు నేను యిప్పుడు ప్రభుత్వములో లేను, నేను ప్రతిపక్షములో ఉన్నాను, నేను యీ విషయం ఎసెంబ్లీలో ఎలుగెత్తి చెబుతాను అని నాకు నేను చెప్పుకోవలసిన దుస్థితి వచ్చింది. రెండు ఆకలి చావులు అని కలెక్టరు దగ్గర మంచి రిపోర్టు రాలేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒప్పుకోలేదు. మాకు అక్కడ సామూహిక ఆత్మహత్యలు జరిగిన ఈ పరిస్థితులలో కాటన్ గ్రోయర్సు రైతులకు కిలో రెండు రూపాయలు బియ్యం సరఫరా చేయాలని దాని గురించి జిల్లా అధికారులు ప్రయత్నాలు చేస్తూ ఉంటే – రాష్ట్రానికి అధినేతలు అయినవారు ఒకరు వారికి ఎందుకు సహాయ

పడాలి అని వాపోయారు, సానుభూతి కూడా చూపించలేము. శవాల వ్యాపారము చేస్తూ ఉంటే యిక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు తమ అల్లుడును [illegible] పరిశ్రమకు అధ్యక్షుణ్ణి చేశారని మనవి చేస్తున్నాను. పెస్టిసైడ్సు కల్తీ. ప్రతి పంటకు ఆ మందులు వాడికస్తీ చేశారు. ఆ మందులు పని చేయలేదు. పురుగుల మందులు కొట్టినా పని చేయలేదు. ప్రత్తి పండించే రైతు పూర్తిగా చితికిపోయాడు. యిట్లాంటి కల్తీ మందులు అమ్మిన ఒక డీలరును గాని, ఒక వ్యాపారస్తుని గాని యిప్పటి వరకు ఈ ప్రభుత్వం అరెస్టు చేసినదా అని అడుగుతున్నాను. ఆత్మహత్య చేసుకుంటున్న ప్రత్తి రైతు రాత్రి పురుగుల మందు త్రాగితే తెల్లవారేసరికి ప్రక్కకి లేవ లేకున్నాడు. కేవలం రాజ్య కాంక్షతో, కేవలం కీర్తి కాంక్షతో విగ్రహాల ప్రతిష్టతో, పదవులకు అలవాలమై పోయింది ఈ ప్రభుత్వం సిగ్గు లేదు. నాగార్జునసాగరు ఒకటి కాలువ 122 టి.యంసి కెపాసిటి కెనాలు. 3000 టి.యం.సి. వాటరు సముద్రంలోనికి ఊరికినే పోతున్నది. రైతుకు నీరు కెనాల్ ద్వారా కూడా అందించలేకపోయింది. రైతాంగాన్ని చంపివేసినది. ప్రభుత్వము ఎక్యూజ్డ్ నెం. 1. ముఖ్యమంత్రిగారు ముద్దాయి నెం. 1. ప్రజాకోర్టులో నిలబెట్టాలి అని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

రీషెడ్యూల్ ఆఫ్‌లోన్సు అని అన్నారు. జరగలేదు. మారటోరియం అన్నారు. ఉదయం
జరగలేదు. చచ్చిన కుటుంబాలకు రెండు రూపాయల కె. జి. బియ్యం ఇవ్వాలని గం. 10–21
అన్నాము. యివ్వలేదు. ఏమి చేస్తున్నారు? ఎక్స్‌గ్రేషియా "నిల్" సి. ఎం. రిలీఫు ఫండు "నిల్" ఏమి చేయబోతున్నారని అడుగుతున్నాను. ఒక వైపు విద్యుచ్ఛక్తి కట్ అయింది. "బ్యాడ్" ప్లానింగ్ వల్ల రాష్ట్రాన్ని నాశనము చేశారు. ఉత్పత్తి కార్యక్రమాన్ని ఖూనీ చేశారు. విద్యుత్ ఉత్పాదనకు గొడ్డలిపెట్టు పెట్టి, రైతాంగాన్ని చతికిల బడేటట్లు చేశారు. ఉత్పత్తి లేకుండా చేసింది ఈ ప్రభుత్వము. క్రాపింగ్ పాటరన్ విషయం ముందుగా చెప్పలేదు? వసంత నాగేశ్వరరావుగారి డిపార్టుమెంటు ఏమి చేస్తున్నది? నీరు యివ్వలేకపోతే, ఇరిగేషన్, అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంట్సు సమావేశమయి నాయనా "ఈ సంవత్సరం ప్రత్తి పెట్టవద్దు" అని ఎందుకుచెప్పలేదు? రైతులతో ప్రత్తి పెట్టించి, లాభసాటియని, రుణభారము తీరుతుందని ప్రత్తి పెడితే, ఈనాడు వాళ్ళు రుణగ్రస్తులై, కుమిలి, మ్రగ్గిపోతున్నారు. ఒక ఇంట్లో ఆడవాళ్ళ మెడలో పూసలులేవు. తాళిబొట్టులేదు (బెల్) .... బంగారు పుస్తెలేదు .. ఇంట రప్షన్) .. (ట్రెజరీ బెంచీలవైపు లేడీ మెంబర్లను ఉద్దేశిస్తూ) ... అమ్మలారా "నవ్వుతున్నారా" స్త్రీ జాతి సహించదు. రైతుల సతీమణులు క్షమించరు. వాళ్ళను చూచి, వాళ్ళ పరిస్థితులను చూచి ఏడ్వవలసింది పోయి, సంతోషిస్తున్నారా?

We have to shed tears. You have no right to laugh.

తరువాత నేను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రిపోర్టు పంపాము. కేవలం కేంద్రము మీదనే

నెపము మోపుతున్నారు. అది సరియైనది కాదు. తప్పుమీదే. ఎవరిమీదనో నెట్టేదానికి వీలులేదు. మొదటి ముద్దాయి రామారావుగారు. రెండవముద్దాయిడా. వెంకటేశ్వరరావు గారు. మూడవ ముద్దాయివసంత నాగేశ్వరరావుగారు. ఈప్రభుత్వాన్ని క్షమించరాదు.

శ్రీ సి. హెచ్. విద్యాసాగరరావు :– అధ్యక్షా, ప్రతి రైతుల ఆత్మహత్యా సంఘటనలు చాలా దురదృష్టకరమైన సంఘటనలు. దీనికి ముఖ్యకారణాలు చెప్పుకొని, అక్యూజ్‌డు వన్, అక్యూజ్‌డు రెండు అని చెప్పుకునే అంశము కాదు. ఈ దారుణమైన సమస్యను ఏ విధంగా పరిష్కారము చేయాలనే ఆలోచన చేయాలి. దానికి ముందుగా మంత్రి గారిని ఒకటి కోరుతున్నాను. ముప్పయి మందిని కొందరు, ఎక్కువని మరికొందరు అంటున్నారు. ఏ కారణంవల్ల, ఎంతమంది చనిపోయారో ఒక డిటెయిల్డు రిపోర్టు మా ముందుంచుతే చాలా ఉపయోగకరంగా వుంటుంది. దానివల్ల ఒక అవగాహనకువచ్చి, కొన్ని చర్యలు తీసుకొని, ఏవిధంగా రైతులను రక్షించాలో, ప్రత్తి రైతులకు జీవితం మీద నమ్మకం ఏవిధంగా కలిగించాలో తగు సూచనలు చేయుటకు వీలు ఏర్పడుతుంది. నమ్మకాన్ని కలిగించకపోతే, ఈ సమస్య తిరిగి పునరావృతం అయ్యేదానికి వీలుంది. ప్రత్తి రైతుల ఆత్మహత్యలకు దారితీసిన సంఘటనలను సభ్యులందరు చెప్పారు. సక్రమంగా లోను లేక, పెస్టిసైడ్సులో కల్తీ చేయడం, ధరలు సరిగ్గాలేక, వారు మందులపై నమ్మకం కోల్పోయారు. ఈ నాడు ప్రభుత్వము వాళ్ళకు నమ్మకం కలిగించి, చనిపోయిన ప్రత్తి రైతుల కుటుంబాలను రిహాబిలిటేట్ చేయుటకు తగు చర్యలు తీసుకొని, కమ్మర్షియల్ బ్యాంకులకు రీయింబర్స్‌మెంట్ చేసి యిచ్చుటకు అస్యూరెన్స్‌యిచ్చి, హర్యానా ప్రభుత్వము రైతులకు చేసిన విధంగా చర్యలను ఈ ప్రభుత్వము వెంటనే చేపట్టాలి. అప్పుడే రాష్ట్రములో సక్రమమైన పరిస్థితి నెలకొంటుందని అనుకొంటున్నాను. ఉదాహరణకు–గుంటూరు, వరంగల్ ఆదిలాబాదు జిల్లాలలో కాటన్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా – దాదాపు 8.25 కోట్ల రూపాయలను ప్రత్తి కాలిపోయిన రైతులకు కేవలం ఇన్స్యూరెన్స్ కంపెనీనే భరించింది. అందులో ఇప్పటివరకు 5.6 కోట్ల రూపాయలు సెటిల్‌చేశారు. మిగతా ఎమౌంట్ సెటిల్ చేయబోతున్నారు. కాటన్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా ఇన్స్యూరెన్స్ కంపెనీద్వారా పూర్తి నష్టాన్ని తిరిగి పొందుతున్నది. ఇక్కడి రైతులకు ఏ విధంగా సహాయము అందజేయడం జరుగుతుంది ? సిక్ పరిశ్రమలకు ఏ విధంగా నైతే ఫెసిలిటీస్ కలుగజేస్తున్నామో, ఆదేవిధంగా ప్రత్తి రైతులకు అటువంటి కార్యక్రమాన్ని చేపట్టవలెనని కోరుతున్నాను.

పార్లమెంటులో ఇది చర్చకు వచ్చింది. ఏ విధంగా ఆదుకోవలెననే వత్తిడి వచ్చింది. యూనియన్ అగ్రికల్చర్ మినిష్టరు భజన్‌లాల్‌గారు స్పష్టంగా చెప్పారు. నెచ్యురల్ ఆఫ్ క్రాప్ లోస్సు వచ్చినప్పుడు —

It is ruinous for the agriculturists.

రిజెక్టు చేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వము ఈనాడు సహాయంచేయడానికి సిద్ధంగా లేదు. పార్లమెంటులో వారు క్లియర్‌గా సహాయం చేయడానికి వీలులేదని అన్నారు. షార్ట్ టరమ్ లోన్సును లాంగ్ టరమ్ లోన్సుగా చేస్తామని చెప్పారు. దయచేసి ఒక డిటెయిల్డు రిపోర్టు తయారుచేసి, ఆల్‌పార్టీ డెలిగేషన్‌ను ఢిల్లీకి తీసుకొని వెళ్ళితే పరిష్కారమయ్యే ధైర్యముంది. అది ప్రభుత్వ బాధ్యత. స్పష్టమైన ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :- అధ్యక్షా, 30 మందికి పైన ప్రత్తి రైతులు ఆత్మహత్య చేసుకోవడం చాలా విచారకరమే కాకుండా, మన రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వములు కూడా ఆ రైతుల సమస్యను పరిష్కరించడంలో పూర్తిగా విఫలమైనారని చెప్పడంలో అతిశయోక్తి లేదని, తమరు మన ప్రభుత్వములో వున్న మంత్రులు, ప్రభుత్వము కూడా గమనించవలసిన ముఖ్యమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. రైతుల సమస్యల గురించి ఎన్నో పర్యాయాలు చర్చించడం జరిగింది. ప్రత్యేకంగా రైతుల మీద రుణ భారము దినదినం పెరుగుతున్నది. రైతు పండించిన పంటకు సరియైన ధరరాకపోవడంవల్ల, దినదినం నష్టానికి గురవుతున్నారు. ప్రత్యేకంగా గుంటూరు జిల్లాలో క్రిమిసంహారక మందుల్లో కల్తీ జరిపి రైతులకు అమ్ముతున్నారు. దానివల్ల పురుగులు చావక పంటలు దెబ్బతిని రైతులు నాశనమవుతున్నారని పదే పదే ఈసభలో చెప్పాము. ఎరువులలో కూడా కల్తీ జరిగి, పంటకు సరియైన బలంరాక, దిగుబడి తగ్గిపోతున్నదని అనేకసారులు చెప్పాము. ఎన్నిసారులు చెప్పినా ప్రభుత్వము గమనించి, ఈ సమస్యను పరిష్కారము చేసే చర్యలు తీసుకొన్నట్లు ఈ రోజు వరకు ఈ సభలో వినడం జరగలేదు. ఇప్పుడయినా మంత్రిగారు దీనికి పరిష్కారము కనుగొని వుంటారనే ఆశ ఏ మాత్రము నాకు లేదు. మంత్రిగారు మొదట అగ్రికల్చర్ మంత్రి అయినప్పుడు నాది "కల్చర్" అని అన్నారు. నేను ఎంతో ఆశపడ్డాను. మంత్రిగారు రైతు బిడ్డ కావడం, రైతు బాంధవుడు కావడంవారు రైతువో కాదో నాకు తెలియదు రైతు అయివుంటే పూర్తిగా రైతు యొక్క విషయం తెలిసివుండేది. నాకు అనుమానంగా వుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- రైతు ఆయన కూడా.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :- సంతోషం. రైతు అయితే మంచి రైతు కాకపోవచ్చు. ఏది ఏమైన మంత్రిగారు తన కల్చరే అగ్రికల్చరు అని చెప్పుతున్న తరువాత కూడా ఈ రోజు వరకు రైతుల సమస్యలను అర్థము చేసుకుని వాటిని పరిష్కరించడానికి ప్రయత్నం చేయలేదు. ఈ పంట ఇన్‌స్యూరెన్స్ చాల ముఖ్యమైనది. దానిని అమలు ఉదయం గం. 10-30

పెట్టినట్లయితే బ్యాంకు రుణాలు మేరకు అయినా ఆ రైతులకు ఉపయోగపడుతుంది. ప్రత్తి రైతులకు ఏ విధమైన సహాయాన్ని ప్రభుత్వం అందించడంలేదని. ఇప్పుడే మిత్రులు చెప్పినారు. ప్రభుత్వం పూర్తిగా విఫలమైనారు. రైతులు ఇబ్బందులకు గురి అయి బాధలు తట్టుకోలేక ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నా కూడా ముందుకు వచ్చి సహాకరించకపోతే ఎందుకు అధ్యక్షా ఈ ప్రభుత్వము ? ఈ సమస్యలు అన్ని పరిష్కారం చేయాలనే ఉన్నా ఇప్పుడు ఈ దశలో కర్షక పరిషత్తు వచ్చినా పవర్సు అన్నీ తీసివేసుకుంటున్నది నా అధికారాలు అన్నీ తీసివేసి వారికి ఇచ్చినారు అని మంత్రిగారు చెప్పవచ్చు. వారు అట్లా అనుకుంటున్నారని నాకు తెలిసింది. ప్రభుత్వం ఓ చేతిలో ఉంది, అధికారం ఓ చేతిలో ఉంది సహాయం చేయడానికి ముందుకు రావాలని తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

డా॥ బి. సి. హెచ్. గరటయ్య (అద్దంకి) :— అధ్యక్షా, మనకు స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ప్రకాశం జిల్లాలో రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకోవడం అనే విషయం జరిగింది. ఇది కని విని ఎరుగని సంఘటన. ఇట్లాంటి దుర్బలమైనటువంటి దౌర్భాగ్యమైనటువంటి పరిస్థితిలో రైతు ఎందుకు ఉన్నాడు అనేది మనం ఆలోచించాలి. వారిని ఆదుకోడానికి మనం ఏమి చేయాలి అనేది అందరం ఆలోచించాలి. ఇది జే పెంగులూరు మండలంలో జరిగింది. పెంగులూరు మా గ్రామం. నేను కూడా ప్రత్తి రైతుని. రైతులు ఈ ఆత్మహత్యలు చేసుకోడానికి ఒకటి రెండు కారణాలేకాదు. చాలా కారణాలు ఉన్నాయి. కేవలం ఈ ఒక్క సంవత్సరం సంభవించిన పరిస్థితి దృష్ట్యా వారు ఆత్మహత్యలు చేసుకోలేదు. 1974వ సంవత్సరానికి ముందు ఆ ప్రాంతం అంతా కూడా పొగాకు పండించి నష్టపోయి అప్పులు పాలైన పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం మన దేశంలో పొడుగు పింజ ప్రత్తి చాల అవసరం ఉంది, దానిని దిగుమతి చేసుకుంటున్నాము. ఎంతో విదేశీ మారక ద్రవ్యం నష్టమవుతున్నది కాబట్టి ఇక్కడ రైతులు పొడుగుపింజ ప్రత్తిని పండిస్తే మంచిది. బాగా ఆదాయం వస్తుంది విదేశీ మారక ద్రవ్యం కూడా ఆదా అవుతుంది. మీరు ప్రత్తి పండించాలి అని ఎన్ కరేజి చేసి పెస్టిసైడ్సు ఇచ్చి, సబ్సిడీలు ఇచ్చి ప్రోత్సహించింది. అప్పుడు మన రైతులు ముఖ్యంగా గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాల రైతులందరు ముందుకు వచ్చి సివిన్ వెరైటీ పొడుగు పింజ ప్రత్తిని పండించింది కర్నాటక రాష్ట్రం కూడా వెళ్ళి పనికిరాని భూమిని కూడా కౌలుకి తీసుకుని ప్రత్తిని పండించి ఆ విధంగా కొన్ని వేలరూపాయల విదేశీ మారక ద్రవ్యాన్ని మన దేశానికి సంపాదించి పెట్టిన విషయం మనందరికు తెలిసినదే. అట్లా ప్రత్తి ఎక్కువపండించేప్పటికి ప్రత్తి పంటకు మార్కెట్ లేకుండా పోయింది. ఒక సంవత్సరం పంట పోతే రైతు బాధపడడు. ఒక సంవత్సరం బాగా లేకపోయినా మళ్ళీ సంవత్సరం బాగా పండుతుందని ఆశిస్తాడు. కాని గత నాలుగు

సంవత్సరాల నుంచి ప్రత్తి తెల్ల దోమ తెగులువల్ల నష్టము వచ్చింది. ఇంకో సంవత్సరం వర్షాభావము వల్ల నష్టము వచ్చింది. కాబట్టి దీనికి అనేక కారణాలు ఉన్నాయి. క్రిమి సంహారక మందులలో లోపము, విత్తనాలు సరిగా లేకపోవడము ఇటువంటి 4, 5 కారణాలు ఉన్నాయని గుర్తించుకోవాలి. కాబట్టి ఈనాడు ప్రత్తి రైతులు ఆత్మహత్యలు ఎందుకు చేసుకున్నారు అనే విషయం దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇక ముందు ఇట్లాంటివి జరగకుండా మనం ఏమి చర్యలు తీసుకోవాలి అనేది ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. దీంట్లో చిన్నవాళ్ళు ఉన్నారు, పెద్దవాళ్ళు ఉన్నారు. ఈ రోజున ఒక్కొక్క రైతుకి ఎకరానికి 15 వేల వరకు అప్పులు ఉన్నాయి. ఇస్త్రీవి బ్యాంకులో తాకట్టు పెట్టి, బంగారము తాకట్టుపెట్టి అప్పులు తీసుకున్నారు. ప్రకాశం జిల్లాలో కొంతమంది ఇల్లాళ్ళు పాల ఉత్పత్తి మీద గడుపుతున్నారు. అటువంటి వారి నుంచి ప్రయివేటు అప్పుల వాళ్ళు ఆ పాడిగేదెను కూడా తీసుకుపోతుంటే ఎట్లా బ్రతికాలి, బంగారము వేలము వేస్తే రేపు ఊరిలో ముఖము ఎట్లా చూపించను బ్రతకాలి అనే బాధలతో ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న సంఘటనలు ఉన్నాయి. కాబట్టి ఇట్లాంటిపరిస్థితులు రాబోయే కాలంలో జరగకుండా చూసేందుకు గాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వము కూడా వాళ్ళు చేశారని వీళ్ళు వీళ్ళు చేశారని వాళ్ళు కాకుండా రైతుకు ఉన్న అప్పులను పోగొట్టాలి. ఏవరేజిని ప్రతి రైతుకు 8 నుంచి 11 వేల వరకు ఎకరానికి అప్పుఉంటుంది. రైతులు అప్పు విషయం మరచిపోగలిగితే రాబోయే కాలంలో వారి పరిస్థితి బాగుంటుంది. ఇప్పుడు కనీసం వెయ్యి రూపాయల ధర ఉంది. రాబోయే కాలంలో ప్రత్తి వేసి ఈ అప్పుల భారం వల్ల ఎంతమంది ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటారో ఎంతమంది వ్యవసాయ కూలీలుగా మారుతారో తెలియడం లేదు. మనం ముఖ్యంగా రైతుని రుణవిముక్తుడని చేయాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు మా ప్రాంతం వచ్చినప్పుడు కోపరేటివ్ లోన్సు మారిటోరియమ్ ప్రకటిస్తాము అన్నారు. ఈ రైతులకు కోపరేటివ్ లోన్సు ఎక్కువ వుండవు. 15 శాతము మాత్రమే ఉంటాయి. నూటికి 85 శాతము లోన్సు షెడ్యూల్డు బ్యాంకులలో ఉన్నాయి. కాబట్టి షెడ్యూల్డు బ్యాంకుల దృష్టికి తీసుకువెళ్ళి రైతాంగం యొక్క అప్పులను రద్దు చేయవలసిన బాధ్యత మన ప్రభుత్వము మీద ఉన్నది. క్రిమి సంహారక మందుల విషయంలో 5 పర్సంటు గెమాక్సిన్‌లో 1 పర్సంటే ఉంటున్నది. ఈ ఫ్యాక్టరీలు గత 30 సంవత్సరాల నుంచి ఉన్నవే. వీటిమీద కేసులు పెట్టడం కూడా జరిగింది. దీంట్లో ఎవర్ని నిందించవలసిన అవసరం లేదు. అందరం రైతుల గురించే మాట్లాడుతున్నాము. అందరం కలిసి సమిష్టిగా రైతాంగం పరిస్థితి దృష్టిలో పెట్టుకొని కృషి చేయాలి. క్రిమి సంహారక మందుల కల్తీ విషయంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలి. దానికి కేంద్రప్రభుత్వం అనుమతి కూడా కావాలి. దానికి అందరు

సహకరించి ఏక్టు సవరించాలి అంటే ప్రతిపక్ష సభ్యులు కూడా సహకరించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

అదే విధంగా నేను ప్రతిపక్ష సభ్యులకు మనవిచేసేది ఏమిటంటే షెడ్యూల్డ్
ఉదయం బ్యాంకులవారు ప్రత్తి పండించిన రైతులకు అప్పులు యిచ్చేరు కాబట్టి ఆ షెడ్యూల్
గం. 10–40 బ్యాంకులు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా అధీనంలో ఉన్నాయి కాబట్టి వారు అప్పులు మాఫీ చేసే విధానం చూడాలని కోరుతున్నాను. ఈ విషయంలో యిక్కడ ఒక తీర్మానం చేయడానికి బాగారెడ్డిగారు సహకరించాలని ఆ విధంగా ప్రత్తి రైతులు బాగుపడడానికి రుణాలు రద్దుచేయాలని ప్రతిపక్షాల సహకారంతో రైతుల సంక్షేమం కొరకు తీర్మానం అవసరం అని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి (జహీరాబాద్) :– అధ్యక్షా, మానవునికి విలువైనది తన ప్రాణం. అవసరం అనుకుంటే తన మిత్రుడు ప్రాణం పోయినా తన ప్రాణం కాపాడుకోవడానికి ప్రతి మానవుడు చూస్తాడు. ఎంతో అవసరం వస్తేనే మానవుడు ఆత్మహత్యను పూనుకుంటాడు. ఇపుడు ఎందుకు యీ ప్రత్తి రైతుల ఆత్మహత్యలు జరిగాయో చూడాలని నేను ఆ ప్రాంతం వెళ్ళాను. గుంటూరు జిల్లాప్రాంతం వెళ్ళి అక్కడ గ్రామాలలోని రైతులను చూసాను. కుటుంబ సభ్యులతో మాట్లాడాను. ఇపుడు రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు ఇది ఎందుకు జరిగిందో తెలుసుకొని యిక ముందు యిటువంటి సంఘటనలు జరగకుండా ఏమి చేయాలో ఆలోచించాలి. ఇపుడు గుంటూరు జిల్లాలో ప్రత్తి పంటకు నష్టం అయింది. ముఖ్యంగా పరుచూరు ఏరియాలో చాలా ఎక్కువ పంట నష్టం అయింది. అక్కడ రైతులకు ఒక అలవాటు ఉంది. భూమిలేనివారు భూమిని కౌలుకు తీసుకొని వారికి ఉన్న బంగారం తాకట్టుపెట్టి ఈ ప్రత్తి పంట వేయడం జరిగింది. అటువంటి రైతులే ఎక్కువమంది యీ ఆత్మహత్యలకు పూనుకున్నారు. మరొకముఖ్యవిషయం ఏమిటంటే అక్కడ ఉన్న గ్రామాలన్నీ తిరిగి చూడగా అక్కడ 2000 ఎకరాల భూమిలో అందులో ప్రత్తిపంట తప్ప వేరొక పంట వేయలేదు. నేను రైతులను అడిగింది ఏమంటే కొంత ప్రత్తి, కొంత పొగాకు పంట ఎందుకు వేయలేదు. ఒకేపంట ఎందుకు వేస్తున్నారంటే వారు చెప్పిందిఏమంటే యిదివరకు నాగార్జునసాగర్ కెనాల్ బ్లాక్ 10 నుంచి బ్లాక్ 10 వరకూ సాగర్ నీరు అందేదని కాని ఈ సంవత్సరం ఆ నీరు అందకపోవడం వల్ల కంటిన్యూవస్‌గా నీరు రాకపోయినా వేసుకునే ప్రత్తి పంటను వేసుకున్నామని అన్నారు. అట్లాగా కంటిన్యూవస్‌గా ప్రత్తి పంటనే వేయడంవల్ల ఆ ప్రత్తి పంటకు వ్యాధులు రావడం జరిగింది. ఇపుడు మనకు అగ్రికల్చరల్ యూనివర్శిటీ నుంచి ఎక్స్‌పర్ట్స్, సైంటిస్టులు ఎంతో మంది ఉన్నారు. కాని సరైన క్రిమి సంహారకమందులు యివ్వలేదు. ఇపుడు శ్రీవివేకానంద రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు యీ క్రిమి సంహారక మందులు నల్లయి చేసిన వ్యాపారులు

గ్రామాలలో చాలా మంది ఉన్నారు. ఒక పెస్టిసైడ్స్ సప్లయి చేసిన వ్యాపారి రైతు దగ్గరకు వచ్చి పెస్టిసైడ్స్ సప్లయి చేసినదానికి డబ్బు అడిగితే అతను సప్లయి చేసిన మందు తన నోటిలో వేసుకొని దానిని ఆ షాపు ఓనరు మొగంమీద ఊసిన సంఘటన జరిగింది. ఈ విధంగా అక్కడ కల్తీ మందులు సప్లయిచేయడం జరుగుతోంది. ఇంతవరకూ ఏదో సోషల్ సెక్యూరిటీ క్రింద గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియావారు ఎక్స్‌గ్రేషియాను ఇన్సూరెన్సు కార్పొరేషన్ వారు తరపు నుంచి రైతులకు యిచ్చారు. నేను రైతులవద్దకు వెళ్ళి డైరెక్టుగా ఏమి సహాయం కావాలని అడిగితే వారు అన్నది ఏమంటే యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమి యిచ్చినా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏమి యిచ్చినా ఆ డబ్బు తరువాత వస్తుంది. ముందు మాకు యివ్వవలసిన బకాయిలను మాకు యిస్తే చాలు అన్నారు. అక్కడ కాటన్ మరియు పొగాకు గ్రోయర్స్ సొసైటీ ఒకటిఉంది. ఆ సొసైటీ నుంచి ప్రభుత్వం వారు కొన్న ప్రత్తికి 3 కోట్ల 30 లక్షల రూపాయల వరకూ చెల్లించాలి. రైతులకు వచ్చే ఆ డబ్బు వారికి వచ్చేది యివ్వడంలేదు. ఆ సొసైటీకి ఛైర్‌మెన్ శరభయ్యగారు కోరింది ఏమంటే ఆ డబ్బు వెంటనే ప్రభుత్వం వారు యిచ్చే ఏర్పాట్లు చేస్తే 3 కోట్ల 30 లక్షల రూపాయలు రైతులకు యిచ్చి వారిని కొంతవరకూ ఆదుకోవచ్చునని అన్నారు. కాబట్టి ఆ 3 కోట్ల 30 లక్షల రూపాయలు వెంటనే ఆ కాటన్ మరియు టుబాకో గ్రోయర్స్ సొసైటీకి ప్రభుత్వం అందించే విధానం చూడాలని కోరుతున్నాము. ఇంకొక ముఖ్యవిషయం ఏమిటంటే ఇపుడు రైతులు పశువులను పెంచుకొని పాలు అమ్ముకొని జీవనాధారము చేస్తున్నారు. అమ్ముకున్నారు రైతులు పాలను అక్కడ కొందరు పశువులను కూడా అమ్ముకున్న పుడు ఆ ప్రాంతంలో ఒక డైరీ ఫారమును ఏర్పాటు చేస్తున్నామని దానికి స్థలం సేకరణ కొరకు 50 లక్షల రూపాయలు ఒక గుజరాత్ సొసైటీవారికి యిచ్చామని ఆ డబ్బును వసూలు చేయడానికి పూనుకున్నారు. రైతులు సప్లయిచేసే లీటరు పాలకు పెలకట్టి ఆ మొత్తం డబ్బును 50 లక్షల రూపాయలు రాబట్టుకునేందుకు రైతుల లంగాలు, ధోవతులు ఊడకొట్టి వసూలు చేస్తున్నారు. ఆడబ్బు వసూలు చేయడానికి యిదా సమయం. ఇది ఎట్లాగు ఉందంటే ఒకమూల యిల్లు తగలపడుతూ ఉంటే వాసాల ధరను యిమ్మన్నట్లు ఉంది. ఈ సంవత్సరం ప్రత్తి ధర బాగా ఉంది కాని పంట పోయింది. ముఖ్యంగా గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలలో చాలా నష్టం వచ్చింది. దానికి కారణం సాగర్‌నీరు వదలలేదు. రెండవది క్రిమి సంహారక మందుల కల్తీవల్ల యిది జరిగింది. ఇపుడు యీ కమర్షియల్ క్రాప్స్‌కు ఎక్కువ ధర వస్తున్నా కేవలం మిడిల్‌మెన్ యీ ఫ్లక్చుయేషన్‌వల్ల బాగు పడుతున్నారు. అందుకనే నేను అగ్రికల్చరల్ మినిష్టరుగారికి విజిటబుల్స్ కొనుగోలు శాతం 12 క్రింద యిస్తున్నారు. నేను బిల్స్‌కూడా మంత్రిగారికి యిచ్చాము. కాని మొత్తం పన్నులు అన్నీ రైతుల వద్దనుంచే వసూలు చేస్తున్నారు. కాబట్టి మంత్రిగారు

ప్రత్తి రైతులకు రావలసిన 3 కోట్ల 3 లక్షల రూపాయలు బకాయిలు యిప్పించాలని 50 లక్షల రూపాయలు డైరీ ఫారమ్ కొరకు కలక్టు చేస్తున్న డబ్బును రైతులకు వాపసు చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. ఆదెన్న (సంతనూతలపాడు) :– అధ్యక్షా, మా ప్రకాశం జిల్లాలో ప్రత్తి పండించిన రైతులు ఆఫీషియల్‌గా అయితే 24 మంది ఆత్మహత్య చేసుకున్నారన్నారు. కాని యింకా ఎక్కువమందే రైతులు ఆత్మహత్య చేసుకున్నట్లు మాకు సమాచారం వచ్చింది. మా జిల్లాలో కలెక్టరుగారు అఖిలపక్ష కమిటీలు ఏర్పాటుచేసి బ్యాంకుల నుంచి తీసుకున్న అప్పుల విషయంలో రాయితీలకు కొన్ని పరిష్కార మార్గాలు కనుగొన్నారు. అగ్రికల్చర్ మినిష్టరుగారు మా జిల్లాలో విస్తృతంగా పర్యటించి సమస్యలు పరిష్కరించారు. అట్లాగే ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా కొన్ని రాయితీలు యీ ప్రత్తి పండించిన రైతులకు అందించారు. 19 కోట్ల రూపాయలు ఇరిగేషన్ వర్క్సు టేకప్ చేయడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు మంజూరు ప్రకటించారు. అనావృష్టివల్ల, తెల్లదోమకాటువల్ల, కల్తీ మందులవల్ల యీ ప్రత్తిపంట దిగుబడి తగ్గిపోయి చాలా మంది రైతులు నష్టపోయారు. ఒక రైతు అయితే అతనికి ఉన్న అప్పులు తీర్చలేక కుటుంబాన్ని పోషించుకోలేక తనను జైలులో పెట్టమని అక్కడైనా తనకు యింత భోజనం దొరుకుతుందని వాపోయాడు. ఈ ప్రత్తి, పొగాకు పంటలకు క్రాప్ యిన్సూరెన్సు లేదు, దానిని ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సహకార సంఘాల ద్వారా రైతులకు 6½ శాతం రాయితీలు యిచ్చి ఆదుకుంటున్నది, ఈ వాణిజ్య పంటల మీద యిచ్చిన ఋణాలకు వడ్డీ రేటును మాఫీ చేయడానికి మన భారతప్రభుత్వ ఆర్థిక మంత్రిగారిని ప్రధానమంత్రిగారిని అఖిలపక్ష కమిటీగా ఏర్పడి కలిసినట్లయితే వ్యవసాయం చేసుకునే రైతులకు ఎంతోమేలు జరుగుతుందని చెబుతున్నాను. అప్పులు కట్టలేకపోయినా భారత ప్రభుత్వం అధీనంలో ఉన్న షెడ్యూల్‌బ్యాంకులవారు 6 శాతం వడ్డీరేట్లు వేసి వసూలు చేస్తున్నారు. ఈ వడ్డీరేటును మాఫీ చేయడానికి ఆ పార్టీ, యీ పార్టీ అనే భేదం లేకుండా కృషిచేయాలని కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా మా జిల్లాలో పనులు లేకుండా వ్యవసాయ కూలీలు వలసపో
ఉదయం తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్. ఆర్. ఇ. పి. వర్క్సుకు 50 లక్షల రూపాయలు
గం. 10–50 ఇచ్చారు, అది చాలదు. కనీసం రెండుకోట్లు అయినా ఎన్. ఆర్. ఇ. పి. వర్క్సుకు ఇస్తే వ్యవసాయ కూలీల వలసను అరికట్టడానికి అవకాశం వుంటుంది. వారు పనులు లేకుండా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఇక ప్రత్తి రైతులు నష్టపోవడానికి కారణం మాకు నీటి వసతి లేదు. వల్లమల, ఓగేరు, గుండ్లకమ్మ, చిలుకలేరు వంటి అనేక చిన్న చిన్న వాగులు వున్నాయి. వాటిపై లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్సు చేపడితే నీటి పారుదల

కలిగి రైతులు పంటలు పండించుకొనే అవకాశం వుంటుంది. ఈ స్కీమ్స్‌కు ముఖ్య మంత్రిగారు 19 కోట్లు మంజూరు చేసి వున్నారు. వెంటనే ఆ స్కీమ్స్ చేపడితే రైతులు రుణ భారం నుంచి విముక్తి కాపడానికి అవకాశం వుంటుంది. టొబాకో యూనియన్ అనే సొసైటీ మా జిల్లాలో ఉంది, 1985 లో ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్తి కొనడానికి కోటి రూపాయలు ఇచ్చారు. అప్పుడు ప్రత్తి రైతులు ఇబ్బందులలో వున్నప్పుడు ప్రత్తి కొనడం జరిగింది. దానిలో ఇంకా 28 పర్సెంట్ ఇవ్వవలసి వుంది. ఆ సొసైటీ ప్రతి రైతులను ఆదుకొనడానికి ఆ డబ్బును సొసైటీ ద్వారా రైతులకు తిరిగి ఇప్పించే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక ఎసెన్షియల్ కమొడిటీస్ చట్టంక్రింద ఏ విధమైన చర్యలు తీసుకొంటున్నారో కల్తీ పురుగుమందులు అమ్మేవారి పై కూడా అలాంటి చర్యలే తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసు కొంటున్నాను.

వ్యవసాయ శాఖామంత్రి (శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు) :– అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ప్రకాశం జిల్లాలో రైతుల, ఆత్మహత్యల గురించి ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చారు. ఈ విషయమై నేను కొంత వివరణ ఇస్తాను. మన రాష్ట్రంలో ప్రతి సంవత్సరం 5½, 6 లక్షల హెక్టార్లలో ప్రత్తి పండుతున్నది. ఇందులో ముఖ్యంగా గుంటూరు జిల్లాలో 1 లక్ష 62 వేల హెక్టార్లలోనూ, ప్రకాశం జిల్లాలో 75 వేల హెక్టార్ల లోనూ ప్రతి పండుతున్నది అంటే రాష్ట్రంలో ప్రతి పండే ఏరియాలో 47 శాతం ఏరియా ఈ రెండు జిల్లాలలోనే ఉంది. 1984–85 నుంచి 1987–88 వరకు అంటే నాలుగు సంవత్సరాలపాటు వరుసగా ప్రకృతి వైపరీత్యాలవల్ల ప్రతి రైతులకు నష్టం జరిగింది. 1984–85 లో తెల్లదోమ (వైట్ ఫ్లయ్) వచ్చింది. ఇది ఏ మందుకూ చావని పరిస్థితి. 1984-85 లో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనే కాకుండా, భారతదేశంలోనూ, ఆ మాటకువస్తే ప్రపంచంలోనే ఎక్కడా ఈ తెల్లదోమకు ఎలాంటి పెస్టిసైడ్ లేదని శాస్త్రజ్ఞులు చెప్పడం జరిగింది. తరువాతి సంవత్సరం వచ్చేసరికి తెల్ల దోమ కొంత వున్నా విస్తీర్ణం తగ్గింది. 1985-86 వచ్చేసరికి మొత్తం పత్తిపంట విస్తీర్ణం తగ్గించి ల్యాండ్స్‌ను అలాగే వుంచడం జరిగింది. అయితే ప్రత్తిరేటు విపరీతంగాపెరిగింది. 1986–87లో ఎప్పుడైతే ప్రత్తిధర ఎక్కువగా వుండిందో, క్వింటాలుకు 750, 800 రూపాయలు వుండిందో అప్పుడు మళ్ళీ రైతాంగం ప్రత్తి వేయడానికి ఉద్యుక్తు లయ్యారు, వేశారు. అయితే రైతాంగం ప్రత్తి పండించడమే ఎందుకు అంటే ప్రత్తికి పెట్టుబడి ఎకరాకు 4, 5, 6 వేల రూపాయలవరకు వుంటుంది. ఆదాయం కూడా బాగా వుంటుంది. అయితే ఆదాయం ఎంత వుంటుందో నష్టం కూడా అంతే వుంటుంది. అందువల్ల ప్రత్తి పంటవల్ల వచ్చిన నష్టాన్ని రైతు మళ్ళీ ప్రత్తి పంట

చేసే పూడ్చుకోవాలి తిప్ప జొన్నో, పెసరెగో, ఎంపో -- ఇలాంటి పంటలు వేయడం వల్ల పూడ్చుకొనడానికి అవకాశం లేదు. అందువల్ల మళ్ళీ ప్రత్తి వేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు. ఈసంవత్సరం ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్ణాటక రాష్ట్రాలలో షుమారు రెండువేల కోట్లరూపాయలమేరకు ప్రత్తి పండించిన రైతులకు నష్టం వచ్చిందని ఇప్పుడున్న అంచనా. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో, ముఖ్యంగా ప్రకాశం, గుంటూరు జిల్లాల లోనే ప్రత్తి రావాంగానికి షుమారు 600 కోట్ల రూపాయల మేరకు నష్టం వచ్చిందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. తెల్లదోమ వచ్చింది, కంట్రోలు చేయలేక పోయాం. ఈ విషమైన పరిస్థితిలో నేను, అప్పన్నగారు, బలరాంగారు, గరటయ్య గారు-అందరం కలిసి మొదట ప్లాట్ వచ్చిన జిల్లాకు వెళ్ళడం జరిగింది. మొదట ఆగస్టు-సెప్టెంబరు -- ఆ సమయంలో ప్రకాశం జిల్లాలో విస్తృతంగా పర్యటించడం జరిగింది. తరువాత నవంబరు, డిసెంబరు వచ్చేసరికి విడితెరిపి లేకుండా విపరీతమైన వర్షాలు. ఒకరోజున సైక్లోన్ అయితే, మరొక రోజున భారీ వర్షం. మళ్ళీ పూవు వచ్చింది, కాయ వచ్చింది కాని కాయను, పూతను కాపాడుకొనడానికి పెస్టిసైడ్స్ వేయడానికి కూడా అవకాశం లేని పరిస్థితి. ఎకరాకు వెయ్యి రూపాయలు, 1500 రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి మందు కొడితే సాయంత్రం వర్షం వస్తుందనే భయంతో రైతులు ఒక 15, 20 రోజుల పాటు పొలాలకు పోలేదు. అలాంటి పరిస్థితి కలిగినప్పుడు పచ్చపురుగు దాపురించింది. అది కూడా విపరీతంగా దాపురించింది. ప్రకాశం, గుంటూరు, కృష్ణా - అనేక జిల్లాలలో భారీ వర్షాలవల్ల పురుగు పెరిగిపోయింది. పచ్చపురుగు ఒక్కొక్క చెట్టుకు, కిలోలుగా వ్యాపించింది. ఈ రకంగా గత వంద సంవత్సరాల చరిత్రలో ఎన్నడూ కనీ వినీ ఎరుగని విధంగా పచ్చ పురుగు వ్యాపించడం చూసి వెంటనే నేను ఎగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీ సైంటిస్టులను దరిసీ, జిల్లా ఎం. ఎల్. ఏ. లను తీసుకొని అక్కడికి వెళ్ళి పరిస్థితి చూడడం జరిగింది. అప్పటివాకా బ్యాన్ పెట్టిన డి. డి. టి. ని కొట్టించడం జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఎక్కడ డి.డి.టి. వున్నా ప్రకాశంజిల్లాకు తరలించి కొట్టించడం జరిగింది అయితే అప్పటికి ఆగిపోయినా వారం రోజులలోగా మళ్ళీ తయారైంది. ఏమిటి ఈ పరిస్థితి అంటే అక్కడి పరిస్థితి అర్ధం కాని పరిస్థితి. కల్తీ మందులవల్ల ఇదంతా జరిగిందని కొందరు అనవచ్చు. వ్యక్తిగతంగా నాగేశ్వరరావుగా తరువాత మాట్లాడతాను, కాని పరిస్థితిని గమనించవలసిందిగా గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను. ప్రపంచ విఖ్యాతి పొందిన ఇక్రిసాట్ హైదరాబాదు వద్ద వుంది, మేము ఆ రోజున ఇక్రిసాట్ వారిని అడిగాము. అట్లాగే ఎగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీ సైంటిస్టులను అడిగాము ఏమిటి ఈ పరిస్థితి అని. ప్రకాశం జిల్లాలో వున్న పురుగులను, అదిలాబాద్ జిల్లాలో వున్న పురుగులను, వరంగల్‌లో జిల్లాలో వున్న పురుగులను ఇక్రి

సాట్‌లో టెస్టు చేయించాము. ఇదివరకు ఏ మందులు కొట్టడం జరిగిందో అప్పుడు కూడా అవే మందులను వాటిపై కొడితే శ్రీకాకుళం జిల్లానుంచి తెచ్చిన పురుగులలో వందలో 20 పురుగులు మాత్రమే చచ్చాయి, 80 పురుగులు చావలేదు. ఆదిలాబాద్ నుంచి పురుగులలో 20 మాత్రమే బ్రతికాయి, 80 చచ్చిపోయాయి. అంటే గుంటూరు, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఇమ్యూన్ అయిపోయింది. ఆ జిల్లాలలో గత 7, 8 సంవత్సరాలుగా సింతటిక్ పైరిత్రాయిడ్స్ వాడడం, వరంగల్, ఆదిలాబాదు జిల్లాలలో మాత్రం ఈ సింతటిక్ పైరిత్రాయిడ్స్ వాడడం క్రొత్తకావడంవల్ల అక్కడ రెసిస్టెన్స్ పవరు పెరగలేదు. ఇది ఎగ్రికల్చరల్ యూనివర్శిటి వారో లేక మన ఎగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంట్ అధికారులో చెప్పింది కాదు. ఇక్రిసాట్ వారితో పరీక్ష చేయించి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాక వెంటనే నేను కొందరితో కలిసి శ్రీకాకుళం జిల్లాకు వెళ్ళాను, మళ్ళీ సెకండ్ డోస్ కొట్టించడం జరిగింది. ఇది ప్రస్తుతానికి సంబంధించిన విషయం. అయితే గతంలో అక్కడి రైతులు 5 ఎకరాలు, 10 ఎకరాలు – ఎంత వుంటే అంత పొలంలో వర్జీనియా పొగాకు వేయడం జరిగింది. తరువాత కాటన్ వేయడం జరిగింది. అయితే ప్రకృతి వైపరీత్యాల మూలంగా శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని ప్రత్తి పండించే 4 నియోజక వర్గాలలోని ప్రాంతాలలో రైతులు తీవ్ర నష్టానికి గురయ్యారు. ఎకరానికి 10 వేల రూపాయల చొప్పున నష్టపోవడం జరిగింది. నాలుగు నియోజక వర్గాలలో తీవ్రమైన పరిస్థితి ఏర్పడింది. నేను కేవలం ఆత్మ హత్యలు చేసుకొన్న ప్రాంతాలకే కాకుండా ఇతర జిల్లాలకు కూడా వెళ్ళడం జరిగింది. శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని రైతాంగం తీవ్రమైన ఆర్థిక సంక్షోభంలో వున్నారన్న విషయంలో గౌరవసభ్యులతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను.

ప్రభుత్వం తీసుకునేటటువంటి కార్యక్రమాలు ప్రత్తి రైతువకు సంబంధించి ఉదయం తొలకరి దగ్గర నుంచి కార్యక్రమాలు తీసుకుంటున్నాము. పెస్టిసైడ్స్‌కు సంబంధించి గం. 11-00 మిత్రులు చాలా మంది అడిగారు. ఈ సమస్యకు సంబంధించి ఎప్పుడు కూడా గతంలో లేనట్లుగా ఎగ్రికల్చరల్ మంత్రి అయిన తరువాత మా శాఖ ఉద్యోగస్తులను అప్రమత్తంచేసి. శ్యాంపిల్స్ డ్రా చేయమని చెప్పితే 8,356 శాంపిల్స్ ఆ రెండు జిల్లాలలోనే తీసుకోవడం జరిగింది. గతంలో ఎప్పుడూ తీసుకోలేదు. గుంటూరు జిల్లాలో పెస్టిసైడ్స్ తయారుచేసే 29 ఫ్యాక్టరీల లైసెన్సుల క్యాన్సిలు చేయడం జరిగింది. 169 డీలర్ షిప్పులను రద్దు చేయడం జరిగింది. తక్షణచర్య తీసుకోవడానికి స్టేట్ ఎనాలిసిస్, సెంట్రల్ ఎనాలిసిస్ తప్పని, రైటని చెప్పడం ఇవన్నీ హైకోర్టు, సుప్రీంకోర్టు డైరెక్షన్స్ వీటిని భరింపకుంటూ ఆఫీసర్లను, ఉద్యోగస్తులను ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడం, మళ్ళీ ట్రిబ్యూనల్‌స్టే ఇవ్వడం, అన్నీ జరుగుతున్నప్పటికీ రైతులలో ఒక కాన్ఫిడెన్సు క్రియేట్ చేయడం జరుగుతున్నది. అయితే, ఇక్కడ ఎక్కువ

పెస్టిసైడ్స్ ఉన్నా, కొద్దో గొప్పో క్యూరియన్ పర్సెంటు లేదని నేను చెప్పను. క్యూరియన్ కంట్రోలు చేయడానికి కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. దీనికి ప్రత్యేక కారణం అక్కడ పురుగు చనిపోక పోవడం — సింథటిక్ పైరాడ్స్ సంవత్సరానికి రెండు, మూడు కన్నా ఎక్కువ డోసులు కోస్తల్ ఆంధ్రాలో కొట్టడం జరిగింది. వెంకటపతిగారికి తెలుసు, సూటిగా అడుగుతున్నాను. పచ్చపురుగువచ్చి పైరులకు ఈ యేడు విపరీతమైన పరిస్థితి వచ్చింది సుమారు 145 పైర్లకు హీలోటిన్ వస్తుంది. ఈ హీలొటిన్ రానటువంటి పైరులకు సంబంధించి వరి 25 బస్తాలు, మిర్చి 15 క్వింటాలు పండింది. ఉదా:— నేను చెప్పతున్నాను. మా అమ్మ అనారోగ్యంగా ఉంటే ప్రత్తి వేయలేను అని 52 ఎకరాలలో కందివేశాను. నాన్ ఫారమ్ నుంచి - సైంటిస్టులను తీసుకువచ్చి హీలొటిన్ వచ్చింది, ఒకసారి పరిశీలించండి అంటే చాలా సింథటిక్ పైరాడ్ కొట్టిన తరువాత మా ఊరిలో నా స్వంత పొలంలో దగ్గర ఉండి ఆదివారం కొట్టిస్తే ఉన్న పురుగుకన్నా కొట్టినతరువాత ఎక్కువవచ్చింది మొత్తం 52 ఎకరాలలో కందులు 2 బస్తాలు కూడా రాలేదు. ఈ హీలొటిన్-పచ్చ పురుగు వ్యాపించిన తరువాత 2, 3 జిల్లాలలో తగ్గిన పరిస్థితి ఉందా? ఇంకా వ్యాపించింది, నా స్వానుభవంతో మనవి చేస్తున్నాను. ఇది కొట్టడంలో కాస్త జాగ్రత్త వడితే ఈ ప్రమాదం తప్పించేవారము. ఇది బాన్ చేయడమా? చేయక పోవడమా? ముఖ్యమంత్రిగారు తన ఛాంబరులో మీటింగు పెట్టినప్పుడు వైస్‌చాన్సలర్ శ్రీ అప్పారావుగారికి ఏమిటండీ? సింథటిక్ పైరాడ్ గురించి నాగేశ్వరరావు ఇతరులు చెప్పతున్నారు, రైతులు చెప్పారు, బేన్ చేస్తామా అని అన్నారు. దీని అవసరం కూడా ఉన్నది. పరాన్నభుక్కులు ఏవి అయితే ఉన్నాయో, పురుగులను చంపుతుందో, తిని చంపేటటువంటి పరిస్థితి సింథటిక్ పైరాడ్‌కు వచ్చింది. లాటిన్, అమెరికా, ఇతర దేశాలలో దాన్ని బేన్ చేస్తున్నారు. గవర్నమెంటే స్వీకరించింది. రైతాంగం విపరీతంగా కొట్టడంవల్ల ప్రమాదం ఉందని సైంటిస్టులు చెప్పారు. ప్రత్యామ్నాయ పరిస్థితి ఆలోచించాలి. నివేదిక కొరకు వేచి చూస్తున్నాము. ఇది పెస్టిసైడ్స్‌కు సంబంధించినది. మీరందరు ఎప్రిషియేట్ చేస్తే ఒక విషయం ప్రభుత్వం తరపున మనవి చేస్తున్నాను. 1965లో పెస్టిసైడ్స్ ఏక్టు వచ్చింది సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఏక్టు ఎందుకువచ్చిందో, పూర్వాపరాలు చెప్పుతాను — ఆనాడు పెస్టిసైడ్స్ వాడడంలో సక్రమంగా వాడక, చనిపోయారనో, గేదెలు, ఆవులు చనిపోయాయనో, ప్రమాదం వస్తుందనో, దాన్ని కంట్రోలు చేయడానికి పెట్టారేగాని, క్యూరియన్ దృష్టితో పెట్టలేదు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఇటీవల ప్రభుత్వ అధికారులను పిలిచి వెంటనే ఒక నిర్ణయాన్ని తీసుకోమన్నారు. ఎసెన్షియల్ కమాడిటీస్ ఏక్టు సెక్షన్ 3 క్రింద ఏది అయితే ఉందో మనం దీన్ని తీసుకు వచ్చినట్లయితే ఆ రకమైన పరిస్థితులు,

స్పూరియస్ చేసి ఉంటే, వాటిని రెండువేలరూపాయల జరిమానా గాని 6 నెలల జైలు శిక్షగాని వెయ్యడానికి ఉంది. దానికి గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు మేము వ్రాయడం జరిగింది. కంకరెంటు లిస్టులో ఉంది కనుక నేను పంపిస్తున్నాను. కొద్దిరోజుల్లో పర్మిషన్ వస్తుందనే విశ్వాసాన్ని నేను మనవి చేస్తున్నాను. సాధ్యమైనంతవరకు యీ స్పూరియస్ పెస్టిసైడ్స్ కంట్రోలు చేయడానికి యీ రకమైన ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. ఏమిటి అక్కడ తీసుకోవలసిన కార్యక్రమం? క్రాప్ ఇన్స్యూరెన్సు — ప్రొటెక్షన్ కోసం మనం చెప్పిన నష్టాలను వచ్చే దానితో పూడ్చుకునే ప్రయత్నాలవల్ల కాదని ఇంకో పంటను వేసేటటువంటి పరిస్థితులలో లేరని మనవి చేస్తున్నాను. కొంతమంది సభ్యులు సాగర్ నీరుగురించి మాట్లాడారు, కొందరు ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం తీసుకున్న కార్యక్రమాల గురించి మాట్లాడారు, కొందరు సభ్యులు కేంద్రప్రభుత్వం తీసుకున్న కార్యక్రమాల గురించి మాట్లాడారు. ఒకరు, పెద్దలు, శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు, మా సోదరులు వారుకొన్ని మాట్లాడారు. వీటన్నిటికి విడివిడిగా చెప్పకున్నా, ఒక విషయం మనవి చేస్తాను. పి. వెంకటపతిగారు, రాజేశ్వరరావుగారు అడిగారు. అట్లాగే, మన క్రాప్‌లోన్, ఇన్సూరెన్సు గురించి [illegible]రెడ్డిగారు అడిగారు. నేను ముఖ్యమంత్రిగారిచేత భజన్‌లాల్‌గారికి ఒక ఉత్తరం కాటన్‌కు సంబంధించి క్రాప్ ఇన్స్యూరెన్సులో చేర్చండని, 5 1/2 లక్షల ఎకరాలలో పండించబడుతుందని, వ్రాయడం జరిగింది. క్రాప్ ఇన్స్యూరెన్సులో కాటన్‌ను తీసుకోవడానికి వీలు పడదని, ఒకవేళ ప్రకృతి వైపరీత్యాలవల్ల రైతులు బాధపడితే, కాటన్ పంటను తగ్గించుకోవాలని, ఈ కాటన్‌ను చేర్చను, ఇది కేంద్రప్రభుత్వ నిర్ణయమని నిన్న ది. 7–3 1988 న భజన్‌లాల్‌గారు వ్రాశారు. ఎవరినో ఒకరిని ఆరోపించడం ఆక్షేపించడం నేను చేయడంలేదు. ఈ సమాచారం సభకు తెలియచేయడానికి నేను చెప్పుతున్నాను. అంతేకాకుండా, రాష్ట్రప్రభుత్వం తీసుకునేటటువంటి నిర్ణయాలకు సంబంధించి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ ప్రాంతాన్ని సందర్శించి లక్షలాది మందిని స్వయంగా కలవడం జరిగింది. అప్పుడు కొన్ని నిర్ణయాలు ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకోవడం జరిగింది. ఇదివరకు ఉన్న అప్పులు 3 సంవత్సరాలకు సంబంధించి రిషెడ్యూలు చేయడం కోసం వెంటనే కోపరేటివ్ సెక్టారులో ఉన్న బ్యాంకులకు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. 35 కోట్ల రూపాయలకు చెందిన లోన్సున్నాయో వాటిని రీ షెడ్యూలుచేసి, సింపిల్ ఇంటరెస్టుగా కన్వర్టు చేసి, ఈ సంవత్సరం కాకుండా తరువాత వచ్చే ఏడు కట్టడానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు అక్కడికక్కడే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. వడ్డీకన్నా అపరాధపువడ్డీ ఎక్కువ అయి ఉంటే, కోపరేటివ్ సెక్టారులో వడ్డీ ఎక్కువ వసూలు చేయకూడదని రాష్ట్రప్రభుత్వం కట్టడానికి కూడా నిర్ణయం తీసుకున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. గోల్డు లోన్‌కు సంబంధించి ఆపాలని,

మూడు మాసాలకు ఒకసారి కట్టేటటువంటి వడ్డీ కాంపౌండు వడ్డీ కాకుండా సింపుల్ ఇంటరెస్టు తీసుకోవాలని చెప్పడం జరిగింది. ఆక్షన్స్ కూడా ఆపడం జరిగిందనే విషయాన్ని కూడా నేను యీ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. చాలామంది అడుగు తున్నారు, బాగారెడ్డిగారు అడిగారు, పేద వారికి సంబంధించి, డిఆర్‌డిఎ, సన్నకారు చిన్నకారు రైతులు ఇంమమించుగా 5 వేల మందికి గేదెల రుణం పంపిణీ చేయడం జరిగింది. అప్పుడే 540 మందికి రుణ సౌకర్యాన్ని కూడా కలుగచేయడం జరిగింది.

ఉదయం
గం. 11-10 అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రధాన మంత్రికి లేక కూడా వ్రాయడం జరిగింది. కోఆపరేటివ్ సెక్టరు లోను, కేంద్రప్రభుత్వ యాజమాన్యంలో వున్న కమ్మర్షియల్ బ్యాంక్సుకు కూడా మేము తీసుకున్న నిర్ణయాల ప్రకారం సింపుల్ ఇంటరెస్టు గోల్డ్ లోనుకు సింపుల్ యిండరెస్టు, మారిటోరియంకు సంబంధించి ప్రకటించవలసిందిగా ముఖ్య మంత్రిగారు, ప్రధాన మంత్రిగారికి లేఖ వ్రాయడం జరిగింది. ప్రకాశం జిల్లాలో టెయిలెండ్ ఏరియాలో వున్న 69 వేల ఎకరాల భూమికి రూ. 19 కోట్లతో లిఫ్ట్ యిరిగేషన్ స్కీమ్స్ ఏర్పాటు చేస్తే, నాగార్జునసాగర్ రైట్ కెనాల్ క్రింద వున్న టెయిలెండ్ భూమి కోసం తీసుకున్న ఈ యొక్క రూ. 19 కోట్ల కార్యక్రమంలో 1/3 వంతు ప్రభుత్వం 2/3 వ వంతు రైతాంగం యొక్క సహాయంతో తీసుకోవడం కోసం, ఆ యొక్క రైతులకు అప్పు ఇప్పించాలంటే, కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుల ద్వారాను, కమర్షియల్ బ్యాంకుల ద్వారాను యిప్పించడానికి ఈ ప్రభుత్వం పూచీ తీసుకుంది. యస్ ఆర్ యి వి క్రింది వ్యవసాయ కార్మికులకు పనిపాటలు లేనివారికి రూ. 50 లక్షలు శాంక్షన్ చేయించడం జరుగుతుందని చెబుతున్నాను. ఈ కార్యక్రమంలో రైతాంగానికి చేయవలసిన కర్తవ్యం చేయడంలో రాష్ట్రప్రభుత్వం తన విధాన నిర్ణయంలో ఎక్కడా జాప్యం చేయలేదని చెబుతున్నాను. దురదృష్టవశాత్తు వరుసగా 4 సంవత్సరాలు ప్రకృతి వైపరీత్యాలు సంభవించడం మూలంగా ఈనాడు కని విని ఎరుగని ఘోర సంఘటనలు జరిగిన మాట వాస్తవం. ఎవరి కాలంలో వైట్‌ఫ్లైయివచ్చింది, ఎవరి కాలంలో హీలియోథిస్ వచ్చింది, ఎవరి కాలంలో ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారనేది చెప్పడం పబబు కాదు. ఎప్పుడూ ఊహించని దుర్ఘటన జరిగింది. దీనికి చేయవలసిన కర్తవ్యం చేశాము. అక్కడి ప్రజలలో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని కలుగజేయడానికి ప్రభుత్వం పని చేసింది కనుకనే, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ప్రజలలో విశ్వాసం కలుగజేస్తున్నది కనుకనే ఈ నాడు ఆత్మహత్యలు అనేవి జరగడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. అంతే కాకుండా, ఈచర్చ సందర్భంలో సభ్యులు యిచ్చిన సూచనలను దృష్టిలో వుంచుకొని అమలు జరిపించడానికి కృషి చేస్తాము. పెస్టిసైడ్స్ విషయంలో అమ్మే, కొనే విధానాన్ని రెగ్యులేట్ చేయడానికి

కూడా ఒక విధానాన్ని రూపొందించబోతున్నాము. గౌరవసభ్యులు ఆవేదనతో చెప్పిన విషయాలు అర్థం చేసుకొని అమలు చేయడంకోసం రాష్ట్రప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందని మనవిచేస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు (దుగ్గిరాల) :— ప్రకృతి వైపరీత్యాలు వచ్చినచోట కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం, ఇతర ఆహార పదార్థాలు ఉచితంగా సప్లయ్ చేయడం జరుగుతోంది. ప్రకాశం, గుంటూరు జిల్లాలలోని ప్రత్తిని పండించే ఏరియాలలో గ్రేవ్ నేచురల్ కెలామిటి సంభవించింది. బియ్యాన్ని ఫ్రీగా సరఫరా చేయకపోయినా కిలో రెండు రూపాయల బియ్యాన్నయినా, చిన్న పెద్ద రైతులు అని చూడకుండా, యావన్మంది అల్లాడుతున్నారు కనుక, ఆకలి చావులు, ఆత్మహత్యలు జరుగుతున్నాయి కనుక, క్రొత్తపంట చేతికి వచ్చేదాకా, రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యాన్ని యిచ్చి ఆదుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ వసంతనాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, ఆ జిల్లాలలో బియ్యం లేక పండుకో లేని పరిస్థితి కలుగకుండా చిన్న, పెద్ద రైతులు అని తేడా లేకుండా బాధలుపడుతున్న వారందరికీ జిల్లా ఎడ్మినిస్ట్రేషన్‌వారు జాగ్రత్తగా చూస్తున్నారు. బియ్యం లేని కొరత ఆ రాష్ట్రంలో లేకుండా చూసే బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద వుంది.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :— అధ్యక్షా, శాసన సభలో పాస్ చేసిన బిల్ విషయం చెప్పమనండి.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, గత సంవత్సరం ఈ శాసనసభలో ఆమోదించిన బిల్లును రాష్ట్రపతి ఆమోదం పొందిన తరువాతనే ఆ యాక్టును ప్రకాశం జిల్లాలో అమలు పరుస్తున్నాము. వారు ప్రత్యేకంగా ఏదయినా నోట్‌ను పంపిస్తే పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ :— అధ్యక్షా, నాగార్జునసాగర్ కుడి కాల్వ ఆయకట్టు క్రింద వున్న రైతులంతా ఈనాడు ప్రమాదానికి గురి అయినారు. నీటిని మనం సరిగా సరఫరా చేయనందున అది కూడా ఆత్మహత్యలకు ఒక కారణమని మనవి చేస్తున్నాను. (2) గత మూడు సంవత్సరాల నుండి ఈ శాసనసభ కల్తీ మందుల గురించి చర్చిస్తున్నది. అది కూడా ఈ పరిస్థితికి ఒక కారణం. ఈ రెండు ముఖ్య సమస్యలు మరణాలకూ, ఆత్మహత్యలకూ దారి తీశాయి. హర్యానాలో దేవీలాల్ ప్రభుత్వం రైతాంగం యొక్క రుణాలన్నింటినీ మొత్తంగా మాఫీచేయడం ప్రకటించింది. నేను రైతాంగం మొత్తానికి ప్రకటించండని అడగబోవడం లేదు. ప్రత్తి వేసి బ్రతుకుకూ, ఇలాంటి ప్రమాదాలకు గురి అయిన గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాల

రైతులకు, ముఖ్యమంత్రిగారు ముందుకు వచ్చి ప్రకటించాలి. జాతీయ బ్యాంకులు రైతులకు యిచ్చిన రుణాలను కూడా.... మాఫీ చేయాలి.

(ఇంటరప్షన్)

అధ్యక్షా, మేము సీరియస్‌గా డిస్కస్ చేస్తూ, ప్రభుత్వానికి సజెషన్ యిస్తున్నప్పుడు ఈ విధంగా అంతరాయం కలుగజేయడం మంచిదికాదు.

(ఇంటరప్షన్)

మంత్రులు కూడా సభా మర్యాదను పాటించక పోవడం దౌర్భాగ్యకరం. ఇది శాసన సభ దౌర్భాగ్యం. జాతీయ బ్యాంకులు రైతులకు యిచ్చిన రుణాలను కూడా మాఫీ చేయించాలి. ఈ విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వాన్ని అర్థిస్తూ రిజొల్యూషన్‌ను మూవ్ చేయవలసిందిగా తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, జానీ గారు మూడు విషయాలను ప్రస్తావించారు. ఒకటి – నాగార్జునసాగర్ ద్వారా సరిపడినంత నీటిని అందించ లేకపోవడం. 1987 జూన్ మొదట్లో రిజర్వాయర్‌లో 527 అడుగుల నీరుమాత్రమే వుంది. అప్పుడు పంటకు నీరు ఇవ్వలేమని స్పష్టంగా చెప్పాము. గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలోని రైతాంగానికి వరి వేసుకోవద్దని చెప్పడం జరిగింది. కొందరు రైతులు రిజర్వాయర్‌ను చూసి నిర్ధారణ చేసుకోవడం కూడా జరిగింది. కనుకనే సప్లిమెంటరీ స్కీమ్స్, లిఫ్ట్ యిరిగేషన్ స్కీమ్స్ పెట్టి, గతసంవత్సరం డ్రౌట్ ఫండ్స్ నుండి ఇతర కార్యక్రమాలను చేయడమే కాకుండా ఈ సంవత్సరం రూ. 19 కోట్ల ఖర్చుతో కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరిగింది. వాటర్ వుండి రిలీజ్ చేయకపోవడం అనేది ప్రశ్న కాదు. పెస్టిసైడ్స్ విషయంలో యాక్టులోని లోపాలు, జరుగుతున్న విషయాలు మీకు చెప్పాను. వ్యవసాయదారులపట్ల ప్రభుత్వం శ్రద్ధతో వుంది. ఆ రకమైన ఇబ్బందిలేదు. మూడు – ఎక్కడో వున్న దేవీలాల్ ప్రభుత్వం సహకార రంగంలో రాయితీలు యిచ్చిందని అంటున్నారు. దేవీలాల్ ప్రభుత్వం కొన్నిమంచి పనులు చేసి వుండవచ్చు. ఇంకా కొన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వాలు మరికొన్ని మంచిపనులు చేశాయి. ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం కూడా అపరాధపు వడ్డీ రూ. 70 కోట్లు రద్దుచేసింది. నా బోర్డ్‌లో పన్నెండున్నర శాతం వున్న వడ్డీనే కేంద్రప్రభుత్వం పదిన్నర శాతానికి తగ్గించడాన్ని, చాలా గొప్ప అని దేశం అంతా చెప్పుకుంటూ వుంది. నిరుడే మా ప్రభుత్వం ఐదున్నర శాతం తగ్గించి, ఆరున్నర శాతం మాత్రమే వసూలు చేసింది. అయితే కేంద్రప్రభుత్వం జాతీయ బ్యాంకులలో సింపుల్ యింటరెస్ట్ చొప్పున వసూలు చేయించనే తీర్మానం పెట్టడానికి ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. దీన్ని తీర్మానంగా కావింపవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ :— అధ్యక్షా, మారిటోరియం ప్రకటిస్తారో, లేదో సూటిగా చెప్పమనండి. మేము అడిగేది వొకటి, వారు చెప్పేది మరొకటి.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:— అధ్యక్షా, స్టేట్ బ్యాంకులో, అపెక్స్ బ్యాంకుల్లో కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులలో ఏ రకమైన రాయితీలు యిస్తారో అటువంటి రాయితీలు కమ్మర్షియల్ బ్యాంకుల ద్వారా యిప్పించడం కోసం, కేంద్రప్రభుత్వం ముందుకు రావాలనే తీర్మానం పెట్టడానికి ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఏమి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, మారిటోరియం పరిష్కారంకాదు. మాఫీ కావాలి. కమర్షియల్, మరియు కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుల ద్వారా ఈ సంవత్సరం ప్రత్తి రైతులకు యిచ్చిన ఋణాలన్నీ మాఫీ కావాలి.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, వరుసగా నాలుగు సంవత్సరాలుగా రైతులు నష్టపోయారు. ఒక సంవత్సరం తెల్లదోమ, ఒక సంవత్సరం ధరలేక, ఈ విధంగా నష్టపోతూవున్నారు. ఈ యొక్క అప్పులను ఏ విధంగానూ ఈ యొక్క రైతులు చెల్లించలేరు కనుక, ఈ అప్పులను రద్దుచేయాలని ఈశాసనసభ భావిస్తున్నది ఈ నాడు ఒక పరిశ్రమ సిక్ అయితే, ఆ పరిశ్రమాధిపతికి అప్పు యివ్వడానికి అవకాశం వుంది. ప్రత్తి కొనుగోలు దారుడు ధర తక్కువ వస్తుందనుకుంటే దాన్ని తగులబెట్టి యిన్సూరెన్సు డబ్బుతీసుకుంటాడు. కానీ రైతుకు పంట పోతే యిన్సూరెన్సు లేదు. తాలూకా అంతటా పంట పోతే రాయితీలను యిస్తారనే పద్ధతిని కేంద్రప్రభుత్వం పాడు చేసింది. రైతుల మీద ఏ మాత్రం అభిమానం లేదు. పంట పోతే ఆదుకునే పరిస్థితి లేదు. ఎకరానికి కనీసం రూ. 10 వేల చొప్పున అప్పులు చేస్తూ, ప్రత్తి పండించే రైతులు నాలుగు సంవత్సరాలుగా నష్ట పడుతున్నారు. ఇటువంటి ప్రత్యేక పరిస్థితులలో ఋణాలను మాఫీ చేయవలసిందిగా బ్యాంకులను ఆదేశించవలసిందిగా కోరడంలో తప్పు ఏమి వుందో మంత్రిగారు శలవీయాలి.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— అందుకే మన శాసనసభ ఆమోదించినటువంటి గ్రామీణ ప్రాంతాల ఋణ భార విమోచన చట్టపరంగా ప్రైవేటు వ్యక్తులనుంచి తీసుకున్న అప్పులను మాఫీ చేయడం జరిగింది. పోతే మారిటోరియమ్‌కు సంబంధించి కూడా నేను వస్తున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— మీరు చేసిన పని మంచిదే. ప్రైవేటు వ్యక్తులనుంచి, బంధుమిత్రులనుంచి, షావుకార్లనుంచి తీసుకున్న అప్పులు వారు బంగారము దగ్గరపెట్టుకొని డబ్బుఇచ్చారు మీరురద్దు, అంటే కాగితంమీద రద్దు బంగారం అక్కడ భస్మమయి పోయింది. బంగారాన్ని వారు అమ్ముకుంటున్నారు. అంటే ఆచరణలో 5 శాతంకన్నా ప్రయోజనం లేదు. 95 శాతం నిష్ప్రయోజనం. మీరు

షెడ్యూల్డ్ బ్యాంకులు, కోపరేటివ్ బ్యాంక్స్ ఇచ్చిన అప్పులను రద్దుచేసి మా భాగం మేము రద్దుచేశాము, మీభాగం రద్దుచేయమని కేంద్రాన్నికోరుతూ తీర్మానం చేయండి.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లుగా అది ఒకటి. రెండవది, వరుసగా మూడు సంవత్సరాలు ఆ రెండు జిల్లాలలో కాటన్ పోయిందని చెప్పి మారిటోరియమ్ ప్రకటించడానికి అవసరాలు ఏర్పడ్డాయని చెప్పి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాశాము. ఇకపోతే 1938 రాజాజీగారు ఉన్నప్పుడు ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రములో ఒక ఆక్టు ఉంది. ఆ ప్రకారంగా ఇప్పుడు వర్తింపచాలని ఏదైనా మారిటోరియమ్ అన్నింటికి వర్తింపచాలని ఆలోచిస్తే ఈ వేళ పనిచేస్తున్న కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ ఏమయితే ఉన్నాయో అవి వచ్చే సంవత్సరం నుంచి, ఆంధ్రదేశములో ఆక్టు అమలులో ఉన్నది. ఈ సెక్షన్స్ రిపీల్ చేసి కనుక చట్టములో పొందుపరిస్తే ఆ కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ రైతుకు అప్పు ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఉన్నటువంటి రు. 650 కోట్ల అప్పులు అన్నీ కమర్షియల్ బ్యాంక్స్‌లో ఉన్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇప్పటికే అనేక కార్యక్రమాలు చేసింది. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం చేయవలసిన అవసరం ఉంది. వారు విశాలమైన ప్రాతిపదికగా ఆలోచించి తమ యాజమాన్యంలో ఉన్న కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ వడ్డీ, అపరాధపు వడ్డీ ఆలోచించవలసి ఉంది. ఇప్పటికే ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రధానమంత్రిగారికి వ్రాశారు. దానిలో స్పష్టముగా వ్రాశారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అది తీర్మానంరూపంలో పెట్టండని అంటున్నాము జానీగారు కూడా బలపరుస్తాను అంటున్నాడు, మీకు ఏమిటి ఇబ్బంది?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— ఇప్పుడు రైతులు నాలుగు సంవత్సరాలనుంచే బాధ పడ్డారు. మూడేళ్ళు పోస్టుపోన్ చేశాము కోపరేటివ్ లోన్స్. మళ్ళీ ఖరీఫ్‌కి ఫ్రెష్ లోన్ ఏర్పాటు చేశాము మా కోపరేటివ్ బ్యాంక్స్ ద్వారా. కనుక ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితిలో మూడు ఏళ్ళ దాకా వసూలు చేయడం లేదు. మళ్ళీ వ్యవసాయపు పనులకు ఇస్తున్నాము. ఇది మొత్తం 18, 20 శాతం. అతనికి కావలసిన అవసరాలకు 80, 85 శాతం కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ ఉన్నాయి. మనం అవలంభించే పద్ధతి ప్రకారం వాటిని అవలంభించమని ప్రధాన మంత్రిగారికి ముఖ్య మంత్రిగారు తెలియచేయడం జరిగింది. అక్కడినుంచి రావలసిన అవసరం వుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— శాసనసభలో తీర్మానంచెస్తే మీకువచ్చిన ఇబ్బంది ఏమిటి? అసలు కుర్చీ మహత్యంలోఉంది. ఆకలి చావులుజరుగుతున్నాయని మేమంటే అప్పుడు ఇటు వైపు ఉన్న శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు గిమ్మిక్స్ అన్నారు. ఇప్పుడు అక్కడికిపోయి ఆకలి చావులు అంటున్నారు. అది సీటు మహత్యం.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :— నేను క్లారిఫికేషన్ అడుగుతున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వం సహకరించవలసినదే, తీర్మానం చేయవలసినదే. కాని వారికి ఏదైనా రాష్ట్రప్రభుత్వం ఇచ్చేది ఉన్నప్పుడు రు. 3.30 కోట్లు ఇచ్చేది ఎన్ని రోజులలో ఇస్తారు? రెండు మూడు నెలలంటే కాదు. కౌన్ జీతా హై తేరే జుల్ఫ్ పర్ హోనే తక్ అనేటట్లుగా ఎవరు బ్రతుకుతారు. రు. 50 లక్షలు వాలది రిఫండ్ చేయవలసింది ఎప్పుడు చేస్తారు అనేది ఈ నాలుగైదు రోజులలో చెప్పండి.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— ఇందాక నేను అన్నీ చెప్పి అది చెప్పలేదు. బెజవాడ శరభయ్యగారి ఆధ్వర్యములో టొబాకో యూనియన్ ఉంది. 1984 ప్రథమంలో గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారు దానిని ఏర్పాటు చేయించి రు. 1.50 కోట్లు రైతులే సమాజములో పోటీగా నిలబడాలని యూనియన్ తరపున ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ రకంగా టొబాకో కొంటే ఒక కోటి రూపాయలు లాభం వచ్చింది. తరువాత సంవత్సరం ప్రత్తి రైతుల సంక్షోభంలో ఉంటే యూనియన్ పోయి కాటన్ కొన్నది. అది విడుదల కాని పరిస్థితి ఉంది. వర్జీనియా టొబాకో కూడా ఉంది. ఈ సంవత్సరం ఇప్పుడు మెరుగయింది. వెంటనే అక్కడ ఉన్న టొబాకో నిల్వలను అమ్మడం జరిగింది. వచ్చే నెల లోపల బకాయిలు ఆ యూనియన్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది ఆ ఏర్పాట్లు చురుకుగా జరుగుతున్నాయి.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు):— గౌరవనీయులైన సభ్యులు ఈనాడు అక్కడి వారికి ఉన్నటువంటి బాధలను గుర్తించి ఆ విషయాలు చెప్పినందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రభుత్వ పరంగా కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అర్థించడం జరిగింది. దీని విషయంలో సానుభూతి కాదు ఏమైనా సహాయం చేయవలసిందిగా మీరు దయచేయించాలని వారిని అడగడం జరిగింది. ఇంతవరకు అటువంటిది ఏమీ రాలేదు. అయినప్పటికి కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన పరిధిలో శక్తి ఉన్నంతవరకు చేయడం, ప్రత్యేకంగా నేను స్వయంగా వెళ్ళడం, కొన్ని సదుపాయాలు కలిగించడం జరిగింది. ఇక్కడ గౌరవనీయులైన సభ్యులు కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అర్థిస్తూ ఒక తీర్మానం చేయాలన్నారు. ఆ రైతుల బాధలు ఉన్నాయి. ఏ ప్రత్తి రైతులైతే ఈనాడు చచ్చిపోతున్నారో అటువంటి వారియొక్క దుస్థితిని గురించి ప్రత్యేకంగా వారు బకాయిలు చెల్లించలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు కాబట్టి దయచేసి మాఫీ చేయించవలసిందిగా ఈ గౌరవనీయమైన సభ కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అర్థిస్తూ తీర్మానం పెట్టడంలో అభ్యంతరం లేదని కూడా గౌరవనీయ సభ్యులకు తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి ;— కేవలం కేంద్ర ప్రభుత్వమే కాదు. కోపరేటివ్ అప్పులు కూడా ఉన్నాయి. అన్నిటిని దానిలో చేర్చవలసిన అవసరం ఉంది. రు. 60 లక్షలు వాలది ఆ ఏరియాలో కలక్ట్ చేశారు. వారి డబ్బు వారికి ఇవ్వాలి. మీరు ఇచ్చేది తరువాత కాని వారికి ఇచ్చేది వెంటనే ఇవ్వండి. అలాగే రు. 3.30 కోట్లు యూనియన్ రైతులకు ఇవ్వవలసింది ఎప్పుడు ఇస్తారు? ఆ శరభయ్య వారికి ఇవ్వడం లేదు. ఆ సొసైటీ ఇవ్వడం లేదు.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఇప్పుడే తెలిసింది. ఇది ఫెడరేషన్‌కు సంబంధించిన విషయం. వారు వారు ఆలోచించుకొని తీర్మానపరంగా చేసుకోవడానికి అభ్యంతరం లేదు. అక్కడ ఏదైనా అన్యాయం జరిగి ఉంటే, అక్కడ పాల ఉత్పత్తి వారిని పూర్తిగా గమనించడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇదివరకే మనవి చేసినట్లుగా ప్రకాశం, గుంటూరు జిల్లాలో నష్టపోయిన ప్రత్తి రైతులను ఆదుకోవాలని, వారి బకాయిలు రద్దు చేయించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ చేసే తీర్మానాన్ని దయచేసి తమరు అంగీకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకుల నుంచి రైతులు తీసుకున్నటువంటి ఋణాలు కూడా రద్దు చేయాలని ఈ సభ తీర్మానాన్ని చేస్తూ కేంద్రాన్ని కోరాలి.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— కోపరేటివ్ బ్యాంక్స్‌కి సంబంధించి ఇదివరకే మారిటోరియమ్ ఇవ్వడం కాని రీషెడ్యూల్ చేయడం కాని జరిగింది. ఇదివరకే చెప్పాను. ఇప్పుడు వారు చెప్పినది కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ విషయములో నాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— కేంద్రాన్ని అడుగుతున్నప్పుడు 85 శాతం ఋణం రద్దు కావాలని కోరుతున్నప్పుడు, 20, 25 శాతం సహకారబ్యాంకుల అప్పులు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నష్టమయినా భరించి రద్దుకు ఒప్పుకోవాలి. అది నైతికంగా బాగుంటుంది.

శ్రీ వల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— అధ్యక్షా ..

మిస్టర్ స్పీకర్ :— శ్రీనివాసులురెడ్డిగారూ, మీకు తరువాత అవకాశం యిస్తాను కూర్చోండి.

శ్రీ నర్రా రాఘవరెడ్డి :— ఈ ప్రకాశం, గుంటూరు జిల్లాలలో ప్రత్తిరైతులు ఈ సంవత్సరం తీసుకున్నటువంటి క్రాప్ లోన్స్ ఏవయితే ఉన్నాయో, వారు వరు,

సగా నాలుగేళ్ళు నష్టపోయిన దృష్ట్యా రద్దు చేయాలని, సహకార బ్యాంకుల అప్పులను అని కూడా తీర్మానంలో సవరణ ఉంటే మంచిది.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— నాకు ఒక్క అవకాశం ఇవ్వండి.

Mr Speaker :— I will give you a chance. If you insist I am not going to give. Don't distrub the proceedings. మీకు ఇప్పటికే పది నిమిషాలు ఇచ్చాను. మీకు ఆకలి, సరిపోదండి. I will not give you so much time.

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— రోజూ నన్ను వాకౌట్ చేయమంటారా? 30 మంది చస్తే ఒక్క ప్రశ్నకు నాకు అవకాశం ఇవ్వడం లేదు. మీరే జరుపుకోండి నేను వెళ్ళిపోతున్నాను. ఆ శవాలమీద నిలబడి జరుపుకోమనండి.

(శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :— ముఖ్య మంత్రిగారు, వ్యవసాయశాఖ మంత్రిగారు తెలుసుకోనవలసింది ఏమంటే ఎగ్రికల్చర్, డెట్ రిలీఫ్ యాక్ట్, ఓల్డు హైదరాబాద్ చట్టంలో మంచి ఉద్దేశంతో పాస్ చేసినా, దానివల్ల రైతులకు ఫలితం లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత దానిని ఎక్స్‌టెండ్ చేసినా, ఫలితం లేదు. రెగ్యులేటెట్ ఎకౌంట్ ఉండదు. ఏదో కాగితాలు వ్రాస్తారు. ప్రయివేట్‌గా డీల్ చేస్తారు. అప్పుడు పాస్ చేసినవారు ఈ శాసన సభలో ఎవరైనా ఉన్నారో లేదో కానీ దాని ఫలితం లేదు. కనుక ఇప్పుడు డిక్లేర్ చేసిన ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎగ్రికల్చర్ డెట్ రిలీఫ్ యాక్ట్‌నుంచి కూడా పెద్దగా కలిగే ప్రయోజనం లేదు. మనం కమర్షియల్ బ్యాంకులను రైటాఫ్ చేయమని అడిగేటప్పుడు, కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులకు సంబంధించి రైటాఫ్ చెయకపోతే కేసు వీక్ అవుతుంది. "మీ బ్యాంకులకు మీరు చేసుకోలేదు. మమ్మల్ని అడుగుతారా?" అని రైటాఫ్‌కి రిజర్వ్ బ్యాంకు కూడా అభ్యంతరం చెప్తుంది. కనుక రెండింటికి చేయండి. డబ్బు ప్రధానం కాదు. ఇకముందు ఆత్మహత్యలు చేసుకోకుండా ఆపగలుగుతుంది. ఎగ్రికల్చర్ సొసైటీ నుంచి రైతులకు దొరుకుతుంది అంటే కరెక్ట్ కాదు. స్టాటస్టిక్స్ తెప్పించమనండి. తెలుకోమనండి. రెండు బ్యాంకులకు రైటాఫ్ చేయడం బాగుంటుంది. ఉదయం 11–30

శ్రీ వి. శ్రీరాములు :— ఆదిలాబాదు, వరంగల్ జిల్లాలలో కూడా ప్రత్తి ప్రధాన పంట. ఇక్కడి రైతులకు కూడా వర్తింప చేయాలి.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— మనం అనేక తీర్మానాలు చేసి ఉన్నాము. ప్రాజెక్టులకు అనుమతి ఇవ్వాలని ఒక తీర్మానం ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేశాము. ఈ తీర్మానం పాస్ చేసిన సందర్భంలో ఒక సూచన. ఏమంటే, ఆ తీర్మానాన్ని కేంద్రప్రభుత్వం

అమలు పరచే విధంగా పర్ స్యూ చేయడానికి అవసరమైన ఒక అఖిలపక్ష ప్రతినిధి వర్గం వెంటనే కేంద్రప్రభుత్వం వద్దకువెళ్ళి, అమలుకు తెచ్చేటటువంటి ప్రయత్నం చేయడానికి సభ నిశ్చయించుకుంటే తప్ప ప్రయోజనం ఉండదు. లేకపోతే వీరు కూడా పబ్లిసిటీ బాగా నేర్చుకున్నారని ప్రజలు అనుకుంటారు. ఆ సూచన గమనించండి.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— గౌరవనీయమైన సభ్యులు అడిగినట్లు, ప్రతినిధివర్గ వెళ్ళి అక్కడ అభ్యర్థన తెలియచేస్తామంటే ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం లేదు.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :— కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు అంటే కేవలం వ్యవసాయదారులతో ఉన్న బ్యాంకు, అది రద్దు చేస్తే తప్ప కేంద్రాన్ని వత్తిడి చేయలేము. కమర్షియల్ బ్యాంకు విషయం తరువాత చూద్దాము.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు విషయంలో నిర్ణయం తీసుకోవడానికి ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఏ మాత్రం అధికారం లేదు. రిజర్వుబ్యాంకు గవర్నరుగారైన మల్హోత్రాగారు వచ్చినప్పుడు నేను అడిగాను. వారికి ఎలిజిబిలిటీ కనుక ఉండాలంటే ఆ రియలై జేషన్‌లో ఏ మాత్రం రాష్ట్రప్రభుత్వం అడ్డురావడానికి వీలులేదని అన్నారు. వారు కట్టాలి, వారి ఎలిజిబిలిటీ నిలబడాలి అంటే అని అన్నారు.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారి వాదన కేంద్రప్రభుత్వం నో అనడానికి సంపూర్ణంగా అవకాశం కల్పిస్తుంది. కేంద్రప్రభుత్వం రిజర్వు బ్యాంకును అడగాలి. మా పరిధిలోలేదని వారు కూడా అనవచ్చును. రాష్ట్రప్రభుత్వ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులకు చేయకపోతే కేసు వీక్ అవుతుంది. అంతవరకూ మనం ఏమీ పొందలేము.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— అందుకే చెబుతున్నాను. ఇప్పటికే రాష్ట్రప్రభుత్వం తన ఆధీనంలోగల సహకార సంస్థలలో అసలు సింపుల్ ఇంట్రెస్ట్, అంతే కాకుండా మూడు సంవత్సరాల తరువాత వసూలు చేసే పద్ధతి, అట్లాగే వడ్డీకి, అపరాధపు వడ్డీ రు. 79 కోట్లు అయితే ఇప్పటికే భరించింది. 12 శాతం నాబార్డ్ ఇంట్రెస్ట్ వసూలు చేస్తుంటే, కేవలం ప్రభుత్వం 6 శాతం మాత్రమే వసూలు చేస్తున్నది. అయినా ఇప్పటికే రాష్ట్రప్రభుత్వం మీద భారం పడింది. రు. 79 కోట్లు, ప్రతి సంవత్సరం కష్టేది రు. 12 కోట్లు కట్టవలసివస్తున్నది. ఈ సంవత్సరం వచ్చిన రీషెడ్యూలు వల్ల రు. 10 కోట్లు అవుతుంది. మేము చేసిన మాత్రం అయినా కేంద్ర

ప్రభుత్వం కమర్షియల్ బ్యాంకుల ద్వారా చేయగలిగితే చాలా సౌకర్యం రైతులకు కలుగుతుంది.

శ్రీ పి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— 30 మంది ప్రత్తి రైతులు చనిపోతే, ప్రభుత్వం లాంఛనంగా మారిటోరియం అని చెప్పి, కనీసం క ఆపరేటివ్ సెక్టారులో మాఫీ ఇచ్చే బాధ్యత ప్రభుత్వానికి లేకపోతే, ప్రత్తి రైతులకే కాదు యావత్ రాష్ట్రాన్ని అవమానం చేసినట్లు అయినందుకు నిరసనగా నేను వాకవుట్ చేస్తున్నాను.

(సి. పి. ఐ. సభ్యులు సభనుండి వాకవుట్ చేశారు)

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— రు. 79 కోట్లు అపరాధపు వడ్డీ రద్దుచేశాము. రీషెడ్యూల్ చేశాము. ఈ సంవత్సరము కష్టే పద్ధతి లేకుండా చేశాము. షార్ట్ టర్మ్ లోన్స్‌ని మీడియం టర్మ్ లోన్స్‌గా మార్చాము. ఇవాళ అదే కేంద్రాన్ని అడుగుతున్నాము. వారి యాజమాన్యం క్రిందున్న దానిలో కూడా చేస్తే, మేము చేసిన పద్ధతినే కమర్షియల్ బ్యాంకులలో కూడా చేస్తే రైతాంగానికి ఎంతో మేలు చేసినట్లు అవుతుంది.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— ఒక్కసారి కాదు, నాలుగు సార్లు చెప్పినా కూడా కేవలం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాస్తాం కాని మేము మాత్రం చెయ్యము అనేది....

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు ;— ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం చేయదలచుకున్నప్పుడు బాగారెడ్డిగారు లేదా రాజేశ్వరరావుగారు అడిగితేనే చేయలేదు. వడ్డీకి అపరాధపు వడ్డీ రు. 79 కోట్లయితే రద్దు చేశాము.

(ఇంటరప్షన్)

ఇట్లా చేసింది ఎన్. టి. రామారావుగారి ప్రభుత్వమే. దేశం మొత్తం మీదా 12 శాతం చొప్పున వసూలు చేస్తుంటే 6 శాతం మాత్రమే మేము చేస్తున్నాము. రైతాంగం కోసం అవసరం వచ్చినప్పుడల్లా చేసేది రామారావుగారి ప్రభుత్వమే. ఈమాత్రం కేంద్రప్రభుత్వం కమర్షియల్ బ్యాంకుల ద్వారా చేయమనండి. రైతాంగానికి మేలు చేసినట్లు అవుతుంది.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ మహమ్మద్ జాని :— ఇదేం పద్ధతండీ. లెజిస్లేచర్ ఎఫైర్స్ మంత్రి గారేనా ఇట్లా మాట్లాడేది?

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— ఇదెట్లా ఉందంటే, "దేవునికి నైవేద్యంపెట్టాలంటే దేవుడి ముక్కుకోసి పెడతాము. మా వైపు మంచి మాత్రం కాదు" అని.

(ఇంటరప్షన్)

(శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావుగారితో కూర్చోండి)

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— 12 శాతం నుంచి 10 శాతానికి తగ్గించి, నారాయణదత్ తివారిగారు దేశవ్యాప్తంగా చంకలు కొట్టుకొంటే బాగుంది. మేము 12 శాతం నుంచి 6 శాతానికి తగ్గిస్తే ఎప్రిషియేట్ చేయడం చేతకాని బాగారెడ్డిగారికి నన్ను కూర్చోమనే హక్కులేదు.

(అధికార పక్షం నుంచి కేకలు)

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— నిజంగా రైతుల పట్ల ...

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— చేసిన మంచిని సమర్థించమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— (మంత్రిగారితో) వారిని మాట్లాడనివ్వండి.

ఉదయం శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— రైతులపట్ల ఈ ప్రభుత్వమునకు ఏ మాత్రం సదభి
గం. 11–40 ప్రాయమున్నా ఈ రిజల్యూషన్‌ని అప్రోవ్ చేసేది కాదని మేమే కాదు బయట ప్రజలు అనుకొంటారు.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— మేము చేసినది కేంద్రప్రభుత్వంచేత చేయిస్తే చాలు. రాష్ట్రప్రభుత్వం మీద నింద వేయడం తప్ప ఇంకేం కాదు.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— వారు ఏమి యిస్తారు అనేది కాదు. 3 కోట్ల 30 లక్షలు ఒక సంవత్సరం నుంచి సొసైటీలు యివ్వకుండా పోతున్నాయి. ఈ ప్రభుత్వం రైతు వ్యతిరేకి అనేదానిలో అనుమానం లేదు. సందేహం లేదు. కాబట్టి ఈ ప్రభుత్వ విధానానికి నిరసనగా మా పార్టీ సభ నుంచి వాక్ఔట్ చేస్తున్నది.

(కాంగ్రెస్ (ఐ) పార్టీ సభ్యులు వాక్ఔట్ చేసిరి)

శ్రీ నాయని నరసింహారెడ్డి :— కల్చర్ గల మంత్రిని అవి అగ్రికల్చర్ మినిస్టర్ వసంత నాగేశ్వరరావుగారు చెబుతారు. రైతుల సమస్యతో రాజకీయమాడుతున్నారు. నూటికి 90 మంది రైతు ప్రతినిధులు ఇక్కడ వుండి కూడా కేంద్రము రాష్ట్రము అని రైతుకు మొండిచేయి చూపిస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం కోఆపరేటివ్ సొసైటీ లోన్స్ మాఫీ చేస్తే వారు చేస్తారు. వారు చేయలేదంటే ఈ ప్రభుత్వం రీఇంబర్స్ చేయండి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కోఆపరేటివ్ సొసైటీ లోన్స్ మాఫీ చేసి అప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి బ్లేమ్ చేయండి. ఇక్కడ రాజకీయాలు ఆడడం న్యాయం కాదు. వచ్చిన ప్రతి రైతుల శవాలమీద రాజకీయాలాడటం న్యాయం

కాదు. సెంట్రల్ బ్యాంక్ కాని, కమర్షియల్ బ్యాంక్ కాని యిచ్చిన లోన్స్ మాఫీ కొరకు తీర్మానం పెట్టాలని కోరుతున్నాం. ప్రజలు ఆ పార్టీని ఓడించి వీరిని గెలిపించింది. వీరు ఉద్ధరించాలి. వీరూ ఉద్ధరించకపోతే వీరికి కూడా అదేగతి పడుతుంది

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— రాష్ట్రప్రభుత్వం రైతులకు చేసినది కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని చేయమనండి. పోయిన సంవత్సరం రు. 69 కోట్లు రద్దు చేశాము. కోఆపరేటివ్ సొసైటీల అప్పులు 3 సంవత్సరాలు వాయిదా వేశాము. నాబార్డ్ 12 శాతం వడ్డీ వసూలు చేస్తుంటే మేము 6 1/2 శాతం చేస్తున్నాం. మాకున్న ఆర్థిక పరిస్థితులలో చాలా చేస్తున్నాం. మేము చేసినంత వారు చేస్తే చాలు. అది చేయాలని చెబుతున్నాం.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :— ఆత్మహత్య చేసుకొన్న రైతులకు సహాయం చేసే విషయం గురించి ఆలోచిస్తున్నామా లేక వారికి సహాయం చేయడంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పోటీ పడుతున్నారా? నేను ఎక్కువ అరుపులు అరవగలను, నేను ఎక్కువ అరుపులు అరవగలను అని పోటీ పడుతున్నారా? ఎవరు ఏమి మాట్లాడుతున్నది మాకు కూడా అర్థము కావాలి. ఆ స్థితి పోయింది. సెల్ఫ్ ఇంపోజ్డ్ డిసిప్లిన్ అలవాటు కాకపోతే సమస్య పరిష్కారం కాదు. ప్రత్తి రైతులు అప్పులు బాధ భరించలేక చేసుకొన్న పరిస్థితిని అనుభవిస్తున్నాము. దీనినుంచి బయట పడడానికి అందరం కలిసి మార్గాన్ని వెతకాలి. సావధానముగా చేసుకొనవలసిన బాధ్యత మన అందరిపైన వుంది. కమర్షియల్ బ్యాంకులు ఇచ్చిన అప్పులను మాఫీ చేయడానికి తీర్మానము పెడదామని అన్నారు. చాలా మంచిది. మనము యిచ్చిన అప్పులను మాఫీ చేయకుండా ఇతరులు యిచ్చిన అప్పులను మాఫి చేయాలంటే ఎట్లా అవుతుంది? మన అప్పులను మాఫీ చేసి వారిని కోరడం సమంజసమైన మాట. ఆ విధమైన తీర్మానం పెడితే సంతోషం. ఆమోదయోగ్యము. ఎలాంటి బేధాభిప్రాయం వుండదు. ఆ విధంగా సాధ్యమతుందా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు:— రాష్ట్రప్రభుత్వంతరఫున స్పష్టముగా చెప్పాము రాష్ట్రప్రభుత్వం రైతుకోసం రాయితీలు ప్రకటించింది. అంతకుమించి వడ్డీని మాఫీ చేసే పరిస్థితి రాష్ట్రప్రభుత్వానికి లేదు. మేము 6 1/2 శాతము వడ్డీని వసూలు చేస్తున్నాం. రైతులకు మేము చాలా సంతృప్తికరంగా చేస్తున్నాం. మొత్తం వడ్డీ మాఫీ చేసే పరిస్థితి లేదు. కేంద్రప్రభుత్వం కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ ద్వారా చేయిస్తే మంచిది. అదే మా ఆవేదన.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :— కేంద్ర ప్రభుత్వం తాతా, బిర్లావంటి పెద్ద పారిశ్రామిక వేత్తల చేతుల్లో వున్న ప్రభుత్వం. కేంద్రం సానుభూతి ఎప్పుడూ వారిపట్లనే ఉంటుంది. వారి సమస్యల పరిష్కారానికి ముందుకు వస్తారు. రైతుల సమస్యల పరిష్కారాన్ని కేంద్రం ఎప్పుడూ పట్టించుకోలేదు. రైతు యిచ్చిన ఓట్లతో అధికారంలో కూర్చొన్న వారు రైతు ఆత్మహత్య చేసుకొన్నప్పటికి వారిసమస్యల పరిష్కారం మాట్లాడుట లేదు. మైండ్ అప్లయి చేయడం లేదు. ఈ దారుణాన్ని భరించలేకుండా వున్నాము. దీనికి మా నిరసనను తెలియచేస్తూ జనతా పార్టీ సభ్యులము వాక్ ఔట్ చేస్తున్నాం.

(జనతా పార్టి సభ్యులు వాక్ అవుట్ చేశారు.)

శ్రీ ఆర్. శ్రీనివాస్‌రెడ్డి (రామాయంపేట) :— రైతులకు రు. 79 కోట్లు రాయితీలిచ్చామని వ్యవసాయ మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. 4 సంవత్సరాల నుంచి ప్రత్తి రైతులు అప్పుల బాధ పడలేక ఈ సంవత్సరం ఉరి పెట్టుకొనడం జరిగింది. ఎంతమంది రైతులు మీరు ప్రకటించిన రాయితీలను ఉపయోగించుకొన్నారు? వివరాలున్నాయా? కట్టగలిగిన వారికి, కట్టలేని వారికి ఉపయోగపడినట్లు తెలుసా? అనేక యిబ్బందులు పడుతున్న చిన్న రైతులు కట్టలేదని తెలుసా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— తెలుసు.

శ్రీ ఆర్. శ్రీనివాస్‌రెడ్డి :— ప్రతిపక్షాలన్నీ మీరిచ్చిన టైము పొడిగించాలని కోరినా పొడిగించలేదు. కోఆపరేటివ్ సొసైటీలిచ్చిన లోన్స్ రద్దు చేయము అనే విధానం మంచిదికాదు. దానిని ఒప్పుకొని అక్కడ కమర్షియల్ బ్యాంక్స్ గురించి తీర్మానం తయారుచేసి పంపించడం మంచిది.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— పోయిన సంవత్సం యిచ్చిన రాయితీ 79 కోట్లు వాడుకొన్నారు. మార్చి 31 వరకు వాడుకొన్నారు. రైతుకు ఇచ్చిన అప్పులను 3 సంవత్సరాల తరువాత వసూలు చేయాలన్నాము. ఇది సహకార సంఘాల నుంచి అప్పుతీసుకొన్న ప్రతివారికి వర్తిస్తుంది. 3 సంవత్సరాల తరువాత కట్టేటట్లు వచ్చే సంవత్సరం ఖరీఫ్ సీజనులో కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్సు నుంచి అప్పు యిప్పించే అవకాశము కల్గించాము.

شری محمد امان اللہ خان ۔ جناب اسپیکر صاحب یہ حکومت جو 6 کروڑ عوام کی نمائندگی کرنے کا دعوا کرتی ہے ۔

شری اسپیکر۔ جناب امان اللہ صاحب یہ ایک حقیقت بھی ہے ۔

شری محمد امان اللہ خان ۔ آج آندھراپردیش اسٹیٹ میں تقریباً 30 کسان خودکشی کرلیئے ہیں کیونکہ یہ لوگ کواپریٹو بنک کے لون دینے کے موقف میں نہیں ہے وہ لوگ فاقہ کشی میں اپنی زندگی گذار رہے تھے ۔ یہ جو واقع یہ گنٹور اور پرکاشم ڈسٹرکٹ میں ہوا ہے ۔ یہی اضلاع نہیں بلکہ آندھراپردیش کے سارے اضلاع کا یہی حال ہورہا ہے ۔ سب ہی کسان پریشان ہیں ۔ اسٹیٹ گورنمنٹ یہ کہتی ہے کہ پہلے سنٹرل گورنمنٹ ان کسانوں کے لون معاف کرنا چاہئے اور بعد میں اسٹیٹ گورنمنٹ معاف کریگی ۔ میرے کہنے کا مطلب یہ ہے کہ پہلے اسٹیٹ گورنمنٹ کو چاہئے کہ وہ کسانوں کے جو لون ہیں اسے معاف کرنا چاہئے اور بعد میں ایک ریزولیشن اس اسمبلی میں پاس کر کے سنٹرل گورنمنٹ کو روانہ کرنا چاہئے کہ وہ بھی ان کسانوں کے لون معاف کریں ۔ لیکن یہاں ایسا محسوس ہوتا ہے کہ "مگر مچھ کے آنسو بہانے کے سوا اور کچھ بھی نہیں " گورنمنٹ اتنا کہنے کے بعد بھی ان کسانوں کے لون معاف نہیں کررہی ہے لہذا ہماری پارٹی بھی واک آؤٹ کرتی ہے ۔

ఉదయం గం. 11-50

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :— అధ్యక్షా, ఎన్ని కుటుంబాలలో ఎంత మంది చనిపోయారనేది సమగ్రంగా దర్యాప్తు చేయించి రిపోర్టు ఇవ్వవలసిందిగా మేము కోరాము. తెలుగుదేశం సభ్యులు పార్లమెంటులో అడిగినప్పుడు అక్కడి ఎగ్రికల్చరల్ మినిష్టరుగారు "Waiving is ruinous for the agriculturists themselves" అన్నారు. అదిచేయడం సరైనది కాదని స్పష్టంగా చెప్పారు. మన ప్రభుత్వం ఇచ్చిన కోపరేటివ్ లోన్స్ రైటాఫ్ చేయటానికి వున్న అభ్యంతరం ఏమిటి? ప్రభుత్వం తన పరంగా రైటాఫ్ చేస్తున్నామని ప్రకటనచేస్తే బాగుంటుంది. రైతులకు నిబ్బరం కలుగుతుంది కనుక అలా రైటాఫ్ చేస్తామనే హామీ ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాము. అలాగే ఢిల్లీకి ఆల్‌పార్టీ డెలిగేషన్ వెళ్ళడం అవసరం. దానికి కూడా పూనుకోవాలని కోరుతున్నాను. మన చేతుల్లో వున్న వని రైటాఫ్ కనుక అలా రైటాఫ్ చెయటానికి సిద్ధంగా వున్నారా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— వారు అడిగిన రిపోర్టు ఇవ్వటానికి అభ్యంతరం లేదు. మేము చేయగలిగింతంతా చేశాము. ఇవ్వవలసిన రాయితీలు ఇచ్చాము అంతకు మించి రద్దుచేసే ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్. విద్యాసాగరరావు :— ఇందులో వున్న టెక్నికాలిటి అర్థం చేసుకోకుండా, విషయాన్ని పరిశీలించకుండా మంత్రిగారు మొండిగా సమాధానం చెబుతున్నారు కనుక మంత్రిగారి ధోరణికి వ్యతిరేకంగా మేము మా పార్టీ సభ్యులము వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(బి. జె. పి. సభ్యులు సభనుండి వాకవుట్ చేశారు.)

శ్రీ సి. రామచంద్రారెడ్డి (ఆదిలాబాద్) :— ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలలో పత్తి పండించిన రైతుల పరిస్థితి హృదయ విదారకంగా వుంది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని కోపరేటివ్ లోన్స్ మాఫీచేయటానికి మంత్రిగారు అంగీకరించడం లేదు కనుక నిరసనగా వాకౌట్ చేస్తున్నాను.

(ఇండిపెండెంటు సభ్యుడు సభనుండి వాకవుట్ చేశారు.)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— కేంద్ర ప్రభుత్వం మాఫీచేస్తే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క కోపరేటివ్ లోన్స్ మాఫీ చేయటానికి అభ్యంతరం ఏమిటి? ఈ రెంటిని కట్ చేయటానికి ప్రభుత్వం ఎందుకు వెనుకాడుతున్నది?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రతి సంవత్సరం కోట్ల రూపాయలు రాయితీ ఇస్తూనే వున్నది. ఈనాడు రాష్ట్రప్రభుత్వ ఆర్థిక పరిస్థితిని ఇంతకు మించి ఏమీ చేయలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— మీరు ఇదివరలో చేసింది మేము కాదనడం లేదు. కేంద్రప్రభుత్వం చేస్తే మీరు చేయటానికి అభ్యంతరం ఏమిటి?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— పార్లమెంటులో శోభనాద్రిరావు అడిగినప్పుడు భజన్‌లాల్‌గారు రద్దు చేయము అని చెప్పారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— మీరు చేయండి, మేము చేయము అంటే ఏమి విలువ వుంటుంది? వారుచేస్తే వారితోపాటు మేమూ చేస్తామని చెప్పండి. అలా చెప్పటానికి అభ్యంతరం ఏమిటి?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— ప్రతి సంవత్సరం మేము ఏదో రూపంలో రైతులకు సహాయం చేస్తూనే వున్నాము. ఇప్పుడు చేసిన దానికంటే ఇంకేమీ చేయలేమని చెబుతున్నాను.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— ఎంతో సహాయం చేశామని మంత్రిగారు చెప్పారు. వారికి వున్న పరిధిలో వారు చేసి వుండవచ్చు. కాని రైతుల బాధలకు ఉపశమనం కలగలేదు. మీరు తీసుకుంటున్న చర్యలు వారికి భవిష్యత్తులో ఉపయోగపడవచ్చు

కాని వెంటనే వారి బాధకు ఉపశమనానికి చర్యగా ఒక్కమాట చెప్పకపోవడం విచార కరం. కేంద్రం 80 పర్సెంటు తగ్గించుకుంటే 20 పర్సెంటు తగ్గించుకోటానికి మీరు ఎందుకు ఒప్పుకోరని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, వారు 80 పర్సెంటు గనుక తగ్గించ డానికి ఒప్పుకుంటే రాష్ట్రప్రభుత్వం 20 పర్సెంటు తగ్గిస్తుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— వారితోపాటు మీరు ఒప్పుకోండి. వారు రద్దుచేసిన తరువాత మీరు చేయండి. మ॥

గం. 12-0(

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఇంతవరకు ఏ ప్రకృతి విలయాలు వచ్చిన ప్పటికి కూడ కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల సంబంధాల విషయములో - యిది దైవి కంగా వచ్చింది, మాకు స్తోమత లేదు గాబట్టి దయచేసి కేంద్ర ప్రభుత్వం 100 పర్సెంటు గ్రాంటుగా యివ్వాలని అర్థించడం జరుగుతోంది, కాబట్టి యీనాడు యిది అన్నాం తప్ప మరొకటి కాదు. రాష్ట్రము యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులు చూడాలి. 80 పర్సెంటు కేంద్ర ప్రభుత్వం తగ్గించిన పద్ధతిలో మీరు 20 పర్సెంటు తగ్గించాలి కోఆప రేటివ్ లోన్స్ విషయములో అన్నప్పుడు - వారు 80 పర్సెంటు సహాయం చేస్తే తప్పకుండా రాష్ట్రప్రభుత్వం ఎన్ని యిబ్బందులు అయినా ఎదుర్కొని 20 పర్సెంటు చేస్తుందని సవినయముగా హామీ యిస్తున్నాను.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— అంటే దాని అర్థం, రాష్ట్రములో వున్నటు వంటి కమర్షియల్ బ్యాంకుల్లో వున్నటువంటి లోన్స్‌ను అన్నింటిని వారు వేవ్ చేస్తే మేము చేయాలి....

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:—ఓన్లీ కోఆపరేటివ్‌బ్యాంక్సు విషయములో-వారు ఆ విషయమే అడిగారు -

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— మీరు చేస్తున్నటువంటి సహాయం రైతాంగమునకు వూపిరి ఆడడానికి అయినా సహాయపడాలి అని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. అంతదాకా రాలేదు.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— కోఆపరేటివ్ సెక్టారులో వున్నటువంటి రుణా లలో 80 పర్సెంటు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వేవ్ చేస్తే 20 పర్సెంటు మేము వేవ్ చేయడానికి సిద్ధమే.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— మీ అభిప్రాయం చెప్పండి ప్రభుత్వ పరంగా. వాణిజ్య బ్యాంకులనుండి 80 పర్సెంటు లోన్స్ వున్నవని చెబుతున్నారు. అది వాస్త

వమా? అసలు కోఆపరేటివ్స్ నుండి 20 పర్సంటు వున్నవి, వాణిజ్య బ్యాంకులనుండి 80 పర్సంటు వున్నవి అనే విషయం వాస్తవమా కాదా? ఆ విషయం చెప్పండి.

శ్రీ పి. వెంకటపతి :— ప్రత్తి రైతులకు చెందిన రుణాలలో నూటికి 80 వంతులు కమర్షియల్ బ్యాంకులు యిచ్చినవి, నూటికి 15, 20 వంతులు సహకార రంగములో యిచ్చినవి అన్న భావముతో 15, 20 పర్సంటు అన్నాము. ఆ మొత్తాన్ని వారు రద్దుచేయడానికి సిద్ధపడితే యీ మొత్తాన్నిమీరు భారం వహించి రద్దుచేయండి అని కోరినాము, కాని అందులో 80 పర్సంటు, 20 పర్సంటు అని కాదు.

డాక్టరు యం. ఎస్. ఎన్. కోటేశ్వరరావు :— ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతాంగము వున్న దుస్థితిలో షెడ్యూల్డు బ్యాంకుల రుణాలు రద్దు చేయడానికి సభ తీర్మానము చేయాలన్నారు. దానితోపాటు కోఆపరేటివు బ్యాంకుల రుణాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రద్దు చేయాలని నిర్ణయం తీసుకోవాలని చెప్పడం – దానికి దీనికి లింకప్ చేయవలసిన అవసరం ఏమాత్రము లేదు. గౌరవ ప్రతిపక్షసభ్యులు యిది మీరు చేస్తేనే తప్ప యీ తీర్మానము అంగీకరించము అని చెప్పడం భావ్యంగా లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏ విధమైనటువంటి సహాయ సహకారాలు అందజేయబోతుందో తెలుసుకున్న తరువాత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకునే నిర్ణయం – ఏరోజు అయినా యిక్కడే నిర్ణయం – తీసుకోడానికి అవకాశం వుంటుంది. కనుక దానికి దీనికి లింకప్ చేయవలసిన అవసరం ఏమాత్రము లేదు.

శ్రీ వడ్డే రంగారావు :— అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఒక టెక్నికల్ పాయింటు వుంది ఈ సభలో మనవారు చెబుతున్న అభిప్రాయం ప్రకారము వస్తున్న తేడా ఏమంటే – 80 పర్సంటు వారు రద్దు చేసినట్లయితే మేము చేస్తామని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చెప్పాలంటున్నారు. ఇక్కడ రహస్యం ఏమంటే – యీ సభ చేసిన తీర్మానానికి మనము అంటే స్టేటు గవర్నమెంటు కట్టుబడి వుండవలసిన అవసరం వుంది. కాని మనము తీర్మానము చేసినంత మాత్రాన సెంట్రల్ గవర్నమెంటు కట్టుబడి వుండవలసిన అవసరం లేదు. వారు యీ తీర్మానమును రద్దు చేయవచ్చు. వారు 80 పర్సంటు చేసిన తరువాత మేము చేస్తామనే తీర్మానము అసంబంధమైనది. అది సాధ్యమైన పద్ధతి కాదు. అందువల్ల ఏ తీర్మానము అయితే మనము చేస్తామో దానికి యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కట్టుబడి వుండవలసిన బాధ్యత వుంటుంది. వారు 80 పర్సంటు చేయాలన్నా 50 పర్సంటు చేయాలన్నా రికమండు చేసినట్లు అవుతుంది. దానిని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు అంగీకరించ వచ్చు, అంగీకరించక పోవచ్చు కూడ. అంతమాత్రము చేత మీరు అంగీకరించకుండా వుండడానికి వీలు లేదు. మీరు చేసిన తీర్మానము త్రోసి వేయడానికి రైట్ లేదు. మీరు ఏపర్సంటేజ్ అయితే ఒప్పుకుంటారో దానిని తప్పని

సరిగా చెల్లించవలసి వుంటుంది. అది మాత్రం గుర్తు పెట్టుకొని మీరు చేసే తీర్మానము గాని మీరు యిచ్చే వాగ్దానం గాని, మాట గాని వుండాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు వ్యవసాయ మంత్రిగారు, వారు యిస్తారనే అభిప్రాయముతో ఆ తీర్మానము పెట్టడానికి నాకు అభ్యంతరం లేదని చెప్పినదాని వల్ల వచ్చిన తంటయిది. అందువల్ల మనవి చేస్తున్నాను. వారు 80 పర్సంటు యిచ్చిన తరువాత మేము యిస్తామనే కండిషను పెట్టడములో, అమలు పరచడములో యీ అసెంబ్లీ తీర్మానానికి ఆకారము గాని అలంకారము గాని బాధ్యత గాని వుండదని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి (రాజమండ్రి) :— అధ్యక్షా, ప్రత్తిరైతుల సమస్య ఎంత తీవ్రముగా వుందో అందరికి తెలుసు, అందరు అంగీకరిస్తున్నారు, అందరు చూచిన పరిస్థితులే. గతములో రైతుల సమస్యలు వచ్చినప్పుడు అఖిల పక్ష కమిటీని వేయాలని నిర్ణయించారు — యింవాక ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు— ప్రతిపక్ష నాయకులు అడిగినట్లుగా అఖిలపక్ష కమిటీని కేంద్రము వద్దకు తీసుకు వెళ్ళాలని. ఈ మధ్యన ప్రధాన మంత్రిగారు రాష్ట్రానికి వచ్చినప్పుడు అఖిలపక్ష నాయకులు వెళ్ళి వారిని కలవడానికి ప్రయత్నం చేసినప్పుడు - ప్రధాన మంత్రిగారికి పెద్దలు ఎవరినో కలుసుకోడానికి సమయం వుంది గాని యీ ప్రతిపక్ష నాయకులను — కలుసుకునే పరిస్థితి లేదని ఆ రోజు చెప్పారు. రేపు ప్రొద్దున అదే పరిస్థితి వస్తుందా అక్కడికి వెళ్ళినప్పుడు యీ సమస్యల మీద. ఇక్కడ ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము వుండగా, ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కాదని, గవర్నరు గారిని ప్రత్యేక రిపోర్టు పంపించుమని ప్రధానమంత్రిగారు అడిగినట్లుగా ప్రెస్‌లో వచ్చింది. ఒకవేళ అది జరిగితే గవర్నరుగారు అలాంటి సమాచారాన్ని సేకరించి కేంద్రానికి పంపించడం జరిగిందా? దానిమీద కేంద్రము ప్రతిధ్వనించి రైతులను ఆదుకోడానికి యివాల్టి వరకు దమ్మిడి అయినా యిచ్చిందా అనే వివరాలను వ్యవసాయ మంత్రిగారు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు:— అధ్యక్షా, ఇది రైతుజన సమస్య. పూర్తిగా 70 పర్సంటు రాష్ట్రాభివృద్ధి వారి మీదనే ఆధారపడి వుంది. గౌరవసభ్యులు చెప్పిన సూచనలన్నీ విన్నాము. ఈనాడున్న రైతుల సంక్షోభం దృష్ట్యా కేంద్రప్రభుత్వం గనుక 80 పర్సంటు మాఫీ చేస్తే 20 పర్సంటు తప్పకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యిస్తుంది. దాని విషయములో అంగీకరిస్తున్నాను. ఆ తీర్మానము ప్రవేశపెట్టి, దానిని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపిస్తాము. వారు 80 పర్సంటు యిచ్చినట్లయితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 20 పర్సంటు తప్పకుండా — రైతుజన సంక్షేమం కొరకు పూర్తిగా అంగీకరిస్తామనే భావముతో — యిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది కేవలము కోఆపరేటివ్ బ్యాంకుల విషయం కాదు.

ఇప్పుడు కోఆపరేటివ్ అండ్ కమర్షియల్ బ్యాంకుల రెండింటి సంబంధంలో
మ॥ తెలియజేస్తున్నాను. కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులని పట్టుపట్టడం లేదు. ఈనాడు మనం
గం. 12–10 దయతో చూపించవలసిన విధానం కూడా అవసరం కనుక దాని విషయంలో 20%
రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరిస్తుంది.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— మీరు అడిగిన కోరిక ప్రకారం ముఖ్యమంత్రి గారు ఇప్పుడే చెప్పారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కమర్షియల్ బ్యాంకులలో - ముఖ్యంగా 2 జిల్లాలలో ఉన్నటువంటి క్రాప్ లోన్సుకు సంబంధించిన బాకీలన్నీ వారు రద్దుచేసు కుంటే కోఆపరేటివు బ్యాంకులలో ఉన్నటువంటి రుణాలను మేము రద్దు చేసు కుంటాము.

మిస్టర్ స్పీకరు :— మంత్రిగారూ తీర్మానం పెడతారా?

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, పెడతాను.

తీర్మానం : "ప్రకాశం, గుంటూరు జిల్లాలలో 1987–88 సంవత్సరంలో ప్రత్తి పంటపోయిన సందర్భంలో ప్రత్తి రైతులు తీసుకున్న క్రాప్ లోన్సును రద్దుచేయుట గురించి."

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— "ప్రకాశం, గుంటూరు జిల్లాలలో 1987-88 సంవత్సరంలో ప్రత్తి పంట పోయిన సందర్భంలో – ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు, చీడ పురుగులకు దెబ్బతిన్న రైతాంగం పంటల కోసం తీసుకున్నటువంటి రుణాల మేరకు ఈ సంవత్సరంలో ఉన్నటువంటి క్రాప్ లోన్సుకు సంబంధించి కేంద్రప్రభుత్వ యాజ మాన్యంలోని కమర్షియల్ బ్యాంకులలో ఉన్నటువంటి పంటల రుణాలను రద్దు చేయ వలసిందిగా ఈ శాసనసభ కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నది.

అదే సందర్భంలో ఈ సంవత్సరం ఆ 2 జిల్లాలలో సహకార రంగంలో ఇచ్చిన అప్పులను రద్దు చేయడానికి ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం సంసిద్ధత వ్యక్తంచేస్తున్నది. వారు సూత్రప్రాయంగా అంగీకరిస్తే ఇక్కడ మేము అంగీకరించడం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— మోషన్ మూవ్డ్.

(Pause)

ఈ రిజల్యూషనును ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేయడం జరిగింది.

సభా సమక్షములో వుంచిన పత్రములు

Mr. Speaker : All the papers one deemed to have been laid on the Talxe of the House.

1. 45th Annual Report of Hyderabad Allwyn Limited for 1986–87 :

> "A copy of 45th Annual Report of Hyderabad Allwyn Limited for the year 1986-87 together with the Audit Report and the Comments of the Comptroller and Auditor Genoral of India in compliance with section 619-A (3) of the Companies Act, 1956."

2. 13th Annual Report of A. P. Scooters Limited for 1986-87 :

> "A copy of 13th Annual Report of Andhra Pradesh Scooters Limited for the years 1986-87 together with the Audit Report and the Comments of the Comptroller and Auditor General of India in compliance with section 619-A (3) of the Companies Act, 1956."

3. 9th Annual Report & Accounts of the LIDCAP Limited for 1981-82 :

> "A copy of the 9th Annual Report and Accounts of the LIDCAP Limited for the year 198 -82 together with the Audit Report and comments of the Comptroller and Aditor General of India in compliance with section 619 (3) of the Companies Act, 1956."

ప్రభుత్వ తీర్మానములు

రైల్వే వినియోగదారుల సంప్రదింపుల కమిటీలలో పనిచేయుటకు రాష్ట్ర శాసన సభ ప్రతినిధులను సిఫార్సు చేయుటగురించి.

Mr. Speaker ; All the Govt Resolutions are deemep to have been moved.

1. Divisional Railway Users' Consultative Committees at Khurda Road and Waltair :

> "that as the General Manager, South Eastern Railway, Calcutta requested the State Government to communi-

cate the name of representative of Sta'e Legislative Assembly to serve on the Divis'onal Railway Users' Consu'tative Committees at Khurda Road and Waltair on South Fastern Railway for the period from 1.1 1988 to 31 12.1989 the Legislative Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, South Eastern Railway, Calcutta the name of the Member elected by this Assembly to serve on the aforesaid Committee."

2. Reconstituted Zonal Railway Users' Consultative Committee, Madras and Divisional Railway Users' Consultative Committees, Madras and Bangalore :

"That as Southern Railway Administration requested the Government to communicate the name of one representative of the State Legislature to serve on the reconstituted Zonal Railwav Users' Consultative committee, Madras for the term from 1 4 1988 to 31.3,1990 and Divisional Railway Users' Consultitve Committees, Madras and Bangalore for the from 1.1 1°88 to 31.12. 1989, the Assembly do recommend to the Government to communicate to the Southern Railway Authorities, Madras the names of three members elected by this Assembly to serve on the Zonal Railway User' Consultative Committee, Madras and Bang lore of Southern Railway."

3. Zonal Railway Users' Consultative Committee of South Eastern Railway : Calcutta

"That as the General Manager, South Fastern Railwav, Calcutta requested the State Government to communicate the name of one representative of State Legislative Assembly to serve on the Zonal Railway Users' Consultative Committee of South Eastern Railway for the period from 1.4.1988 to 31.3.1980, the Legislative Assembly do recommend to the Government communicate to the General Manager, South Eastern Railway, Calcutta the name of the member elected by this Assembly to serve on the aforesaid committee "

Mr. Speaker : I am to announce to the House that for the conduct of election of Members to serve in each of the reconstituted

Divisional and Zonal Consultative Committees, Calcutta and Madras two representatives and Bangalore one representative. the following programme is fixed ;-

The date of filing nominations	29-3-1988 upto 1-30 P M.
The date for withdrawal of nominations	30-3-1988
Election, if any	4-4-1988 at 12-00 Noon.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

1. 1988, జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ సాంకేతిక విశ్వవిద్యాలయం (సవరణ) బిల్లు.

Minister for Technical Education (Sri D Satyanarayana) : Sir, I beg to move -

"that leave be granted to intorduce the Jawaharlal Nehru Technological University (Amendment) Bill, 1988."

Mr. Speaker ; Motion moved.

(Pause)

Now, the question is :-

"that leave be granted to introduce the Jawaharlal Nehru Technological University (Amendment) Bill, 1988."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

2. 1988, ఆంధ్రప్రదేశ రాష్ట్ర ఉన్నత విద్యాపరిషత్తు బిల్లు.

SRI D. SATYANARAYANA : Sir, I beg to move :

"that leave be granted to introduce the Andhra Pradesh State Council of Higher Education Bill, 1988 "

Mr. Speaker : Motion moved.

(Pause)

Now the question is :

"that leave be granted to introduce the Andhra Pradesh State Council of Higher Education Bill, 1988 "

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

9. 1987, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర చేనేత పనివారల సహకార సంఘము లిమిటెడ్ కొన్ని సహకార సంఘముల విలీనము (సవరణ) బిల్లు.

Minister for S. S. I.

SRI K. RAMACHANDRA RAJU :- Sir, I beg to move ;

> "that leave be granted to introduce the Andhra Pradesh State Handloom Weavers' Cooperative Society Limited (Merger of certain cooperative Societies) (Amendment) Bill, 1988."

MR SPEAKER : Motion moved.

(Pause)

Now the question is ;

> "that leave be granted to introduce the Andhra Pradesh State Handloom Weavers' Cooperative Society Limited (Merger or Certain Cooperative Societies) (Amendments) Bill, 1988."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced

Mr Speaker : Now, I adjourn the House for 10 minutes for Teahreak.

(The House theis adjonrned at 12-15 p.m. for Tea)

సభ తిరిగి మధ్యాహ్నం 12–28 గంటలకు సమావేశమైనది.

(సభాపతి అధ్యక్షస్థానములో వున్నారు)

Sri D. K Samarasimha Reddy : On a point of submission sir. I am not interrupting the Chief Minister. Yesterday, the Hon'ble Chief Minister has made a statement on the Floor of the House when one of the members raised a point saying that this Government has taken the funds of TTD and has utilised it for the Government works. Yesterday, the Hon'ble Chief Minister categorically admitted it

Mr. Speaker : You raise it during the......

Sri D. K. Samarasimha Reddy : I am not interrupting the Chief Minister. I have got the Budget Estimates for 1987-88.

Mr. Speaker : That is enough You can bring it later.

Sri N. T. Rama Rao : We have not taken the TTD funds freely

Sri D. K. Samarasimha Reddy : I have got the Budget Estimates. This book indicates that the Chief Minister's statements is false Let him answer that

Mr. Speaker : That is enough. The Chief Minister will reply to the discussion on Governor's Address.

గవర్నరు ప్రసంగమునకు ధన్యవాదములు తెలుపు ప్రతిపాదనపై చర్చ మ॥

గం. 12-30

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, అధ్యక్షులకు, గౌరవసభ్యులకు తమ ద్వారా నాకృతజ్ఞతలు, అభినందనలు తెలియ చేసుకుంటున్నాను. గౌరవనీయులైన శ్రీ బాగారెడ్డిగారు, వెంకటపతిగారు, సిహెచ్. రాజేశ్వరరావుగారు, అమానుల్లాఖాన్ గారు, ఓం కార్ గారు, కుడుపూడి ప్రభాకరరావుగారు, బి. జె. పి. కి చెందిన వారికి, వర్గ ప్రతినిధులు అందరూ ఆదరణలో తమ అమూల్యమైన సూచనలు, అభిప్రాయాలు యిచ్చినందుకు అంతరికి కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తున్నాను. గవర్నరుగారి స్పీచ్ మీద ప్రభుత్వానికి ఉన్న ఒక నిర్దుష్టమైన అభిప్రాయం విషయంలో వారి వారి అభిప్రాయాలు, వారి వారి సూచనలు తెలియచేసినందుకు సదా కృతజ్ఞతలు. స్పీచ్ విషయంలో రెండు భాగాలుగా విభజింపవలసిన అవసరం ఉంది. స్పీచ్ పరంగా సూచించిన సూచనలు కొన్ని, సామాన్యంగా విధానాలు, వివరాలు, విధులు మీద అందచేసిన సూచనలు కొన్ని. ఈ విధంగా రెండు భాగాలుగా ఉన్నటువంటి దాని మీద సాధ్యమైనంతవరకు సంతృప్తికరంగా సమాధానం చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తానని మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవనీయులైన సభ్యులు గవర్నరుగారు వచ్చినప్పుడు సరియైన మర్యాద జరుగలేదు; ముఖ్యమంత్రిగారు ఎదురువెళ్ళి వారిని ఆహ్వానించ లేదనేటటు వంటి అభియోగం తెలియచేయడం జరిగింది. ఎంతో బాధగా నేను దీనికి నావిచారాన్ని వ్యక్తము చేస్తున్నాను. వ్యవస్థను విమర్శిస్తున్నప్పుడు పూర్వాపరాలను గుర్తించుకుని ఆ విధంగా గౌరవించాలని, ఆ విధంగా వ్యవహరించాలని ఏమైనా లోటుపాట్లు జరిగాయో లేదో అవగాహన చేసుకుని మాట్లాడాలే తప్ప కేవలం ఒక వాదువేస్తూ, అది మర్యాద అనుకుంటే మాత్రము అది మంచిది కాదని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రాజభవన్ నుంచి ఒక మెసేజ్ ఉంది. అది చదువుతాను.

"On arrival at the main portico, the Governer is received by the Speaker, Legislative Assembly and the Secretary to the State Legislature.

The procession is then formed with A.D.C. to the Governor, Speaker, Legislative Assembly, the Governer, Secretary to Governer, Secretary to the State Legislature."

అది యింటలో లిఖించబడిన విషయం. తు చ. తప్పకుండా పాటించడం జరిగింది. ఎవరిని అమర్యాద పరచడం జరుగలేదు అని మనవి చేస్తున్నాను. పూర్తిగా వారిని గౌరవించడం, ఆ గౌరవించడంలోనే మన గౌరవం ఉంటని అది నా ధర్మం తప్ప మరొకటి కాదని, అధికారికంగా చేయవలసిన విధులలో చేయవలసిన విధానాన్ని ఏ మాత్రం మరువలేదని మనవి చేస్తున్నాను. విధానాల విషయంలో కొన్ని కొన్ని విష యాలు వారి వారి అభిప్రాయాలు తెలియచేశారు. అభిప్రాయాల విషయంలో — తెలుగు దేశం పార్టీకి సంబంధించినంతవరకు క్రమశిక్షణతో, విధానాల ఆచరణలో ఏమాత్రము కూడా ఎవరూ విమర్శలు చేయవలసిన అవసరం లేకుండా నిర్దిష్టంగా వ్యవహరిస్తు న్నాము. మా ఐక్యత, మా ఆదర్శం మా బలమే మా సమైక్యతే అనేటటువంటి భావంతో ప్రజాసేవకు అంకితమై మామంత్రివర్యులు, శాసనసభ్యులు కృషి చేస్తున్నాము. అంతేగాని నియంతృత్వ విధానం గాని మరొక విధంగా గాని నడిపించడం జరగడం లేదు. ప్రజాస్వామ్య విధానాన్ని గౌరవించడం జరుగుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. గత అయిదు సంవత్సరాల నా అనుభవాన్ని వ్యక్తము చేయడం అవసరం. వారి వారి సూచనల ప్రకారం చూస్తే ఏవిధమైన దుర్విధానం, కుటిలమైన రాజనీతి తెలుగుదేశం పార్టీకి గాని, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వాన్నిగాని కూలద్రోయడానికి జరిగిన కుటిల యత్నాలను గౌరవసభ్యులు గుర్తుంచుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. 1983 సంవత్స రములో 9 నెలల ప్రాయములోనే తెలుగుదేశం పార్టీ ఎంతోమంది సోదరులు ఎక్కు వగా అభిమానించడం వలన అధికారానికి రావడం సంభవించింది. అవిధంగా జరిగి నప్పుడు 1984 సంవత్సరంలో ఎందుకు అనాడు ప్రజాస్వామ్యాన్ని కూలద్రోయ డానికి ప్రయత్నాలు జరిగాయి. ఇవి అందరికి సంబంధించిన విషయం. ఈవిధమైన దురాలోచనలు, దురదృష్టకరమైన, అమానుషమైన సంఘటనలు ఏవిధంగా జరిగినయో నేను ఈ సందర్భంగా గౌరవసభ్యులకు గుర్తు చేస్తున్నాను. అప్పటినుంచి ప్రజలం దరూ చలించని అకుంఠిత విశ్వాసంలో 1983 సంవత్సరములో జరిగిన ఎన్నికలలో, 1984 సంవత్సరములో జరిగినటువంటి పార్లమెంటు ఎన్నికలలో, 1985 సంవత్సర ములో జరిగిన ఎన్నికలలో, 1987 సంవత్సరములో జరిగిన మాండలిక రాజ్యాంగ విధాన ఎన్నికలలో, జిల్లాపరిషత్తు ఎన్నికలలో అప్పటి నుంచి నేటి వరకు ఒకసారి సింహావలోకనము చేసుకుంటూ విమర్శనాత్మకమైన దృష్టితో ఏ విధమైన ప్రజావిజ యాన్ని మనం గుర్తుంచుకోవాలని కోరుతున్నాను. విమర్శించనక్కరలేదు. వ్యక్తి గతమైన పేర్లు నేను చెప్పదలచుకో లేదు. వ్యవస్థలు పేర్లు చెప్పదలచుకో లేదు. ప్రజలకు తెలుసు. గౌరవనీయులైన సభ్యులకు తెలుసు.

No constitutional entity is being spared to destabilise my government or de-popularise.

రాజ్యాంగ బద్ధమైన అన్ని వ్యవస్థలు పూర్తిగా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వాన్ని కూలగొట్ట డానికి ఉపయోగించబడ్డాయి. యింతకు నిలబడగలిగామంటే ప్రజలే మాకు దేవుళ్ళు. సమాజమే మాకు దేవాలయం, పేద ప్రజానీకానికి చేసిన సంక్షేమంలో మేము నిలబడ గలిగామని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అటువంటి విధానాలు జరిగినప్పుడు నేను ఎటువంటి పరుషమైన విధానాలను ఎదుర్కొన్నానో, ఎందుకు ఎదుర్కోవలసి వచ్చిందో ముచ్చటించదలచుకోలేదు. అర్థించదలచుకోలేదు. నేను పూర్తిగా నా నైతిక బలంతో నిలబడదలచుకున్నాను. ఏ చెడు అలవాట్లు లేని నేను ప్రజలకు చెడు చేసి ఈ అధికారంలో ఉండదలచుకోనని మనవి చేయదలచుకున్నాను. నిన్న మొన్న పత్రికలలో చూశాను. నా మీద ఆర్థిక నేరాల విషయంలో కోర్టుకు వెళ్ళడం జరి గింది. ఆర్థికంగా యీ అయిదు సంవత్సరాలలో నేను ఏమి సంపాదించానో నా మీద ఆర్థిక నేరాలుగా ఎందుకు కోర్టుకు వెళ్ళవలసి వచ్చిందో నాకు తెలియదు. నేను ఎదుర్కొంటాను. తలకాయవొంచడం అనేది నాకు తెలియదు. నేను అన్నీ విసర్జించి రాజకీయాలకు వచ్చాను, ప్రజలు నన్ను ఎందుకు ఎన్నుకున్నారో నాకు తెలియదు, నేను ఏమీ రాజకీయ వేత్తను కాను. నేను ఏమీ రాజకీయ పాఠము అవగాహన చేసుకున్న వ్యక్తిని కాను. నేను మంచితనంతో అధికారానికి వచ్చాను. మంచితనంతో నేను ప్రజాసేవ చేయదలచుకున్నాను. ఆ మంచి తనంతోనే నా ప్రజలకు నా జీవితాన్ని, నా ప్రాణాన్ని అంకితం చేయదలచుకున్నానని, సమర్పించ దలచుకున్నానని వారి ఆత్మీయతే సాక్ష్యాధారమని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఎదురు దెబ్బలు ఎదుర్కొనగలను కూడా. మానవుడు అయిన తరువాత మడమ వెనుకకు త్రిప్పడం అన్నది ఎరుగని వ్యక్తినని, ప్రజలే నా దేవుళ్ళని వారికే నా జీవితం అంకిత మని మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. సంస్థాగతంగా మార్పు రానిదే వ్యవస్థ మార్పు రాదని సూచించారు. నాకు. మా తెలుగుదేశం పార్టీకి ఒక సిద్ధాంతం ఉంది. తెలుగు దేశం పార్టీ సామాజికమైన న్యాయాన్ని అందించాలనే ఉద్దేశ్యంతో, భావంతో మంచి తనంతో కృషి చేస్తున్నది. ఏదైనా యిది మరొక విధంగా ఉంటే బాగుంటుందని అనుకుంటున్నాము. వ్యవస్థ వల్ల సంస్థ మారాలి. ఆ వ్యవస్థ వల్ల సంస్థ మారే అవకాశం ఉంది. మనకు 1947 సంవత్సరములో స్వాతంత్ర్యము వచ్చినది. యింతవరకు వ్యవస్థ మారలేదంటే — స్వతంత్ర్యము అనే అమృతభాండము మన ముందు వుందంటే ఆ అమృతభాండం నుంచి ఒక చుక్కైనా పేదవారికి యివ్వ గలు గుతున్నామా? దేశంలో నిరక్షరాస్యత ఉంది. దేశంలో అమాయకత్వం ఉంది. ఓట్ల విషయంలో డబ్బు దుర్వినియోగం అవుతున్నది. దేశం దగాతో నడుస్తోంది. స్వాతంత్ర్యము సంపాదించిన వ్యవస్థలో మార్పు రాలేదని మనవి చేస్తున్నాను. పేద వారు పేదవారుగానే ఉంటున్నారు. మహిళలు అస్వతంత్రులై ఎన్నో రకాల అత్ర

మాలకు లోబడి బ్రతుకుతున్నారు. అదేవిధంగా చూడడానికి దిక్కులేక దైన్యమైన స్థితిలో పేదరికం అనుభవిస్తున్నారు. పేదప్రజలు ఈ స్వాతంత్ర్య ఫలితం పొందలేక పోతున్నారు. ఈ విధమైన వ్యవస్థలో మార్పు రాలేదని గుర్తించవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను. సంస్థల విషయంలో మార్పు రావాలంటే ఈ సంస్థలకు రాజకీయ విధానం, సాంఘికవిధానం, ఆర్థిక విధానంలో పరిపుష్టత వారిలో వచ్చేంతవరకు మనం కరినటువంటి సమ భావన వికాసము వారికి అర్థము కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

(ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

మ॥
గం. 12–40 ఈ నాడు అజ్ఞానాంధకారములో నిరక్ష్యరాస్యులు సుమారు 65–70 శాతం వున్నారు. ఆలోచించలేని స్థితిలో అమాయకులున్నారు. ధనిక వర్గానికి, పెత్తందారీ వర్గానికి, బూర్జువా సిద్ధాంతానికి బలయిపోయే విధానము ఈ నాడు సమాజములో మన కళ్ళ ముందే వుందని అంటే ఏవిధంగా ఆయొక్క వ్యవస్థలన్నీ కూడా అసలు ఆరోగ్యకర మైన విధానములో విజ్ఞతను పెంపొందించుకోలేని స్థితిలో వున్నాయనేది దయచేసి గుర్తించాలని మనవి చేస్తున్నాను. స్థూలంగా ఆలోచిస్తే వ్యవస్థలో ఆ మార్పు లేదు కాబట్టే, ఈనాడు విజ్ఞులందరూ ఈ దేశమునుండి వెళ్ళిపోతున్నారు. ఈనాడు ఆర్థిక వ్యవస్థ దెబ్బతిన్నది. పూర్తిగా మన విజ్ఞానాన్ని వాడుకోలేక పోతున్నాము. స్వతంత్ర భారత పౌరునిగా స్వతంత్రము నాది. నేను భారత పౌరుణ్ణి. సాటి మానవుడిని మానవుడిగా గుర్తించాలి, సాటి మానవునికి సహాయం చేయాలి అనేటటువంటి విజ్ఞత ఈ నాడు ఎక్కువ మందిలో రాలేదని అంటే, పూర్తిగా ఏవిధమైన వ్యవస్థాగతమైన అయాకత్వమో – ఆ వ్యవస్థాగతమైన వారికి ఆ ఆలోచన ప్రభావితం కాలేదనే విధానం కూడా గుర్తించాలని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. తెలుగు దేశం ప్రభుత్వము పూర్తిగా పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ కాదు. అధికార ఆలోచన లేదు. పదవి ఆలనత్వం ఏ మాత్రం లేదు. పూర్తిగా ఎవరయితే పేద ప్రజానీకం ఈ సమాజంలో 35 సంవత్సరాలు – తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము ఆవిర్భవించేటప్పటికి వుందో, ఎవరయితే పూర్తిగా స్వాతంత్ర్య ఫలితాన్ని పొందలేక పోతున్నారో, ఎవరయితే పూర్తిగా స్వతంత్ర భావంతో మనలేక పోతున్నారో అటువంటి వారి ప్రతినిధిగా ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము అధికారంలోకి వచ్చిందన్న సంగతి ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ నాడు పేద దేవుళ్ళే మా ఆరాధ్యులు, ఆ కాలే కడుపుకు పరుగడుపున వున్న ఆ దేవ దేవునికి ఇంత ప్రసాదం పెట్టడానికే మా ఆదర్శంగా ఈ సంక్షేమ కార్యక్రమాలు, చేపట్టబడ్డాయని మీకు సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా రాజకీయమైన – పొలిటికల్ ఫిలాసఫీకి సంబంధించినంతవరకు ముఖ్యంగా ఒక విధమైన కుల, మత, వర్ణ, వర్గ భేదమేలేని సమాజము – అల్ప వర్గాలకు పరిధైన సంక్షేమం ఏవిధంగా అందించబడుతున్నదో దయచేసి ఒకసారి గుర్తించాలని

మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఈనాడు ఎక్కడా లేనిది, కేవలం కర్నాటక, వెస్ట్ బెంగాల్‌లో మాత్రం జరిగింది తప్ప, ఎక్కడా జరగని విధంగా ఈనాడు అన్ని స్థానిక వ్యవస్థలలో ఎన్నికలు జరుపగలిగామంటే, తెలుగు దేశం ప్రభుత్వానికి ప్రజాస్వామ్యంపట్లవున్న అంకిత భావం నిదర్శనమని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ నాడు పంచాయితీ ఎన్నికలు, మాండలిక ఎన్నికలు, జిల్లా పరిషత్తు ఎన్నికలు, మునిసిపాలిటీ ఎన్నికలు, కార్పొరేషన్ ఎన్నికలను ఏవిధమైన సంస్థాగత ఎన్నికలు వచ్చినప్పటికి కూడా నిర్వహించగలగాము. సుమారు 25 58 కోట్ల రూపాయలు ప్రత్యేకంగా వెచ్చించబడ్డాయి. మరొక 7 కోట్ల రూపాయలు ఈ శాంతి భద్రతలను కాపాడటానికి అధనంగా వినియోగించబడ్డాయి. ఈ రు. 35 కోట్లు వెచ్చించి ప్రజాస్వామ్యం ఏవిధంగా ఉద్ధరించబడిందో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వపరంగా దయచేసి, ఆలోచన చేయవలసిందిగా సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. మాండలిక రాజకీయ విధానములో ప్రజలే ఆరాధ్యులు. ప్రజలకు భాగస్వామ్యం కావాలి. ఇదివరకు ఎప్పుడూ లేనిది అధికార వికేంద్రీకరణ ఈ ప్రభుత్వ పరంగా జరిగిందని అంటే, ఏవిధమైన విధానాలను వ్యవస్థలను ఉద్ధరించడం జరిగిందో ఆలోచించవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను. మాండలిక వ్యవస్థ వుంది. తరువాత జిల్లా వ్యవస్థ, ఆ తరువాత రాష్ట్ర వ్యవస్థ వుంది. సరియైన క్రమశిక్షణతో, ఉద్దేశముతో, ఏవిధంగా ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలు ఉద్ధరించబడ్డాయో, ఏవిధంగా సామాన్య మానవుడు గుర్తించపడ్డాడో, ఏవిధంగా సామాన్యమానవునికి అధికారాన్ని అప్పగించబడిందో — కేవలం అధికారమన్నది హైదరాబాదులోనే లేదు. పేదవాడి ఇంటిముందు నిలవాలి, తలుపు తట్టాలి అన్నది ఈ ప్రభుత్వ సిద్ధాంతం. దాన్ని పరిష్కరించాలన్న భావంతో మాండలిక రాజ్యాంగ విధానాన్ని ప్రజల ముంగిటకు తీసుకొని పోవడం జరిగిందని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా గ్రామీణ క్రాంతి పథము వుంది. ఎన్నెన్నో ప్రజలతో కూడుకున్న విధానాలను ప్రభుత్వము ప్రజలతో ఆలోచించింది. ప్రజలు భాగస్వాములు కానిదే ప్రజాస్వామ్యము పండదు. ప్రజలే ప్రజాస్వామ్యం యొక్క విధి విధాతలు అన్న భావంతో వారి దగ్గరకు తీసుకొని పోవడం జరిగింది. కర్షక పరిషత్తు గాని, మరొకటి గాని అందులో పూర్తిగా ప్రజలే వారు వారే ప్రజలు. వారే వారి భవిష్యత్తును నిర్ణయించుకోవలెను. వారే వారియొక్క వర్గ చైతన్యాన్ని ఉద్ధరించుకోవలెనన్న భావనతో ఈ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడం జరిగిందని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. సాంఘిక ప్రయోజనాల విషయంలో ఏవిధంగా చర్యలు తీసుకునబడుతున్నాయో తెలుసు. ముఖ్యంగా మనిషికి మనిషి ఏవిధంగా సహకరిస్తున్నారు,

మనిషి ఆడబిడ్డలయొక్క గౌరవాన్ని ఏవిధంగా చూస్తున్నాడు అనే విషయం కూడా నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. అల్పసంఖ్యాక వర్గాలున్నాయి. వారియొక్క సంక్షేమం ముఖ్యం. ఈ నాడు ఏవిధంగా ముస్లిం సోదరులకు రాయితీలు యివ్వబడ్డాయి? పాత బస్తీ విషయంలో ఏవిధంగా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టబడుతున్నాయి? "కులీ కుద్బుచ్‌షా" సంస్థ ద్వారా ఏవిధంగా అక్కడ నగరాన్ని సుందరనంతంగా నిర్వహించడానికి ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయో ఈ సందర్భంగా సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. అంతకంటే ముఖ్యంగా ఏ ప్రాంతమనే ద్వేషం లేకుండా కులమత ద్వేషన లేకుండా, వుండడానికి సిద్ధపడి వున్నామో అది కూడా దయచేసి గమనించాలని కోరుతున్నాను. ఐదుసంవత్సరాల తెలుగుదేశం పరిపాలనలో ఇదివరకు ఎప్పుడూ లేనిది – ఈనాడు జంట నగరాలలో శాంతి నెలకొల్పబడింది. హిందూ ముస్లిం సోదరులు అన్న–తమ్ముళ్ళవలె భాయీ–భాయీ అనుకొంటూ, ప్రశాంతంగా, భయభ్రాంతులు లేకుండా వుండగలుగుతున్నారు. అందుకు కారణం నిర్దుష్టమైన భావం సోదరభావం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికుంది. మన సమాజంలో ఈ మత సామరస్యం, సోదర భావం వుండాలని దయచేసి దీన్ని గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. వారికి ఏమాత్రం మనసులో భేదంలేదు. వారికి మొన్న రాయితీలు యివ్వడం జరిగింది. తప్పులు చేయడం సహజం కావచ్చు. కాని, ఏదయినా వారియొక్క బాధలను తీర్చడం ఈ ప్రభుత్వము యొక్క బాధ్యత. ఈనాడు అన్ని వర్గాల వారిని అప్పటికప్పుడు రప్పించి – ఎంట్రీ టాక్స్ విషయంలో, లారీ యజమాన్యులు, లారీ కార్మికులు విషయంలో గాని, ముస్లిం సోదరుల విషయంలో గాని, ఏ వర్గానికి చెందిన వారైనా ఎవరయినా సరే, ఇది నా ప్రభుత్వము, నేను పూర్తిగా సంతోషంగా స్వేచ్ఛగా స్వచ్ఛందంగా, శాంతియుతంగా చక్కగా వాళ్ళతో మనగలిగాను. ఇది నా విధానములో వుండాలనేదే ఈ ప్రభుత్వము యొక్క సిద్ధాంతమని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఆడబిడ్డలున్నారు. ఏదేశములో లేని విధానం, విప్లవాత్మకమైన భావనతో, అంకితమైన భావనతో వాళ్ళను దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఎక్కడా ఎప్పుడూ లేనిది, తరతరాలుగా యుగయుగాలుగా 50 శాతం జనాభాలో వున్నప్పటికీ సమాజములో వారికి ప్రత్యేకంగా స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలులేక, బ్రతుకుతున్న ఆడబిడ్డలకు తల్లిదండ్రుల ఆస్తిలో సమానంగా వాటా యివ్వాలనే తలంపు, అన్నగా లేక ఈ ప్రభుత్వ పరంగా నాకుసిద్ధించిందని అంటే ఏవిధమైన గుర్తింపు ఆడబిడ్డలకు ఇవ్వడం జరిగిందో ఒకసారి గమనించాలని కోరుతున్నాను. నాలుగు విశ్వవిద్యాలయాలను ప్రారంభించాము. అదిమనకందరకు గర్వకారణము. మహిళా విశ్వవిద్యాలయం, ఆరోగ్య విశ్వ విద్యాలయం, సార్వత్రిక విశ్వ విద్యాలయం, తెలుగు భాషకు ప్రత్యేకమైన విశ్వ విద్యాలయాలను ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా మన గౌరవాన్ని మనమే కాపాడుకోడానికి, మన గుర్తింపును మనమే

కల్గించుకోవడం జరిగిందని నేను సంతోషంగా తృప్తిగా సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా, ఆడబిడ్డలు వాడ చేసే ఉద్యోగాలలో 30 శాతం రిజర్వేషన్ యివ్వడం జరిగిందని అంటే ఏవిధమైన అవకాశాలు వారికి కలిగించబడ్డాయో, కేవలం ఆడది అంటే ఇంటివి అంటిపెట్టుకొనివుండే ఒక విలాస వస్తువు కాదు. పరిశ్రమైన భావి పౌరులను ఉద్భవింపజేస్తే ఆవేశమూర్తికి, శక్తి స్వరూపిణికి ఈ విధమైన గౌరవాన్ని కలిగించడం జరిగింది. అదేవిధంగా చాలా మహిళా ప్రగతి ప్రాంగణాలు ప్రతి జిల్లాకు యివ్వాలి. ఎవరయితే అనాథులుగా దిక్కులేక వున్నారో, ఎవరయితే ఏ బిడ్డలయ్యో, వారి తల్లిదండ్రులను గుర్తించలేకుండా వున్నారో వారికి ఆశ్రయాలను కలిగించడం జరిగిందని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

ఆర్థికపరమైన విధానాల గురించి ఇదివరకే మనవి చేశాను. స్వాతంత్ర్యము తీసుకొన్నాము కానీ పూర్తిగా ఆర్థిక సమానత్వం అన్నది ఈ దేశానికి రాలేదు. పేదవాడిని ఆదరించే నాథుడే లేడు. వాడి బిడ్డలు చదువుతున్నారా లేదా, వాడి జీవితం ఏవిధంగా నడుస్తున్నది, వాడు మానవుడుగా గుర్తించబడుతున్నాడా లేదా అనేటటువంటి ఆర్థికపరమైన స్థోమతగాని, స్వతంత్ర భావంగానీ, విధానం గాని కల్గించబడలేదని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. దీనివల్ల పేదవాడు కూరుకు పోయాడు. మూల్గుతూ తన బ్రతుకును భారంగా సాగిస్తున్నాడు. అటువంటి సందర్భములో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము వచ్చినప్పుడు, ఏ రాష్ట్రములోలేని విధంగా ఈ ప్రభుత్వము రెండు రూపాయలకు కె.జి. బియ్యం పేదవాడికి యివ్వడం జరుగుతున్నదంటే అంటే అది మన రాష్ట్రానికి గర్వకారణమని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది కేవలం ఏ ఒకరి విధానమూ కాదు. మన అందరి విధానమని వ్యక్తము చేస్తున్నాను. ఈరోజు 95 లక్షల పచ్చ కార్డులు, దానిలో 30 లక్షలు పసుపుపచ్చ కార్డులు వున్నాయంటే, ఏ విధంగా పేద ప్రజలను ఆదుకుంటున్నదీ, ఈ కుటుంబాలలో సుమారు 50శాతం ఎక్కువగా జనాభా రెండు రూపాయల కే.జి. బియ్యమును తీసుకొని బ్రతుకుతున్నారు. కరువు వచ్చినప్పటికీ, వరదలు ఈ విధానాన్ని మరచి పోకుండా, పూర్తిగా పొట్టనిండా, గంజి కాసుకొని పొట్టనింపుకొంటాడని తలంచి రెండు రూపాలకు కే.జి. బియ్యం కార్యక్రమమును సామాన్య మానవునికి కొనసాగిస్తూ, ఏ విధంగా పేదరికం తుడిచివేయబడుతున్నదో ఒకసారి మననం చేసుకోవలెనని కోరుతున్నాను.

ఏ విధమైనటువంటి ఆర్థిక స్థోమత ఈవాడు సామాన్య మానవుడుకి ఇవ్వబడిందో పేదరికం ఏవిధంగా తుడిచివేయబడిందో ఒకసారి గుర్తించాలని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా పేదరికాన్ని కప్పడానికి 50 శాతం బట్టలు పరంగా ఆడబిడ్డలకు అన్నదమ్ములకు అందించడం జరుగుతోంది. ఆదే విధానంగా మరి కేవలం భవంతులలో ఉండడం, డబ్బు ఉన్నవారికే అధికారం కాదు, పొత్తు

మ॥
గం. 12-50

కాదు. పేదవారు కూడా గౌరవించబడాలి. గుర్తించబడాలి. అదే నిజమైనటువంటి స్వతంత్ర భారతం. కేవలం ఎంతో మంది అమర వీరులు తమ వేడి నెత్తురుతో భారతమాత పాద కమలాలకు పారాణి దిద్దారు అంటే కేవలం ఏ కొద్ది మందో ఆ ఫలితం అనుభవించాలని కాదు ప్రత్యేకంగా ఈరోజున 80 కోట్ల భారత ప్రజానీకం ఎంతో స్వతంత్ర ప్రతి వత్తులో అనుభవించి నేను స్వతంత్ర భారత పౌరుడను అనేటటువంటి చిత్త శుద్ధితో కూడిన ఆత్మ గౌరవము ఆత్మతృప్తి పొందితేనే గాని దేశానికి మోక్షము రాదు, లేదు అని కూడా మీకు నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రోజు సుమారు రు. 42 కోట్లు వ్యయంతో 7 లక్షల 17 వేల 240 ఇళ్ళు వారికి నిర్మించి ఇవ్వడం జరిగింది. మరొక రెండు లక్షల ఇళ్ళు ఈనాడు ప్రారంభం చేయబడ్డాయి ఈ సందర్భంగా సవినయంగా నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇక జనరల్ విషయం చూస్తే సామాన్యంగా మనం పూర్తిగా ఈ ఆర్థిక విధానాలను కనుక గమనించ గలిగితే మరి షెడ్యూల్డు తరగతుల వారికిగాని షెడ్యూల్డు కులాలవారికిగాని మరి ఆడ బిడ్డలకు గాని వైద్య విద్యాసౌకర్యాలకు గాని ఎంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టబడుతోందో ఈనాము ఈ సోషల్ వెల్ఫేర్ కి, సాంఘిక సంక్షేమానికి దయచేసి గమనించాలని వ నవి చేస్తున్నాను. కేవలం మాటలతో కాకుండా పూర్తిగా అంకెలే ఈనాడు ప్రభుత్వం యొక్క అంకితమైన భావాన్ని రుజువుచేస్తాయి అని నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. 1978 వ సంవత్సరం నుంచి 1983 వ సంవత్సరం వరకు కేవలం ఈసాంఘిక సంక్షేమానికి 438 కోట్ల 24 లక్షలరూపాయలు ఖర్చు పెడితే అది ఈరోజు 1983 85 సంవత్సరాలలో 165 కోట్ల 43 లక్షల రూపాయలుగా పెంచబడింది. మరి ఈ పెంపుదల ఏవిధంగా జరిగిందో ఎంత అభివృద్ధి చెందిందో దయచేసి గమనించాలని సభ్యులకు నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. అదే కాకుండా ఇంకా ఎన్నో విప్లవాత్మకమైన విధానాలు. గ్రామ సీమలలో కేవలం గుత్తాధికారాలతో వ్యవహరిస్తున్న గ్రామాధికారుల వ్యవస్థను రద్దుచేయడం జరిగింది. అదే విధానంగా మండల రాజ్యాంగ విధానంతో అందరు కలలు కన్నటువంటి అధికార వికేంద్రీకరణ పరంగా జరిగేటటువంటి పరిపాలన వ్యవస్థను సృష్టించడం జరిగింది. ఇదివరకు 330 సమితులు ఉన్న స్థానంలో ఈనాడు 1104 మండలాలు సుమారుగా రాగలిగాయి అంటే ఏవిధమైనటువంటి నిర్దుష్టమైనటువంటి అధికార వికేంద్రీకరణ తెలుగుదేశం మనస్సులో జ్వలిస్తుందో ఒకసారి గుర్తించాలని సభ్యులందరకు తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. "ఏ గవాక్ష విధానం" క్రింద ఇదివరకు ఎక్కే గడప, దిగే గడపగా రైతులు అందరు కూడా దీర్ఘ కాల రుణాలు, స్వల్పకాల రుణాలు, మధ్యకాలపు రుణాలు తీసుకుంటూ కేవలం ప్రతి దానికి తాకట్టు బ్రతుకు బ్రతికేటటువంటి ఆ విధానంలో రైతులను ఉద్ధరించి ఏవిధంగా వారి ఆత్మ ప్రతిష్ఠను పెంచడం జరిగింది. కేవలం డబ్బు ఉన్నవాడు చెక్కు రూపముగా డబ్బు ఉపయోగించడమే

కాదు ప్రత్యేకంగా వీరికికూడా పాస్ బుక్కు విధానంలో వారికి రుణాలు సౌకర్యాలు వారికి కల్పించాలని గౌరవంగా వారికి కూడా గుర్తింపు కలగచేయాలని వారికి కావలసి నటువంటి ఇన్‌పుట్స్ వ్యవసాయానికి అనువైనటువంటి విత్తనాలు గాని ఎరువులుగాని పురుగుల మందులు గాని రుణ సౌకర్యాలు గాని అన్ని వారు ఆ పుస్తకం చూపించి తెప్పించుకునేటట్లు చేయాలనే ఉద్దేశంతో మరి ఏవిధంగా ఏక గవాక్షి విధానం మరి ఈ దేశంలోనే తొలిసారిగా ప్రవేశ పెట్టబడిందో దయచేసి గమనించాలని సభ్యులకు తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా మరి ఈనాడు ఇప్పుడే రైతుల సమస్యలు మనం మాట్లాడుకున్నాము. లాభాలలోనే భాగాలు లేవుగాని బాధలలో మాత్రము భాగము పంచే వ్యవస్థగా చలామణి అవుతున్న ఈ 40 సంవత్సరాల పరాధీన దాస్యం ప్రభుత్వం పెట్టిన కర్షక పరిషత్తులో తొలగిపోవాలి. రైతే రాజు కావాలని పూజ్య బాపూజీ చెప్పారు. మరి రైతు రాజు కాగలిగినప్పుడే గాని ఈ దేశానికి మోక్షము లేదు అన్నటువంటి పద్ధతిలో ప్రభుత్వానికి ప్రభుత్వమే చొరవతో కర్షక పరిషత్తును ఏవిధంగా ప్రారంభించడం జరిగిందో ఒకసారి మీకు నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. మరి ఈ విధంగానే ఎన్నో రకాలైనటువంటి మార్పులు ఎన్నో రకాలైనటువంటి నూతనతత్వ విధానాలను ఏర్పరచడం జరిగింది. ఎవరూ ఊహించలేనిది, కేవలం తెలుగుదేశం తమ సిద్ధాంతానికి అంకితమయి చేసిన విధంగా తమకు మనవి చేస్తున్నాను. ఇది కొత్త సిద్ధాంతం కాబట్టి ఏమైనా లోట్లు రావచ్చు. లోట్లు సర్దుకోవడం మన ధర్మం. మానవుడు తప్పు చేయడం నేరం కాదు. చేసిన తప్పును దిద్దుకోవడం ముఖ్యమైన విషయం. ప్రభుత్వ విధానాలను గుర్తించి పూర్తిగా ప్రజల కోసము తలపెట్టిన వాటి ఫలితాలను వారికి అందేటట్లుగా చూడడంలో సహకరించాలని నేను అందరికి సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇక సివిల్ సప్లయిస్ విషయం అందరికి తెలిసిందే. 1980-81 వ సంవత్సరంలో 8 లక్షల 41 టన్నులు మాత్రము ఆనాడు పంపిణీ చేయబడేవి. ఈనాడు అంటే 1986-87 వ సంవత్సరంలో 22.6 లక్షల బియ్యము సామాన్య మానవుడికి అందించబడుతున్నాయి. పేదరికాన్ని తుడిచి పెట్టాలని అంకితమైన భావము ప్రభుత్వానికి ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇదివరకే చెప్పాను. 95 లక్షల ఆకుపచ్చ కార్డులు 30 లక్షల పసుపుపచ్చ కార్డులు ఉంటే ఈ నాడు ధరలు పెరగకుండా ఏవిధమైన విధానంతో ధరలను అదుపుచేయడం జరుగు తున్నదో, ఏవిధంగా పేదవారి బ్రతుకులను ఉద్ధరించడం జరుగుతున్నదో దయచేసి గమనించాలని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. చేనేత విషయంలో [illegible] గౌరవనీయ సభ్యులు కొందరు. పాశ్చాత్యదేశాలు కన్నుతెరవని నాడే, నాగరికతతో కన్ను తెరవనినాడే చీని చీనాంబరాలు- 8 గజాల చీరలు [illegible] దేశంయొక్క ప్రతిష్ఠను గౌరవాన్ని పెంచినటువంటి వృత్తిగలవారు. అటువంటి వృత్తి

కార్మికులను చేనేత కార్మికుల వృత్తిని ఆదుకోవడం ప్రభుత్వం తమ ధర్మంగా భావిస్తున్నదని నేను మీకు సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. పేద ప్రజానీకానికి సగము ధరకే వస్త్రాలు ఇవ్వాలనే దాంట్లో రెండు ఫలితాలు క్రోడీకరించబడి ఉన్నాయి. పేద చేనేత కార్మికులకు పని ఇవ్వడం ఒకటి, పేదవారికి బట్టలు ఇవ్వడం రెండవది. తగిన విధంగా సబ్సిడీ ఇవ్వడం ప్రభుత్వ నూలు విధానంలో, కార్మిక సంక్షేమానికి తగినటువంటి గృహవసతితో కూడినటువంటి సహాయం వారికి కలుగజేయడం వారిని కూడా సాటి సోదరులుగా భావించడం వారి కన్నీరు తుడవడం ప్రభుత్వం తమ ధర్మంగా భావిస్తున్నదని మీకు నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇక నూలు సబ్సిడీ విధానంలో ఆప్కో సంస్థవారు ప్రైమరీ సొసైటీకి అందజేయడం ఆ ప్రైమరీ సొసైటీ ద్వారా వారు ఎవరైతే చేనేత కార్మికులు ఉన్నారో వారికి స్వయంగా అందజేయడం అక్కడ ఉన్నటువంటి సహకార సొసైటీలు అన్నీ కూడా సక్రమంగా సరిఅయిన విధానంతో చేనేత కార్మికులను ఐడెంటిఫై చేసి ఎవరైతే నిజమైన చేనేత కార్మికులో వారికి ఫలితాలను అందించే విధానాలను చేసి మధ్యదళారీలను మాస్టర్ వీవర్సును తీసివేసి ఎవరైతే నిజమైన కార్మికుడో వారికి అందేటట్లు చూడడం ఈవేళ ప్రభుత్వ విధానంగా మీకు నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ సబ్సిడీ కోసము ప్రభుత్వం ఒకకోటి 40 లక్షలు రూపాయలు ప్రత్యేకంగా మంజూరుచేయడం జరుగుతుందని కూడా ఈ సందర్భంగా మీకు నేను తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా బ్యాంకులనుంచి వారికి సహాయం బ్యాంకుల నుంచి ఋణాలను అందజేసే విషయంలో కూడా ఎవరైతే ఈనాడు వారి చేతి వృత్తులమీద ఆధారపడి బ్రతుకుతున్నారో వారికి ఏ మాత్రం ముప్పులేకుండా వారికి ఏమాత్రం ఆర్థిక పరమైనటువంటి అభ్యంతరంగాని బాధగాని లేకుండా వారికి ఈనాడు సరి అయినటువంటి సౌకర్యమైనటువంటి స్వల్ప వడ్డీ మీద ఋణాలు అందజేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. డిస్ట్రిక్టు కోపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకు ద్వారా 1982-83 వ సంవత్సరంలో 24 కోట్ల రూపాయలు వారికి సహాయం ఋణపరంగా అందించబడితే అది ఇప్పుడు 55 కోట్ల రూపాయలకు పెంపుచేయబడిందని గౌరవనీయ సభ్యులకు తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా బట్టలు అమ్మకం 1982 83 వ సంవత్సరంలో అది 33 కోట్ల 80 లక్షల రూపాయలు ఉంటే ఇప్పుడు అది 70 కోట్లకు పెంచబడిందని మనవి చేస్తున్నాను.

మ॥
గం. 1-00

ఈ విధంగా చేనేత కార్మికులకు యిచ్చే రాయితీల పెరుగుదలవల్ల ఎన్నో కుటుంబాలు బాగుపడుతున్నాయని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. చేనేత కార్మికులకు 1983 సంవత్సరంలో 6 కోట్ల రూపాయలు బాకీలు ఉంటే ఆ మొత్తాన్ని రిబేట్ గా యిచ్చామని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ మొత్తం డబ్బు చెల్లించడం జరిగింది. ఇవన్నీ ఎందుకు చేస్తున్నామంటే పేదవారికి సకాలంలో సక్రమంగా ఆదుకుని వారికి సహాయం

చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతోనే ప్రభుత్వంకు ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక వాటికి యిళ్ళు వర్కింగ్ షెడ్స్‌తో సహా కట్టి మగ్గాలు నేసుకునే విధానం కల్పించడం జరిగిందని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఆవిధంగా చేనేత కార్మికులకు వర్కింగ్ షెడ్స్‌తో సహా 2,348 మందికి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. తరువాత [illegible] నూలు ఉత్పత్తి చేస్తే తప్ప నూలును చౌకగా కార్మికులకు అందించడం సాధ్యం కాదు. దానికి సబ్సిడీ విధానం కూడా ఉండాలి. అందుకోసమే ఎక్కువ నూలు మిల్లులు ఏర్పాటు చేయాలన్నది ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం. అందుకోసమే నేరుగా ప్రత్తి పండించే రైతులవద్దనుంచి ప్రత్తి సేకరించి మిల్లర్లవద్దనుంచి [illegible] విధానం ఆపివేయాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం. కొత్తగా యీ నూలు మిల్లులు ఇదివరకు, నంద్యాల, ఇంకొల్లు, చిలకలూరుపేటలలో ఏర్పాటు చేయడానికి అంగీకరించడం జరిగింది. ఈసందర్భంగా కరీంనగర్‌లో కూడ 4 వ నూలు మిల్లును ఏర్పాటు చేయడానికి నేను మాట యిచ్చిన ప్రకారంగా ఏర్పాటుచేయడం జరుగుతుందని యిక్కడ గౌరవసభ్యులకు సవినయంగా మనవిచేసుకుంటున్నాను. ఇక సింగిల్ విండో విషయంలో సోదరులు నాగేశ్వరరావు గారు చెప్పారు. రైతులు సకాలంలో వారు తీసుకున్న ఋణాలు కట్టినవారికి 6 1/2 శాతం వడ్డీ ముదరాగా యివ్వడం జరుగుతుంది. ఆవిధంగా రైతులు బ్యాంకులనుంచి లోన్సు తీసుకొని ట్రాక్టర్సు కొనుక్కుంటున్నారు. కృష్ణా గోదావరిజిల్లాల రైతులు షెడ్యూలు బ్యాంకులవారు అప్పులు యిస్తామంటే తీసుకోకుండా మేము కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్సునుంచి తీసుకుంటామని అన్నారు. ఇదంతా ప్రభుత్వం తీసుకున్న విప్లవాత్మకమైన విధానంవల్లనే రైతులకు మేలు జరుగుతున్నదని యిక్కడ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. ఇపుడు యీ కల్తీ మందుల విషయం యిక్కడ సభ్యులుచెప్పారు, స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత కూడా యిటువంటి స్వార్థపరమైన డబ్బు సంపాదించుకునే విధానంతో పురుగుల మందులలో కూడా కల్తీ చేస్తున్నారంటే యిది ఎంత దురదృష్టకరమైన విధానమో అర్థం చేసుకోవాలి. కాని యీ తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం సాహసంచేసి గత 35 సంవత్సరాలుగా చేయలేని పనిని గుంటూరు జిల్లాలో పెట్టుబడిదారులను పురుగుమందుల వ్యాపారులను ఇన్వెస్టిగేషన్ చేసి పట్టుకొనిన ఉదంతం యీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం యొక్క చిత్తశుద్ధికి నిదర్శనమని అది సభ్యులు అర్థం చేసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక కోఆపరేటివ్ వ్యవస్థలో 70,000 మంది మెంబర్లు ఉంటే ఇపుడు ఆ సంఖ్య 1,10,000 మందికి పెరిగింది. స్వార్థంతో నిర్వహించబడే యీ సహకార సంస్థలను ఆర్థికంగా మనలేని సహకార సంస్థలను తిరిగి పునర్నిర్మాణం చేయడంవల్ల యిదివరకు 6,562 సహకార సంస్థలు ఉంటే అవి యిప్పుడు 4864 సహకార సంఘాలుగా తగ్గించి వాటిని పటిష్టము చేయడం జరిగింది. అన్నదాతలైన రైతులకు సంక్షేమం కోసం అనేకకార్యక్రమాలు నిర్వహించబడుతున్నాయి

1984 సంవత్సరంలో ఖరీఫ్ పంటకు యిదివరకు 110 కోట్లు రూపాయలు అప్పులు యిచ్చి ఉంటే అది యిప్పుడు 235 కోట్ల రూపాయలకు పెంచబడిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది రైతులకు ఏవిధంగా సేవచేయడానికి చూస్తున్నామనేదానికి నిదర్శనం. ఇదివరకు ఖరీఫ్, రబీ రెండు పంటలకు కలిసి 158 కోట్లు రూపాయలు పద్ధిరాయితీలు యిస్తుంటే అది యిపుడు 271 కోట్ల రూపాయలకు పెంపుదల జరిగింది. ఆ విధంగా యీనాడు దేశంలో ఎక్కడాలేని ఆ విధంగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో రైతుకు సహాయం అందిస్తున్నామంటే అది యిక్కడ అందరి సభ్యుల సహకారం వల్లనే సహకారరంగ విజయానికి కారణమని సవినయంగా మనవి చేసుకుంటున్నాను. ఇపుడు యీ పెట్టుబడి పెరుగుదల 71.5 శాతం పెరిగింది. ఈ విధంగా ఎక్కువ డబ్బు రైతులకు అందించబడుతోంది. స్వేచ్ఛా, స్వాతంత్ర్యాలతో రైతులు బ్రతకడానికి వీలుగా ధనవంతుల గుప్పిట్లో రైతులు పడకుండా చేయడం జరుగుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇదివరకు 9 జిల్లా సహకార సంస్థలను నాబార్డ్ గుర్తించకపోతే యీనాడు 7 సహకార వ్యవస్థలకు గుర్తింపు లభ్యం కాబడిందని యింకా రెండు సహకార వ్యవస్థలకు కూడా గుర్తింపు తీసుకురావడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. రైతులకు ఋణాలు యిచ్చే సందర్భంగా 1986–87 సంవత్సరంలో ఖరీఫ్‌పంటకు 202 కోట్ల రూపాయలు రబీ పంటకు 42 కోట్ల రూపాయలు మొత్తం 244 కోట్ల రూపాయలు అయితే అది నూతనంగా 497.34 కోట్ల రూపాయలు ఖరీఫ్ పంటకు 227.93 కోట్ల రూపాయలు రబీ పంటకు మొత్తం 725.26 కోట్లరూపాయలు చొప్పున 197.2 శాతంకు అభివృద్ధి చెందిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక మన ఆర్థిక పరిస్థితి పెరుగుల శాతం తగ్గిందని యిక్కడ గౌరవసభ్యులు కొందరు అన్నారు. కాని 1981 సంవత్సరంలో మన రాష్ట్ర ప్రణాళిక 467 కోట్లు ఉంటే అది 1986–87 సంవత్సరంలో 1222 కోట్లుగా పెంచబడింది అంటే దీని అభివృద్ధి 162 శాతం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు సహకారరంగం పెట్టుబడులు ఏవిధంగా పెరిగాయో గౌరవసభ్యులు అర్థం చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇక వ్యవసాయానికి, వాటికి సంబంధించిన వ్యవస్థలలోగాని 1982–83 సంవత్సరంలో 49.69 కోట్ల రూపాయలు ఉంటే అది 1986–87 సంవత్సరంలో 185.72 కోట్ల రూపాయలకు పెరిగింది. నీటిపారుదలకు సంబంధించినంతవరకు 1982-83 సంవత్సరంలో 153.71 కోట్ల రూపాయలు ఉంటే అది 306 కోట్ల 76 లక్షల రూపాయలకు 1986-87 సంవత్సరంలో పెంచబడిందని అంకెల పరంగా తెలియజేస్తున్నాను.

మ.
గం. 1–10   అదేవిధంగా 1982–83 లో విద్యుచ్ఛక్తికి రు. 140.48 కోట్లు కేటాయిస్తే, [illegible] 29 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. పరిశ్రమలకు 1982–

83 లో 39.67 కోట్లు కేటాయించబడితే ఈనాడు ఆ కేటాయింపు రు. 82.50 కోట్లకు పెరిగింది. ఇక సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాల విషయానికివస్తే 1982-83 లో రు. 140.48 కోట్ల కేటాయింపు వుంటే ఈనాడు రు. 354.61 కోట్లకు పెంచడం జరిగింది. హరిజనులు, గిరిజనులు, వెనుకబడిన తరగతుల విద్యార్థులకై ఎన్ని ఆశ్రమ పాఠశాలలను, ఎన్ని హాస్టళ్ళను ఏర్పాటు చేసిందో, ఈ బలహీన వర్గాలవారికై ఏవిధమైన ఆర్థిక సహాయాన్ని అందజేస్తోందో, వారి భవిష్యత్తుకై ఈనాడు ఎన్ని సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలు అమలుచేస్తున్నదో దయచేసి గుర్తించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇక కేంద్ర ప్రభుత్వ విషయానికివస్తే 1985-86 లో వారి యాన్యువల్ ప్లాన్ 20,094 కోట్ల రూపాయలు వుంటే మనరాష్ట్రప్లాన్ రు. 942 కోట్లు ఉండింది 1986-87 లో కేంద్ర ప్లాన్ రు. 23,625 కోట్లు ఉంటే మన ప్లాన్ 1,222 కోట్లకు పెరిగింది అంటే కేంద్రం ఆర్థికాభివృద్ధి 17.6 శాతం ఉంటే ఈనాడు మనం 38 శాతం అభివృద్ధిని అందుకోగలిగామని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రభుత్వాన్ని ఏ విధంగా నిర్వహిస్తున్నామో, ఏ విధమైన ఆర్థిక పరిస్థితిని ఎదుర్కొంటున్నామో, కేంద్రం సహాయం చేయనప్పటికీ మీ అందరి సహకారంతో ఏ విధంగా నిర్వహించుకోగలుగుతున్నామో దయచేసి గుర్తించాలని మనవి చేస్తున్నాను. మార్కెట్ బారోయింగ్‌లో మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికలో సుమారు 76శాతం రాష్ట్రాలకు, 24 శాతం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉంటే ఈనాడు ఏడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో అది తలక్రిందులై సుమారు 76 శాతం కేంద్రప్రభుత్వం తీసుకొంటున్నది, 24శాతం మాత్రం రాష్ట్రాలకు అందజేస్తున్నది. ఈ విషయం కూడా గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది ఒక కంప్లెయింట్ కాదు, కేంద్రానికి వ్యతిరేకంగా విరోధం కాదు, ఈ విధానంవల్ల కుంచించుకుపోయిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏవిధంగా సతమతమవుతున్నదో, అయినప్పటికీ అభివృద్ధికై ఏవిధంగా కృషిచేస్తున్నదో సర్వులూ గుర్తించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇది కేవలం తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించిన వ్యవహారంకాదు, అన్ని పార్టీలకు, అందరు గౌరవ సభ్యులకు సంబంధించింది. ఇది మన రాష్ట్రం, ఇది మన ప్రభుత్వం. మనం ఏవిధంగా ఆదుకోవాలో ఆలోచించాలి. నాకు ఇప్పుడే ఒక విషయం తెలిసింది. ఫైనాన్స్ బిల్లు ప్రవేశపెడుతూ అరక్ సేల్స్‌లో 1989 వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ 1వ తేదీనుంచి 80 శాతం అమ్మకంలో ఆదాయంగా తీసుకొంటామో దానిలో 20 శాతం అమ్మకం జరిగిన వెంటనే కేంద్ర ప్రభుత్వంవారి ఖజానాకు జమ చేయాలని బిల్లు ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఈ విషయమై మనం ఆలోచించాలి. మనం ఈనాడు సుమారు రు. [illegible] నుంచి 500 కోట్ల వరకు వచ్చే ఎక్సైజ్ డ్యూటీమీద బ్రతుకుతున్నాం. కాని ఇదే జరిగినట్లయితే సుమారు 100 కోట్ల రూపాయల పైచిలుకు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అప్పగిస్తే మనగతి ఏమిటి? రాష్ట్ర

ప్రభుత్వాలు ఏమౌతాయి? దయచేసి ఈ విషయం గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు మార్కెట్ బారోయింగ్స్ లేవు, ఓపెన్ మార్కెట్లో బాండ్స్ తెచ్చుకోవడం లేదు. కాని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఈనాడు 2,24,180 కోట్ల రూపాయల మేరకు పబ్లిక్ డెట్స్ వుంది, దాని టోటల్ ఎసెట్స్ కేవలం 1,84,300 కోట్ల రూపాయలు వున్నాయంటే 40 వేల కోట్ల పైచిలుకు రూపాయలకు మనం తాకట్టు పెట్టబడ్డామని మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఔట్‌స్టాండింగ్ పబ్లిక్ డెట్స్ విషయంలో 1,22,038 వేల కోట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వుంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి 4,165 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. మన రెవెన్యూ రెసీట్స్ ఈ రోజున 3,716 కోట్లు, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి 38,122 కోట్లు అవుతే ఈనాడు కేంద్రానికి సంబంధించి రూపాయి విలువ చూస్తే రూపాయిలో కేవలం 31.2 శాతం మాత్రం ఉంది, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించి 89 శాతం ఉంది. దానిని రక్షించుకొంటూ వస్తున్నాము. ఈ విధంగా మన ఆర్థిక విధానం ఉంది. ఈనాడు సంవత్సరాంతంలో ఓవర్‌డ్రాఫ్ట్స్ లేదు. ఓవర్‌డ్రాఫ్ట్సు తీసివేసి బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. వారు నిన్నకాక మొన్న బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టినప్పుడు బొగ్గుమీద, పెట్రోలియంమీద గానీ, ప్రయాణీకుల టిక్కెట్లమీదగాని రు. 3,100 కోట్ల మేరకు పన్నులు విధించడం జరిగింది, కాని అందులో ఒక్క రూపాయికూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఇవ్వబడ డంలేదంటే ఏవిధమైన దాక్షిణ్యరహితమైన ప్రజాస్వామ్య విధానం నిర్వహించబడు తున్నదో గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు షుమారుగా 7,800 కోట్ల రూపాయల లోటు తేల్చారు. అంతేకాకుండా పబ్లిక్ ఎంటర్‌ప్రైసెస్‌లో వెయ్యి కోట్లు ఎస్తేనే మహాఘనంగా ఉండేది. కాని ఈనాడు 3 వేల కోట్లు వస్తుందని ఎలా అంచనా వేశారు? ఆ రెండు వేల కోట్ల రూపాయలను కూడా కలుపుకొంటే ఈనాడు 10 వేల కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టారే? రేపు ఏ పన్నులు వేస్తారు? ఎవరిని అమ్ముతారు? ఏ పేదవారికి తాకట్టు పెడతారు? ఏవిధంగా దేశాన్ని ధ్వంసం చేస్తారు? ఏ విధంగా దేశాన్ని నిర్వహించ గలుగుతారు? ఇది ఆర్థిక శాస్త్రజ్ఞులుచెప్పిన విషయం, కేవలం నేను చెప్పింది కాదు. మనం డెట్ ట్రాప్‌లోకి వెడుతున్నాం.

(అంతరాయం)

ఈనాడు ఏవిధంగా అప్పులకు బలై పోతున్నామో అందరూ గమనించాలి. ఈ తాకట్టు బ్రతుకు బ్రతకడానికి మనం అంగీకరిస్తామా? ఏ విధంగా భవిష్యత్తును చూడగలుగుతాం? ఈనాడు పరిశ్రమల అభివృద్ధి అనుకొన్నంతగాలేదు, ఎగుమతులులేవు, కేవలం దిగుమతులమీద ఆధారపడి బ్రతుకుతున్నాం. ధరలు పెరుగుతున్నాయి, డి. ఏ. లు పెరుగుతున్నాయి, నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరుగుతున్నాయి. వివరీతంగా ధరలు పెరుగుతున్న ఈపరిస్థితులలో సామాన్య ప్రజానీకం ఏవిధంగా బ్రతుకుతున్నారో

అందరు కూడా దీనిని తమ తమ సమస్యగా గుర్తించాలి. మనం తొలుత భారతీయులం, ఆతరువాతే ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రవాసులం, దేశభవిష్యత్తులో మనమూ భాగస్వాములమే అన్న ఆలోచనను ప్రోత్సహింపజేయాలని సభ్యులకూ మనవి చేస్తున్నాను. ఇది సుహృద్భావంతో స్వీకరించాలి తప్ప ఎవరినీ ఏమీ అనవలసిన అవసరం మాకు లేదు. మనం పేదరికాన్ని కూసింత అయినా తుడిచివేయగలిగినది, పేదల కన్నీళ్ళు ఒక్క బొట్టు అయిన తుడవగలిగితే అంతకన్నా పరమార్థంలేదు. కాని భవిష్యత్తు ఏమిటి? భవిష్యత్తును ఏవిధంగా ఎదుర్కోవాలో దయచేసి గమనించాలని ఎంతో సుహృద్భావంతో అభ్యుదయ పూర్వకమైన ఆలోచనలను అందించిన గౌరవసభ్యులందరికి సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు ప్రభుత్వ విధానాలను తెలియజేసే అవకాశం కల్పించిన మీకు నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలుపుకూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

(అధికార పక్ష సభ్యులనుంచి చప్పట్లు)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్ష్యా, చేనేత కార్మికుల గురించి చెప్పారు. ఈనాడు చేనేత కార్మికులచే 60 లక్షల చీరెలు, ధోవతులు నేయించాలి అంటే 30 లక్షలే నేయించారు. అందువల్ల చేనేత కార్మికులు పనులు లేకుండా పస్తులు వుండవలసి వస్తోంది. మిగతా 30 లక్షలు మార్చి చివరినుంచి రద్దు చేయబోతున్నారు. సహకార రంగంలోనే కాకుండా టెక్స్‌టైల్స్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్ ద్వారా కూడా నేయిస్తున్నారు. గడువును మరో 2, 3 మాసాలు పెంచి వాళ్ళకు, వీళ్ళకు కూడా మగ్గాలు, నూలు అందించి తక్కిన 30 లక్షలు కూడా నేయించడానికి అవకాశం కల్పిస్తారా? తక్షణం వారికి ప్రయోజనం కలిగించేది ఇది మాత్రమే. ఇక రైతులకు పాస్ బుక్స్ ఇస్తామన్నారు. రెండు సంవత్సరాలైన ఇంతవరకు పాస్‌బుక్స్ రాలేదు రికార్డ్ ఆఫ్ రైట్స్ నమోదుకాలేదు. దానిని ఎప్పుడుచేస్తారో సెలవిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ప్రభుత్వానికి అవసరమైనంత వరకు చేనేత కార్మికులచే నేయించడం జరుగుతుంది. ఈ విషయంలో ఏ మాత్రం అశ్రద్ధ చేయడం జరగదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక రైతులకు పాస్‌బుక్స్ ఇచ్చే విషయం గమనించడం జరుగుతుంది. నిర్దిష్టంగా ఫలానాతారీఖున యిస్తామని మీకు తెలియజేస్తాము.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:— ముఖ్యమంత్రిగారి సుదీర్ఘ ఉపన్యాసంలో నేను మ॥
చెప్పిన విషయం గురించి వారు ప్రస్తావిస్తూ వ్యవస్థాగత మార్పులు, సంస్థాగతమార్పుల గం. 1-0
సంబంధాన్ని అర్థంచేసుకుని, వ్యవస్థాగత మార్పులే ప్రధానమని అంగీకరించినందుకు సంతోషం. అయినా వ్యవస్థాగత మార్పులురానిదే భూమి లేని రైతుకు, భూమిపైన ఆధారపడే రైతాంగ సమస్యలు పరిష్కారం కావు. చేనేత పారిశ్రామికులు మాట

ధర రు. 100–250 అయిన తరువాత వ్యవస్థలో మార్పులేనిదే నూలు చౌకగా సరఫరా చేయనిదే సంస్థలన్నీ దండగ, సహకార సంస్థలన్నీ దండగే. కాబట్టి, భూసంస్కరణల మాటేమిటి? చేనేత పారిశ్రామికులకు చౌక ధరకు నూలు అందించే మాట ఏమిటి? ఇలాగే, వ్యవస్థలకు సంబంధించిన మాటేమిటి? ఒక్కమాటకూడ చెప్పలేదే.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనలను నేను పూర్తిగా ఆకళింపు చేసుకున్నాను. మాకు వున్నది, నేను చెప్పాను. దానికి నిదర్శనం వ్యవస్థా సంస్థలని, వ్యవస్థ మారలేదు, సంస్థలే మారాయి. ఈనాడు ఒక బక్క రైతు మీద లాండు సీలింగు జరిగింది. కోటానుకోట్ల ఆస్థులున్నటువంటి యీ పట్టణవాసుల సంగతి ఏమిటని నేను అడుగుతున్నాను? ఎన్నడూ....

(ఇంటరప్షన్)

నోట్లో నాలుక లేకపోయినవారు, కాబట్టి ఈనాడు మనకు అంకితభావం లేకపోయింది కాబట్టి, ఈ సమసమాజాన్ని సృష్టించలేక పోయాం. 40 సంవత్సరాలు పేదవారు దోచుకోబడ్డారు, రైతు దోచుకోబడ్డం చూస్తున్నాం. మనకు చిత్తశుద్ధి వుంటే....

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— భూసంస్కరణలకు, పట్టణ ఆస్తులకు పోటీ పెట్టడానికి భూస్వాముల వాదన ప్రభుత్వం చేయవచ్చు. మీరు పట్టణ ఆస్థులను కంట్రోలు చేయండి?....

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— వారికి నోట్లో నాలుక లేదనా ఈ పక్షపాతం? వారికి ఆస్థి పరిమితి పెడితే ఈనాడు, ఒక్కొక్క బిల్డింగు కోటాను కోట్ల విలువతో మనం పెంచే అవకాశం ఇస్తున్నామంటే ...

(ఇంటరప్షన్)

కాబట్టి ఈనాడు ఒక గరిష్ట పరిమితితో నేను తీర్మానాన్ని ప్రవేశ పెడతాను మీరు అంగీకారమైతే యీనాడు యీ దేశంలో ఆర్థికపరమైన పరిమితి ఉండాలి, ప్రతిది ప్రభుత్వ పరంగా జరగాలనేది ప్రవేశపెడదాము.

శ్రీ సిహెచ్, రాజేశ్వరరావు :— వీలు లేదు. భూసంస్కరణలు వేరు, పట్టణ ఆస్తులు వేరు, రెండింటికి ఆంక్షలు పెట్టండి? మీ రాష్ట్రప్రభుత్వానికి అధికారం ఉంది ఎందుకు చేయడం లేదు.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— రైతు ఆస్థిని అమ్ముకుని యీ పట్టణ వ్యామోహంతో ఈనాడు రిక్షా లాక్కొని బ్రతుకుతున్నారు. కాబట్టి, ఆర్థిక సమానత్వం

కల్పించబడాలి. ఆర్థిక పరిమితి పెట్టండి? సామ్యవాదం విస్తరింపచడానికని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— భూస్వాములు రైతుల భూములను లాక్కొంటే రిక్షా లాగుతున్నారు. ధనవంతులు లాక్కున్నారు. దానికీ దీనికీ పోటీపెట్టి, తప్పించుకోవడానికి వీలు లేదు ముఖ్యమంత్రిగారు.... ముఖ్యమంత్రిగారు ఐ వాంట్ ఆన్సర్....

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, నా మనసులో ఉండేది నేను కూడా బయట పెడుతున్నాను. భూపరిమితి పేరుతో ఎంతో మంది రైతులను ఎంతో మంది అధికారులు పీక్కుతింటున్నారు. అన్యాయం చేయబడింది, వారి బ్రతుకులు నడివీధుల్లోకి లాగబడ్డాయి, మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. ఆర్థిక పరమైన పరిమితి పెడితే, ఆ సమానత్వం, సామ్యవాదం సిద్ధాంతం కోసం మేము అంకితభావంతో కృషిచేస్తాము.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— క్యాట్ యీజ్ ఔట్ ఆఫ్ది బ్యాగ్. భూసంస్కరణల పేరుతో అధికారుల పీకు తున్నారని, భూసంస్కరణలను బుట్ట దాఖలా చేస్తున్నామని ముఖ్యమంత్రి చెప్పుతున్నారు. భూసంస్కరణ మీద, సిద్ధాంతం మీద నమ్మకం లేదనేది స్పష్టంగా రుజువైంది. వారికి అనుమానం ఉంటే, ఇప్పుడే భూసంస్కరణల గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన స్పష్టమైన విషయంతో నివృత్తి చేసుకోవడంతప్ప మార్గం లేదు. భూసంస్కరణలను దాటవేసే ప్రభుత్వం, భూసంస్కరణలు కాదనే ప్రభుత్వం, పేదవారిని రక్షించలేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు :— ఒక క్లారిఫికేషన్ – ఒక అభ్యంతరకరమైన విషయం ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడారు. అది – రిక్షాలు లాక్కొనేవారు యీనాడు జంటనగరాలతో గాని, మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో, పల్లెలలో, వారికి ఏ ఉపాధి లేక, భూమి లేక, రైతు కూలీలు అయి ఉండి, ఉపాధి లేక, విధిలేని పరిస్థితుల్లో పట్టణాలకువచ్చి, పొద్దుటి నుంచి సాయంత్రం వరకు రిక్షా లాగుతున్న వారు కేవలం పట్టణ వ్యామోహంతో వచ్చారని చిత్రించడం చాలా అవమానకరంగా ఉంది. ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, ఈవాడు భూపరిమితి వుండే రైతు అహర్నిశలు, రాత్రింబవళ్ళు చేస్తూ, ఎద్దు ముద్దీ పొడుస్తూనే ఉన్నాడు. వాడి కొడుక్కు చదువు చెప్పించుకోలేక, వాడి కూతురుకు పెళ్ళి చేయలేక అధోగతిలో బ్రతుకుతున్నాడు. దారితెన్నులు లేని, మురికి కూపంలో జీవిస్తున్నాడు. వారిసంగతి ఆలోచించలేరా? పట్టణ ఆస్తుల పరిమితిని విధించలేమా? అలాకాకుంటే ఏ విధంగా సమానత్వం సమాజంలో సృష్టిస్తారని అడుగుతున్నాను.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, ఇప్పుడున్న భూసంస్కరణల చట్టాన్ని రద్దు చేస్తూ చట్టం తెస్తారా? ఇక భూసంస్కరణల బెడద లేకుండా పోతుంది. భూస్వాములను కాపాడడానికి ఇంతకంటే మరొక ప్రభుత్వం, ఏ ప్రభుత్వం కూడా చేయలేదు. ఈనాడు తెలుగుదేశం – ఎన్. టి. రామారావుగారు భూసంస్కరణలను భూస్థాపితంచేసి భూస్వామ్య విధానాన్ని రక్షించడానికి కంకణం కట్టుకుంటున్నారు.

(ఇంటరప్షన్)

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— అధ్యక్షా, సరిగ్గా, ఇంట్లో ఎలుకలు ఉన్నాయి కాబట్టి, మొత్తం గుడిసె, ఇళ్ళు తగలపెట్టినట్లు ఉంది – ముఖ్యమంత్రిగారి మాటలు. కేవలం కొంతమంది అధికారులు, లేకపోతే మరికొంత మంది, కేవలం యీ భూసంస్కరణల చట్టాన్ని అమలు చేసే విధానంలో డబ్బులు తిన్నారని, తింటు న్నారని, గుంజుతున్నారని మొత్తం భూసంస్కరణలకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడు తున్నారు. ఈ రోజు మన ముఖ్యమంత్రి గౌరవనీయులైన నటరత్న నందమూరి తారకరామారావుగారు....

(ఇంటరప్షన్)

పట్టణ ఆస్తుల గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు, కోట్లానుకోట్లు సంపాదించిన పట్టణ ఆస్తుల గురించి మీరు మాట్లాడలేదే అంటున్నారు. పట్టణ ఆస్తుల గురించి కూడా మేము పూర్తిగా మాట్లాడుతున్నాము. పేదల రక్తాన్ని మాంసాన్ని తిని కోట్లకు పడగలెత్తి, పన్నులు ఎగవేసి కనీసం 200 కోట్ల రూపాయల ఆస్తులను సంపా దించిన యీ రామారావు పట్టణ ఆస్తుల గురించి ఎందుకు మాట్లాడుతున్నారు? పట్టణ ఆస్తుల గురించి కూడా చట్టం తీసుకురావడానికి మేము ఎప్పుడూ సిద్ధమే. భూగరిష్ఠ పరిమితి చట్టాలు అవి ప్రాపర్‌గా ఇంప్లిమెంట్ చేయండి? అదేవిధంగా పట్టణ ఆస్తు లనుకూడా చట్టం చేయండి? ఆ విధంగా చేయకపోతే కేవలం తాను చెప్పుతున్నది బూటకమని, పెట్టుబడిదారి వర్గానికి సంబంధించిన వారని, పేద వర్గం పట్ల కన్నీరు కార్చడం తప్ప మరొకటి కాదని ఖచ్చితంగా మేము అర్థం చేసుకోవలసి ఉంటుంది. భూసంస్కరణల చట్టంతో పాటు, పట్టణ ఆస్తులకు సంబంధించిన చట్టాని కూడా తీసుకురావడానికి ...

(ఇంటరప్షన్)

ఈ రెండు వందల కోట్లు సంపాదించిన యీ ముఖ్యమంత్రి సిద్ధంగా ఉన్నారా? అని అడుగుతున్నాను. జవాబు చెప్పండి?

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి :— ఈ రాజశేఖరరెడ్డిగారి రౌడీయిజం బయట — హౌస్‌లో కూడానా? .. బయట హత్యా రాజకీయాలు, ఇక్కడ కాదు....

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు భూసంస్కరణలకు వ్యతిరేకమనే భావన చెప్పలేదు ..

(ఇంటరప్షన్)

దయచేసి నన్ను చెప్పనియ్యండి? భూసంస్కరణలు అసలు జరుపబడ్డాయని ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా చెప్పారు. పట్టణ ఆస్థులను విపరీతంగా పెంచుకుని అక్కడ ఉన్నటువంటి వారికి, ఇక్కడ ఉన్నటువంటి వారికి తేడా ఉన్నది.

ఈ ప్రభుత్వం భూసంస్కరణలకు వ్యతిరేకం అనే అభిప్రాయం కలుగజేయవద్దని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, సామాజిక పరమైన న్యాయంకావాలి. కేవలం ఒక వర్గాన్ని దోపిడీ చేయడానికి వీలు లేదు. ఈ దోపిడీ వర్గం కేవలం బూర్జువా సిద్ధాంతంతో పేద రైతులను దోచుకు తింటున్న ఈ ధనిక వర్గం ..

(అధికార, ప్రతిపక్షముల నుండి యింటరప్షన్)

గౌరవనీయులైన సభ్యులు ప్రకోపింపవలసిన అవసరంలేదు. నేను పూర్తిగా సామాజికపరమైన న్యాయం విషయం మాట్లాడాను. దీని విషయం అనుమతిస్తాను. వెంటనేకూడా, అవసరమైన నిర్ణయం తీసుకోబడుతుందని వివినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. అధ్యక్షా, నేను రాద్ధాంతాలకు పోదలచుకోలేదు. ప్రశాంతంగా ఆలోచిద్దాము. నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేశాను. అధ్యక్షా, మీరు వ్యవస్థాగత మార్పులకు ప్రాధాన్యత యిచ్చినప్పుడు, అది ప్రధానమని ఒప్పుకున్నప్పుడు, భూసంస్కరణల సంగతి ఏమిటి అంటే నెగిటివ్‌గా అది కాదని చెప్పి సాంఘిక న్యాయం గురించి చెప్పారే తప్ప....

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, ఒకసారి సామాన్య రైతుల వలి[illegible]. మళ్ళీ రైతును చంపవద్దని అంటున్నాను. మేము భూసంస్కరణలను [illegible]లు చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. ఎవరయితే బినామీదార్లు వున్నారో వారిని

మని గత రెండు సంవత్సరాలుగా చెపుతున్నారు. మీ విధాన ప్రకటనగా 1983 లో చెప్పారు. అందుకు దయచేసి ప్రభుత్వం ప్రశాంతముగా ఆలోచించి ఆ బలహీన వర్గాలకు కొంత పొలం దొరకడం వల్ల కొంత నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కార మవుతుంది. ఇది చాలా కీలకమైనది. పరిశ్రమల అభివృద్ధికి కూడా కీలకమైనటువంటిది. అందుకని ఈ సవరణలు తెచ్చే విషయం ఆలోచిస్తారా అని చెప్పి ఒక ప్రశ్న.

రెండవది, నవంబరుతో ప్రభుత్వ విధాన ప్రకటనగా ఈ రాష్ట్ర ఉద్యోగుల గురించి, కొన్ని వందల మంది కాలేజీ ఉద్యోగుల గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్రకటన చేశారు. యు. జి. సి. స్కేల్స్ మల్‌హోత్రా కమిటీ సిఫార్సు చేసినవి, అందులో 80 శాతం సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఇస్తుంది. దానిని మేము అమలుపరుస్తామని రాష్ట్ర శాసనసభలో విద్యాశాఖ మంత్రిగారు సెప్టెంబరులో చెప్పడం, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అవతరణ ఉత్సవంలో నవంబరులో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఈలోగా ఏమి జరిగిందో ఏమిటో మళ్ళీ ఒక కమిటి రామకృష్ణారావుగారితో వేసారు. ఆయన అమెరికా వెళ్ళిపోయారు, ఇక్కడ లేరు. అందువల్ల ప్రభుత్వం ప్రకటించిన దానిని అమలుపరిచే విషయంలో ఇందులో కొన్ని వందల మంది కాలేజీ లెక్చరర్స్ ఉన్నారు వారికి వి.ఆర్.సి. స్కేల్స్ వర్తించవు. 14 సంవత్సరాల క్రితం యు.జి.సి.స్కేల్స్ ఇంప్లిమెంటు చేశారు. ఇప్పుడు వారికి డి. ఏ కూడా ఇవ్వడంలేదు. వారికి కూడా డి. ఎ. ఇవ్వాలని పెడితే ఫైనాన్స్ డిపార్ట్‌మెంటువారు వారికి వర్తింప చేయలేదు. 14, 15 సంవత్సరాల నుంచి అలాగేఉన్నారు. వారికి ఆ వేతనాలు అమలుపరుస్తారా అని ముఖ్యమంత్రిగారిని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. ముఖ్య మంత్రిగారు ఇదివరలో ప్రకటించారు.

దేశ వ్యాప్తముగా సిక్ ఇండస్ట్రీస్ ఉన్నాయి. అందులో మన రాష్ట్రములో చాలా కీలకమైనవి ఉన్నాయి. సర్ సిల్క్ ఫ్యాక్టరీలో కొన్ని వేలమంది కార్మికులు పని చేస్తున్నారు. అదే విధంగా ఎ.పి. కార్బయిడ్స్. వీటిని తిరిగి పునరుద్ధరించేందుకు వారు ప్రశాంతముగా ఆలోచించి పరిష్కారం చేయాలని కోరుతున్నాను. వీటి మీద వివరణలు ఇవ్వాలని ముఖ్యమంత్రిగారికి కోరుతున్నాను. కోరడం న్యాయమైనది. ముఖ్యమంత్రిగారు వీటికి సముచిత రీతిలో చెప్పాలని తమ ద్వారా వారిని అభ్యర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ వి. వెంకటపతి :— వారు అడిగిన దానిలో కొంచెం స్పష్టత కోసం క్లారిఫికేషన్ రూపంలో అడుగు తున్నాను. నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నది ఏమిటంటే — భూసంస్కరణలు అనేటటువంటి అంశం నుండి దానితో ఇదివరకు చేసినటువంటి చట్టం ప్రకారంగా తమ భూములు, పెద్ద పెద్ద భూఖండాలు దొంగతనంగా దాచుకోడానికి అవకాశం కలిగించేటటువంటి దొంగ చట్టం

చేయబడింది. అటువంటి దొంగ చట్టాన్ని సరయినటువంటి చట్టంగా మార్పు చేయండని చెప్పి మేము కోరుతూ వచ్చాము. దానివల్ల అనేక రకాలైన, అనేక వందల ఎకరాల భూములు ట్రస్టీల పేరుతో, రకరకాల పేరులతోటి దాయబడ్డాయి. అటువంటి భూములను నిరుపేదలకు పంపిణీ చేయడానికి కొంత భూమి దొరికేటటు వంటి సవరణ అవసరమని ఇక్కడ అనుకున్నారు. దీనికి ప్రభుత్వం వాదనపరంగా అంగీకరించింది. ఫలానా అప్పుడు, ఫలానా అప్పుడు పెడతాము అన్నారు. కాని ఇప్పుడు చూస్తే 'క్ష' నుంచి 'ఓ' దగ్గరకు వచ్చినట్లు ఉంది. ఇప్పుడు భూసంస్కరణలు అనేటటువంటి సూత్రానికి, మామూలుగా పామరుడు ఏమైనా చెప్పవచ్చు కాని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ రకంగా చెప్పకూడదు. ఎందువల్లనంటే ఆయనకు 15 ఎకరాలు ఉంది, తెల్లచొక్కా వేసుకొన్నాడు అంటే అందరికి చొక్కాలు వచ్చాయి అనే ఆర్థిక సిద్ధాంతము ద్వారా రెచ్చగొట్టే మాటలు వాడితే అసలు మనకు ఏ రకమైన సూత్రము లేని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది. అందుకని ఈ భూసంస్కరణలు అనేటటువంటి విషయాన్ని గురించి చూడాలి. సామ్యవాదం సిద్ధాంతము గురించి ఒక సెమినార్ పెట్టుకుందాము, అక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు మనము కావలసినంత మాట్లాడుకోవచ్చు. ఇక్కడ అడిగితే చెప్పిన మాట నుంచి వెనక్కు వెడుతున్నారా లేక ఆ మాట మీద నిలబడి ఉన్నారా? చెప్పిన మాట మీద నిలబడి వున్నట్లయితే ఎప్పుడు చేస్తారు?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— గౌరవనీయులైన వెంకటపతిగారికి అధ్యక్షుల ద్వారా తెలియజేసేది ఏమిటంటే మాట తిప్పడం అనేది లేదు. బీద రైతును కాపాడమని కోరుతున్నాను. మరి ఎవరి నోటికి కబళంగా వారిని వేయవద్దు. రైతుల ఉసురు పోసుకోవద్దు. దాని కోసం విధానం పెడుతున్నాము. లాండ్ రిఫారమ్స్‌కి వ్యతిరేకులం కాము. న్యాయం జరగాలి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— ఇప్పుడు ఉన్న సీలింగ్ తిరగతోడమనడం లేదు. రైతుల ఉసురు పోసుకొనే ప్రశ్న లేదు. మీరు కనీసం దొంగతనంగా సీలింగ్‌నుంచి దాచుకొన్న భూములను, తప్పుడు లెక్కలు చూపిన భూములను బయట పెట్టమంటున్నాము. అంతే తప్ప పేదవారి భూమి గుంజుకోమని చెప్పడం లేదు. ఇప్పుడు ఉన్న సీలింగ్‌ను మార్చమని చెప్పడం లేదు. ఈ ఉన్న సీలింగ్‌ను సక్రమంగా అమలు జరపండి. దొంగతనంగా దాచుకున్న వారిని బయటకు తీయమని మాత్రమే కోరుతున్నాము. పేద రైతులను దెబ్బకొట్టమనడం లేదు.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— గౌరవనీయులు రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పారు. ఇక్కడ మనకు 294 మంది సభ్యులు ఉన్నప్పటికి ఆరు కోట్ల ప్రజానీకం భవిష్య

త్రును కూడా ఆలోచించవలసిన అవసరం మనకు ఉంది. కాబట్టి వారిని ఇంకొకసారి అడుగుతున్నాను. ఈనాడు లాండ్ సీలింగ్ లోపల ఉన్నటువంటి వారిని మీరు ముట్టుకోవని చెప్పారు, నిజమేనా? హామీ ఇస్తారా?

(ఇంటరెప్షన్)

ఈనాడు గౌరవనీయ సభ్యులందరికి నేను సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు మరి ఏమాత్రం హెరాస్మెంట్ అనేది లేకుండా భూపరిమితి దిగువన ఉన్న వారిని ఎప్పుడు, ఎలా వచ్చినది అని వారిని బాధ పెట్టకుండా ఎవరైతే బినామీదారులుగా ఉండి పెద్ద పెద్ద ఆస్థులు అన్యాక్రాంతం చేసి సమాజాన్ని దోచుకుంటున్నారో అటువంటి వారి మీద చర్య తీసుకోడానికి మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. ఈనాడు కనుక ఇది అంగీకారం అయితే ఎవరినీ కూడా పరిమితి దిగువనే ఉన్న వారిని ముట్టుకోడానికి వీలులేదు. అడగడానికి వీలులేదు ఏ విధంగా వచ్చినది అని. ఎవరైనా పెద్ద పెద్ద బినామీకారులు వేలాది ఎకరాలు అన్యాక్రాంతం చేశారో దాని విషయంలో కూడా నేను చెపుతాను, ఇది కనుక మీరు తెలియజేస్తే.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి (సంగారెడ్డి) :— హ్యూమనేచర్‌లో మనకు ఎక్సయిట్‌మెంట్, ఎమోషన్ ఈజ్ ఆల్‌వేజ్ నాట్ గుడ్. వెరీ సింపుల్ క్వశ్చన్, వెరీ సింపుల్ ఆన్సర్. సుప్రీం కోర్టులో అగ్రిమెంట్ ఆఫ్ సేల్ వేలిడ్ కాదని జడ్జిమెంట్ ఇచ్చారు. ఆతరువాత తెలుగుదేశం గవర్నమెంట్ వచ్చాక రెవిన్యూ మినిష్టర్ గారు కంటిన్యువస్‌గా మేము లాలో ఎమెండ్‌మెంట్ చేస్తాము అగ్రిమెంట్ ఆఫ్ సేల్ తీసేస్తే దాని సమస్య తీరుతుందని చాలా సార్లు అస్యూరెన్స్ ఇచ్చారు. ఇంతవరకు ఇంట్రడ్యూస్ కాలేదు. ఏ ఎమెండ్‌మెంటూ. అది చాలా ముఖ్యమైనది. అగ్రిమెంట్ ఆఫ్ సేల్ ద్వారానే, లా లో తప్పులేదు. స్ట్రింజెంట్ లా, సోషలిస్టిక్ లా, ఏమీ తప్పులేదు ఓల్డ్ హైదరాబాదు టెనన్సీ ఆక్టును మించినది ఇది. కాని అగ్రిమెంట్ ఆఫ్ సేల్ ఇన్‌వాలిడ్ అని సుప్రీంకోర్టు జడ్జిమెంట్ ఇచ్చాక మనము ఓపెన్
మ॥ గం. 1-10 చేయవచ్చు. అమెండ్‌మెంట్ తేవలసి ఉంది. ఏమేండ్‌మెంట్ ఎప్పుడు తెస్తారనేది డేట్ పెట్టి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పాలి. రెండవది అర్బన్ సీలింగ్ మీద గత ప్రభుత్వంలో లాండ్ రిఫారమ్ మీద లాస్ పాస్ చేసినప్పటికి, అంత స్ట్రింజెంటుగా చేయని మాట నిజమే. ఇప్పుడున్న గవర్నమెంట్ అర్బన్ ప్రాపర్టీస్‌కి సంబంధించిన లెజిస్లేషన్ తెస్తారా? ఎప్పటి లోగా? డేట్ పెట్టాలి. పర్సనల్ ఎలిగేషన్స్ మానుకోవాలి. అర్బన్ ప్రాపర్టీస్ మీద సీలింగ్ ముఖ్యం, సీరియస్‌గా ఆలోచించాలి. లాండ్ రిఫాంమ్స్‌లో ఎగ్రిమెంట్ ఆఫ్ సేల్ పై సుప్రీంకోర్టు రీఓపెన్ చేయవద్దని జడ్జిమెంటు ఉంది కనుక లెజిస్లేషన్ చేంజ్ చెయ్యాలి. రీఓపెన్ చేయవచ్చును. దేనిలో

ఎవరికీ ఇబ్బంది లేదు. రీఓపెన్ చేసి ట్రిబ్యునల్‌కి పెట్టవచ్చును. సిన్సియర్‌గా ల్యాండ్ సరెండర్ చేసిన వారున్నారు. మిస్‌యూజ్ చేసిన వారున్నారు. [అట్లా చేసి ఎగ్రిమెంట్ ఆఫ్ సేల్ మీద అమ్ముకున్నవారు తప్పించుకున్నారు. వారి కోసం ప్రొటెక్ట్ చేసే వారు హౌస్‌లో ఎవరూ లేరు. ఎక్స్ప్రెస్‌మెంట్‌తో కాకుండా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ రెండిటి మీద చెప్పాలి.

Sri N. T. Rama Rao :— Sir, I am going to give an announcement now - after taking into consideration all the assurances that were given by the Hon Members that they are not going to harass any ryots under the land limits ceilling Now please here it very carefully.

1. It is proposed to appoint a State Level All Party Committee to enquire into all cases under Andhra Pradesh Land Reforms Ceiling on Agricultural Holdings Act, 1973 which were decided - all alleged false declarations, void sales, benami transactions and also cases covered by the Supreme Court Judgment in Ashrafuddin case dated 5-3-1982 and to redetermine the surplus Land.

(Interruptions)

2. To unearth all such cases, the District Collectors are being instructed to compile information within a period of three months and submit their reports to the State Level All Party Committee

3 The State Level Committee in turn will go through these esports, receive repsesentations if any, submitted by the public and rubmit their report to the Government at the earliest.

4 Based on the recommendations of the State Level Committee. the Government will take necessary action. While doing so, it shall be ensured that the persons who are in actual possession and enjoyment of the land and whose holdings are within the ceiling limit shall not be disturbed and such transactions shall be regulirised to avoid hardship to them. No harassment shall be done to the ryots whose holdings are within that limit.

Mr. Deputy Speaker :— Members will now move iheir amendtments on the Motion on Address by the Governor

Sri N. Raghava Reddy :— Sir, I beg to move.

Add the following at the end—

"It is however regretted that no mention was made in the address of the digging of a part of Chevuturu Major Canal under

Mailavaram branch under Nagarjunasagar Project by the people them selves defying the objections f.om the officials of Forest Department subsequent assurance of the State Government of complete the same on its own and the time schedule to comple:e the same"

Add the following at the end—

"It is however regretted that no mention was made in the address regarding the immediate implementation of revised U. G C. scales along with D A., H R A and C.C.A. to the teachers working under colleges and Universities in the State".

Add the following at the end—

"It is however regretted that no mention was made in the address regarding the proposed Legislative measures to be taken amending the Land Ceiling Act for the effective implementation of Land Reforms in the State"

Add the following at the end—

"It is however regretted that no mention was made in the address regarding the specific relief measures to be taken by the Government to the Handlocm Weavers effected by steep increase in the cost of colouring chemicals and yarn".

Add the following at the end—

"It is however regretted that no mention was made in the address regarding the steps proposed to be taken to open the closed industries like A. P. Caibides Limited, Sursilk Limited etc".

Mr. Deputy Speaker :— Amendments moved.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :— అర్బన్ సీలింగ్ యాక్ట్ విషయం కూడా చెప్పమనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— చెప్పారు కదా?

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పుడు స్పష్టంగా చేప్పబోయేది కూడా సుప్రింకోర్టు ఎగ్రిమెంట్ ఆఫ్ సేల్ సందర్భంగా వచ్చిన నిర్ద్వంద్వమైన జడ్జిమెంటుని ఆధారంగా చేసుకొని, మన రెవిన్యూ మంత్రిగారు ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా అనేక సందర్భాలలో ఉన్న లాండ్ సీలింగ్ యాక్టుని సవరణ చట్టం చేస్తారని అనుకున్నాను. ఇప్పుడు వారు చెప్పిన మొదటి 2, 3 భాగాలకు కమిటీలు ఏర్పాటు చేయాలన్నారు. ఫరవాలేదు. చేయవచ్చును. కానీ ఈ చట్టం నుంచి ఈ భూములకు సంబంధించి, సీలింగు చట్టం మేరకు భూములు ఉన్నట్లయితే, వారి

భూములు ముట్టబోము అన్నారు. ఇది వరకే బినామీగా అమ్ముకున్నవారు, సన్నకారు చిన్నకారు రైతుల పేరు చెప్పి, వారి పేరుతో 50 ఎకరాలు పెడితే, ముట్టరన్నమాట.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అంటే మళ్ళీ చిన్న రైతులను చంపాలనా?

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఈ విధంగా భూసంస్కరణల చట్టాన్ని నిష్ఫలం చేయడానికి ఉపయోగపడుతుందే తప్ప మరొకటి కాదు. మాదొక మనవి. సన్నకారు, చిన్నకారు రైతులకు రెండున్న ఎకరాల మాగాణి 5 ఎకరాల మెట్ట కొనుక్కున్నప్పటికి, అన్యాక్రాంతమైన భూమిని వారు కొనుక్కున్నా, వారిని రక్షించడానికి నేను సంతోషంగా అంగీకరిస్తాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ల్యాండ్ సీలింగు పరిధి ఉంది కదా? ల్యాండ్ సీలింగు పరిమితి పెట్టండి. ఎగువ ఉంటే తీసుకోవచ్చు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ల్యాండ్ సీలింగు అంటే మాగాణి 10 ఎకరాలు, 25 ఎకరాలు, మెట్ట 50 ఎకరాలు సన్నకారు, చిన్నకారు రైతుల పేరుతో....

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— మరొకసారి చదువుతాను. వినమనండి దయ చేసి వారికి అంగీకారం కాకపోతే విత్‌డ్రా చేసుకోవచ్చు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ల్యాండు సీలింగుఅన్నారు. ఆఖరి క్లాజులో చూడండి. వారు చెప్పింది మాకు అర్థం అయింది. లాస్ట్‌లో "ల్యాండ్ సీలింగు వరకు ఉన్నట్లయితే" అన్నారు. అది కాదు. స్మాల్, ఎండ్ మార్జినల్ ఫార్మర్స్‌కి రెండున్నర ఎకరాల మాగాణి, 5 ఎకరాల మెట్ట అని పెడితే తప్ప ప్రయోజనంలేదు.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— నో, నో.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— దేర్ ఆర్ ...

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— క్లియర్‌గా చెప్పాలనుకున్నాను. వారికి అంగీకారం కాకుంటే విత్‌డ్రా కావచ్చు

(ఇంటరప్షన్)

Mr. Deputy Speaker ;— There are five amendments to the Motion. I am putting them to vote.

The question is :

Add the following at the end—

"It is however regretted that no mention was made in the address of the digging of a part of Chevuturu Major Canal under

Mailavaram branch under Nagarjunasagar Project by the people them selves defying the objections from the officials of Forest Department subsequent assurance of the State Government of complete the same on its own and the time schedule to complete the same"

(Interruptions)

(Pause)

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker :— The question is :

Add the following at the end—

"It is however regretted that no mention was made in the address regarding the immediate implementation of revised U. G C. scales along with D A., H.R.A. and C.C A. to the teachers working under colleges and Universities in the State".

(Interruptions)

(Pause)

The amendments was negatived.

Mr. Deputy Speaker :— The question is :

Add the following at the end—

"It is however regretted that no mention was made in the address regarding the proposed Legislative measures to be taken amending the Land Ceiling Act for the effective implementation of Land Reforms in the State".

(Interruptions)

(Pause)

The amendment was negatived.

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker ;— The question is :

Add the following at the end—

"It is however regretted that no mention was made in the address regarding the specific relief measures to be taken by the Government to the Handloom Weavers effected by steep increase in the cost of colouring chemicals and yarn".

(Interruptions)

(Pause)

The amendment was negatived.

(Int rruptions)

Mr. Depu y Speaker :— The question is ;

Add the following at the end—

"It is however regretted that no mention was made in the address regarding the steps proposed to be taken to open the closed industries like A. P. Carbides Limited, Sursilk Limited etc".

(Interruptions)

(Pause)

The amendment was negatived.

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker :— I am now putting the motion to vote.

"That an Address be presented to the Governer as follows:—

"That the members of the Andhra Pradesh Legislative Assembly in this session are deeply grateful to the Governor for the Address which she has been pleased to deliver to the Andhra Pradesh Legislative Assembly on 21-3-1988",

(Interruptions)

(Pause)

The motion was adopted.

Mr, Deputy Speaker :— The House is adjourned to meet again at 8-30 a.m. on Monday, the 28th March, 1988.

(The House then adjourned at 1-57 p.m. till 8-30 a,m. on Monday, the 28th March, 1988).